הארץ

V. 55 / 16,447 / APRIL 22 1973 שנה נ״ה, יום א׳ כ׳ בניסן תשל״ג, 22 באפריל 1973

הפופולארית ביותר בישראל: SUBARU

איכות ואמינות גבוהה. מחיר נמוך. אחזקה זולה. עיצוב מרהיב.

נוי פושר לישראל במועה״ב ימנעות המעצמות הגדולות

ות הצרפתי־בריטי רוכך וסעיף הסנקציות נמחק ממנו * הטירור רבי לא הוזכר במפורש אך גונה ברמז * לבנון אינה מרוצה

: רפאל רוזנצוויג, ״הארץ״ בניו יורק

, 21 (מיוחד ל״הארץ״). ביטחון קיבלה היום הה־ ה את ישראל בכל הת־ רות ובהגנות על לבנון ז להיבנע בעתיד מפעו־

מביעה צער וגינוי על כל יבית האחרונים המסכנים חפים מפשע או הגורמים את מותם, ומסכנים את התעופה ה־ אזרחית הבינלאומית — ובכך יש משום רמז לרצח הדיפלומטים בחר־ טום ולמעשים אחרים של הטירור ה־ ערבי, בלי לנקוב בשמו.

ההלכה צרפתית־בריטית

בכך הוצברה במועצה הצעת ה־ החלטה הבריטית־צרפתית המשותפת אשר בישוחה רוכך אחרי שבמקורו כלל קריאה לסנקציות נגד ישראל, שהוכנסה בהשראה 4 מדינות לא מז־ דהות. בריטניה וצרפת ריככו את הצעת ההחלטה מחשש כי ארה״ב ת־ טיל נגדו וטו. לבנון הסכימה לריי־ כוך הנוסח.

מעצמות העל נמנעו

ההחלטה התקבלה במועצה הערב ב־11 קולות וללא התנגדות, תוך הי־ מנעות גינאה ושלוש מעצמות־העל (ארה״ב, בריה״מ וסין העממית). בעד ההחלטה הצביעו בריטניה, צרפת, אוסטריה, הודו, אינדונסיה, קניה, פנמה, פרו, סודאן ויוגוסלביה.

השגריר יוסף תקוע גינה את ה־ החלטה כחד־צדדית ושב והדגיש כי ישראל עומדת על זכותה לפגוע ב־ בסיסי המחבלים.

עמדת נציג ארה״ב

הצעת ההחלטה שאושרה הניחה כ־ נראה את דעתה של ארה״ב, מאחר שהשגריר האמריקאי באו״ם ג׳ון ס־ קאלי נמנע מהצבעה, ולא ראה לנ־ כון להטיל וטו.

הוא אמר אחר קבלת ההחלטה, כי היא מתרכזת יותר מדי במאמצים חסרי משמעות לקבוע מי ומי אשם. הנציג האמריקאי הוסיף: ״אל למ־ דינות לייצא אלימות וטירור ואל־ לקבוצות פרטיות לייצא אלימות ו־ טירור. קביעת האשמים היא בעלת חשיבות משנית לגבי הצורך בהפס־ קת הסבל משני הצדדים. ״ארה״ב — המשיך — תתייחס רק לצעדים החיוביים של ההחלטה במאמציה ל־ השכין שלום צודק ובר קיימא עם גבולות מוכרים ובטוחים.

מר סקאלי אמר כי במהלך הדיון שמע כמה דברי־סילוף על סיועה של ארה״ב לצרכי־ההגנה הלגיטימיים של ישראל. הוא הדגיש: ״הרגשתי כאן מאמץ לתאר עובדה זו כהוכחת נשק חד־צדדית. בעצם הרגע בו אנו יוש־ בים באולם זה, העבירו מעצמות מ־ סויימות משלוחים גדולים של ציוד מלחמה לכמה מדינות אחרות באזור״.

״אין בדעתה של ארה״ב לשבת ב־ חיבוק ידיים, שעה שאחרים מזרי־ מים נשק לצד אחד בהמז״ת, ובכך נוסכים אשליה אצל כמה ממשלות כאילו יש לאל ידן, בנשק זה, להס־ תכן בסיבוב נוסף במלחמת המזה״ת״. מר סקאלי הבהיר כי ״אין בדעת ארה״ב לנקוט צעדים אשר יגרמו ל־ שינוי מאזן הכוחות במזה״ת. אר־ צות הברית״, המשיך הנציג האמרי־ קאי, ״עומדת מוכנה ברגע זה וגם

(הסוף בעמוד 2, טור 1)

ן: צרפת ובריטניה גילו ישות לקרבנות הטירור

הבטחון הוכיחה שוב את אי־יכולתה לגנות ו את הטירור הערבי — מקור המתיחות במזרח התיכון זה יותר מעשר שנים״

ני ״הארץ״ בירושלים

הבטחון שוב הוכיחה, אי־יכולתה לגנות בב־ הטירור הערבי, המו־ של המתיחות בכוה״ת עשר שנים.

בפעם הראשונה הובע לוה איבה ערביות.

ר ראשי בעמוד 11)

ז סין, בריה״מ וגיניאה, הפעם לא ניתנה גוש־ פנקא לסיגון הערבי במלואו״, אמר אתמול שר החוץ, מר אבא אבן, בהתבקשו להגיב על החלטת מועצת הבטחון.

עמדה עקרונית של ארה״ב

מר אבן הוסיף, כי רק ארה״ב הפגינה עמדה עקרונית עקבית מ־ ראשית הדיון ועד סופו והודות לה בלבד נמנעו איומים ואזהרות נגד ישראל, על שהיא מעיזה לא להיכ־ נע למגפת הטרור. כמו כן אתראית ארה״ב להעלות סעיף המפרש ב־ צולם כגינוי לטירור הערבי אם כי לא בבהירות הרצויה.

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

חולית 3 המחבלים שנתפסה בשבת:

משימה היתה להשמיד ל מי שנוכל בתחנת האוטובוסים בצפת״

היתה לפגוע הלילה ב־ טוסים ובתחנת הבנזין ו־ צפת ולהרוג כל שניתן אמר אמש שהודה אח־ , אחד מ־3 המחבלים, ש־ ול בבוקר על־ידי כוחות ראשון ששוחד ב־1 אחר יהי ישראל.

נהיה ראש החוליה, הוא ני ילדים, יליד 1940. הוא

אחר חצות

די מדרום לבנון לתחום ש יחד עם שני חבריו ת בה״ל. כאשר נשאל, בתחנת האוטובוסים יכ־ ים, ילדים חקנים. ענה: הפקודה היתה להרוג , בלי הבחנה. להלן סי־ : בבסיס אל־פתח ברא־ צור, וכי שלטונות לב־ לבנוני יודעים על קיו־ יסים, השייכים לארגוני ים, ועל המתרחש בהם. דכת, מאת יהודה ארי־ ארץ״ בגליל המערבי.

בלים בת שלושה אנ־ בליל שבת מלבנון ל־ לשם ביצוע פיגועים ל בבוקר בשעה 10.15 . הבטחה. החוליה נת־ ישון, ליד עין אביב, שבמשך משך כל שעות ור בשטח הררי קשה

ש לא נפגע

תוליה נורה עליה מטח שמיטו שלוחת המחב־ הרימו ידיהם הסגירו לכחות שבשטח. איש ת הבטחון ואנשי ה־ חוליה לא נפגעו.

החוליה עברה את גדר הבטחון בגבול לבנון בין הר אביבים ובין הר מלכיה בקפיצה מעל לגדר ב־ ערך בשעה 8.30 בערב. עם גילוי עקבות החוליה, החלה פעולה מיידית לתפיסתה.

אולם בחסות החשיכה הצליחה החוליה להחדור לשטח הררי קשה ולרדת לקרבת נחל דישון עד מרחק כ־3 ק״מ מהגבול.

פעילות ענפה עם שחר

עם אור הבוקר החלה פעילות ענ־ פה לאיתור החוליה שנעשה אמנם בשטח תשוף מצמחיה צפופה אבל באיזור בו מצויים מצוקים קשים וגבוהים וכן יש בו מערות רבות. כסה הידיות נורה על החוליה מ־ מרחק לא רב. המחבלים הבחינו שהם מוקפים ולא יצליחו לפרוץ את טבעת כוחות הבטחון. אחד שהביזו את נשקם. הם נבדקו, נכ־ בלו והועברו למקום חקירתם ומע־ צרם. הוברר שפרט לנשק האישי ורימונים היו עמהם משקפת ומזון למספר ימים.

התכוונו להגיע לצפת

לסופר ״הארץ״, נודע כי החוליה התכוונה להגיע לצפת לשם ביצוע חבלה וירי על אנשים וכלי רכב. יש לציין שמשך כל ימי החג קיי־ מת עירנות מיוחדת בגבול הצפוני מאחר והיה חשש שהגרעת המטיי־ לים הרבה תמשוך את המחבלים כדי לפגוע בבטיילים.

בהארץ

ין אליזבת״ ל אשדוד — בעמוד 3

*

טרור — זה הלאה — בעמוד 11

*

יירות: — אגדה מציאות — בעמוד 12

*

ריה האירופית ע לשואה. — בעמוד 13

*

ביך מצדה — בעמוד 16

הוגברו אמצעי הבטחון נגד פעולת מחבלים בקפריסין

חשש לפגיעה בשגרירויות ישראל, ארה״ב ובריטניה

מאת אלכוס קונסטנטינידס
סופר ״הארץ״ בקפריסין

ניקוסיה, 21 (מיוחד ל״הארץ״). משטרת קפריסין החליטה על חיזוק אמצעי הביטחון למניעת התקפות שמתכננים כנראה המחבלים הפלש־ תינאים בניקוסיה על השגרירויות של ישראל, ארה״ב ובריטניה.

משטרת קפריסין עצרה ביום ו׳ ברחוב בניקוסיה את מר חיים גולן נספח בשגרירות ישראל בקפריסין ו־ האשימה אותו בהחזקת אקדח בצורה לא חוקית. דובר הממשלה אמר ש־ עדיין לא הוחלט על האשמתו. נגד הדיפלומט הישראלי אשר שוחרר מ־ מעצרו כעבור זמן קצר.

שני ערבים גורשו

(עי״ר). — שלטונות קפריסין גיר־ שו ביום ו׳ לסוריה שני ערבים ש־ הגיעו לכאן מרצועת עזה.

השניים — איבראהים איסמעיל ו־ עזנאן מליל — הגיעו ביום ה׳ מיש־ ראל ועוררו את חשדותיהם של סוכ־ ני ההגירה מאחר שהיו מצויידים הן בתעודות־מסע עיראקיות שהוצאו ב־ בגדאד והמסמכים שניתנו להם על־ ידי שלטונות ישראל.

התחילה גורשו לביירות. אך בהגיעם לשם, לא ניתן להם לרדת מן המט־ טוס.

לבסוף החזרו השניים לניקוסיה ומשם יצאו לדמשק שבסוריה, לאחר שלוח הצליח להטסתם חזרה לישראל.

מקריוס מתכנן בחירת בישופים חדשים

ניקוסיה, 21 (עי״ר). — הארכיבי־ שוף מקריוס מתכנן להדיח את שלו־ שת הבישופים של קפריסין באמצעות בחירות של בישופים חדשים, ש־ ייערכו באחרי כינונם מיד לאחר חגיגות הפסחא בסוף השבוע, מסרו מקורות יודעי דבר בניקוסיה. הבחי־ רות ייערכו בתגובה על מאמציהם של שלושת הבישופים להדיח את מקריוס מכהונתו בכנסיה.

סיכוי להקמת קואליציה בקמבודיה קרבות קשים בקרבת פנום פן

דרום וייטנאם תפסה כמות גדולה של סמים

סייגון, 21 (עי״ר, עי״צ, ויופי״ס). נשיא קמבודיה, המרשל לון נול, נועד היום עם ראש המדינה לשעבר, צ׳אנג אנג, תוך עמו על הקמת מוע־ צה מדינית עליונה, שהשלוש בקמ־ בודיה. על פי ההסכם, שהושג, בין שני האישים, תושהה הועקה הקמבו־ דית האסיפה הלאומית תוקפא; לון נול, דן בהקמת ממשלה קואליצי־ נית חדשה, שהרכבה יאפשר השגת פשרה בין המגמות הניצים בקמבו־ דיה.

אחיו הצעיר של הנשיא, הגנרל לון נון הסכים נוכח הלחץ שהופעל עליו, לצאת לחופשה זמנית ולעזוב את קמבודיה. נוכחותו בקמבודיה הוגדרה כמכשול לקראת כינון ממש־ לה קואליציה חדשה.

כוחות הממשלה סובלים אבידות קשות ביותר. בשבוע שהסתיים ביום ה׳, איבדו כוחות הממשלה 500 הרו־ גים ולפחות 250 נעדרים.

ב־48 השעות האחרונות ביצעו מטוסים אמריקאיים מדגם ב. 105 גי־ חות בלתי פוסקות נגד הווייטקונג. מטוס אחד מדגם פאנטום נעדר לא־ חר הגיחה בקמבודיה.

ממשלת סייגון דוחה היום הצעה של הווייטקונג לפתוח בשיחות שבו־ עים אזרחיים, לצורת המחלוקת על מספר השבויים שבידי כל צד.

נתפסה כמות גדולה של סמים

כן נמסר מסייגון, כי יצי הדרום וייטנאמי תפס באוקיאני סמים מוב־ רחים, שכמותם עשויה להתגלות כ־ גדולה ביותר שנתפסה אי־פעם.

ספינת דייגים, שנתפסה מול החוף המרכזי של דרום וייטנאם ביום ה׳ שעבר על־ידי משמר חופים שחיפש אחרי מבריחי נשק, הכילה למעלה משישה טון של סמים, ששוויים נא־ מד ביותר מעשרים מיליון דולר.

בסירה נמצאו שמונה תאיים וסיני אחד, כולם בעלי אזרחות תאית. על־ פי החוקים הדרום וייטנאמיים, הם צפויים לעונש מוות על ההברחה.

נשק סובייטי וצ׳כי זורם לסוריה ולעירק

ואשינגטון, 21 (עי״צ). — בריה״מ סיפקה לסוריה, מאז התחלת השנה, סיפקה לסוריה, מאז התחלת השנה, ושתי שולות מוקשים — על כך מסרו ביום ו׳ חוגים המקורבים לפנטאגון.

המקורות הוסיפו, כי בשנה זו הגב־ רו משלוחי הנשק הסובייטי והצ׳־ כוסלובקי לעירק. עירק קיבלה, בין השאר, ספינות לשינוי סלים מסוג אוסא והמסוקים מדגם מי־16 להובלת 65 אנשים. כ־40 טייסים עיראקיים יצאו לבריה״מ, כדי להתאמן בהטסת המיגים.

עוד נודע כי צ׳כוסלובקיה ועירק חתמו לפני שלושה חודשים הסכם בעניין אספקת נשק בסכום של 80 מיליון דולר. בהזמנה זו כלולים כ־ 50 מטוסי אימונים.

* מזג האוויר

תחזית מזג האויר להיום: מעונן חלקית. טמפרטורות המינימום וה־ מכסימום: ירושלים 8 עד 18; תל־ אביב 13 עד 22; אילת 18 עד 33; מפרץ שלמה 20 עד 31, ורמת הגולן 7 עד 15. הלחות היחסית ללא שינוי ניכר. תסקיר סינופטי: אפיק רום חלש מטורקיה למזרח הים התי־ כון גורם לחדירת אויר קר יותר לאזורנו.

מאמן נבחרת הכדורגל החליט אמש בפאריז:

שפיגלר יצורף לסגל הישראלי שיצא לסיאול

הקבוצה הצרפתית הסכימה לשחררו

מאת יחיאל ארזי
שליח ״הארץ״ צרפת

פאריז, 21 (מיוחד ל״הארץ״). את־ רי לבטים קשים החליט הלילה מאמן נבחרת הכדורגל של ישראל אדמונד שמילוביץ להזמין את הקפטן הלאומי לשעבר, מרדכי שפיגלר, לסגל הישר־ ראלי שיתחרה במחצית החודש הבא במשחקים המוקדמים על הגביע ה־ עולמי בסיאול שבדרום־קוריאה.

החלטתו של שמילוביץ, שנתקבלה בתום משחק הליגה הצרפתית בו ניצחה הלילה קבוצתו של שפיגלר פ.ס. פאריז. את הכדורגת 4 בטבלה קבוצת נים בשיעור 1:3, היתה קשה בגלל כמה גורמים: שפיגלר אמנם מילא תפקיד פעיל בנצחון קבוצתו, כבש את השער השני היה מעורב בראשון, אבל אין ספק שמנקודת מבט ישראלית לא היה זה אותו שפיגלר שהורגלנו לראותו במדי ה־ נבחרת הישראלית.

הסיבות לזה היו די ברורות: ראש־ שית, שפיגלר היה שרוי במתח נפ־ שי עצום תניכרה בו עצבנות רבה בשל המבחן שערך לו מאמן הנב־ חרת. היחסים בין השניים מאז פגי־ שתם אתמול היו ידידותיים, אבל לא היה לשפיגלר שום ספק שהמב־ חן הוא רציני באד, כה עוד שנערך בנסם שוסט. כאשר שפיגלר היה נוהג כל הצת לפרובוקציות מכוערות של בלם ששמר עליו אישית בצורה חריפה ונגע בו לא מעט. סיבה נוס־ פת: שפיגלר תופקד הפעם בחוד ההתקפה בתפקיד שאינו מורגל לו. נתברר גם, כי קבוצתו הפאריזאית זי חלשה ועתה ברור מדוע היא נאבקת לכל אורך העונה על מנת להימלט מירידה מהליגה. בנצחונה הלילה שי־ פר מאד את מיקומה בטבלה.

המגרעות יעלמו

גם חבריו לקבוצה אינם שייכים לדרגה הראשונה, אך מאמן הנבחרת הישראלית אדמונד שמילוביץ הבי־ היר, כי הוא בטוח שכל המגרעות הללו ייעלמו עם חידוש הופעתו ב־ נבחרת ישראל לצד חבריו.

היום בצהריים עדיין לא היה ברור אם הקבוצה הצרפתית אמנם תסכים לשחרר את שפיגלר למסע הישרא־ לי לסיאול. ובשיחה בין שמילוביץ למנהל הספורטיבי של המועדון נת־ קבל לרגע הרושם, כאילו הצרפתים ידרשו פיצויים עבור שיחרור שפיג־ לר. אבל בשעות הערב, כבר הודיעו ראשי המועדון לשמילוביץ, כי אם ישראל רוצה בשפיגלר הרי הוא ישוחרר. לפיכך יגיע השחקן לישראל ב־6 במאי יחד עם רעיתו ושני בניו, יצטרף מיד לנבחרת הישראלית ויצא עמה כעבור 4 ימים לסיאול.

נים הובילה 0:1 משער בדקה ה־ 33, אך פלוך מקבוצתו של שפיגלר השווה בדקה ה־36. שפיגלר גרם ל־ מיפנה במשחק. כאשר קבע 1:2 לק־ בוצתו בדקה ה־36, ופלוך העלה ל־ 1:3 בדקה ה־86.

הורע מצב אסיר ציון ואלרי קובנט משובתי הרעב למען יהודי בריה״מ

שביתת הרעב בירושלים — ליומה החמישי * פרופ׳ יוסף רבני הצטרף * רבים מבקרים ומביעים אהדה והזדהות * ניכסון הבטיח למנהיגים יהודים בארה״ב לפעול למען יציאה חופשית של יהודים מבריה״מ * סטודנטים יהודים־אמריקאים הפגינו במוסקבה

אירינה מרקיש, ובעלה דוד מרקיש, נכחו ביום ה׳ להיכנס לארמון באקינגהאם כדי לבקש מהנסיך פיליפ להתערב למען אסירים היהודיים בבריה״מ בעת ביקורו הקרוב שם (צילום רויטר, אי.פי.)

מאת אדר קיטרי,
סופר ״הארץ״

הורע מצבו של הבלשן הרוסי ולאֶרי קובנט אסיר ציון, משובתי הרעב בזווית משרד ראש הממש־ לה בירושלים במחאה על ״הפקרת היהודים בברית המועצות על־ידי הממשלה״.

ביום ו׳ הצטרף למדענים השוב־ תים פרופ׳ יוסף רבני, מהמחלקה ל־ כימיה פיסיקלית באוניברסיטה ה־ עברית.

(ראה מאמר ראשי בעמ׳ 11)

פרופ׳ רבני אמר לסופר ״הארץ״: ״הצטרפתי משום שלדעתי זו שבי־ תת־רעב חשובה התורמת להצלחת מאבקו החיוני של הסנטור ג׳קסון לפתיחת שערי ברית־המועצות בפני כל היהודים המבקשים לעלות ליש־ ראל״. פרופ׳ רבני הוסיף כי בדעתו לפעול גם בשטח הקליטה, ״המתנה־ לת בצורה כושלת״.

סרבו להפסיק השביתה

הבוקר נכנסת שביתת הרעב ליומה החמישי. בסוף השבוע שעבר יצא מנכ״ל משרד ראש הממשלה ויועצה המדיני של גב׳ מאיר, מר מרדכי גזית, אל השובתים וביקש מהם ל־ הפסיק את השביתה. מר גזית אמר לשובתים — מדענים ישראליים ועו־ לים מבריה״מ — כי אם יפסיקו את השביתה, ימליץ בפני ראש הממשלה לקבל אותם לשיחה, אולם הם סרבו להפסיק את השביתה.

עולים וישראלים רבים ביקרו ב־ יום ו׳ אצל שובתי הרעב ואיחלו להם הצלחה. כמה מהם הצטרפו לשבי־ תה. חברים בקיבוץ חצרים — שבע־ בר פרסמו גילוי־דעת בקשר ליהודי רוסיה — שיגרו לשובתים מברק בו נאמר: ״אנו איתכם. חיזקו ואימצו״.

אזהרה לראשי הממסד היהודי בארה״ב

המדענים השובתים שיגרו לסנטור ג׳יקסון מברק בו נאמר: לך, מגינם האמיתי של יהודי בריה״מ, אנו מו־ דים מקרב לב. הצעת החוק שלך היא תקוותם הגדולה ביותר של אחי־ נו ברוסיה. עמידתך האיתנה והבלתי מתפשרת משרה תקוה וכוח עמידה על הכלואים שם״. מברק נוסף שיגרו השובתים לראשי הממסד היהודי בארה״ב (מקס פישר, ג׳ק שטיין, שלום יעקבסון, הרב ישראל מילר, מלחין דובינסקי ועוד) שנתקבלו אצל הנשיא ניכסון קניסה לשכנעם, כי יפעלו להסרת הצעת החוק של ג׳יק־ סון. במברק נאמר: ״כל פגיעה ב־ מאבקו של סנטור ג׳יקסון היא בגידה גודאה ביהודי רוסיה. מנהיגים יהו־ דיים כבר נעצו פעם לשידוליהם של ראשי בעלות־הברית בעת מלחמת ה־ עולם השניה ובכך בגדו בששת מי־ ליוני היהודים שניספו בתקופת השו־ אה. אנו מתחננים ומזהירים אתכם:

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

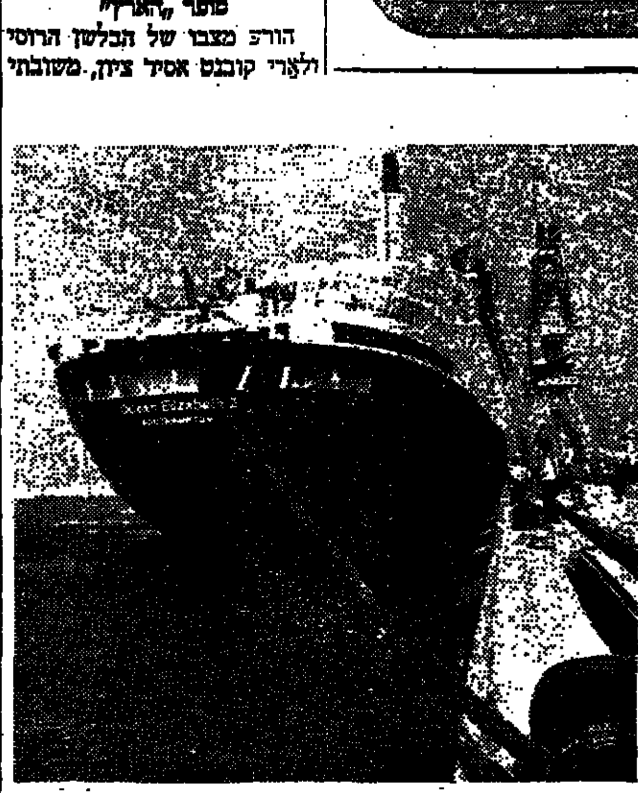

האניה קווין אליזבט נקשרה לרציף בנמל אשדוד לאחר מסע שעורר הדים רבים (ראה ידיעה בעמ׳ 8)

קווין אליזבט עברה בקרבת חופי טוניסיה ואלג׳יריה

ארבעה אנשי טלוויזיה נעצרו ושוחררו באשדוד

מאת עמוס חדר,
סופר ״הארץ״

האניה קווין אליזבט ה־2, ש־ הגיעה אתמול לנמל אשדוד, עב־ רה במסעה במים הטריטוריאליים של אלג׳יריה וטוניסיה, לאחר ש־ אנשי הבטחון הבריטים קיבלו הב־ טחה מראש משתי המדינות שלא יאונה כל רע לאניה ולנוסעיה — נודע לסופר ״הארץ״ ממקור מהי־ מן.

מחופי אלג׳יריה וטוניסיה סטתה האניה לכיוון חופי סיציליה במקום להמשיך דרך חופי לוב.

ישראלי, שהיה בין נוסעי האניה יחד עם משפחתו סיפר אמש בשיחה עם סופר ״הארץ״, כי אמצעי הבט־ חון באניה ומסביבה היו בלתי רגי־

(ראה ידיעה בעמ׳ 3)

לים כאשר הנוסעים ירדו בפורטוגל, הוסעו באוטובוסים כשעתיים והצי־ שתי מכוניות משטרה נסעו לפני ה־ אוטובוס ושתי מכוניות נסעו אחריו. על כל גשר מתוך 50 הגשרים שעברו האוטובוסים היה שוטר — ובכל מר־ חק של 2 ק״מ עמדה מכונית מש־ טרה.

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

16 רמטכ״לים ערבים באו לועידה בקהיר

״כדי לתאם את המאמץ הצבאי נגד ישראל״ * ממשלת מצרים הגישה לבית הנבחרים ״תוכנית לגיוס כל המשאבים״ * ״מלחמה לחיים או למוות״

קהיר, 21 (יופי״ס, עי״ר וע״צ). הרמטכ״לים של 16 מתוך 18 מדינות ערב התכנסו בשבת ב־ קאהיר כדי לתאם את המאמץ הצבאי הערבי נגד ישראל. נציגי תוניסיה ומרוקו נעדרו.

הנושא העיקרי שיעמוד על סדר היום יהיה — דיון מפורט על ה־ התחייבויות הצבאיות והכספיות ש־ כל מדינה ערבית הצורך לקבל על עצמה במסגרת תכנית הפעולה ה־ זאת, מקורות הועידה אמרו, כי אחד התפקידים העיקריים של ה־ רמטכ״לים יהיה — לדון בהצעות לפעולה צבאית משותפת נגד יש־ ראל.

הועידה נפתחה בשעה עשר ב־ בוקר במטה הליגה הערבית, בראש־ שותו של הרמטכ״ל המצרי, גנראל סעד אל דין שזלי, המכהן גם כ־ עוזר המזכיר הכללי של הליגה ה־ ערבית לעניינים צבאיים.

בישיבת הפתיחה נאם שר המל־ חמה המצרי, גנראל אחמד איסמעיל עלי. הוא פנה בקריאה להשתתפות הועידה לקבל החלטות רציניות אשר יהיה בהן כדי לקדם את כאיפותי־ הם של הצבאים הערביים.

תוכנית הבית־הנבחרים

ממשלת מצרים הגישה היום ל־ בית הנבחרים תוכנית, הקוראת ל־ גיוס כולא של המשאבים וכוח ה־ אדם לצורך המלחמה בישראל.

בנאום שהשמיע עבדל קאדר חא־ תם, סגן ראש ממשלת מצרים, ה־ מכהן כשר התרבות וההסברה נאמר כי הכוחות המצריים מתאמים את צעדיהם האסטרטגיים ״על כל ה־ חזיתות, המשתתפות במאבק הגו־ רלי, כולל כוחות ההתנגדות הפלס־ טינאים״.

הנאום הסתיים כי למצרים אין כל ברירה ועליה להלחם נגד יש־ ראל.

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

בגליון זה 20 עמודים — המחיר 60 אגורות

איך מכרתי לשכני פיג׳ו 504

באחד הימים סיפר לי שכני שהחליט לרכוש מכונית אך אינו יודע במה לבחור. הצעתי לו להצטרף אלי לנסיעה לירושלים, כשחזרנו ולא־ חר שהדגמתי לו מה מסוגלת פיג׳ו 504 לבצע החליט מיד לרכוש את ה־504.

רבים מבעלי פיג׳ו 504 קנו מכוניתם בעקבות המלצה של שכן או ידיד

כי רק מי שיש לו פיג׳ו 504 יודע להעריך את יתרונותיה הרבים של מכונית יוקרה זו:

* בטיחות מירבית לנהג ולנוסעים
* אמינות המנוע והמערכות הטכניות
* תאוצה חורגת מהמקובל
* יציבות, גמישות ותימרון קל
* נוחות מירבית והידור.

פיג׳ו 504 הינה שילוב של הידור סלוני ושלמות טכנית פונקציונלית.

פיג׳ו 504

פיג׳ו האריה שבגבורה

המפיץ הבלעדי: דוד לובינסקי בע״מ, תל־אביב, רח׳ סוטין 16, טל. 6—3214

مكزا من الأصل

هكذا من الأمل

בתוכנית „אירוע השבוע" לקראת חגיגות העצמאות

רבת־עמון: ישראל היא אשליה; יש לדחות קיום ציוני בפלשתין

היהודים — גנבים ורוצחים שידיהם מגואלות בדם חפים מפשע

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

דברי שטנה, הערות אנטישמיות, השמצות וגידופים חסרי תקדים נגד היהודים, הציונות וישראל נכללו אתמול בתוכנית אירוע השבוע, המשודרת אחרי מהדורת חדשות הצהריים מרדיו רבת־עמון.

התוכנית היתה מוקדשת הפעם לחגיגות הכ"ה להקמת מדינת ישראל, על רקע בואה של אניית הפאר קווין אליזבט לנמל אשדוד.

השמצה אנטישמית

בתחילת התוכנית השמיע העורך, מוסה עאסף, דברי השמצה והערות אנטישמיות נגד „העשירים היהודים" שהגיעו לנמל אשדוד כדי „להקיא את השנאה" ולרקוד בחגיגות ובדרך זו להשלים את מעשה הגנבים אשר גנבו את פלשתין הרוצחים היהודים שידיהם מגואלות בדם החפים מפשע.

לאחר דברי ההקדמה ביקש העורך להוכיח שלא רק שאין זכות קיום לישראל כמדינה אלא שעצם קיומה של ישראל היא אשליה. העורך נעזר במומחה החוק הבין־לאומי ד"ר עב־בתאווי, באיש ההסברה הירדני מר־חמד דאוד, במומחה הדת האיסלאמית ד"ר עבד אל־עזיז אל חיאט, בראש העדה הנוצרית הלאטינית בעמת אל־סמעאן, בכתב „אל־נהאר" הביירותי ברבת־עמון ובעתונאי ירדני — כדי להשלים את מלאכתו.

דחיית הקיום

המומחים קבעו, כי יש לדחות את הקיום הציוני בפלשתין ויצאו להגן על החפים מפשע אשר היוו מטרה לתוקפנות הישראלית הנפשעת על ביירות. גם מבחינה דתית אין זכות מוסרית לקיומה של מדינת ישראל — קובעים המומחים משום שמבחינת הדת האיסלאמית „עצם הקיום הישראלי כמדינה בטל ומבוטל". הערבים היו בפלשתין לפני היהודים וירשו אותה מאבותיהם. היהודים הם כופרים וצפויים להם עינויי תופת וכי איך יתכן שמדינה תקום על הדת. ישראל היא אשליה ואין מנוס שיבוא יום ואשליה זו תפוג. בסוף התכנית הושמעו גם דברי התקפה על ברית־המועצות אשר „הגישה למדינת התוקפנות את מתנת ביטול כופר העליה".

בפיקוח שר האינפורמציה

יצויין, כי גם בעבר הושמעו ברדיו רבת־עמון הערות גנאי והשמצות נגד ישראל בתוכניות שונות. בזמנו הביעו מקורות ירדניים את הדעה, שהאחריות על תוכן המשדרים נופלת על העורכים למיניהם. נראה כי הנחה זו אינה כוללת את מחלקת החדשות המדיניות בשידור הירדני.

מחלקה זו כפופה למיניסטריון האינפורמציה, אחד ממשדריה הוא התוכנית אירוע השבוע, המשודרת בשבת, יומן השבוע, המשודרת מדי יום. כמו כן יש להניח ששר האינפורמציה החדש עדנאן אבו עודה הגביר מאז הכנסו לתפקידו את הפיקוח הישיר שלו על אמצעי הקומוניקציה ברבת־עמון.

עוד החלטת גינוי

(סוף מעמוד 1)

הציעה מאז שנים — להשתתף בהסכם להגבלת החימוש במזה"ת, אם האחרים נכונים להשעות את יעדיהם הפוליטיים המיוחדים ולפעול עם ארה"ב לקראת המטרה של צמצום העימות הצבאי".

השגריר הסיני (שנמנע) הביע התנגדות להחלטה משום שלדעתו היא גוזרת גזירה שווה על הפשיטות הישראליות ועל התקפותיהם של הפלשתינאים „הלוחמים על חירותם". נציג בריה"מ (שנמנע) אמר כי ההצעה אינה מעניקה אמצעים תקיפים למניעת „התקפות־שוד" ישראליות נוספות. נציג גיניאה הסביר את הימנעותו בכך שההחלטה אינה מבדילה בין ישראל לבין תנועות שחרור.

ביום ו' הגישה גיניאה ועוד שלוש מדינות בלתי מזוהות, הודו אינדונזיה ויוגוסלביה תוספת להצעת ההחלטה הבריטית־צרפתית הקוראת להפסיק כל סיוע לישראל שיש בו כדי לעודדה או לבצע פשיטות בעתיד או לבלום את המאמצים למציאת הסדר במזרח התיכון. צרפת הביעה נכונות להכליל את התוספת בהצעה, אולם ברגע האחרון הודיע נציג גיניאה, כי ארבע הארצות חוזרות בהן, כיוון שלא נועצו בהן על השינויים בהצעה הבריטית־צרפתית ולפי דעתן הגירסה האחרונה אינה די תקיפה. זו היתה גם דעתן של סין וברית המועצות.

בהחלטת מועה"ב נאמר:

✱ מועצת הבטחון מביעה דאגה עמוקה ומגנה כל מעשי האלימות המסכנים את חיי אנשים חפים מפשע;

✱ מצטערת על האובדן הטרגי של חיי אזרחים ומודאגת עמוקות נוכח המצב המחמיר כתוצאה מהפרת החלטות מועצת הבטחון, מביעה צער על כל מעשי האלימות האחרונים שגרמו לאבדן חיים של אנשים חפים מפשע המסכנים את התעופה האזרחית הבין־לאומית, חוזרת ומזכירה את הסכם שביתת הנשק הכללי בין ישראל ולבנון מה־23 במרס 1949 וכן את החלטותיה משנת 1967, 1968, 1969, 1970 ו־1972;

✱ מגנה את ההתקפות הצבאיות החוזרות של ישראל נגד לבנון ואת הפרת הריבונות הטריטוריאלית של לבנון ואת שלימותה על ידי ישראל, בניגוד למגילת האו"ם, להסכם שביתת הנשק הישראלי־לבנוני ולהחלטות מועצת הבטחון על הפסקת האש;

✱ קוראת לישראל להמנע להבא בכל התקפה צבאית נגד לבנון.

קודם לכן אישרה מועצת הבטחון ללא הצבעה הצעה, שהועלתה ע"י שר החוץ המצרי, מוחמד חסאן אל זיאת [illegible]

ההצעה שאושרה ביום ו' קוראת למזכיר הכללי להגיש למועצת הבטחון בהקדם האפשרי דו"ח מקיף על המאמצים ליישוב המשבר במזרח התיכון מאז יוני 1967. מועצת הבטחון החליטה לקיים דיון לאחר הגשת הדו"ח. לפי בקשתה ידאג המזכיר הכללי, ששליח האו"ם למזרח התיכון ד"ר גונאר יארינג יהיה נוכח בניו־יורק בשעת דיוני המועצה.

לא הועלו הסתייגויות רשמיות כלפי ההצעה. השגריר האמריקאי ג'ון סקאלי אמר כי הוא אינו בטוח כלל בתועלת שתביא הסקירה של מזכיר האו"ם. אולם מאחר שארה"ב מכירה בחשיבות העניין, אין היא מעלה כל הסתייגות.

מצפים להגשת הדו"ח תוך שלושה עד ארבעה שבועות. כפי שמצפים יתחיל הדיון על הדו"ח במועצת הבטחון ב־28 או ב־19 במאי. שגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע הביע התנגדות ליוזמה המצרית והכריז כי התקדמות לקראת שלום תיתכן רק באמצעות סידרת שיחות ישירות בין הצדדים הנוגעים בדבר. תרגיל מצרי חדש זה — אמר — מנחית מהלומה על סיכויי המו"מ וההתפיסות.

ולדהיים הזמין את יארינג

דובר האו"ם אמר הערב כי המזכ"ל קורט ואלדהיים הזמין את שליחו למזה"ת ד"ר יארינג לשוב בדחיפות לניו־יורק. מצפים כי יארינג יהיה נוכח בעת הדיון על הדו"ח במועצה.

אליהו זהבי, סופר „הארץ" בסקנדינביה, מוסר: ד"ר יארינג כבר עוסק בהכנת דו"ח על שליחותו במזה"ת. יש ספק רב אם יוכל ד"ר יארינג לחדש את פעילותו, מלבד מסירת הדיווח עליה, וייתכן שהופעתו לפני המועצה תהיה שירת הברבור שלו בשליחות זו. שר החוץ המצרי אמר לא מכבר כי ארצו העדיפה אדם חדש, על פני ד"ר יארינג, שיהנה מאמון 2 הצדדים בכוה"ת.

תגובת שגריר לבנון

(אי. פי. יופי"ע ע"ר וע"צ). שגריר לבנון, אדוארד גורה, אמר לאחר קבלת ההחלטה של מועצת הבטחון בעניין התלונה הלבנונית, כי ממשלתו מאוכזבת מכך שארה"ב מנעה קבלת החלטה תקיפה יותר נגד ישראל.

השגריר המצרי האשים את ארצות־הברית כי היא מספקת נשק מתוחכם לישראל כדי לתמוך בכיבושי המדינה היהודית, ולא רק בקיומה. בתגובה על כך מסר השגריר האמריקאי את הצהרתו הנ"ל בפרשת מאזן הכוחות באזור.

השגריר יוסף תקוע אמר במועצה אחרי קבלת ההחלטה: ישראל תמשיך להגן על עם ישראל מהתקפות־רצח ערביות, בהתאם לזכויותיה הבלתי מעורערות וההתחייבויותיה הבין־לאומיות.

החלטה זו — אמר מר תקוע — הוכיחה בפעם נוספת שמועצת הבטחון, ככוה כמוסדות אחרים של האו"ם אינה מסוגלת, בגלל המיבנה וההרכב, תהליכי ההצבעה והתוצאות הקבועות מראש שלה לדון לגופם של העניינים. [illegible]

[illegible] (מתוך לאולם הדיונים): „בימים אלה של פסח, ניתן לומר כי אילו ביקשו זאת המצרים, היתה מועצת הבטחון מגנה גם את יציאת מצרים".

המועצה התפזרה בשעת צהרים לפי שעון ניו יורק, אחרי התנגשות קצרה בין מר תקוע לבין השגריר הסודאני, בפרשת הטבח בחרטום.

בישופים ערבים מגנים הכרזת הכנסיה בצרפת

דמשק, 21 (ע"ר וע"צ). בישופים של הכנסיה הקאתולית המזרחית גינו ביום ו' את המסמך שפורסם על־ידי הכנסיה הקאתולית בצרפת והמכירה „בזכות היהודים לקיום מדיני".

בהצהרה שפורסמה בדמשק, נאמר כי המסמך מהווה „התערבות בוטה בגורל תושבי האזור". חתמו על ההצהרה בטרוס ריי, גיאורגיוס שאלחה והבלוס מוסא. הם טוענים כי יותר כי המסמך קבע מעין פרס של התוקפנות החוזרות ונשנות של ישראל על מדינות ערב".

„קתולי הוותיקן לא מגיבים על הצהרת הבישופים הצרפתיים"

קרית הוותיקאן, 21 (ע"צ). עתוני הוותיקאן, וכן עתוני איטליה, ממשיכים לעבור בשתיקה על הצהרת הבישופים הצרפתיים בעניין היחס של הנוצרים כלפי היהדות שפורסמה לפני חמישה ימים.

הכומר אנטוני כרמין (במרכז מלפנים בגלימה לבנה) ערך ביום ה' את מקס הלויה ל־13 כפריים אנגלים שנספו בהתרסקות מטוס בשווייץ לפני כשבוע וחצי. הטכס נערך בכנסיית יוחנן המטביל בכפר אקסברידג' באנגליה והשתתפו בה כל אלף תושביו (צילום רדיו של אי.פי.)

הבישוף של שטרסבורג מסביר את מיסמך הכנסיה הקתולית

שטרסבורג, 21 (ע"צ). מונסיניור ליאון ארתור אלשינגר, בישוף של שטרסבורג, פירסם בשבת הבהרה בעניין המסמך של הבישופים הצרפתיים על עמדת הנוצרים כלפי היהדות.

הבהרה זו נועדה „למנוע פירושים בלתי מדוייקים, העשויים להינתן למסמך".

שאיפה הילולית

„השבוע הקדוש, שבו אנו מעלים את זכרון מותו של ישו מתאים במיוחד כדי להבהיר שיהיה זה בלתי צודק ובלתי מתקבל על הדעת להתייחס לעם היהודי כולו כעם רוצח אל", כותב הבישוף.

הוא מוסיף: „כאשר העלנו את הנושא של שליחות העם היהודי, לא יכולנו להימנע מלדון גם באדמת התנ"ך. כדי שדו־שיח יהודי־נוצרי יוכל להיערך, ולהמשך, על הקאתולים לעשות מאמצים כדי להבין באיזה שלב השיבה לארץ המובטחת מהווה שאיפה הילולית של הנפש היהודית".

„פירוש בלתי מדוייק"

בהמשך דבריו מציין הבישוף, כי אמרו לו, שהמסמך מהווה הכרה רשמית במדינת־ישראל, והוא מעיר כי זהו פירוש בלתי מדוייק של המסמך, הרושם לפניו את עצם קיום מדינה זו וזהו לא.

„לאחר ההשמדה המרושעת של העם היהודי, לא יכול המצפון העולמי לשלול ממנו ארץ קליטה בעולם זה". הבישוף אלשינגר מצביע על העובדה, שהבישופים הצרפתיים התייחסו גם לאופי הטראגי של הבעיה הפלשתינאית ועמדו על הצורך הדחוף לשים קץ למצבים חמורים של אי־צדק, שפגעו בפלשתינאים.

בסוף הודעתו מביע איש הכנסיה את צערו שנותנים למסמך פירוש מדיני, שעה שמטרתו היא כנסייתית ונועדה לסייע לנוצרים לגלות הבנה צודקת יותר של הדת היהודית.

אמריקאים הפגינו בביירות למען הפלשתינאים

ביירות, 21 (יופי"ע וע"ר). למעלה מ־100 אמריקאים פתחו ביום ו' במצעד, כדי להביע את תמיכתם בפלשתינאים.

המחבלים שוקלים פעולות בגבול רמת־הגולן

ביירות, 21 (יופי"ע וע"צ). מנהיגי המחבלים הפלשתינאים שוקלים עתה את האפשרות להעביר את מפקדתם מביירות לדמשק ולחדש את פעילותם באיזור קו הפסקת האש ברמת הגולן — נמסר בידיעות שפורסמו ביום ו' בעתוני ביירות.

העתון לאוריאן לה זור, מוסר בשם מקורות המחבלים, כי מנהיג ארגון השחרור הפלשתינאי, יאסר ערפאת, דן בנושאים אלה עם נשיא סוריה חאפז אל־אסד. לדברי המקורות הגיב אסד על פנייתו של ערפאת „בהבנה חיובית".

סבורים כי התוכניות הללו הועלו במסגרת של הערכה־מחדש של אסטרטגיית המחבלים, בעקבות פשיטת כוחות צה"ל בביירות.

חילופי גברי

סוכנות הידיעות המזרח תיכונית מוסרת כי מנהיגות המחבלים ביקשה מאת יאסר ערפאת לכהן גם כיו"ר המחלקה המדינית של ארגון השחרור הפלשתינאי, במקומו של מוחמד אל־נג'אר (אבו יוסף) אחד משלושת מנהיגי המחבלים שנהרג בפשיטה בביירות.

ההחלטה בעניין זה נתקבלה בשורת פגישות שקיים הועד הפועל של ארגון השחרור הפלשתינאי בימים האחרונים.

כמו כן נתמנה עבד אל־קאדר אל־ריאלי לתפקיד יו"ר מחלקת האינפורמציה, במקומו של כמאל נאצר, גם הוא מהרוגי הפשיטה בביירות. תפקיד נוסף שהיה בידי נאצר — תפקיד דוברו הרשמי של הארגון — בוטל.

סוכנות הידיעות אומרת, כי המינויים הללו הם זמניים בלבד, עד לכינוס הבא של המועצה הפלשתינאית הלאומית, אשר בה ייבחרו ממלאי מקומם הקבועים של נג'אר ושל נאצר.

המנהיג השלישי שנהרג בפשיטה בביירות, קמאל עדואן, לא היה מחברי הועד הפועל של ארגון השחרור הפלשתינאי, אלא היה חבר בועד המרכזי של אל פתח.

„חבלה בבנק בדקליס"

דמשק 21 (ע"ר). סוכנות הידיעות הפלשתינאית מסרה היום בשם פיקוד הארגונים הפלשתינאים כי יחידת קומנדו ביצעו אמש שני מבצעים בכללם התקפה על סניף בנק ברקליס במזרח ירושלים. לדברי הסוכנות נגרם נזק כבד לבנק, שהוצת על־ידי פצצות תבערה.

המבצע השני, עליו מוסרת הסוכנות היה מארב על מכונית צבאית ישראלית בדרך מטול כרם לשכם. לדברי הסוכנות המכונית נהרסה ונוסעיה נהרגו או נפצעו.

פצצה שהתפוצצה בשעה מוקדמת אתמול, גרמה נזק לכמה חנויות במרכז ביירות. אך איש לא נפגע. בידיעות ראשונות נאמר ש־23 חנויות ניזוקו, אך הנזק לא היה חמור. סבורים כי אין רקע מדיני להתפוצצות.

משפט פלילי לתובע הכללי לשעבר בארץ

ואשינגטון, 21 (ע"ר). ...של, שהיה התובע הכללי ...צות הברית, הוזהר כי הוא ...משפט פלילי על רקע פרש... ציוד האזנה למרכז המפל... קרטית.

החזירה למטה הראשי ...לגה הדמוקרטית מתוארת ...ידי משקיפים מרבים כשער... דינית התמונה ביותר מזה ... מיטשל, שזכה לכינוי ה... המצדד בחוק וסדר, הציג ... במשך שלוש שעה בפני ... בעים גדול. החוקר בפרש...

רשת סי.בי.אס. מסרה, ... הוזהר לפני שהשמיע את ... אין הוא מופיע בהור ... שצפוי למשפט.

כעבור זמן הופיע כימו... לו קוהר, במסיבת עתונו... תרת הכחיש את האשמ... אישר אי־פעם תכניות לו... שידי האזנה למטה המפ... קרטית בווטרגייט.

אך בניגוד להצהרותיו ... הוא הודה הפעם כי בנוכ... תוכניות להאזנה. הא פע... ודנו על הצעות שהוגשו ... על־ידי גב מאגרודר, שהי... המטה לבחירתו מחדש ... ניקסון ועל־ידי גורדון ... מבין שבעת האנשים שהו... שת ווטרגייט.

הורע מצב אסיר ציון

(סוף מעמוד 1)

אל תחזור על אותה שגיאה פעם נוספת".

לפעול למען הגירה חפשית

(ע.). הנשיא ניכסון הבטיח ליהודי ארה"ב, כי ימשיך לפעול במלוא השפעתו למען זכות ההגירה החפשית של יהודי בריה"מ — על כך מסר בלוד מנכ"ל ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב, מר יהודה הלמן, שהגיע ארצה ביום ו', בתום הפגישה עם מר ניכסון.

בפגישה השתתפו ראשי ועידת הנשיאים, שהיא הנציגות המוסמכת של יהדות ארה"ב.

מר הלמן אישר, כי אכן נתנו הסובייטים הבטחה בכתב שלא יפעילו את כופר ההשכלה, אולם ראשי ועידת הנשיאים לא הסתפקו בכך, ותבעו מהנשיא ניכסון לפעול למען עצם זכות היציאה החופשית.

המנהיגים ביקשו את עזרת הנשיא בשחרורם המיידי של יותר ממאה אלף יהודים מבקשי אשרות־יציאה מבריה"מ, אשר בקשותיהם נדחו והם סובלים עתה בהווה כל. הם נושלו מעבודתם, מזכויות הפנסיה שלהם ואף מדירות מגוריהם.

כן ביקשו שהנשיא יפעל למען עשרות יהודים הכלואים בתחנות ובבתי־סהר בגלל פשע אחד ויחיד — הבעת רצונם לעלות לישראל.

„הנשיא גילה בקיאות מפליאה בכל סבך הנושא. לא שמעתי מעולם שראש מדינה יתבטא בתום כזה לטובת ענין יהודי", — אמר מר הלמן.

בפגישה השתתף גם יועץ הנשיא, פרופ' הנרי קיסינג'ר. עם עשרת נציגי ועידת הנשיאים נמנו מנהיגים בולטים כגון מר ג'ק שפיין, יו"ר ועידת הנשיאים, הגב' שרלוט ג'ייקובסון, סגנית יו"ר הועידה, ומר מקס פישר, בשם ועד הקהילה היהודית באמריקה.

הפגנת סטודנטים במוסקבה

מוסקבה, 21 (יופי"ע, ע"ר וע"צ). שבעה סטודנטים יהודים מארה"ב קיימו ביום ו' הפגנה שנמשכה 25 דקות במשרדי „אוביר", משרד האשרות הסובייטי, כדי למחות נגד ההגבלות על הגירת יהודים.

הסטודנטים — חמישה גברים ושתי נשים — השמיעו קריאות „חרות" והניפו כרזה עם הסיסמא „שלח את עמי" בעברית, רוסית ואנגלית.

הם אמרו לכתבים כי הוכו על־ידי שוטרים סובייטיים ועוברים ושבים, לאחר מכן נעצרו, והוחזקו בתחנת משטרה במשך 8 שעות ושוחררו.

„הם נתנו לנו מכות רצח", אמר יוסף קליין (19), סטודנט בקולג' בברוקלין, הוא הוסיף כי אלה שהיכו אותם נהגו בזהירות, כדי שלא ייראו סימנים.

בניו־יורק אמר דויד פיש, המנהל האכסקוטיבי של הליגה להגנה יהודית, כי כל אלה שנעצרו הם צעירים יהודים מניו־יורק, שביקשו למחות נגד הקשיים הנערמים בדרכם של יהודים המבקשים לצאת את בריה"מ. הוא סירב לגלות אם המפגינים הם חברי הליגה.

נוסף לקליין השתתפו בהפגנה י. לוונטל (19), סטודנט בקולג' טורו בניו־יורק, אלאן בינדינגר (18) מאותו קולג', פיליפ פולבר (18) מקולג' קווינס, רבקה פוגל (16), תלמידה בבית הספר הגבוה לבנות של אוניברסיטת ישיבה, האהרן פרידמן (19) מקולג' קווינס ורובין שוורץ (17) מאותו קולג'.

אחרי ששוחררו נפגשו הסטודנטים עם עתונאים בבית הכנסת של מוסקבה. קליין אמר לעתונאים: „הרגשנו שאנו מוכרחים לעשות משהו דרמטי, שיזעזע את העולם".

יהודים רבים הצטופפו סביב הסטודנטים ובירכו אותם על ההפגנה. ביניהם היה ולאדימיר סלפאק, אחד הפעילים למתן זכות הגירה החפשית לישראל. יהודי ישיש אחד אמר כי ההפגנה עודדה את יהודי בריה"מ [illegible] של אמריקה.

יהודי על משפט

בבית הכנסת היו גם אנשי השגרירות האמריקאית. אלה אמרו לשבעה כי עד ליציאתם מבריה"מ מחר (היום) עליהם להתנהג בזהירות. בבית הכנסת היו גם כמה קציני בטחון סובייטיים. השבעה שוחחו עם מתפללים יהודים שבאו ללחוץ את ידיהם והשתתפו בתפילה.

לפי החוק הסובייטי צפויים היו השבעה להישפט לשלוש שנות מאסר בעבודה על הפגנה בלתי חוקית. אולם נראה כי השלטונות הסובייטיים החליטו לוותר על העמדתם לדין בתנאי שייצאו מחר מבריה"מ.

גיוסים לצבא

בעתונים נמסר, כי כמה צעירים יהודים שהגישו בקשה לקבלת היתרי יציאה לישראל, קיבלו צווי גיוס לצבא האדום. ביניהם יבגני לוין, בנו של פרופ' בנימין לוין.

אליהו זהבי סופר „הארץ" בסקנדינביה מוסר: 50 פרופסורים מאוניברסיטאות בארצות סקנדינביות, שלחו ביום ה' למדענים סובייטיים מחאה נגד רדיפות היהודים והטלת כופר ההשכלה בבריה"מ, ואיימו בהפסקת שיתוף הפעולה הבינלאומי עם בריה"מ בתחום המדע.

ביירות, 21 (יופי"ע). כוחות השחרור חיל הרגלים המוזרי הסורי את המצור, שהוטל לפני שלושה ימים על העיר חומס, עם התנגשו ביום א' שעבר מפגינים מוסלמים עם כוחות משטרה — כברו היום נוספים שהגיעו מחומס לביירות.

קווין אליזבט עברה

(סוף מעמוד 1)

הנוסע הישראלי סיפר עוד כי הם ראו את אורות אלג'יריה, ותוניסיה במרחק של כ־8 ק"מ. למרות זאת, היתה, לדבריו, הנסיעה הבטוחה ביותר שיכולה להיות.

באניה היו גם אנשי בטחון ישראלים מלבד אנשי הבטחון הבריטים. אחד הנוסעים, שהיה קרוב לקבוצת ישראלים שהיו באניה זוהה כאיש בטחון. אחת הנוסעות אמרה: „הוא לובש מכנסים של אתא". כאשר שמע זאת הנוסע התרחק מקבוצת הישראלים.

שלושה חדרים סגורים

במסגרת אמצעי הבטחון שננקטו באניה, היו סגורים שלושה חדרים ולא היתה רשות כניסה לאיש, פרט לאחראי: חדר המכונות, חדר הרדיו וחדר ההגה.

האניה קווין אליזבט היא האניה היחידה בעולם הקשורה לארבעה לויינים המאפשרים לה, תוך 10 דקות לקבל דיווח היכן היא נמצאת בדיוק. מהירות האניה, 29 קשר. „לשעה", הנוסע הישראלי אומר כי אף צוללת אינה יכולה להשיג את האניה, וגם אי־אפשר להטביע אותה בקלות בגלל המהירות שלה.

עוד סיפר הנוסע הישראלי כי לכל נוסע באניה ניתן כרטיס מיוחד עם צילום שלו, ורק עם כרטיס כזה ניתן לעלות ולרדת מהאניה.

תזמורות ובריכות שחיה

באניה — שבעה תזמורות, ארבעה בריכות שחיה, סאונה, אולם התעמלות, קולנוע המכיל כ־1000 איש ועשרות מעלים בירוד אחרים. באניה מדפיסים מדי יום עתון בבית דפוס הקיים במקום. הארכיון של העתון מכיל כ־2000 צילומי אישים ביניהם ראש הממשלה, שר הבטחון ועוד. בכל חדר רדיו וטלוויזיה, טלפון ויתר השירותים. על האניה היו 14 עתונאים אשר לא איפשרו לנוסעים להשתמש בטלפון לשיחות עם מדינות מסויימות.

שלוש נגד אחד

בתו של הנוסע הישראלי שהיתה אף היא באניה, סיפרה כי לפני העליה על האניה בבריטניה היו היסוסים. האם פחדה ולא רצתה לנסוע, אך שלושת בני המשפחה האחרים הכריעו בעד.

הבת סיפרה כי ראתה שמה מטוסים וספינות שליוו את האניה בצאתה מנמל סאותהמפטון. „המצב רוח באניה היה מרומם, היתה העסוקה במשך כל ההפלגה. זו היתה חויה שלא תשכח בהרהי" — אמרה.

מעצר אנשי הטלוויזיה

ארבעה אנשי הטלוויזיה הישראלית בתוכם העתונאי מנשה רז, נעצרו אתמול על־ידי אנשי הבטחון בשעה שצילמו את האניה מקרוב בלי רשות.

הארבעה, צורפו לסירה של אנשי משטרת המכס, שהיו צריכים לעלות על האניה — וכאשר הסירה התקרבה, החלו לצלם.

אנשי הבטחון של האניה יצאו אליהם ועצרו אותם. הם נעצרו במשך כשעתיים וחצי. הארבעה נחקרו על־ידי אנשי המשטרה הבריטית ושוחררו לאחר התייעצות עם אנשי בטחון ישראלים.

השח: אירן תגיע בעוד 5 ש[נים] לעוצמה שתאפשר לה להת[גונן] נגד כל מתקיף בנשק קונבנצ[יונלי]

מאת פ.ל. פולצברגר, מיוחד ל„הארץ" ב„ניו־יורק טיימס"

טהרן, 21 (מיוחד ל„הארץ"). איראן תגיע בעוד חמש שנים לרמת־עוצמה צבאית שתאפשר לה להתגונן נגד כל צד שהוא במלחמה לא־גרעינית — אמר לי השאה הפרסי.

תקציב ההגנה השנתי של איראן מתקרב למיליארד דולר וטהרן הזמינה מארה"ב כמויות אדירות של מטוסי קרב על קוליים, הליקופטרים, מטוסי תובלה, טילי נ.מ. ומבריטניה — טנקים.

אין לסמוך על זרים

„אין אנו יכולים לסמוך על התחייבות זרה שתסייע לנו כנגד תוקפנות", אמר השאה. „בכלות הכל, מדוע צריכה מדינה להגן על מדינה אחרת שאינה מסוגלת להתגונן בעצמה? הנשיא ניכסון מבין כי אין דרך אחרת למדינה להבטיח את הגנתה אלא בעצמה", הדגיש.

השאה אמר כי מאז 14 שנה עמד על הגברת ההשקעות במערך הצבאי של איראן. מגמה ... אחרי מלחמת 1971 בין ... פקיסטאן. אמר השאה: ... אות סדירים חוצים גבול ... מיים ואיש לא נקף אצ... אף לא ארה"ב.

מסקנות ממלחמת הודו־פקיסטאן

בלחמת הודו־פקיסטן ... כאי־פעם את התלכתו: ... זק את מערך ההגנה ... לדעת השאה הבעיה הר... לה באיזור היא למנוע ... רותה של פקיסטאן. „א... הרגיש, „עלולה להיע... ייסטאן חדשה במדינה ... נרחבים".

„אם תתפורר פקיסט... לכל הפחות להפעיל תנ... בבלוציסטאן", הכריז ... כי התכוון כי על ארצו ... אזור בלוציסטאן שבפק... שיסייע לעשות זאת כ... איראן אינה שוכחת ... כי עיראק המעודדת ת... רים ערביים במפרץ הפ... ריב בקרב הבאלוצים, ... על טיוטה של בריה"מ.

אנו מודיעים בצער על פטירת

מרת חיה ריבגל ז"ל

בת ר' אביגדור פפנהיים

ההלויה היום, יום ראשון, ט' ניסן תשל"ג בשעה 12.00 בצהרים, בבית הקברות החדש, כפר סמיר. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים ליד בית המנוחה, ר' פיינר 7, הר־הכרמל, חיפה, בשעה 11.20.

הנ...

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלנו, אבינו וסבנו היקר

יהודה צבי וולפסון

בשנת ה־77 לחייו

מביאליסטוק — פולין

ההלויה תצא היום, יום ראשון, כ' בניסן תשל"ג בשעה 11.45 לפנה"צ, מבית ההלויות העירוני, רח' תל־אביב, לבית העלמין בחולון.

המתאבלים:

אשתו: חנה

וכל בני המשפחה

בקטופי־אבל ויגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של ראש משפחתנו, אבינו וסבנו היקר באדם אציל הנפש ורב המעש

ד"ר אליעזר בן־יוסף בונים שאר־ישוב ז"ל

שהחזיר את נשמתו אל על ביום שבת, חול המועד פסח, י"ט ניסן תשל"ג (21.4.73).

ההלויה תצא היום מבית ההלויות בסנהדריה בשעה ... בצהרים, להר המנוחות בירושלים.

המתאבלים:

בניו:

הרב ר' אברהם שאר־ישוב שי' ומשפחתו

משה שאר־ישוב ומשפחתו

בנותיו:

זהבה פרידמן, מרים רוזן

רחל אברמס, ומשפחותיה

לאה אלמוג, נכדיו ונינו

במלאת שלוש שנים לנפילת בננו ואחינו היקר והבלתי נשכח

יעקב (יעבי) ליפשיץ ז"ל

בחזית התעלה

נעלה לקברו בבית העלמין הצבאי בקרית שאול, שלישי כ"ב בניסן תשל"ג (24.4.73) בשעה 4.30 א[חה"צ]. נפגשים על יד השער.

צפורה, משה ואודי ליפ[שיץ]

המשפחה

16 רמטכ"לים ערבים

(סוף מעמוד 1)

התוכנית שהוגשה על ידי המשלחת המצרית מתארת את התקופה הנוכחית כ„שלב במאבק הגורלי במלחמה לחיים או למוות".

הכוחות המזויינים המצריים אמור... בעם שוקדו והם מתאמנים באי... מצים קשים, כדי לקלוט כל סוגי הנשק המודרני הניתנים להשגה. הוא הוסיף כי כוחות צבא מצרים מכינים את זירת פעולותיהם „בהתאם לשיטות המדעיות האחרונות".

קאדפי רוצה לפגוש

ביירות, 21 (ע"צ). קולונל מועמר קאדאפי פנה לאחרונה באורח רשמי לנשיא, אנואר סאדאת, וביקש שיותר לשר ההגנה המצרי לשעבר, גנרל מוחמד אחמד סאדק ליטול ... את הפיקוד על הכוחות המזויינים הלוביים — על כך מסר ביום ו' העתון הלבנוני אל־נהאר.

העתון, שאינו מגלה מה היתה הסיבה, בשיא כצעדים לבקשה זו, מציין כי קאדפי נתן מקלט בלוב „לכמה מנהיגים בצעדים בהמשך הנשיא נאצר, הנרדפים על ידי הנשיא סאדאת".

גארדיין מזהיר את קאדאפי

לונדון, 21 (ע"ר). העתון הבריטי גארדיין מזהיר בשבת את הנשיא אנואר סאדאת כנגד הגורם הבסובלנות של נשיא לוב קדאפי. העתון מציין כי קאדאפי מצדד בדעות מוסלמית פונדמנטליסטית והוא סבור כי יש לו הזכות להתערב בבעיות כגון אלה הקיימות באירלנד, סוריה הפיליפינים. בהמשך המאמר הראשי תחת הכותרת „פניקס ערבי" מגנה העתון את קריאתו של קאדאפי להשמיד את כל הספרים המיובאים, שאינם מבטאים דעות ערביות, מוסלמיות, סוציאליסטיות מתקדמות).

אריה ליפשיץ נבחר לועד אגודת הסופרים

הסופר אריה ליפשיץ מירושלים נבחר לועד אגודת הסופרים בועידה שהתקיימה ביום ה' בתל־אביב. שמו הושמט בטעות מרשימת חברי הועד שפורסמה ב„הארץ" ביום ו'.

אבן: צרפת ובריטניה

(סוף מעמוד 1)

משלחות צרפת הבריטית, והציע שר החוץ, גילו אדישות בפגיעה כלפי הסידור וקרבנותיו. את עיקר ביקורתן הפנו לא לסידור כי אם למתנגדים לו. ותופעה זו זורקת אור על הקושי לגייס את מוסדות האו"ם ותכונותיו לפעולה נגד הטרור ה[illegible] ובתרבות הבינלאומיים.

הוסר תקיפות למצרים

מר אבן אמר עוד, כי הדיון במועצת הבטחון גיה הסר תכלת מבחינת מצרים. ליבתה אותו, ומבחינתו של שר החוץ המצרי סלול צעדו לניו־יורק בהזדמנות זו.

הוכח, לדברי מר אבן, כי לא יקודם השלום על ידי פלפול בינלאומי כי אם רק על ידי משא ומתן. „יש לקוות שבראותם את התוצאות הזעומות של הדיון הזה יבינו כמסלות שיב כי מצפים כאלו אינם מוליך למבוא וכוונו רצוני, כה שישראל מוכנה בכל עת להשתתף בו", אמר שר החוץ.

„המיראז'ים — עניין חמור" יאמר לשגריר צרפת

נודע כי שר החוץ הזמין להיום את שגריר צרפת בישראל, מר פרנסיס אירה, כדי להציג בפניו את החומרה בה רואה ישראל את העברת המיראז'ים הצרפתיים מלוב למצרים.

ישראל בבירור דיפלומטי

רפאל רהמפסיין, סופר „הארץ" בניו־יורק מוסר: הביקור הדיפלומטי של ישראל במועצת הביטחון היה כמעט מלא. צרפת שבה והנה איכור לבריטניה [illegible] [illegible] כוב כמטה ישראל כיצד מוקיפים אותה במשאר והמבקשים ביחד עריילאי ובתוכו של הסידור הערבי.

אחרי פעילות קדחתנית מאחורי הקלעים הצלו בריטניה וצרפת הצעת החלטה שהניחה את דעת לבנון, אך הכזיבה את דברי מר תקוע כי המועצה — כארגון האו"ם כולו — אינה יכולה לדון באורח צודק בשאלות הנוגעות למצב במזה"ת — בגלל הרכבה ובגלל נוהלי ההצבעה.

השמטת סעיף הסנקציות

ישראל אינה יכולה להתנחם הרבה בעובדה שסעיף הקורא לסנקציות נגדה הושמט על אף התנגדות מצרים וצרפת. ההסכמה שבשתיקה מצד ארה"ב לשתיקת כל התייחסות מפורשת לרצח דיפלומטים האמריקאים בחרטום מהווה אכזבה נוסף בנוהלי המועצה.

מקור אמריקאי אמר, שארצו לא לחצה בעניין זה משום שסוכמה כסעבות סודאן, גיניאה וארצות לא מזוהות אחרות, כי עניין זה נתון עתה בסמכות בתי־הדין בסודאן.

„המשמעותית בהחלטות"

פרשנים אמריקאים הגדירו את החלטת מועצת הביטחון כהיום כהחלטה המשמעותית ביותר בסוגיית הסידור בעולם, שנתקבלה עד כה באו"ם.

פרשנים אחרים אמרו כי מבחינת ישראל זוהי ההחלטה המפורשת היחידה שקיבלה המועצה אי־פעם כגינוי לפעולה צבאית ישראלית.

הימנעותן מהצבעה של שלוש מעצמות העל, כל אחת מטעמיה היא, אין בה כדי לכתם את ישראל.

„מועד אחרון" חדש לסאדאת

מצרים סיימה את הרגילה האחרון בהפיצה סיבוב חדש של דיונים באו"ם על המזה"ת, ולפחות תוכל עתה לטעון שיש לה „מועד אחרון" חדש למערכה המכרעת נגד ישראל.

הפילהרמונית מנגנת לזכרו של קרטס

אמש בקונצרט

מאת נתן מישורי

(קונצרט 9 סדרה 6 ב„היכל התרבות" בת"א)

המנצח שלום רונלי־ריקליס ביצע את הסימפוניה מס' 4 בדו מינור („הטראגית") של שוברט באווירה רצינית ההולמת את היצירה ואת המאורע הטראגי (מותו של המנצח אישטוואן קרטס) שלשמו בוצעה היצירה.

הפילהרמונית ניגנה במרבית היצירה בזכות צלילית ובאחדות. אך יש ביצירה זו של שוברט גוונים רבים של עצב ויגון ושל ביטויי נפש מתייסרת ומתעלה ביגונה, ואלה מצאו רק בחלקם.

היתה זו החלטה נבונה להעמיד בראש הביצוע של ה„מיסה בלסוף" מאת היידן, שאותה הביא המנוח אישטוואן קרטס לרמת ביצוע כה גבוהה, את סטנלי ספרבר שהבין את המקהלה בהרבה ידע ואהבה, ובכך לנסות ולשמור על רמת הביצוע.

ואכן, המאמץ המשותף של המנצח ספרבר, של הנגנים הראשיים בפילהרמונית וכל הבריקים, של זמרי המקהלה ושל הסולנים פוש, גראמצקי, רייצין ואוקמורה, הביא לשמירת הרמה הגבוהה כמעט בכל הקטעים.

אולם למעשה קרה אפילו יותר מזה.

ביצועו של אישטוואן קרטס הבליט ביצירה את רגעיה המעוטרים שבהם התושת חיים. הפעם, ותאה בניהול של הביצוע המוסיקאלי הכן והעמוק שבקולה המקסים של לוציה פופ (סופרן), התבלטו הרגעים בהם נשא היידן את כפיו לשמים בתחינה ובבקשת חסד ורחמה. והמיסה הפכה על כן לתפילה מרגשת לעילוי נשמת אישטוואן קרטס.

לתושבי הרצליה והסביבה

נפתח מחסן מרכזי

✱

חרסינה - קרמיקה

✱

מרצפות

✱

נועדבות - אמבטיה

✱

כלים - סניטריים

✱

„בית־הדקל" הרצליה

רח' העצמאות, מול בנק־לאומי, פנת בר־אילן 3

טל' 828—985

8—1, 4—7 אחה"צ

יום ב' סגור אחה"צ

יעוץ התכנון חינם לבית הלקוח

RCA

פטפונים, טרנזיסטורים מישרים, ...ריאק, מעגלים משולבים, ספ... ים. ריאוסטאטים, קבלים, נגדים ...דיוקים, ולכות. להוות למפעלים ...דפסים. מבחר כמברים שונים, מכשירי בקרה.

מוכרים מורשים לישראל

חברת רדיו ישראלית

נחלת בנימין 18, טל' 50156 ת"א

פתוח מ־8 עד 16.00 רצוף

הגיעו רמקולים

סיונר, פולי־פלבר ועוד

תישבחות הביקורת על „הנזל וגרטל" בבימויה של אדיס דה־פיליפ

הצלחה חדשה לאחר הצלחות „אותלו" ו„לילה בונציה"

לקט מתוך העתונות

ר. ם. באלדי „אדוורול"

ההצגה המבויימת בהתלהבות ע"י גב. אדיס דה־פיליפ, שואלת הרבה כעיטור הצבעים החיים של האגדה המקורית. היא מלאת חן, בעלת אופי אגבותי מובהק, עם תמונות מרשימות, מוסיקה עדינה שיש בה הכל: יופי, אופי, מוזות, בלט תלומי ובקהלת ילדים חביבה.

עלי לציין במיוחד את שירתם ומשחקם של כל אחד מן המשתתפים ושל כולם יחד. הזמרות הישראליות (בשני התפקידים הראשיים) כשוות ברמתן לאלה המפורסמות ביותר שביצעו את הנזל וגרטל. ביבאנה גולדנבל ומרים לרנר כבטיינות במשחקן המבושך וזימרתן המעולה. ריקוד החלום עם הסולניות קרולה באנדור ואנה מריה הם, הגב מכבל וכן המקהלה הם הפתעות ואליות של ממש. הבריטון מרדכי בן־שחר (הוא בעל הדיקציה הטובה ביותר) במלא בהצלחה את תפקיד האב.

✱ ✱ ✱

אופרה לכל המשפחה

מרים בר — „דבר"

בהרכב נאה של זמרים, מעלה עתה האופרה הישראלית את „הנזל וגרטל" של אנגלברט הומפרדינק. וזהי „הצגה לכל המשפחה".

ריאליסטית היתה הסצנה שבה מטילים האח והאחות את המכשפה לתוך התנור הבוער. הריאליזם מוכחש למשל בעשן הדק העולה מן הארובה — רעיון יפה מאד.

זימרתם של ליליה כני. (גבנר הכל) היתה מצויינת, קולה הלמפני עקוי באסכולה תפשית בדרגה גבוהה מאד. יהודה שמואלי עושה הכמאטים, השמיע בריטון מלא שהצלילתו מהוזהת. ההצגה בבימויה של אדיס דה־פיליפ, נעימה לאוזן ולעין, ומן־הסתם תמשוך מאזינים וצופים.

על המחולות הרוסים: שנות ילדותי עברו עלי ברוסיה ואני יכולה להעיד כי „רוסיות" הריקודים היתה אותנטית (יותר למשל מבקביליהם בסרטים אמריקיים). הסולניות טובות מאד, אבל גם הגברים שולטים בטכניקה.

✱ ✱ ✱

דן אהרונוביץ — „לאינפורמציה"

בימוי חדש של מנהלת האופרה הגב. אדיס דה־פיליפ. התוצאה — הפקה שהיא בחינת הצלחה מוחלטת.

המנצח פרנקלין צ'יסט בראש התזמורת שהשתפרה באיכות ובכוונת (נגנים עולים מבריה"מ), שלם הייטב בצוות הסולנים והתזמורת.

✱ ✱ ✱

אליה זולברמן — „מעריב"

מכיון שההצגה הזאת בקווים כלליים הצליחה כדאי אפילו להביא בבאוזבן להצגה כיתות בתי ספר שיכירו אותה.

לגילום הנזל וגרטל, ילד וילדה, מצאה הבמאית אדיס דה־פיליפ, שתי זמרות ישראליות, המתאימות להפליא לתפקידים אלה בחיצוניותן ויכולתן. נריזות ושובבות, מהירות התנועה ועליצות, ושירתה של ביבאנה גולדנבל (סופרן) הם כה טבעיים, שמאמינים לה שהיא ילד בן 11 או 12. וכך מרים לרנר (סופרן), משכנעת עליזה, פיקחית, תמימה וחיבנית; בעלת קול צלול וגבוה, שתיהן מקסימות בריקודן ומשחקן וממלאות את חלל הבמה.

יוצא מן הכלל טוב ואופייני היה גם דווקא גבר בתפקיד מכשפה, הטנור מיכאל כהנא, הקופץ על מטאטא שלו כבבהים ריקודיים ומפתיע ומאיים בקולו הטורבני. וכל זאת לזכות כשרונו ולזכותה של הבימאית.

בבלט הצטיינה הפרימה בלרינה אנה מריה הם, שהיא בוודאי ברכה בינלאומית. הבימוי היה תכליתי וצריך להבלים, שהרי הכל הוצג על טהרת הכחות הישראליים.

בתוכנית הצגינה של הערב, הופיעו הבלט במחולות רוסיים־רומניים, וריקוד בכוראוגרפיה של פימה צ'ארטקוב, ריקודי הפולקלור המסוגנן ביותר, שהכוראוגרף כנראה בקיא ביותר בה. והכל עבר יפה תוך כשמעת, דיוק התנועה ושלל של הבגדים וכל התלבושות.

✱ ✱ ✱

מופע קליל ומהנה

יריב אזרחי — „ידיעות אחרונות"

האופרה. גדושה בנגינות קלות הנעימות לכל אוזן. הנזל וגרטל שבו את הלב בשירתן הרעננה, ובמשחקן הילדותי.

יהודה שמואלי וסימה גורצקה (שניהם עולים מרומניה וברה"מ) הנעימו בקולם ובהופעתם כזוג ההורים.

התרגום העברי של אפרים דרור, תאם את האופי האגדתי של האופרה ונשמע ברור בפי הזמרים.

יצויינו לשבח התפאורן יחזקאל גולדמן, התלבושות של אדית מייזל־בלנהרד, והמאורן שבח ליזתן, על השימוש המגוון והמשמעותי בכל הקשור לצד הפלסטי של הבמה.

הצגת „הנזל וגרטל" היא מופע קליל ומהנה, והיא הצג יפה לאופרה הישראלית, יש בה כדי להנות הן מבוגרים והן נוער.

✱ ✱ ✱

עליצות שובת לב

דורה סאודן — „ידיעות אחרונות"

להקת הבלט של האופרה הישראלית הלאומית זכתה באחרונה לכוראוגרף חדש — פימה צ'ארטקוב (עולה חדש מבריה"מ). נראה שבואו מבשר את כניסתה של הלהקה לשלב חדש ומבטיח.

הריקודים בעלי האופי הלאומי כצעיקות ללהקה הזדמנות להיות קלילה ומבריקה. הבלרינות המובילות הוכיחו קסם טבעי ואישי. במיוחד ראוי לציון העבודה המצויינת שעשה צ'ארטקוב עם הרקדנים העברים.

כנשה יעקובואן תרם עליצות שובת לב. במחולות הרוסים שדרשו יותר כאשר כשרון וגיל ביצעו הגברים צעד „הקוזקים", והם עשו זאת בקלות ובמהירות כשמאוקה קהלא ג'יימס מק דואל ומיכאל יום שוכרים על האווירה אותנטית. הענג במיוחד היה לצפות שוב במחול לצליליה של הזמורת „חזה" — במקרה זה תזמורת האופרה בנצוח של פרנקלין צ'יסט.

✱ ✱ ✱

ביקורות מצויינות נוספות נכתבו על ידי ד. כהן מהשבועון „מאקלה", ל. פאטאקי מהעתון „אוי קלט", ה. ברזים מהעתון „ויאצה נואסטרה", שהעלו על נס את ערכה החינוכי אמנותי של היצירה המפורסמת ושל בת הקסם של אנגלברט הומפרדינק. המבצעים הרבים זכו להערכה יוצאת מהכלל על התגבאה של ההצגה בבימויה רב ההוראה של מנהלת האופרה הישראלית אדיס דה־פיליפ.

(מ.)

הארץ
יום ראשון, כ' בניסן תשל"ג
22 באפריל 1973
בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.
: רח' החבצלת 2 ...224245, ת. ד. 273 רחוב גורדון 20 ...661365, ת. ד. 5259
הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
...רכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel...

הטרור: מה הלאה

מאת אמנון רובינשטיין

מדינות אירופה אחראיות להסלמה אפשרית

מי שחשב כי הברוטאליות הרצ־חנית של הטרור הערבי תוליד דעת־עה עולמית ממנו לא הביא כנראה, בחשבון את עובדות החיים: את הה־שלמה ההדרגתית עם האלימות; את כושר הסחיטה הערבי; את הצ־יניות של ממשלות; את הפקטור להיכנע לאותו צד העושה צרות.

עינינו רואות כיצד עולה נציג בריטניה על דוכן מועצת הבטחון ותוקף לא את המרצחים, אלא את אלה שגמרו אומר שלא להשלים עם רצח. ממשלת בלגיה, שנציגיה נרצחו בידי אנשי „ספטמבר השחור" בחארטום משום שנחשד ביהדות, מצ־אה לנכון לגנות לא את הכנופיה הזו ואת מדינות ערב התומכות בה, אלא את ישראל על שום שהשתמ־שה, לדברי בריסל, בדרכון מזויף.

ממשלת צרפת, שממסוס חברתה נערך הטבח בלוד, משתמשת בטרור כבמכשיר נוסף לחיזור אחר מדינות ערב. ממשלת בריטניה אינה מגנה את אלה האחראים לטבע אניות נושאים ואף כנסה למנוע את הסעה לישראל. העובדה כי הטרוריסטים הערבים ניסו ומנסים לפגוע בנתי־נים בריטיים, רק בשל יהדותם, אף היא אינה מטרידה את ווייטהול.

הטרור הערבי הפך עובדה שמ־דינות אירופה הוליכו לחיות עמה. המחבל הערבי הרוצח יהודים וישר־אלים במדינות אירופה קיבל, ל־מעשה, הבטחה כי לעולם לא יבוא על ענשו. עוד לפני חצי שנה די היה באיום על מטוס להשיג שחרור בוק של מחבלים עצורים; היום די באיום פוטנציאלי להניע את ממש־לות אירופה לשחרר את האשמים בפרשה של „גירושי".

*

כך, למעשה, ניצחו מרצחי „ספ־טמבר השחור" לפחות בחזית אחת. נצחונם כפול ומכופל: ראשית, הם הפכו את הישראלים למסוכנים. אנ־שים שלמען הבטחון יש להתרחק מהם; נוכחותם של הישראלים מח־ייבת, לעתים קרובות, הגנה משטר־תית, טרדה והוצאות; הערבים עצ־מם, כולל המחבלים, נהנים מחופש תנועה מלא. שנית, המחבל הערבי קיבל תואר כבוד — „גרילה" — ומעשיו זוכים בהבנה על רקע ה־יאוש המהולל שהוליד אותו. שלי־שית, ישראל נעשתה האויב הגדול של השקט והשלום, משום שבמלח־מתה בטרור סופגת גינוי כאילו היתה הסיבה להרג ולא תוצאה מ־מנו.

*

אפשר, כמובן, להוכיח את מדי־נות אירופה על גישתן. אפשר להז־כיר להן כי לייאוש הערבי שלאחר מלחמת ששת הימים קדם ייאוש אחר: זה שבא עקב הקמתה של מ־דינת ישראל. אפשר גם להזכיר, ל־כמה עורכי עתונים ברומא, לונדון ופאריס כי פתח קם לא בעקבות ה־שטחים הכבושים שלאחר 1967 אלא שנים מספר לפני כן, וכי אחת ה־תכניות הראשונות של ארגון „גריל־לה" זה היתה להרעיל את מי ה־שתיה במוביל הארצי כדי לחסל ישראלים. אפשר להזכיר לכמה מ־אנשי השמאל הקיצוני כי גם בישר־אל היו מחנות פליטים — המעב־רות הזכורות לרע — וכי חלק גדול של פליטים אלה גורש למעשה ה־ערבים. אפשר לומר כי ההבדל הי־יחודי הוא שאנו ראינו את הפלי־טים שלנו כאחים ואילו הערבים רואים את פליטיהם כמכשיר מלח־מה.

אפשר — ואולי גם צריך — לומר את כל הדברים האלה. אך רק פתי יאמין כי כל ההסברים הללו ישנו את לב הממשלות המנוסות והפק־חיות של אנגליה, צרפת, איטליה, וכו'. מי ששמע את נאומו הארסי והרווי־השקר של נציג בריטניה ב־מועצת הבטחון לא יאמין כי מי ש־שם דברים אלה בפיו, ישתכנע מ־דברי הגיון וצדק. ורק שוטה יאמין כי ממשלת פומפידו תשוכנע ע"י דברי תוכחה.

לעומת זאת, יש טעם לומר באזני ממשלות זרות כמה מילים בדבר ה־תוצאות העלולות לצמוח מהתנהגו־תן וכחלק מההגיון הפנימי של השת־לשלות הענינים. לדעתי צריך לומר דברים אלה בקור־רוח.

*

ממשלת ישראל לא נלחמה בטרור הערבי מחוץ לישראל במשך כ־4 שנים בהן התנהל טרור זה. תחילה הת־עלמה הממשלה, בניגוד לעצותיהם של בודדים, מסכנות. בשלב שני, נקטה אמצעי זהירות ובטחון במוס־דות ישראליים בחו"ל. גם לאחר טבח מינכן ולוד, לא נקטה צעדים של ממש נגד כנופיות המרצחים ש־תקפו את מטוסי אל־על, זרקו רי־מונים בקרב נוסעיהם והתנכלו ל־יהודים ולישראלים באתונה, בציריך, בלונדון, ובמקומות אחרים.

ממשלת ישראל אף התמידה ב־עקרונותיה שלא להטיל עונש מוות — בניגוד להגיון ולתועלת — על רוצחי אורחיה ובני ערובה. במשך כל אותה תקופה, עד לפני שנה, האמינה הממשלה והאמינו ישראלים רבים כי ממשלות אירופה תראינה בטרור המתנהל בשטחיהן נגד אז־רחיהן ונגד אורחיהן ותייריהן, פשע רגיל שיש להלחם בו באמצעים ר־גילים. בפשעים, כך גרסנו, עוסקות משטרות של המדינות ולא כוחות צבאיים. בפושעים אין אנו נלחמים אלא המדינות שבהן נתפשים אלה. כוחו של צה"ל מכוון, כך גרסנו, למלחמה בכוחות צבאיים ובמחבלים החודרים אלינו מעבר לגבול.

אך תפיסה זו של ממשלת ישראל — התואמת את המושגים המקובלים של משפט בינלאומי — התנפצה אל סלע המציאות. מדינות אירופה — איטליה, גרמניה, אוסטריה, אנ־גליה, בלגיה וכמובן צרפת — סיר־בו לראות בטרור פשיעה רגילה ו־החלו להתייחס אל הרוצחים הער־ביים במלים ובמעשים כאל חלק מגילוייו של הסכסוך המזרח תיכוני.

המחבלים שנעצרו שוחררו בעילה זו או אחרת. אופייניים וחשובים מבחינה זו דבריו של דובר הממ־שלה הגרמנית, שהסביר את שחרור רוצחי מינכן בטענה כי „אין ל־הביא את הסכסוך המזרח־תיכוני ל־אדמת גרמניה". דבריו היו סילוף מוחלט של המציאות: שהרי הס־פורטאים הישראלים במינכן הואו כביכול בהבאת הסכסוך לגרמניה, רק כתוצאה מכך שהיו מצויים בה כ־אורחיה. אך דבריו העידו על שינוי הגישה: המחבלים חדלו להיות פוש־עים והפכו מבחינה של סכסוך מ־דיני־צבאי.

מילים ומעשים אלה — שפתחו פרק לא־בזהיר בדברי ימי העמים — העמידו את ישראל בפני מצב חדש. המדיניות הקודמת, שוחרת המשפט והסדר, פשטה רגל מול סי־רובן של מדינות אירופה לראות את הרוצחים כפושעים. מכיוון ש־ישראל אינה יכולה להשלים עם כך שדם אזרחיה יהיה הפקר — ו־זאת למרות העובדה כי אנשים נאו־רים בלונדון ובפאריס חושבים ל־היפך — היתה חייבת להסיק מסקנות מעשיות ולצאת למלחמה נגד אותו טרור, שהוגדר באירופה בכלל וב־מעש כחלק מהסכסוך באזורנו. כך החל הפרק החדש במדיניותה של ישראל, שנאלצה להיות השוטר ב־מקום שם סירבה המשטרה הזרה למלא תפקידה. ישראל החלה פוגעת במרצחים ובשליחיהם, כשפעולת צה"ל בביירות היא שיא במלחמה זו.

*

התגובה של חברות מועצת הבט־חון, ובראשן צרפת ואנגליה, לפעו־לה בביירות — תגובה המסרבת אפי־לו לגנות גינוי קל את כנופית ה־רצח הנתמכת בידי מדינות ערב — מבשרה מפנה נוסף בגישתן של מ־דינות אירופה. הטרור קיבל הכשר מוסרי ע"י הסירוב לגנותו וע"י גי־נוי אלה הנלחמים בו. אני חושש כי הכשר מסוג זה יחזק את ידי הטרוריסטים וכי אנו צפויים ל־שורה נוספת של פגיעות בישרא־לים באירופה, שיביאו לדחיקה גו־ברת מכל מגע עם ישראלים. כבר היום עדים אנו להרתעתם של יש־ראלים מלצאת לאירופה בשליחויות רשמיות ללא אבטחה. הישראלים אינם פוחדים, אך ממשלות אירופה מעמידות אותם בפני מצב קשה: הם צפויים להתקפה רצחנית כש־ברשותם אין נשק להתגוננות.

כך עשויה להיות הסלמה ניכרת בבעיות הפסיכולוגיות והמעשיות ש־מציב הטרור הערבי לישראל ולתו־שביה. שום מדינה אינה יכולה ל־השלים עם הרג אזרחיה והפקרת דמם; מדינת ישראל — על מטען החוויות ההכרחיות שלה — היא האחרונה שתוכל להסכים למצב בל־תי נסבל זה. גם אם תרצה, לא תוכל שום ממשלה בישראל ל־פגוע בהוויה המרכזית של מדינה שהיתה כתגובה להפקרת דם יהודי.

אני מתאר לעצמי כי קשיים אלה של עם ששרד מהטבח הגדול ביותר שידעה האנושות אינם מדירים את שנתם של שרי החוץ ב[illegible] צר־פת ואנגליה. אך כאשר יקיצו מ־שנתם, כדאי שיתנו דעתם על השא־לה מה תעשה ישראל בעמדה בפני קושי זה. ישראל אינה חלשה עוד ויש בידה הכח להגן על עצמה. הכיצד ישראל תראה כיצד אזרחיה הופכים להיות מצורעים בינלאומיים וכיצד נעים הערבים בכבוד ובבט־חה במקום שם מהססת לדרוך רגל ישראלית. היא תעמוד בפני לחץ קשה של דעת הקהל הנסערת.

כבר היום קשה לו לישראלי החו־זר לארצו לעבור את החוויה המבי־שה של שדה תעופה באירופה: הוא מובל לקצה האולם השומם, משל היה טמא; הוא רואה סביבו כיצד אלה הססים למשק ולסריפולי נר־גחוים ושלוחים, צועדים בבטחה כ־מלכים למטוסם. שיירת היהודים ה־עשירים שעשתה דרכה מלונדון ל־סאותהמפטון במכוניות בסימון מיו־חד, למסע הסכנות לישראל, כש־קרקס העתונות מלווה אותה בהיס־טריה מבדחת העלה זכרונות מסו־ימים ולא נעימים מקרבנו. לא לשם כך קמנו ולא לשם כך נהרגנו. ב־נסיבות כאלו תיאלץ ישראל וייאלצו ישראלים בודדים לשים קץ למצב שכולו קלון וחרפה לנו.

*

קל מאוד לשים קץ לחרפה. קל לישראל ולישראלים ליצור מצב בו לא יוכלו ערבים לנוע בחופשיות באירופה ובו לא תהיה עוד שום שגרירות ערבית בטוחה, קל לנו לי־צור מצב בו יסרבו לקבל גם מש־לחות ערביות ובתי מלון יחששו פעמים לפני שיעסיקו או יארחו ער־בים. למנוסים שכמונו אין זה מב־צע קשה במיוחד, אפילו לגינוי ב־מועצת הבטחון לא נהיה צפויים שכן אין מגנים שם — כדבריו של נציג בריטניה — אלא טרור ממלכ־תי, מאורגן, רשמי. קל לנו לארגן טרור נגדי, לא רשמי, טרור שאין מאחוריו כתובת מדינית.

אם לא עשינו זאת עד כה, הרי זה משום שאנו חפצים למנוע הסלמה במלחמה מסוג זה; משום שאנו ב־אמת לא מעוניינים בהרג דיפלומ־טים ערבים ובפגיעה בנוסעים חפים מפשע; משום שאנו רוצים להימנע מחיכוך עם מדינות אירופה, עמן חפצים אנו לחיות בשלום תוך כדי קידום יחסי מסחר, תרבות וידידות. לא בקלות נחליט אפילו לשלב זה של מלחמה בטרוריסטים עצמם. אך כשהדלת נטרקת בפנינו, כשאנו מו־קפים ומוצאים אל מחוץ לתחום, כשאומרים לנו שפעולה נגד רוצ־חים באמצעות צבא היא גנגסטריזם, כשאין מוכנים להגן על חיינו בדרך אחרת, בקיצור, כשאין מותירים לנו ברירה, נוצר מצב אחר.

דומני כי על מצב אחר כזה צרי־כים לחשוב גם אותם האנשים ה־מוכנים להיכנע לכל סחיטה ערבית ולהבין כל „ייאוש פלשתינאי". דב־רים אלה, ולא דברי מוסר, חייבים אנו לומר לממשלות אירופה, שאת ידידותן אנו רוצים באמת ובתמים ושלמענן אנו מוכנים לעשות הרבה, פרט להפקרת עצמנו לרצח.

ההכרעה על תוספת יוקר — במאי־יוני

שר המסחר והתעשיה מר חיים בר־לב רואיין בסוף השבוע על ידי העורך הכלכלי של „ה־ארץ".

שאלה: היו חששות לתקלות ב־אספקת מוצרים חיוניים בערב פסח. האם תוכל לסכם את האירועים ב־שטח זה.

תשובה: האספקה היתה שוטפת וסדירה. דבר זה הושג לאחר ש־קיימנו מגעים עם דרגי האספקה ה־שונים הם התחייבו לספק בכמות הדרושה ובמחירים נאותים. במקרה אחד — טחנת אורז בירושלים — נאלצנו לאסור מכירה אלא לפי הי־תרים רשמיים. כל דרגי השיווק הת־לוננו על מתח רווחים בלתי־מספיק. סיכמנו אתם שנבדוק את מתח ה־רווחים ואולי נשנה משהו — אבל לא בתקופת החג תחת לחץ של זמן. מכל מקום מובטח שאם יחול שינוי — הוא לא יתבטא בהעלאת המחיר לצרכן.

ש: דבר זה מחזיר אותנו לייקור מוצרי המזון הבסיסיים. נגד החל־טת הממשלה בנדון זה הושמעו כמ־עט כל הטענות האפשריות: שה־יא מיותרת ומזיקה, שלא הרחיקה לכת די הצורך, שלא באה בזמן. שאלה אחת ודאי מתבקשת נוכח ה־נסיון — האם במחיר הצעקה הגדו־לה, שהיתה צפויה, לא היה אפשר לחסל יותר עיוותים? ומה שלא סו־דר עכשיו מבחינה זו — האם צפוי סידורו בעתיד הנראה לעין?

ת: ההצעה המקורית שלי היתה לייקור מוצרים ב־206 מיליון ל"י. היא התייחסה גם למוצרי ביצים ו־חלב. הצעתי ייקור ב־150 מיליון ל"י בבשרה, לאחר שהשמטה דרי־שה להסתפק ב־120 מיליון ל"י. אי־נני מוציא מכלל אפשרות שינויים נוספים בעתיד הנראה לעין — אם במובנה זה אתה מתכוון לשנים ה־באות.

תקציב התמיכות והפרמיות

ש: האם יספיק תקציב התמיכות ל־1973/74 בסך 776 מיליון ל"י?

ת: איני בטוח, אבל בשלב זה אין אומדן אם יידרש תקציב נוסף ובכמה יסתכם. הרבה תלוי בחוזי האספקה שאנו חותמים בחו"ל. הסכ־מי החיטה עם ארה"ב נחתמים בסתיו ובחורף. יתכן שכאשר נקיים מגעים זה יתברר שמחירי החיטה התייצבו. לעומת זה אין סיכוי רב שיחול שי־פור במחירי הבשר. אפשר שנוכל להימנע מהגדלת ההוצאות הודות לשינויים במחירים היחסיים של ה־מוצרים.

ש: אם עסקתם בחיסול עיוותים — מדוע לא תוקן העיוות שנעשה בזה שיצואני שימורים רוכשים סו־כר בסובסידיה?

ת: אנו פועלים לפי העקרון ש־יצרן ישראלי צריך לקבל אותם תנ־אים שיש למתחרה שלו בחו"ל. יתכן שבמחירי הסוכר יש סובסידיה סמויה — אבל אי אפשר להתחשבן עם היצואנים על כל פרט. נוסף לזה, קיום שני מחירים לאותו מצ־רך, אחד לשוק המקומי ואחד ל־יצוא, אינו תופעה רצויה. העלאת המחיר האחרונה צימצמה את היקף הבעיה.

ש: במסגרת השינויים האחרונים הועלו התמריצים ליצוא, אך היצו־אנים אינם מרוצים. טוענים שהתוס־פת קטנה לא רק מהתייקרות שהם בעצמם חישבו — אלא גם ממה ש־הוסכם עליו בוועדה המשותפת עם משרד המסחר והתעשיה. האם צפוי עוד דיון בנושא זה?

ת: כאשר הצוות המשותף חישב ומצא שמגיע פיצוי של 3.5% — היה זה לפני ניוד המטבעות האירו־פיים. הניוד הוסיף משהו לתמורה. על כן החלטנו להסתפק בתוספת תמריצים של 120 מיליון ל"י, ולא 160 מיליון. התמריצים הנוכחיים אי־נם מסוגלים ואינם מיועדים להביא לגידול מידי של היצוא, אלא לשפר את הכדאיות במידה שנפגעה עקב ההתייקרות. לדעתי אין מקום לדיון מחודש בנושא זה.

„במשך 14 החודשים שאני משמש ב־תפקידי לא היה מקרה בו מצאתי לנחוץ לחרוג מהכללים — אבל צריכה להיות

לגורמים המחליטים סמכות לעשות כן בעת הצורך" — אמר שר המסחר וה־תעשיה חיים בר־לב בראיון ל„הארץ"

עידוד השקעות הון

ש: נגיד בנק ישראל טוען, שיש לייקר ריבית מסובסדת, למשקיעים וליצואנים. גם אם מקבלים את העק־רון שמוצדק לתת תמיכות בצורה ריבית זולה — האין גידול קצב האינפלציה גורם שיש לקחתו בחש־בון? ריבית של 8% באינפלציה שנתית של 10% היא דבר אחד. וב־אינפלציה של 15% דבר אחר לגמ־רי.

ת: אין להסתכל על נושא זה בראיה של טווח קצר. עד כמה ש־מדובר בהשקעות — ההלוואות נ־תנות ל־8 שנים. אם הלך 8 שנים אחורה, תגיע לתקופת המיתון; אז ריבית של 8% היתה גבוהה יחסית. אם בעוד מספר שנים נמצא שקצב האינפלציה הנוכחית לא נשתנה — יהיה מוצדק לבחון מחדש את ה־נושא.

לפעמים מתקבל הרושם שאנו מ־ציעים למשקיעים תנאים יוצאי־דופן. צריך להעמיד את החוק הישראלי לעידוד השקעות הון בפרספקטיבה: יש מדינות שנותנות פחות, אבל יש שנותנות הרבה יותר. קח את בלגיה — התנאים שהציעו לתעשיה האוירית להקמת מפעל שם היו יותר טובים מכה שאנו מציעים למשקיעים זרים.

אין לשכוח שהמדובר בהון זר — הוא בורר לו את המקום הכדאי ב־יותר להשקעות. אשר להון ישראלי — יש בארץ די הזדמנויות אחרות רווחיות יותר מהשקעות בתעשיה. אם לא נבטיח תנאים מושכים, לא נפתח תעשיה.

„השיטה"

ש: הטענה שהתנאים טובים מדי היא טענה אחת; אך נשמעת גם טענה אחרת — על העדפות. מלבד ההטבות המוצעות לכאורה באופן אחיד — יש גורמים שמוצעות להם הטבות נוספות מיוחדות. זה אחד מסימני ההיכר שמייחסים למה ש־מכונה „השיטה".

ת: עד כמה שהמדובר בהשק־עות — יש החוק הקובע את העקרו־נות. במסגרת החוק זה פועלים בעלי הסמכות לפי שיקול דעתם. גם אם נקבעים הכללים להפעלת שיקול ה־דעת — צריכה להיות אפשרות לח־רוג מהם במקרים יוצאים מן הכלל, כאשר טובת הענין מחייבת זאת. דרושה מידה של אמון באנשים ה־אחראיים להחלטות, שאינם בעלי רצון רע, ואינם מושחתים.

במשך כ־14 החדשים שאני משמש בתפקידי לא היה אף מקרה שבו ראיתי צורך לחרוג מן הכללים. אבל אני מרוצה שהאפשרות קיימת.

תוספת־יוקר

ש: בינואר—מארס חלה עליה של כ־5.5% במדד, ובאפריל צפויה עוד התייקרות שמעריכים אותה ב־3.5%. נוצר רושם שענין תוספת־היוקר ב־יולי הוא דבר סופי ומוחלט. האם שתיקת הממשלה בנושא זה פירושה הסכמה בפועל להחלטת הוועדה ה־מרכזית של ההסתדרות.

ת: תשלום תוספת־היוקר הוא ענין בין המעסיקים וההסתדרות. ב־אמצע יולי נדע מה היתה ההתייקרות במחצית 1973, ואז תיפול ההחלטה. הרבה תלוי במה שיקרה בחודשים הבאים. אם מאי—יוני יהיו חודשי רגיעה — והסיכויים לכך טובים ל־כדי — אפשר יהיה לדון בנושא לפי נסיון זה. אם לא תחול רגיעה וה־מחירים יוסיפו לעלות, נתקשה מאד לבוא בדרישה לא לשלם כלל. מכל מקום, לא נראה לי שנחוצה נקיטת עמדה מצד הממשלה בשלב זה. היא אף אינה רצויה.

אל
תגע
בכסף זה!

החודש נכנסו לתוקפן ההקלות במס הכנסה.
משכורתך תגדל, איפוא, החל מהחודש.
אל תגע בכסף זה, נצל את ההזדמנות והתחל בחסכון.
לרשותך שתי תוכניות חסכון בתשלומים חודשיים המתאימים לצרכיך ולאפשרויותיך.
"יתרון לכל" - בתשלומים חודשיים החל ב־25 ל"י לחודש - לחינוך תיכוני וגבוה, לרכישת רכב, להרחבת בית העסק או לכל מטרה אחרת.
התכנית מזכה אותך בהלוואה בתנאים מיוחדים.
"יתרון דירה" - תוכנית החסכון הנותנת לך אפשרות של ממש להגיע לדירה. משכנתא כפולה עד 40,000 ל"י לתקופה ארוכה מאד, ב־9% ללא הצמדה.
במסגרת התכניות כדאי לך להפקיד גם סכום חד־פעמי שקבלת.
בתוכניות אלו ישמור כספך על ערכו הודות להצמדה מלאה למדד + ריבית.

הודעה חשובה!
עכשיו תוכל להפקיד בתכניות "יתרון" עד 25,000 ל"י — במקום 15,000 ל"י — וליהנות מהכנסה פטורה ממס ומכל יתר ההטבות גם לגבי הסכום הנוסף.

פרטים מלאים בכל אחד מ־184 סניפי
בנק דיסקונט לישראל בע"מ בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
בבד
דחף • צילום איתמר

קבוצות הלחץ של שלושת המשברים

מאת ג'יימס ראסטון
מיוחד ל־הארץ
מניו־יורק טיימס

ואשינגטון

אותם אנשים הנלחמים על אוויר ומים נקיים יותר ועל מחירים נמו־כים יותר, מתפתחים לאחת מקבוצות הלחץ הפוליטיות החזקות ביותר ב־אמריקה, ושדות הקרב שלהם מתרח־בים והולכים. בעבר הם נלחמו ב־עיקר נגד המזהמים הגדולים בתע־שיה ובממשלה. אך עם העמקתו של מה שמכונה משבר האנרגיה, יש להם הזדמנות להסב את תשומת לבם גם לבזבוז ולזיהום אנשים כפרטים.

למשל, בשום מקום בחוקת ארה"ב לא נאמר שהאנשים חייבים לקנות מכוניות גדולות וכבדות עם הילוכים אוטומטיים ומנועים בעלי מערכת הנעה מסובכת, המוסיפים לא רק על משבר הדלק, אלא גם על בעיית הזיהום. תהיה זו מן הסתם תקוה מופרזת לצפות שהאמריקאים יוותרו על מזגני אוויר במכוניותיהם — מכשירים המוסיפים כ־9% על תצרו־כת הבנזין, ובנהיגה בעיר בימים חמים יכולים הם להוסיף עד 20%. אך הילוכים אוטומטיים מוסיפים על תצרוכת הדלק כ־6%, ומכוניות כב־דות צורכות דלק יותר מכפליים מן התצרוכת של רכב במשקל כ־900 ק"ג.

חלק הרכב בזיהום

הסוכנות להגנת הסביבה של אר־צות הברית מעריכה שב־1970 הפיקו כלי רכב ממונעים בבנזין 50% מן הפחמימנים, 70% מחד־תחמוצת ה־פחמן ו־30% מתחמוצת החנקן שנפ־לטו לתוך האוויר. נתונים אלה מת־ייחסים לארצות הברית כולה, אך בכמה ערים חלק כלי הרכב מגיע עד 90%.

עד 1976 — אם יבוצעו הוראותיו של חוק האוויר הנקי מ־1970 — לא תהיה המכונית המקור החשוב ביותר בין הגורמים המזהמים את האוויר. אך הרבה תלוי לא רק במה שעושות חברות המכוניות והממשלה כדי לצמ־צם את הזיהום, אלא גם במה שעו־שים האנשים.

השיטה המהירה והיעילה

מצויה הטכנולוגיה כדי להגשים את הסטנדרטים ל־1975, ואפשר להב־טיחה במחיר סביר ובעומס קטן הר־בה יותר על אספקת האנרגיה הבלתי מספקת של המדינה. למשל, במנוע הדיזל יש חסכון בדלק של 70% לעו־מת מנוע בנזין במכונית בעלת אותו משקל.

אין ספק שתוכל להיות לקבוצת־הלחץ של הצרכנים השפעת־מה ב־מחאה נגד תעשיות המזהמות את ה־אוויר ואת הנהרות ואת מי החופים של ארצות הברית. הן יכולות להש־פיע גם על פקידים מקומיים, פקידים של המדינות הבודדות ופקידים פד־ראליים, על ידי לחץ למען תקנון שיכון טוב יותר שיחייב בידוד יעיל יותר בבתים; הם יכולים לנהל תע־מולה למען חוקים חמורים יותר נגד זיהום. אך זה תהליך ממושך המצריך פעולה מתמדת.

מסתבר שהשיטה המהירה והיעילה ביותר לטיפול בבעיות האנרגיה ו־הזיהום היא באמצעות החוק הישן של היצע וביקוש. אם יהיה ביקוש למכוניות קטנות יותר, בעלות מנו־עים קטנים יותר ושונים, יסופק בי־קוש זה. אך על אף כל הדיבורים בדבר משבר הזיהום ומשבר האנר־גיה, מכוון עדיין הביקוש ל[illegible] הבנזין הגדולים והכבדים.

בינתיים גם אין לשכוח את משבר הדולרים. האומדנות הרשמיים כאן בוואשינגטון הם, שעד 1985 יהיו הוצאותיה השנתיות של ארצות ה־ברית על נפט מיבוא — המגיעות עתה לשבעה מיליארד דולר — כ־25 מיליארד דולר. ובאופן זה יוסיף אותו גורם בצורה מבהילה על ה־גרעון במאזן התשלומים של המדינה.

אולם דומה שההערכות אלה מבט־חות לא רק כי 80 מיליון המכוניות בארצות הברית יותרבו בעשור הבא בהרבה מיליונים נוספים, אלא גם שהמכוניות יהיו גדולות יותר ויקרות יותר וכי יצרכו מדי שנה יותר ויותר בנזין במנועים מן הטיפוס הנוכחי.

מה שיש לנו עתה היא קבוצת־לחץ גדולה חזקה אשר המתנצאה מאות מיליונים כדי לחנך את העם באשר למשבר האנרגיה המשמש ובא; קבו־צת לחץ חזקה אחרת הטוענת לאוויר ומים נקיים יותר; וקבוצה שלישית הזועקת חמס בקשר למשבר הדולר. כל שלושת המשברים האלה מוחשיים הם, וכולם קשורים קשר הדוק. ואי־אפשר לפתוח את הרדיו לשמיעת חדשות מבלי לשמוע מישהו מדבר על אסונות עתידים העומדים להת־רחש בעוד כמה שנים.

אך בינתיים אפשר לעשות משהו בקשר לכל אלה, אם יתחילו קבוצות הלחץ של הצרכנים לזעוק לא רק על הממשלה ועל התעשיות המזה־מות, אלא גם על הצרכנים עצמם. יש להם הכוח להקל על בעיות אלה, אם יפעלו.

כישלון נוסף של האו"ם

ת הגינוי שהתקבלה אתמול במועצת הבטחון הוא כשלון האו"ם. אכבם המאמצים שעשתה המשלחת האמריקאית טה קיצוניה והד־צדדית להחלטה, הכוללת איום בסנק־פר: ההצעה המרוככת לפחות מעיפה מבט אל עבר בה שנותר בה דין כדי לכזב ולחזק את הדעה כי לא ש את המזרח התיכון ולא ההוות למאמצי יזככן בו

למידת נסיון בכל הנוגע לאו"ם ולהתנהגות המדינות מועצת הבטחון. אך אפילו למדינה כישראל היתה במה־ייסביה בפרשת ביירות אכזבה: כתוך רדיפה קטנונית ירות בארצות ערב פגעה קשות בסיכויי ההצלחה במאבק הטרור. הדבר עלול להתנקם בה — בצפון אירלנד יטניה עצמה. מסתבר שהבריטים לא השכילו מן הדוגמה זה כבר כבהלה מדיניות בעלת מוטיוואציה דומה, ללא לשכה.

בזה הוא או"ם וכאלה הן חברות מועצת הבטחון. אין צות מהסקירה שמועצת הבטחון הזמינה על פי הצעת ד"ר קורט ואלדהיים. מזכיר האו"ם נדרש להגיש תוך גב שיתופו של גונאר יארינג, דו"ח למועצת הבטחון אכצי הארגון במזרח התיכון מאז יוני 1967.

ולא להצטרף לדעה שהביע בדיון נציג ארה"ב במועצה, ל: הדו"ח והפעלתנות האו"מית לא יסייעו למאמצי

הישג רב־ערך

ים נשיא ארה"ב ריצ'ארד ניכסון ויועצו ד"ר הנרי החמכו בסוף השבוע בעבור מנהיגי היהדות האמרי־לעצמה הישג. היתה בה משום הכרה פורמלית כי ים צד מוכר ביחס לגורלם של יהודי ברית המועצות צמו שנשיאה של ארה"ב רואה לנכון להיזעק בו ו למדיניותו.

יותר היה גופו של ענין: הנשיא ניכסון דיווח לאור־ותו של מר ברז'נייב להשעות את הכופר ללא הגבלת ז, אלא התחייבותו זו של המנהיג הסובייטי נמסרה בפוליטביורו מתוך הסכמה שהנשיא יפרסם אותה. לראות בכך גם ויתור סובייטי לפי עצה על השימוש למניעת עלייתם של יהודים סובייטיים בעלי השכלה. של יהודי ברית המועצות, ישראל והארצות החופ־ל ידי דעת הקהל בעולם החופשי וממשלת ארה"ב פרי.

ופר הוא רק אחד האמצעים שבמחסן הנשק הסוב־הם אמצעי ההטרדה וההפחדה, וברז'נייב תבריו לא בי איימרס בשיטותיהם הידועות האחרות. אך ניתן היה להסיק ממה שהתרחש בתחום זה בשנ־האחרונות: ככל שטובים יותר היחסים האמרי־כן משתפרים הסיכויים להשפיע על ראשי הקרמ־ארצם מידה של זהירות והתחשבות. נדמה כי במרכז טיעונו של מר ניכסון בשיחתו המוכרת אמריקה, אינה עוד נושא לוויכוח.

ממות אם נאמר כי נשיא ארה"ב שוחח על דבר ה מאזרחי ארצו, וכי אין איפוא צורך שישראל המתנהל באמריקה בין מצדדי הנשיא ניכסון ובין אמור הנרי ג'קסון (שאינו מוכן להסתפק בהבטחות ין הכופר). גם אילו רצתה ישראל שלא להיות היה ניתן לה: מנהיגי היהדות האמריקאית יפנו — ישראל לקבל את חוות דעתה בנדון. יש לקוות מן התובה שמצמה המרכזי של ישראל בעולם

הראוי שתתבסס על שלושה יסודות: האחד, כי יתם של יהודי ברית המועצות הוא מאבק נמשך, וק לבעלי ברית חזקים כמו ממשלת ארצות הב־הנשיא ניכסון הוכיח בעניינם של יהודי ברית ניינים הנוגעים במישרין לישראל. כי הוא ידיד רב עוצמה, ושלישית, הוא — ולא הסנאטור על ניהול מדיניותה של ארה"ב כלפי ארצות שיא ניכסון כצריך באופן חיובי את משמעות ימית וכיוון שהייתה בדבריו לראשי היהדות הבטחה כי יוסיף להפעיל את השפעתו לטובת ות, מוטב ללכת איתו. המצטים שראינו עד כה ן לאימונה של ישראל. עצה ברוה זו יש להשמיע גי יהדות אמריקה.

מטכ"ל מזהיר

היגי מצרים טרם הגיעו להיכלהוב עצמי בדרגה ת בפני דברי אזהרה. אם כך, מוטב שישימו לב השבוע שעבר הרמטכ"ל רב אלוף דוד אלעזר. בקיצור: אם יורה הנשיא סאדאת לחדש את פה שישראל תנהג לפי ההנחות המצריות.

לא אחת כי אין פער בין אזהרותיו ובין כוונה יסוד להערכה המצרית, כי פתיחה באש לאורך ראל להשלכה עם מהרורה בהדרגת של מלחמת ה שהדברים נאמרו על־ידי רמטכ"ל, דווקא איומים מצרי. יש רק לקוות שבקהיר לא יבינו כפרובוקציה מתייהרת, אלא כהתרעה מפוכחת אם לכך.

תנות הגבוהה בצה"ל יכול הרמטכ"ל להשמיע שיינקטו צעדים נוספים להיגבר מערך ההת־להעריכה כראוי מכבר צידי קו הפסקת־האש. אל הבאות בביטחה הלא עצבנות, ואילו כלפי צריך לקוות — כדי למנוע אכליות צבאיות

כנים הפגנות ת מיצעד צה"ל

אליים באוניברסיטת ירושלים אינם מבטים ונה להפגין בבירה בעת מצעד צה"ל ביום בים עידוד לתוכניות אלה מההזדהות המוס־דים מצערת ההנהגה הפוליטית בישראל. ה־ללת עריכת מצעד צבאי.

פעילים בעבר בהפגנות בפרשות מיתות עקרבה ושאר „חר־גים". מקווים כי נציגי מכל העולם שיבואו לירושלים לסקר את ת הכפגינים נגדה בפירסומת רבה.

[illegible] الأصل

هكذا من الأمل

התיירות לישראל: אגדה ומציאות (א')

תוצאות האנרכיה

המתיחות הביטחונית איננה הגורם העיקרי במשבר התיירות

מאת חביב כנען

בין משרדי הממשלה שרשמו לזכותם בעשור האחרון הצלחות חשובות נמצא משרד התיירות שבנצוחו הפך ענף התיירות לאחת ההעשיות המשגשגות של ישראל. אין טעם להתווכח כעת על הצורך במשרד התיירות ועל מבנהו. דרוש היה משרד נפרד ולא מחלקה או אגף במשרד ראש הממשלה או משרד ממשלתי אחר. לא כדאי לדבר על האגדה כי השגשוג שעבר את כל המשוער בזרימת תיירים אחרי מלחמת ששת הימים ושהגיע לשיא ב־1971 בה באו כ־50% יותר תיירים מן המצופה, הוא כולו פרי מאמציו של משרד התיירות. ברור כי הפלא לו זכה המשרד היה תולדה של ההיסטוריה הישראלית: הנצחון במלחמת ששת הימים, איחודה של ירושלים, שיבתם של היהודים להר הבית, ההתנחלויות בגולן, בבקעת הירדן ושאר התמורות שגבורת צה"ל הרעיפה עלינו.

היינו מאושרים שיהודים ולא־יהודים זורמים לישראל, נודדים בדרכיה, משאירים כספם במטבע זר ומסייעים בפיתוח הכלים ההופכים ארץ לאתר תיירות מצליח.

העיקר שנבנים בתי־מלון חדשים, מתפתחות מסעדות, קמה רשת חנויות לקליטת מטיילים, פורחת שיטת הסיורים המאורגנים. משמת משרד התיירות הפך לבסוף לקוח חשוב של משרד האוצר בנטילת חלקו למימון הלוואות לבתי מלונות חדשים.

אך אין לסמוך לעולם על הסנטימנט היהודי לישראל הנבזבזת ולירושלים המאוחדת או על העניין שלא־יהודים יגלו בהתבשמות מהתמונה כיצד מנהלים יהודים מדינה משלהם. אין להזדהות עם תביעות פעילי ענף המלונאות לצמצם את הקצב הקמת בתי־מלון חדשים כאמצעי למניעת משבר העשוי להתעורר בהגיע התיירות לישראל לנקודת רוויה. כל עוד נמצאים משקיעים יש לסייע להם במימוש תכניותיהם.

מהלומה על הענף

עם זאת יש סכנה שאדישות משרד התיירות והנהלות ענפי התיירות למיניהם ביחס לפגמים שנתגלו בטיפול בתיירים, ברמת השרותים ביחס לשאיפה השקופה להתעשר מהר וקל גם אם יהיה זה על חשבון הבאים ושביעות רצונו של התייר, כל אלה עשויים ביום מן הימים להנחית מהלומה כבדה על תעשית התיירות שלנו.

לאורך חופי הים התיכון יש עוד ארצות רבות ברוכות שמש, נוף, ים ועתיקות, המטפחות באינטנסיביות את ענף התיירות והשואפות להיות מתחרה רציניות לישראל הן במחירים הן ברמת השרותים.

חוק תיירות חייב להתפרסם כדי לשים קץ לתופעות שליליות בענף ולהעניק סמכויות למשרד התיירות לטפל בתוקף בפוגעים בשמה הטוב של ישראל כארץ תיירות. כן יש להבטיח מנגנון יעיל, נמרץ ואמין לטיפול בגורמים השליליים שיש בהם כדי לערער את הענף.

שנת 1971 שעמדה בסימן שפעה ללא תקדים בזרימת תיירים לישראל, חשפה גם את מרבית הצדדים השליליים שהציגו לישראל שם רע כארץ שאינה עומדת בהבטחותיה לתייר. בתי־מלון חשובים זעזעו את האורחים כאשר מכרו חדר אחד פעמיים ושלוש ובבוא התייר לתל־אביב בישרו לו כי „בגלל תקלה" יהיה עליו להתארח בבאר־שבע או בקיסריה; אל־על היתה מוכרת כרטיסים למטוסיה מעל לכושר התפיסה ואילצה נוסעים להמתין שעות למטוס או העבירה רבים למטוסי חברות אחרות בלי להתחשב בהרגשת העם של יהודי שיצאו הצבוע לטוס לישראל דווקא בחברה הלאומית כלה; בארץ גופא גילו נהגי מוניות, מלצרים במסעדות, עובדי בתי־מלון, זלזול באורחים.

תוצאות האנארכיה הזאת נתגלו כעבור פחות משנה. המהלומות שהחלו פוקדות את התיירות לישראל השתלבו במקרה עם הפיגועים הבזביים התמוהים שזעזעו את דעת הקהל: ההתקפה של שלושת היפנים על נמל התעופה של לוד ורצח הספורטאים הישראלים באולימפיאדת מינכן. אולם גורמי התיירות מכירים מבודים כי אבי הפיגועים האלה היו רק את הקש ששבר את גב הגמל הם בלעדיהם היתה ההפקרות כששפה את התיירות לישראל ב־1971 מתנקמת במוקדם או באוחר. באו ביטולי קבוצות וגם בודדים החלו מבטלים את נסיעתם לישראל. אבל במקום לראות את ההמיבה בכללותה, העדיף משרד התיירות ליצור את האגדה הצריכה לתת הסבר על מירב המחדלים: המצב הבטחוני.

מאז כמעט שנה, כראשית התדרדרותה של התיירות לישראל לעבר משבר, דבק משרד התיירות בגירסתו שהמצב הבטחוני אשם בכל. המשרד מגיב בתצ־יפק על הערות קונסטרוקטיביות של האנשים המומחים מן הענף המקצועיים לא פחות ממנו, להתהלך מהמשבר, ודוחה את ההנחה שהאספקט הבטחוני איננו אלא חוליה קטנה בשרשרת הגורמים הבולמים את בוא התיירים לארץ. תחילה היה נסיון לעטוף את המשבר במכסה של סוד בטחוני ועונתו: שהיה לספר על ירידה בזרם התיירים לישראל, נתקל בטענה נגעמה, כי כל גילוי מעין זה מביא להגברת המשבר. ממש באותם הימים לא חששו שר הקליטה, המצטיין באומץ לב ציבורי, להתריע כי מחדלי השיכון והעדר הכוונה לקבל את העולים בהונכו, יביאו לירידה בזר־לה ויפגעו קשה בעליה מן המערב.

עד שבא הזמן וראשי משרד התיירות הגיעו למסקנה כי במדינה בה פועלות חברות תעופה זרות, עמה קשורים סוכני תיירות גדולים בעולם, בה יושבים עתונאים זרים המתסיסים בכל, לא יכולה הירידה בתיירות להישאר סוד. אז נולדה האסטרטגיה של הטלת האשמה על המצב הבטחוני. מנכ"ל משרד התיירות הפתיע רבים כאשר הכריז בשידורי ישראל כי בעוד שבדעות אחרים ירגיש ישראל את תוצאות הפלת המטוס הלובי, וכו' וכו'. הדחליל הבטחוני הפך לנימוק הכל־עדי כמעט בהסברים על ירידת זרם התיירות שהתבטא ברבע השנה הראשון של 1973 (ינואר—מארס) ב־15.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ואילו השנה באו 25% פחות תיירים מאשר מארס 1972.

ההסבר אמנם היה שבמארס אשתקד חל חג הפסחא שהביא יותר תיירים אולם אין בכך כדי להסתיר שלישראל זורמים בשנה האחרונה תיירים בקצב מוקטן. אפילו חג הפסח השנה שהביא תיירים במספרים מכובדים, לא טשטש את העובדה שהתיירות לארצנו עוברת משבר, שבבתי מלון רבים בירושלים ובתל־אביב — אשר היו תמיד מוקדים לקליטה עיקרית של תיירות בחג — ניתן היה להשיג חדרים אפילו ערב החג.

מר מרדכי אלמוג, מזה שנים סגן יו"ר התאחדות סוכני תיירות, המשרדו עומד בקשרים עסקיים עם גדולי סוכני התיירות בעולם, גורס שאין כל יסוד לזקוף את האשמה בזרימת תיירים לישראל על חשבון המצב הבטחוני בלבד. „הידיעות על הפיגועים הבטחוניים מביאות נזק לכל היותר ל־15% עד 20% מכלל התיירות הנה. על המשבר משפיעים גורמים נוספים רבים. הגילים בענף עצמו ובמדיניות שאותה כופים עליו. כל משבר בטחוני חולף מהר למדי, וכעבור שבועות מעטים מחדשים בדרך כלל התיירים שמבטלים בואם לישראל בהשפעת פיגוע זה או אחר, את הזמנת הנסיעה לארצנו. את מרבית הסיבות יש לחפש בגורמים אחרים, אומר מר אלמוג.

גם מר קורט סטרנד, הנשיא של הרשת העולמית של מלונות הילטון, שפעל רבות בראשית שנות הששים להקמת המלון בתל־אביב למרות איומי מדינות ערב שיאלצו את החברה להסתלק מארצותיהן, ביטל לפני שבועות אחדים בשיחה עמי את הטענה כי המתיחות הבטחונית יש בה כדי להביא למשבר בתיירות. לדעתו לא מנצלת ישראל אפשרויות שונות שאותן תצטרך להקרין מתרכה כדי לעמוד בתחרות הגדולה עם ארצות תיירות אחרות באזור.

פיקניק ושמו מימונה

מאת גדעון אלון

עולי מרוקו ינהרו מחרתיים בכל קצות הארץ לעמק המצלבה בירושלים, כדי ליטול חלק בחגיגות המימונה. יהיו שם ישישים מחצור הגלילית שזקנם הצחור יורד על פי מידותיהם, תינוקות בנות שנה מדימונה, נשים בלבוש מסורתי מקריית־מלאכי וגברים עם תופים מכצילהים, ויהיו שם מעדנים שרק יוצאי מרוקו יודעים לבשלם.

יו"ר מטה החגיגות, מר שאול בן שמחון, סיפר כי זו השנה השמינית מאז חודשו חגיגות המימונה והפעם השביעית לעריכתן בירושלים. בשנה הראשונה התקיימו החגיגות של העדה הצפון אפריקאית ביער הרצל כליד בן־שמן, בהשתתפות 300 יוצאי העיר פאס. בשנה השניה כבר עלו 5000 חוגגים לבירה וב־1968 במסגרת חגיגות שנת ה־20 למדינה, השתתפה רבבת חוגגים במימונה.

מדי שנה גדל מספר המשתתפים בשיעור ניכר. השנה צפויה השתתפותם של כ־100 אלף חוגגים. השנה הוזמנו ליטול חלק בחגיגות לא רק יוצאי צפון אפריקה. גם העולים שהגיעו השנה לישראל מבריה"מ, ממערב אירופה וארה"ב והשוהים עדיין במרכזי קליטה והתאחדויות, עולים, סטודנטים, אנשי ההתישבות, נכבדי המיעוטים ותיירים הוזמנו להשתתף. החגיגות יערכו במעמד נשיא המדינה; מר זלמן שזר, סגן ראש הממשלה ושר החינוך מר יגאל אלון, ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק, הרמטכ"ל רב אלוף דוד אלעזר, ומזכיר ההסתדרות מר יצחק בן אהרון.

יו"ר מטה החגיגות ציין כי מטרת מחדשי חגיגות המימונה היא להנחיל במשך השנים הקרובות את החגיגות לכל בית בישראל, במגמה להרבות שמחה, אחוה ורעות בקרב כל שדרות הציבור.

כיצד חוגגים

ההכנה בקרב יוצאי צפון אפריקה לקראת המימונה תתחיל כבר מחר, שביעי של פסח, בשעות אחר הצהריים. בשעה שהגברים ישבו בבית הכנסת יערכו בעלות הבית את השולחן, כשהגוון הירוק המסמל שנת ברכה יטביע את חותמו. ירקות מסוגים שונים יקשטו את הבית ועל השולחן יונחו שיבולי שעורה וחיטה, פול ירוק, חסה ופרחים.

בתוך קערה מלאה מים יוצף דג כהוא סמל הכפל והפוריות. לידו יונחו הלב, דבש, קמח, ביצים, אגוזים, שקדים, הבריס עוגיות ודברי מתיקה. עקרת הבית תטרח להצניע את המלח, הפלפל, הזיתים השחורים והבשר בערב זה בקרן זווית, והבין „מופליטה" — מאפה מבצק דק המטוגן על מחבת בשמן, כעין חביתה, כשבמקום ביצים משתמשים בקמח.

את ה„מופליטה" תטבול בחמאה טריה ובדבש. כן יפארו את השולחן בערב חגיגי זה „במיראי" (שמרים), המשמשים להכנת הלחם סמל לעליית היהודים לישראל ולשיפור מצבם. אל השמרים יוסיפו עלי תאנה, פולים, תמרים וגם חמש מטבעות כסף שתפקידן לסמל את ה„בארכה" (ברכה).

עם תום תפילת הערב ילוו המתפללים בכל הערים, העיירות והשכונות את הרב לביתו בשירה, והרב יברך את הקהל בברכת כהנים. כל אחד מהמסובים יטיל תמר וימהר לביתו. כשמגיעים האורחים לפתח הבית, הם מברכים את המארח בברכת „תארבכו או תסעדו" (תזכו ותצליחו). בערב זה נהגות משפחות רבות לסיים עיסקות שתכליתן להקים ביניהם קשרי משפחה.

למחרת עם הנץ החמה משכימים יוצאי צפון אפריקה קום, כי לפי המסורת העממית שנשתמרה בדרום מרוקו, כל המאחר לקום באותו בוקר יהיה עצלן משך כל השנה. יהודי אלג'יריה היו נוהגים לעלות ביום חגיגות המימונה אל קברות צדיקים; במרוקו הולכים למעיין, כשהגברים טובלים שעה ארוכה את רגליהם ורוחצים את גופם. בקהילות אחרות עורכים הבחורים תחרות סוסים לנחל הקרוב כדי לטבול בו, ובישראל נוהרים כולם לעמק המצלבה בירושלים.

מקורו של החג

עדויות מוכיחות כי החל בקיום חגיגות המימונה עוד במאה ה־18, אולם קיימות דעות וסברות שונות לגבי מקורו של החג. ההסבר המקובל והנפוץ ביותר הוא שמקור המונח במילה „מימון" שפירושה אושר, מזל. לפי הסבר שני, ה„מימונה" היא שיבוש של המילה „אמונה". (שכפי שבני ישראל נגאלו בחודש ניסן כן עתידים הן להיגאל בחודש זה, אך כיוון שהאמונה העממית מגבילה את חודש ניסן לחג הפסח עצמו והמאמינים נוכחים שחג המצות תם והם לא נגאלו, הם ממשיכים בתגם למחרת, שביעי של פסח). יש המייחסים את מקור השם לרב מימון, אביו של הרמב"ם. על־פי המסורת הוא נפטר באיסרו חג של פסח, ומכיוון שאין נוהגים לקיים הילולא בחודש זה, עורכים את המימונה לזכרו.

אחד הסיפורים המעניינים על מקורו של החג, קשור בנוסע צרפתי שביקר במרוקו בראשית המאה. בדרכו לפאס הגיע לכפר בו ראה את „קובאת לאלא מימונה". מי היא הגברת הנסתרה הזו? מוסלמית במקורה? אגדות מספרות על קדוש מוסלמי בשם סידי ברסלהאם, שחי ליד שפת הים במרוקו. לאיש זה היה ידיד קדוש בשם סידי עבד אל עזיז.

5000 ל"י פרס

יום אחד, כשעסק סידי בדייג בא לקראתו ידידו, הוא רצה להפתיעו והכניס את ידו למים והוציאה כששל דגים באמתחתו. ברסלהאם לא רצה לפגר אחריו, הוא קם על רגליו, משך מצילו כמסמן לים ללכת אחריו עד לעיר פאס, כדי שבנות העיר תוכלנה לטבול את ידיהן. הים נשמע לו והלך אחריו וכך הגיעו אל הכפר בו שכנה לאלא מימונה. כשראתה זו את גודל האסון הצפוי, ביקשה מהקדוש למנוע שיטפון במקום מגוריה. הקדוש התנגד. לאלא [illegible] רחצו רגליהן ואז החזור הים והכפר ניצל.

אולם יוצאי מרוקו אינם מקבלים הגדה זו כתוכחה למקור החג. לדבריהם, אין כל קשר בין לאלא מימונה המוסלמית לבין המסורת היהודית.

מכל מקום, יו"ר מטה החגיגות מר שאול בן שמחון הודיע כי פרס של 5000 ל"י יינתן לחוקר שיוכל להסביר את שמו של החג ומקורו.

המזון הרב שיגהר מחרתיים לעמק המצלבה בירושלים, יתבקש לשלם מחיר סמלי של 3 ל"י כדמי כניסה. מטה החגיגות מקוה שההכנסות יגיעו ל־200 אלף ל"י, שיוקדשו לקרן מילגות לסטודנטים מיעוטי יכולת מבני עדות המזרח.

החגיגות ימשכו מעלות השחר ועד רדת החשכה. בנות העדה המרוקאית בלבוש מסורתי יקדמו את פני הבאים ויגישו להם מטעמי חג החלב. תזמורת המשטרה ותזמורת צה"ל יבעימו לחוגגים בשירי לכת ובמנגינות עממיות.

בתוכנית האמנותית ישתתפו להקות עולים מגרוזיה, בוכרה ומרוקו, להקתו של זוהר מוסא מבית השידור הישראלי, להקת הרבנות הצבאית, להקה תימנית ורקדנים מבני המיעוטים.

במסגרת הפיקניק ההמוני יערכו תחרויות על השמלה היפה ביותר ועל כלי הגשת התה היפים ביותר. החינגא הגדולה תסתיים בהפרחת בלונים וזיקוקי דינור צבעוניים לשמי ירושלים.

ארגון העדויות

ההאשמות נגד גינדיל התבססו על דברי 4 רוכלים משוק התקווה

מאת יהודית וינקלר

כי הצלה לראשונה חשד כי הפקח אברהם גינדיל נוטל שוחד מרוכלים בשוק התקוה? אין תשובה חד־משמעית לשאלה. מעדויות במהלך משפטו הוברר, כי הפקח גדי שורעבי אסף ארבעה רוכלים מהשוק והסיעם למשרדו של יעקב קנר למסור עדות נגד גינדיל. ממשרדו של קנר הסיע שורעבי את הארבעה לתחנת משטרה ונשאר נוכח עד תום רישום ההודעות מפיהם.

השופט א. חלימה, בהתייחסו לאיסוף העדים והעדויות היתה את דעתו: „...העד גדי שורעבי נטל חלק פעיל בכל הפרשה. עד זה הוא שהפציר בעדים לבוא ולהעיד והוא שאסף אותם מהשוק והביאם במכוניתו לעיריה... איש אינו חולק על כך שגדי שרעבי לא נטה חיבה יתירה לנאשם ואילו הדרך בה זומנו העדים ונחקרו בנוכחותו בתוך לשכתו של קנר מחייבת את ביהמ"ש לנקוט במשנה זהירות בטרם יתן אמון בדבריהם..."

בעניין זה סיפר יעקב קנר: „...הם היו אצלי עם גדי שורעבי. בעקבות השיחה התקשרתי עם המשטרה. הם אמרו שמוכנים למסור עדות. במשטרה, ביקשתי משרעבי שיגש אתם למשטרה למסור עדות..." מקובל בעיריית תל־אביב כי אם עולה חשד נגד אחד העובדים, מעבירים תחילה את החשד לבדיקה ראשונית לידי מבקר העיריה. מתעוררת השאלה, עליה מנסה העיריה להשיב עתה, לאחר המעשה, מדוע נעקפו הנהלים במקרהו של גינדיל ומה היתה סיבת החפזון בהעברת הנושא לטיפולה של המשטרה.

ההאשמות נגד הפקח גינדיל התבססו על עדויותיהם של ארבעה רוכלים משוק התקווה: רחמים יוסף, יעקב משיח, סלמן מצרי ודוד סלמן. הארבעה, כל אחד על פי גרסתו, העידו כי גינדיל קנה מהם סחורה בשוק מבלי לשלם או ששילם מחיר בלתי ראלי. רחמים יוסף הוסיף על כך, כי עשה בשביל גינדיל עבודות ציפוי פורמאיקה בשווי 70—80 ל"י ולא קיבל את שכרו. כן מכר לו קיצ שעועית שמחירו לירה, אולם לדבריו גינדיל לא שילם. סלמן מצרי, ירקן, גולל את פרשת 2.5 ק"ג שום שגינדיל שילם תמורתם לירה, בעוד שמחיר הסחורה 2.5 ל"י. העד השלישי דוד סלמן סיפר על ההנחות שהוא נותן בדרך כלל לפקחים הסעים כי גם גינדיל נהנה מהן.

העדות „המעניינת ביותר היא של יעקב משיח, הפועל־רוכל, שהסכים לבנות קיר כבלוקים בביתו של גינדיל. אותו משיח קשור בצירוף מקרים מוזר בפרשת גינדיל, שכן הוא הפסיק את הבניה בעיצומה, ללא הסבר, בתיאום מופלא עם הופעת שוטרים במקום.

העדות שערערה יסודות התביעה

מזור שבעתיים, שסירב בעקשנות לקבל מידי גב' גינדיל את שכרו, בטענת־כזב כי כבר קיבל את הכסף מידי גינדיל. מר משיח הנו לא רק בעל עבר פלילי הרשעות בשל ספסרות, גניבות ומכות.. אלא כדבריו הוא אדם חם מזג: כאשר מאן דהוא בשוק לקח את אופניו, הוא איים לא רק בקללות וכלים כזורבנות כי אם בסכין ובגרזן, מכלי העבודה הבדירים, לכל הדעות, גם בבניה, גם ברזולות.

הנסיון לשוות להקרית בבית גינדיל אופי של מעשה שוחד, באמצעות אדם בעל מוניטין כעד הנ"ל, ערער את יסודות התביעה. בהתייחסו לעדות זו קבע השופט א. חלימה: „...לוא היו בפני ביהמ"ש הוכחות חד־משמעיות שהעבודה בביתו של הנאשם בסתיימה וכי עבר מסיום העבודה זמן סביר ובכל זאת לא שילם הנאשם את המגיע ממנו לעד, יתכן והיה מקום לחשוב שבכוונתו של הנאשם היה ליטול שוחד מהעד. ברם כשהעד הפסיק את עבודתו מכש עם הכנס השוטרים למקום ללא סיבה ברורה, וכשהנאשם היה עדיין מתווכח עם העד באשר לסיבות שהביאוהו להפסקת העבודה, אין לאמור שהנאשם לא שילם את המגיע ממנו מתוך כוונה שלא לשלם, שכן ברור שהוא לא שילם מפני שנעצר ע"י השוטרים ומפני שלא נותרה לו שהות ואפשרות לשלם...

העד יעקב משיח וכן אחיו (שלא העיד) ידועים כאנשים אלימים. אחיו של יעקב תקף את קנר עצמו בתוך לשכתו ללא יראה וללא פחד ואילו ליעקב עצמו הרבה הרשעות בגין ספסרות, גניבות ומכות וכולם מפנדים ממנו... גורלו של התיק תלוי במידת האמון שיש לתת לדברי עדי התביעה לעומת דברי הנאשמים ועדי ההגנה.

„ובבדון זה יאמר: בבואי לקבוע עמדה בשאלה המהוצבת היתה לי הרגשה שאני דורך על קרקע נודדת ובכלל לא בטוחה. ...פקח עירוני כנאשם הממלא תפקידו כראוי עשוי לרכוש בין באשמתו ובין שלא באשמתו לא מעט אויבים מבין אלה שהוא מטפל בהם בתוקף תפקידו. כוכבנתי שהנאשם לא הנך טרחה כדי למלא את תפקידו בקפדנות וקרה לא אחת שהוא נאלץ לפעול באופן אינטנסיבי נגד ארבעת העדים שהעידו נגדו בקשר עם מקרי השוטרים..."

[illegible]

הרוכל דוד סלמן, תיאר את אופן גביית העדות במשרדו של יעקב קנר: „...כדי הכניס אותו אחד לקנר. קנר שאל אותי אם נתתי משהו לנאשם. עניתי לא, אלא שנתתי לו סחורה בהנחה. אמרתי לו באותו מעמד שלכל הפקחים נתתי בהנחה. הוא אמר שלא מעניין אותו מפקחים אחרים ורק נאשם 1 מעניין אותו (הכוונה לגינדיל — י.ו.).

על כך העיר השופט חלימה: „שייתה זו יכולה אף היא להוסיף חיזוק לטענת הסניגוריה, שמשהו לא כשורה נרקם נגד הנאשם בעזרתם של ארבעת העדים הנ"ל. הרגשה זו הולכת ומתחזקת בשל העובדה, שהעד משיח שהעיד גם בקשר לבניה שביצע בבית הנאשם, הפסיק את עבודתו סמוך להופעתם של אנשי המשטרה ללא סיבה סבירה. יש טעם ויסוד לחשוב שהדבר היה בתואם עם שורעבי וכי העד התכוון מראש להכשיל את הנאשם בדרך זו".

ולחיזוק דברים אלה, כדאי לזכור את הודעתו של הרוכל דוד סלמן לפיה: „...הנאשם לא ביקש ממני טובת הנאה לברות שלוחצו עלי לומר אחרת. במשטרה אמרתי מה שהייתי עוצה לו הנתה...".

כסיבה בלתי מובנת, טרח גדי שורעבי להכחיש את העובדה כי מונה להפקידו בשוק התקוה ע"י יעקב קנר, בעוד קנר עצמו איפר כפעולה כי אכן הוא שמינה אותו לתפקיד, אולם או לא ידע על עברו הפלילי.

היה בנימין רוזנברג, ובנימין גם, הראשון מנהל מדור השווקים, השני סגן מנהל מחלקת הפיקוח, העידו כי מינויו של שורעבי היה בניגוד לרצונם. אולם בכך בלבד אין הסבר הקשר נסיבות לפעלתנותו העצומה של שורעבי להרשעתו של גינדיל.

תדמית הפקחים

התמוה מכל הוא העובדה כי שורעבי לא נתבקש להביא תעודת יושר או להתהם על תצהיר בקשר לעברו כאשר הועלה בדרגה במערכת הפיקוח. מנהג לפקח, וכי עברו הפלילי נתברר רק במהלך המשפט. גילוי זה מעסיק עתה גם את מבקר עיריית תל־אביב, המבקש לברוק מה הם הנוהלים הקבועים בקבלת עובדי פיקוח. האם תעודת יושר הצהרה על אי מעורבות בפלילים, יהגם נוהלים סטנדרטים באגף הפיקוח.

תדמיתם של הפקחים בציבור, היא תנאי יסוד להצלחתם, ולמרבה צער פקחי העיריה הגדולה, המטופלת באוכלוסיה בעלת רמות ואינטרסים שונות, לא נהנים מיוקרה ושם טוב ברחוב התל־אביבי. כי שאינו יכול לסמוך לטוהר מידות בתנאי יסוד להעסקתו במערכת הפיקוח, אינו יכול לדרוש מהציבור קיום חוקי־עזר, החל מאי השלכת פסולת ברבים וכלה מהפקדה על חוקי התכנון והבניה.

אולי הגיעה השעה להכניס למערכת הפיקוח העירונית אלמנט אנושי חדש, שכמותו לא הועסק בה עד כה. כוונתי לסטודנטים ובעלי השכלה, שיפעלו דוגמת סיירת הבטיחות התחבורתית, במתכונת משטרה עירונית. יחס הזלזול כלפי הפקחים וההסתייגות מהם, נובעת לא במעט מהעובדה כי יש ביניהם המסוגלים אך בקושי לצרוך בעברית רצוצה דו"חות, אך בעיקר מהידיעה כי מצויים בין הפקחים כאלה המפירים את החוק במו ידיהם או אחרים בעלי עבר פלילי.

בעניינו של הפקח גינדיל עולה בהכרח השאלה מדוע הסכימו ארבעת הרוכלים לשתף פעולה עם הפקח שורעבי? האם עדויותיהם ניתנו בתום לב או שמא הובטחה להם בתמורה לכך טובת הנאה?

(מאמר שני בסדרה)

חסכון נכון
הקו שסידיך בזמן ושמרה ערכם ושיבם
שממפף
ת"א, רחוב הס 1, טל. 55531

ווקסהול 1973
מכונית שכולה איכות!

עם העלאת המסים, העלאות המחירים בחו"ל והעלאת שערי המטבעות האירופאיים, התייקרו מחירי מכוניות ווקסהול בסכומים שבין 1500.- ל"י–4000.- ל"י.
אף על פי כן, בהתאם להסדר מיוחד ימכרו דגמים אחרי במחירים הישנים במשך תקופה מוגבלת עד 5.73. כדלקמן:

ויוה 1300	2 דלתות רגילה	24.300.- ל"י
ויוה 1300	4 דלתות דה לוקס	26.400.- ל"י
ויקטור FE 1800 החדש	4 דלתות דה לוקס	34.900.- ל"י

נצל הזדמנות בלתי חוזרת זו — הבטח לעצמך מכונית נהדרת בחיסכון ניכר!
VAUXHALL חברת המזרח למכוניות בע"מ
תל־אביב - חיפה - ירושלים. סוכנות משנה לנצרת: רכב ג'מבו.

תערוכת האביב
במוזיאון הארץ תל־אביב
ברמת־אביב

מוזיאון הזכוכית
זכוכית אירופאית מימי הרנסנס ועד המאה ה־19

מוזיאון הקרמיקה
עטור, ציור וצבע בקדרות — אמנון ישראלי

מוזיאון קדמן למטבעות
מטבעים יהודיים באירופה בימי הביניים

מוזיאון לאתנוגרפיה ולפולקלור
קערות סדר־פסח מזכוכית
אריגים ישנים

שעות הביקור:

בימים א', ב', ג', ה'	מ־10.00 עד 17.00
ביום ד'	מ־10.00 עד 20.00
ביום ו'	מ־10.00 עד 13.00
בשבתות וחגים	מ־10.00 עד 14.00

עירית כפר־סבא

במסגרת הארועים לציון מלאות 70 שנה לכפר־סבא
יצא לאור בהוצאת עירית כפר־סבא

ספר כפר־סבא
בעריכת שלמה אנגל

המקפל בדפיו תולדות 70 שנות כפר־סבא.

הספר יצא בהוצאה מפוארת ומכיל 440 עמודים, מאות תצלומים מ הזמנים ומכל התקופות, תעודות ומסמכים הרואים אור לראשונה.

„אני מלא תקווה ואמונה שלכולנו תהווה הקריאה בספר חוויה, ולדו הבאים יהווה הספר חומר היסטורי ולימודי רב־ערך" — כותב פנחס ספ שר האוצר ואזרח הכבוד הראשון של כפר־סבא ותושב בה זה 45 שנ בדברי הקדמתו לספר.

בחדשים אפריל—מאי 1973 יהיה מחיר הספר —.15 ל"י בלבד.
אפשר להשיג את הספר בחנויות למכירת ספרים בכפר־סבא.

מהר זול ונוח במטוסי מדחף־סילון הראלד וויקאונט של ארקיע

חופשת ירח הדבש
באילת ובשארם־א־שייך

החלה ההרשמה לתכניות המיוחדות לחודש מאי לזוגות בירח דבש.
להבטחת מקומות פנו בהקדם לסוכן הנסיעות או למשרדי „ארקיע".

ירח דבש אמיתי מתחיל במטוסי „ארקיע".

טוס ב־ארקיע
קוי תעופה בישראל בע"מ

ההיסטוריה האירופית כרקע לשואה (ב')

מאת פרופ' יעקב טלמון

היה חידוש מהפכני בפולחן החיוניות? במובן מה הרי זה נוהגו של העולם כל הזמן. — אולי כן, אך לא אמר־שיטתיע אותה אדם ברבים לעצמו, ללא אי־נחת, נקיפת [illegible] לצד הדחף הראשוני. לו הנגדו, ניצב תמיד המוסר "הנוצרי" המטיף לענווה, ל[illegible] היצר, להכבעה, לאהבת אדם, להתחשבות בזולת, להתנהגות סגפנית, לבקשת [illegible], לחיפוש הצדק, לצרך [illegible]. בא פרידריך ניצשה — האמת ללא כחל וסרק, ולא עקרע את כל הצעיפים מה[illegible]. הנביעות, הכזב, הלב־[illegible] השינאה העצמית שנלוו לש[illegible] זואת של המורשת הפגנית [illegible] המוסר" היהודי מזה, ולניגוד ביניהם — בין רומא ליהו[דה] הוא הכריז על הרצון לכוח הראשוני, האותנטי, הנעלה. מוסר הכנעני תיאר כהמצאת [illegible], קשר הלא־יוצלחים, התחב[illegible] הנים, פורמת הנחותים, כדי [illegible] את ידי החזקים, להפיח בהם [illegible] עצם, לבלום את התפרצות [illegible], להבניעם בדרכים עקל[קלות].

[illegible] ים הם גזע הכהנים ואבות העבדים. "כל מה שנעשה [illegible] ימות נגד "האצילים", "העריצים", "האדונים", "הרודים", הוא כ[illegible] זומת בה שעשו נגדם היהודים. עם כוהנים, זה של דבר נבל לאויביו ומכ[illegible] מצא שילם לנפשו על ידי [illegible] קיצוני של הערכים. משמע מעשה הנקם הרוחני ביותר. [illegible] באה לו לעם נקם ושילם, [illegible] נוקם ונוטר בחבוין נפשו. [illegible] הם שהעזו להפוך את [illegible] האצילית של הערכים [illegible] באצל — חזק — יפה — האוהב — האלים) ועשו נקיבות הגיונית, נוסכת־אי־[illegible] בין שיני שינאה התהומית של חסר־האונים). כבגדה [illegible] המשוקה הנהרת: "עלו[illegible] בלבד הם הטובים, ורק [illegible], האביונים, החולים, המכו[illegible] הם בלבד הצדיקים, אשר [illegible] באלהים, הם בלבד הנוש[illegible] ולעומתם אתם, בירבי הארץ [illegible] רשעי־עולם, אכזרים, ש[illegible] [illegible] לאידיאל־שוכב, בירבלי[illegible] דים ותהיו לעדי־עד"... [illegible]

[illegible] לאידיאל [illegible]

[illegible] דרכם ויורשיהם של ה[illegible] הם הנוצרים, המהפכה ה[illegible] הליברלים, הדמוקרטים, ה[illegible] סטים, וכל תנועות המרי וה[illegible] ההברה בהיסטוריה. אלפיים [illegible] שבה המלחמה בין רומי ל[illegible], ניצשה מבשר שהנה הוא [illegible] זה להתגשות־מצה אחרונה. [illegible] שני אלה היה עד כה הכ[illegible] רומא או יהודה? אך הלא זה [illegible] בספק... כל היכן שהאדם [illegible] רוזן או שרצונו להרדין — יהודים בידם בפני שלושה ויהודיה אחת (בפני ישו בפני שמעון כייפא־פטרוס בפני אורג־השטיחים שאול ובפני אמו של ישו הנזכר המכונה מרים). זה מתפלא רומא היא שנכנעה ללא ספק. [illegible] בימי הרנסנס תחיה ומפוארת של האידיאל ה[illegible] של ערכיותם האצילה של כולם; כמו מת [illegible]. ומה התחלה רומא עצמה לגנע צועקה ופניה פני בית־כנסת המכונה „כנסיה": אך עד [illegible] זרה יהודה וניצחה בגלל [illegible] בועת הרפורמציה העממי־גרמנית (האנגלית), המכונה [ר]פורמציה". יחד עם מה מבנה — הידושה של הכ[illegible] רפּע גם חידוש שלוות [illegible] בין העתיק של רומא הק[illegible] צורה מבריעה ועמוקה עוד [illegible] בעבר הרחוק נחלה [illegible] תוך על האידיאל הקלאסי הצרפתית; האצילות הצר[פתית] שהיתה באירופה [illegible] מאות השבע־עשרה והש[מונה־עשרה]. אלה התקופות הגרוע[illegible] [illegible] מתחת ליצרי הרסב[illegible] עממי. כעולם לא נשמעה [illegible] תרועת הנצחון גדולה [illegible] הרע'ש שאין התלהבות [illegible]. אמנם בתוך כך התרחש [illegible] פתיע ביותר. המבעית ב[illegible] וצמה: האידיאל העתיק [illegible] בהתגלמות מוחשית־[illegible] גלה במלוא הפאר לעיניה [illegible] של האנושות — כנגד [illegible] הישנה של נוסח־האי[illegible] זכות־היתר של הרוב. [illegible] להשתפלות, להשפלה. [illegible] לשחיתותו ולערבו של [illegible] עימה שוב וביתר כוח [illegible] וביתר חדירות סיס[illegible] האומה והמלהיבה של [illegible] של המעטים ביותר! [illegible] אחרונה שלוחה לעבר ה[illegible] הופיע נפוליאון... ובו [illegible] בשר־ודם בעיית האידיאל [illegible] זהוא לעצמו... הסינתזה [illegible] ואדם עליון."

[illegible] אדונים

[illegible] ניצב האידיאל של סוד[illegible] ברואים, של צדק לכול. [illegible] כל־אנושית, ומצד אחר [illegible] מסילה מסטותן של [illegible] מודקרת התורה האומרת [illegible] ראוי ואינו כדאי אלא [illegible] עצמי של החזקים. [illegible] אנשי סגולה, כבית הדי[illegible] ים בעלים. אשר כל המון [illegible] אינו אלא הדום לרגליהם. [illegible] עבדיהם ובערתם. כל [illegible] התנועות שמקורן ביהדות [illegible] הטראתן מההמון המשו[illegible] [illegible] תיאוריה של אחרית [illegible] הזון התפייסות של הכל [illegible] כולם אגודה אחת, כאשר [illegible] קם גוי על גוי ולא ישא [illegible] בכבה את הפולם. ניצשה [illegible] ההמון הזה בזעם ובכאב נפש. לדידו אין הוא אלא נחמת המדוכאים ומוגי הלב הבריח של תשושות ואין אונים. ניצשה מעלה את החזון של מלחמת נצח המשחלת את החזקים. בוררת את הברירה הטבעית, מעלה את הבחירים.

בעלי תורת הגזע אצו על המתנה הזאת שהגיש להם הוגה ההרס־כל־מוסכמות זה. הדוגלים באי־שוויון אליטיסטי מצאו בה שלל רב וסעד לפולחן ואישיות.

„הגיזון הכולל של האדם" כתב ניצשה „מטה מטה עד שפל המדרגה, עד למה שנראה בעיניהם של אסוסי המוחין, מקהי־הראש הסוציאליסטיים. כ„אדם העתיד" — זה האידיאל שלהם! — ניוון זה, פיחות זה של האדם להיותו בהמת־עדר מושלמת (או כלשונם: אדם „החברה החופשית"), התבהמותו זאת של האדם להיות־ננסים של שוויון בזכויות ובתביעות, כל זה בגדר האפשר. זה אינו מוטל בספק. וכל כי שהגה בה באפשרות זו, עד תום, יודע בחילה אחת נוספת על הנודעות לשאר בני־אדם — ואולי גם יעוד חדש!..." כלומר מסע־שמד נגד השורשיות הסוציאליסטית.

שינאת היהודים כתוכנית מדינית

כל הגורמים האלה חברו יחד להעמיד מכשולים נוספים בפני „לא תרצח". תורת הגזע אסרה כל מגע עם היהודי כנושא רעל. עד איסור שהטיל הוסטון סטיוארט צ'מברלין על קריאת ספרות שכתבו יהודים. סגרה בפני היהודי כל מיפלט מרטומיניזם קולקטיווי, והעניקה מימד קוסמי, משמעות מטאפיסית והיסטורית כלל־קובעת לעימות. יתירה מזו — לניגוד התהומי המגביכאי בין היהדות לעולם. כלומר, „הגזע הארי".

יחוד הגזע ומוצקותו הם המנוף העיקרי של תרבות. היסוד הנאצי־גזע. המאפיין את היהודים, מתיש את האינסטינקט הטבעי הראשוני של הגזע: באמצעות אינטלקטואליזם מופשט, הזורע ספקות, הורס מיתוסים, מחלל סמלים מקודשים; בעזרת אינדיבידואליזם אנוכי המפורר את הליכוד החברתי, בסיוע פאציפיזם הומאניטרי המרדים דריכות להתמים; ותוך שימוש בקפיטליזם ובסוציאליזם — שניהם כרחות קוסמופוליטיים המפלגים את האומה למחנות לוחמים. האנטישמיות הועלתה לדרגה של תחליף, ביתר דיוק של תשובה לסוציאליזם הבדעי. מכון היהודים הוטם במקום מעמד המנצלים; זוהי שיטת ייצוד היה הדם למפתח ההיסטוריה; השתלטות היהודים והמאבק נגדם תפסו את מקום מלחמת המעמדות; והשחרור מעול היהודים היה הסייר כבונן התמרה הלאומית הבלתי־מעמדית. ברית אחים. כך ישיב שאול מראש לאותו מתלמידיו שטען לעומתו כי אין ואנטישמיות יכולה להיחשב תוכנית מדינית: „ביום מן הימים יובהר שלהיפך: דווקא כמתכנתה של המצע האנטישמי יוכלו כל התוכניות הלאומנות והמונארכיסטיות לצאת מהכוח אל הפועל." כמוהו יצהיר היטלר: „אנו ניצבים מול הגשמה (האוטופית) אשר בלי פתרונה כל המאמצים המוצעים לעורר „לתחייה את גרמניה" יהיו לשווא... זאת היא בעיה היולית לכל האנושות. כי גורל כל העמים היא־היהודים תלוי בפתרונה." את התפקיד הגדול שמילאו מארכסיסטים יהודים בהג־אינטרנאציונל של הקונן הסוציאליסטי עיי שכרכו את הגשמת הסוציאליזם ואת ההבקעה המהפכנית בעימות הכל־עולמי בין האימפריאליזם לפרולטריון העולמי, ביחוד של העמים הקולוניאליים הנבגנים תחת שעבוד לאומי וניצול חברתי יזה. פירש היטלר — למחרת המהפכה הבולשביקית הקמת האינטרנציונל השלישי — בקשר־זדון עולמי להרוס את האליטות הלאומיות, וכך להחריב את העמים האחרים. כדור־לגיך — דרך נביאי ישראל, והוארטיקאים הסוציאליסטים. והמהפכים ממוצא יהודי בהמרדת האספסוף באליטות ובהתמוססות הגזעים הנחותים נגד הגזעים המשובחים. ולמען השתלטות היהודים על הכל — כדברי הפרוטוקולים של זקני ציון.

מלחמת העולם הראשונה וספיחיה

התפלספות קוסמולוגית, הזיות זוועה, רתוריקה מגרה ובסיתה — כל אלה יצרו נכונות נפשית, חידדו רגישות, הפיגו מעצורים ומרטטו מחסומים ונתנו סעד למאווים וליצרים רדומים. ואלה היו לכוחות סוציולוגיים והיסטוריים בעלי אפקטיוויות מחרידה בהשפעת מאורעות היסטוריים כבדים: מלחמת העולם הראשונה, המהפכה הבולשביקית, ו מלחמות אזרחים בעקבותיה.

השתוללות הטבח וההרס של השנים 1914—1918 טלטלה את האנושות טלטול שעוצמתו לא תשוער. היא והאינפלציה שבאה בעקבותיה. האחרונה המשבר הכלכלי שרבים ראו בו את מבשר להתמוטטות החברה והתרבות המערבית. הרסו כל תחושת מוצקות, רציפות, וראות. הן סתמו עמן את המעצורים המוסריים של דורות. הפיזור במיליונים ועם גואש. אידיאלים מפחות ומסורלף הפמיד את כל הצודים והלאוים על היפוכם — מצוה באה בעבירה.

גרמניה המובסת פיתחה תסביך של עם במצור אשר כל העולם קם לכלותו. היהודים הם סוכנו ועושי דברו של הקשר העולמי בתוך גרמניה עצמה. בתעמולת המציפורים הקוסמופוליטיים הליברלים שלהם, בפעולתם במפלגות האופוזיציה הסוציאליסטית, בהמצת הלכי רוח תבוסתניים, בהשפלת המיתוסים והסמלים הלאומיים תקעו היהודים סכין בגבו של העם הגרמני הלוחם, וכרגע חורבנו של הרייך בלסו כראשי מדברים וכפליטים חדשים המטיפים להתפייסות עם המערב. למדיניות של מילוי תקנות חוזה ורסיי, כלומר לכניעה ולשעבוד: — כעיט הכם על פגרים.

תומאס־מאן והסוציאל־דמוקרטים

אף הומאניסט שנשא יהודיה, תומאס מאן, קרא, בבואו ההתפייסות המפורסם שלו עם הרפובליקה הדמוקרטית, לבוער הגרמני „להוציא את הרוח מפרשי היהודים המפולחים" הנדחפים לכותל המזרחי. הגנרל פון זקס, הדיקטטור למעשה של גרמניה בתחילת רפובליקת ואימר, אריסטוקרט ומיליטריסט שמרן מהסוג הישן, אמר שהוא יכול למצוא לשון משותפת על אף הבדלי רקע, מנטאליות והשקפה עם אברט, שיידמן ונוסקה. אך בשום אופן לא עם הפובליציסטים היהודיים מהעיתונים ברלינר טאגבלט והפוסישה צייטונג, תיאודור וולף וגיאורג ברנהרד, כי הוא משוכנע שלעולם אין הם אומרים מה שבליבם.

הד"ר פרידריך סהימה, מעוזריו של קרל לביאן, מנהיג התנועה המקצועית בגרמניה של ואימר, כתב בבטאון התנועה על הפובליציסט היהודי הנודע מכסימיליאן הארדן: „לעם הגרמני חובה משולשת לדחות את המבצע הזה. אומה גרמנית... אין את יכולה לשקוע עד שיג ושיח עם יהודה איש־קריות זה: אומה גרמנית, מלאי חובתך!"

עוד יותר עמוקה היתה הסלידה בשדרות החברה הגרמנית מהסטיריקן היהודי קורט טוכולסקי, שבאמת הגדיש את הסאה בלגלוגו האוסי על המיתוס הלאומי, על הסיסמאות הסטריאוטיפים הגרמניות, על המיליטריזם הפרוסי, ועל המנטליות השוסונית.

אין עדות יותר סימפטומטית להסכמה הכללית שבשתיקה, בלא־איכפתיות, יתירה מזו: לנכונות לברך על ה„תרבות" ההמוני כשיתחולל, מאשר הדברים הבאים, שנדפסו ב־1921 בבטאון התיאורטי הרשמי של הסוציאל־דמוקרטיה הגרמנית „נויה צייט" במאמר על הדירה יהודי המזרח לגרמניה: „יהודי מזרח אירופה הם ברובם ציבור פרולטארי, שקוע בלכלוך, עני מנוול, ורמה נמוכה מאוד של מוסר (עסקי)... אין הם מסוגלים להיכנס למעגל התעשיה... אין הם מסוגלים לעבודה חקלאית. רובם הגדול חסר כל חוש סדר או נקיון; בבתיהם מלאי כנמים וזוהרים. בבתיהם שורדת זוהמה שלא תאומן... זכר היהודים במזרח אירופה יישאר אות הזהות המבחילות ביותר בתודעת חיילינו."

ובאותה רוח הצהיר אחד מצירי הסוציאל־דמוקרטים ברייכסטג בעת דיון בעבירות הברחה: „הכנופיה הזאת (של מבריחי גבול יהודים) אינה ראויה שתוסיף להתקיים. הטפילים האלה, הכרח למחוק אותם מעל האדמה".

באוטוביוגרפיה שלו „שבעים וחמש שנותי הראשונות", שנכתבה לאחר חורבן הרייך השלישי, מביא היאלמר שאכט, האשף הפיננסי ששירת את כל אורות גרמניה מראשיתה של רפובליקת ואימר עד קרוב לקץ המשטר הנאצי, דו־שיח שהגיש ב־1920 ראש משטרת ברלין, איש המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, לשר הפנים, על שכונת־העוני היהודית בברלין: „השכונה שורצת אספסוף של יסודות מאוסים ביותר, המסוכנים לא רק מנקודת מבט פלילית אלא גם מדינית. מאחר שהביאו עמם מארץ מולדתם הפולנית־רוסית אידיאות בולשביקיות שהם שוקדים על הפצתן. יותר על כן, בריאות האוכלוסיה שלנו נתונה באיום מצד המהגרים האלה. כל הרגלי נקיון זרים להם להלוטין. הם ברים באשפות שלא תאומן בתוך זוהמה ושרצים. עם זאת מלאים בתיהם כל מיני מזונות ומטעמים המושגים ומועברים בדרכים בלתי חוקיות... הם מכבידים... על המחסור בדירות. שממנו סובלים משלמי המסים שלנו... אין הם עובדים בכל עבודה הוגנת. אינם משלמים מסים. חומקים מכל פיקוח, ומאידך גיסא הם מבזלים כל הוראות להעדרים על החוק ולהזיק לרכוש גרמני או אף להרוס אותו. אין כל צורך להתחשב באיזו שהיא צורה באנשים כאלה. בהפוך הוא, הכרח דוחק, יותר מאי פעם, הוא לעצרם במחנות מעצר, או טוב מזה, לגרש את עוקצם עוד בטרם יהודרו לארצם."

משיחם של הגרמנים

והנה קם — כדברי קאינס — משורר שהכריז שהוא „שומע קולות ממרומים". והם בעצם דברים שקלט מקונטרסים של פופולריזטורים של התורות הזוועות עולם ההיסטוריה. והוא חסר כל מעצור שיסבב אותו מהמסקנות הקיצוניות ביותר מהן. „אף אם מעולם לא היה בית כנסת" הצהיר היטלר בדו־שיח עם מורו דרכו אקרט „לא בית־ספר יהודי ולא התנ"ך, היתה הרוח היהודית קיימת ומשפיעה את השפעתה. היא ישנה וקיימת מבראשית, ואין יהודי, אפילו יהודי אחד, שאינו מגלם אותה." ולפיכך אין דרך אלא להכחיד את „הסובסטנציה של בשר הדם".

הקנאות הזועמת הנרצשת של היטלר סוחפת את המוני המעמד הבינוני המרושש, חסר מצפן וקו. ניקלה בעיני עצמו בעמדו מול בעלי ממון והשכלה ופחד להיטמע בפרולטריון, ורק נכס אחד — היקר מכל כביכול — נותר לו: הדם הגרמני. אנשי השכבה הזאת מתגעגעים ליד חזקה שתנהיג אותם ותגזאת עורגים לשלטון ולתפארת שבהדברת עמים זרים. המשכילים, שנשמותיהם עוחו על ידי התורות בדבר כחות אדירים קדומים הפולחים מבבכי בשפת הגזע, עוצמת האינסטינקט הראשוני ושלמות הנפש, נפעמים ומשתוקקים לגילוי הזה של כוחות איתנים — גדול הוא, תופעת בראשית. הר בשה, הביטוי הדחוס המרוכז לכל מאווינו, תקותנו. שליח שר ההיסטוריה, נושא יעודנו. הוא מעל לחוק, מעל לכל כללי מוסר. אין לדקדק עם כוח בדקדוקי עניות של תקנות. סעיפי חוק. וכך אירע, כדברי ארנסט גולסה, שאת היטלר קיבלו בתרועות גיל ב־1933 גדול הפילוסופים, גדול המחזאים, גדול המשפטנים, גדול המוסיקאים של גרמניה דאז. זמן רב לפני כן כבר היה היהודי בעיני רוב הגרמנים אויב, אסון, מגונה, גורם מביך, מקלקל את השורה אף לליברלים ולסוציאליסטים.

מופת חיסול, מעמדות

אין ספור לתרומה שתרמו המהפכה הבולשביקית, מלחמת האזרחים ברוסיה, הפרוד של גפ־פא־או, חיסול פיזי של מעמדות שלמים בתקופת הקולקטיוויזציה החקלאית, משפטי ראווה והטיהורים ההמוניים הנוראים, מחנות העבודה הרוסיים, ורדגות דמים ללא חוק ומשפט. להתמוססות כל הסייגים ולתהליך הברוטליזציה בעולם כולו — כדוגמה, אתגר היתר. למחרת ההתנקשויות הטרוריסטיות הראשונות בחיי לנין, ואוריצקי וולודרסקי היהודיים (אגב, בידי יהודים), הכריז זינובייב היהודי, והוא אז בשיא גדולתו כנשיא הקומינטרן: „אנחנו נחסל לא רק יחידים כי אם מעמדות שלמים." זה זינובייב שבכנס המפורסם של המפלגה הקומוניסטית בגרמניה, בנאום של ארבע שעות, ביזון את מדיניות המפלגה הקומוניסטית הגרמנית לפסים שהיו במרוצת הימים למסילה שממנה קפץ היטלר לשלטון. (צורה מפחד גורר זינובייב לקטילה באחד ממרתפי גפ־פא־או באשמורת הבוקר ב־1936.)

בעלי הברית שבמזרח אירופה

בעיני המדינות החדשות והעמים שקמו לאחר שעבוד ממושך במזרח אירופה הצמיד נצחון הבלשוויזם לא רק כסכנה למעמדן של השכבות הפיאודליות או הקפיטליסטיות. אלא כאיום על היחוד הלאומי ולעצמאות המדינית — כבשת הרש שלהם — חמור מהאויב הלאומי המסורתי — רוסיה של הצארים. ברמיונם חברו יחד המנהיגים היהודיים של המשטר המהפכני ברוסיה, הקומוניסטים היהודיים בארצם ואותם המוני יהודים בעיים ובעיירות, אשר הם הורגלו לראותם לא כיצורי האל, נתוך קבע, שישבו בתוכם אלף שנה ויותר, כי אם כנטע זר, פגע רע, מנצל, עונש מן השמים. עיניהם תרות כל הזמן כיצד להיפטר מהיהודים. מי יבוא ויוציאם מהגידול הממאיר התוסס את הדרך להקמת חברה לאומית מתוקנת ממש, להתבטאות אמיתית? האנדקים הפולנים טענו שמכל ארבע המעצמות שחילקו ביניהן את פולניה נותר הפולש המסוכן ביותר, כי הוא מיוצג לא סתם על ידי חיל מצב כמו רוסיה, גרמניה ואוסטריה, אלא יושב בתוך הארץ ואי־אפשר לעקרו. והנה עתה היו לסוס טרויאני של קשר עולמי אידיאולוגי, שבראשו עומד האויב הלאומי הנצחי של פולין הזומם לבלוע את הארץ שזה עתה קמה לתחיה. השגריר הפולני ליפסקי הריע להיטלר כשגולל זה לפניו את תכנית מדגסקאר. ואמר שבעד שרות כזה — הוצאת היהודים מפולין — תקים האומה הפולנית אנדרטה לפיהרר בוארשה. ולא ייפלא שבימי אושוויץ יכלה עתונות המחתרת בפולניה להודות להשגחה על שהיא פותרת בשביל העם הפולני בעיה חמורה ביותר בצורה שעוד אתמול לא היה איש יכול להעלותה על הדעת. בלי תחושה כזאת מצד הפולנים, בלי קלגסים אוקראינים, ליטאיים, לטוויים ובילורוסים לא יכלה ההשמדה הנאצית להיעשות. אך גם לא בלי הדהומאניזציה השיטתית של היהודי במחשבתם ובדמיונם של מיליוני הגרמנים. היהודי איבד בעיניהם את צלם האדם. היה למזיק ולנגיף, המעיד אימה, סלידה ורצון להרוס, עד שלבבית גדמו כל הרגשות שגורם סבל אדם או עוול והנעשה לו לרואה אותם.

„הגידול הפרזיטי — ככתוב בדו־שיח היטלר־אקרט — על נ. הארץ, לעתים זוחל, לעתים מקפץ... מנצץ... הלשד... שום אומה, אף לא בגוע המרצחים של אטילה, היה נותן לו להמשיך להתקיים מרגע שניגלו לו מהותו והפצו של היהודי, בקול צווחות אימים היה חונקו מיד."

תנאי המלחמה והטכניקה

ברם היו שני תנאים הכרחיים למתן פקודת הפתרון הסופי ולקיומה. האחד היה המלחמה עם ברית המועצות. והשני: האמצעים הטכנולוגיים החדישים. רק באווירה ובמציאות של מלחמת גוג ומגוג למען הכבישה את האדמות הנרחבות של אוקראינה לגזע העליון העולך ורב. ה„יבאמי" החותך מזרחה, מערבה, צפונה ודרומה, ושל מסע־צלב לחיסול המפלצה הקומוניסטית בדמות יהודים תהותי אדם אחרים יכולה להישמע מחדש הסיסמה שהושמעה במסע־הצלב הראשון בשלהי המאה ה־11: „מצוה היא לצאת למסע של אלפי מילין להרוג בכופרים, אך יש להתחיל במצוה בבית, בחיסול אלה אשר מדיניות שיטתית (כליאה, הרעבה, ירידה לחיים בגרות וברדיפות, בנגישות ובעלבונות) עשתה לשלדים חיים, שמאסו בחייהם, ובעיני הסביבה היו לנשאי מגיפות.

ניאו־נאצים למיניהם העלו לאחר המלחמה את הטענה שתאי הגזים היו הגיליוטינה של המאה ה־20. אמצעי המתה מהיר, יעיל והומאני. אך שכבעצו רציחות המוניות במכונות ירייה ובכלי הרג אחרים, באלה לא היו מצליחים. ספק רב אם מבחינה נפשית היו עומדים במשימה זמן מספיק, אף כי רבי הטבחים הימלר וגלובוצניק היו מפארים את האידיאליזם של פקודיהם, את תוסן האפור בה, את מוצקות ההכרה על שתהנה הם מהלכים בדם עד ברכיהם, סביבם נערמות פירמידות של גופות. אך הם ממלאים את השליחות הקדושה ללא זה למען המולדת, העם, הגזע.

ההיסטוריון המבקש, אולי בלא־יודעין, לייסר את עצמו על שלא ניספה באושוויץ. לא רצה ולא הענה בהתקר. לא זהו בבסיסת יקירין, לא קפא מקור כפרטיזן ביערות בילורוסיה ולא נפל במרד גיטו וארשה, משקיע עצמו שנים בגיא צלמות האופף אותו בתוך גוהלי ניירות ופריכות ספרים, והוזה ושואל מה פשר הגדולה בזוועות שההיסטוריה בתוך מסכת ההיסטוריה האוניברסלית, מה טעמה, מה תכליתה, מה הגיונה.

שמא השואה היא ראיה ניצחת שאין בהיסטוריה לא חוקים, לא לקחים, לא שחר ולא מגמה, כי אם מקריות אירראציונלית ובאנאליות תיפלה, זוועות סתם שאינן מחיר לשום הישג ושאין להן כל פיצוי?

והייצנות להלך־רוח כזה כבר יש בה מהכיצה לדפוסי מחשבה תנהג של מחוללי השואה. אלה הגיעו למה שהגיעו הלקם מתוך כפירה נראשת בהחנה גואלת סופית בהיסטוריה, כפירה שהולידה את פולחן החיוניות והעוצמה במקום בקשת האמת והצדק. מתוך שהודלו להאמין בערכים נצחיים, נתפסו לאידיאליזם מעוות, פרוורסי, רצחן, האורב למאמינים בעליונותם ובנחיתות זולתם. כי הוא מסלח כל רסן מהמאווים התוקפניים הסמויים באדם עד שמסורות אידיאליסטיות כביכול נהיות לרציונליזציה של יצר הרצח. אל נשכח גם את הגישה הטכנולוגית או הטכנוקרטית המודרנית, המוצאת סיפוק בעשיית מלאכה טובה לשמה, המוקסמת על ידי האתגר שבפתרון בעיה מדעית או טכנית, ויהיה השמוש במוצר אשר יהיה.

כבר אריסטו לימד ש„...כמו שהאדם, שהגיע לכלל שלמותו, הוא הטוב שבבעלי החיים, כך כשנפרד הוא מהחוק והיושר הריהו הגרוע מכולם. קשה ביותר העוול המזוין. האדם נולד וכלי זינו אתו, הם בידי המלות השכליות והמוסריות: ואולם אפשר ואפשר לו להשתמש בהם לשם תכליות הפוכות.

לפיכך, אם חסר הוא את השלמות (המוסרית), הריהו הפושע והפרוע שבבעלי החיים" (אריסטו: הפוליטיקה א' פרק ב' 1253).

חורבנות שהיו ואולי יהיו

השואה שמה קץ לאלף ויותר שנות היסטוריה יהודית במרכז אירופה ובמזרחה; פתרה שם את הבעיה היהודית, שהיתה פרי תנאים היסטוריים מיוחדים והיתה מרכיב מהותי בפרובלמטיקה של כל המרחב הזה. היא הקלה מאד על נצחון הקומוניזם. בסלקה מעמד בינוני או זעיר־בורגני של מיליונים.

האם מכאן לקח שאכן נגזר על כל תפוצה להגיע לקץ כזה? קשה לי לקבל פירוש כזה בזוכרי את חורבנן של מעצמות ואת האסונות שפקדו עמים, תרבויות ומדינות במרוצת ההיסטוריה. כמו למשל הפלישה הטאטארית בתחילת המאה ה־13, ששיעבדה את רוסיה וניתקה אותה ממגע עם אירופה יותר משלוש מאות שנה; את אובדן עצמאותן וקיומן המדיני של יוון הביזנטית, בולגריה, סרביה וכו' מידי התוגר הכובש; את הכחדת כל האליטה החברתית הרוחנית של העם הצ'כי לדורות למחרת קרב ההר הלבן ב־1620; את שנות המבול הפולני באמצע המאה ה־17 — מרד חמילניצקי ופלישת השוודים ששמו קץ לתרבות העירונית של פולין, שלא לדבר על עידן החלוקות שמחקו את פולין ממפת אירופה; את הזוועות של מלחמת שלושים השנה, שהשמו חלקים גדולים של גרמניה והחזירה אזורים שלמים לנוהגי קניבליזם, את ההיסטוריה העקובה מדם של הארמנים והאירים. הקטסטרופות האלה לא הסתיימו כמובן בהשמדה פיסית טוטלית של כל התושבים. אך הרי יתכן שצורת קץ כזאת צפויה לגזעים ולעמים רבים. אולי כולם. והיהודים היו לא האחרונים כי אם הראשונים לניסוי ולשיטה החדשים.

עימות בין שני עולמות

יש המצהירים שהשואה היתה שלב הכרחי בדרמת ההיסטוריה היהודית, בבחינת יסורי גאולה, פתח לתחיה, מחיר הגאולה. אתה שומע פירושים כאלה מלאומנים קיצוניים ומאנשים דתיים מסויימים. אני לא אוכל להאמין בשומר ישראל התובע את חייהם של מיליון ילדים כמחיר התקומה הלאומית. אין לערב שאלה מיסטאפית ותיאולוגית עם קביעה היסטורית־אמפירית בדבר תפקידי היאוש היהודי למחרת אושוויץ, התחושת האשמה של העולם הנוצרי, המצב הנזיל שבשלהי מלחמה, בגורמים שסייעו לחידוש הממלכתיות היהודית בישראל. ואין איש שלבו לא יתפעם ודמיונו לא יתנגן מחזיון התאוששות המופלאה, התפרצות המרץ האדיר, כח התושיה המדהים שלנו למחרת האסון וההשפלה הגדולים בתולדותינו.

האם על קידוש השם מתו המיליונים? דומני, רבים מהם הומתו בלי כל רגש כזה. הם מתו לשוא כאחד מאין־ספור בהיסטוריה של התפרצות החייתיות באדם והו לא.

האם השואה היתה כולה מעשה השפלה שיש בו רק לגרום כאב צורב. חלחלה? ושמא מעל ומעבר לעלבון שלא היה כמוהו, נועדה לשואה אינו תפארת חוד בחישוב העתים? ואיני מתכוון כאן רק לגילויי הגבורה והעוז במרד גיטו וארשה או למלחמת הפרטיזנים היהודיים. בפרספקטיווה הגדולה של ההיסטוריה מקבלת בעיניי השואה ממדים של עימות גרנדיוזי בין שני עולמות, שתי גישות־יסוד מנוגדות אשר עליהן דיבר ניצשה, בין מוסר לפגניות, בין קדושת החיים לפולחן המלחמה, בין שחזון הברואים לעליונות הבחירים נושאי היעוד הבלעדי, בין בקשת האמת למיתוס והזיות, בין חיפוש הצדק לפירוק דחפי היצרים, בין הנבואה לקבץ את כל הגויים הלשונות לחזון האדונים הרודים בעבדים. לעתים, בתקופת התפרצות האוכלוסים, כאבקי נעים, כשבידינו כלים שיש בהם להבטיח תור זהב לכול או להשחית הכול, מצטייר עתיד האנושות כפועל יוצא של אחת משתי אלטרנטיבות: אגודה אחת או מלחמה לעליונות ולשליטה של החזקים על החלשים. במלים אחרות, השאלה הנוראה היא ההיתה אושוויץ לאזהרה מרתיעה עד עולם, או תחנה ראשונה בתהליך השמדת גזעים והתאבדות האנושות?

מה הוא שיש לשאוף אליו

אולי מותר לסכם בדברי ניצשה (בסעיף 16, מסה א' בספר „לגיניאלוגיה של המוסר"): „הבה וניגש לסיום. שני הערכים המנוגדים „טוב ורע", „טוב ורע" ערכו קרב עלי אדמות, קרב איום של אלפי שנים; ואף על פי שבגדר ודאי הוא שהערך השני ידו מזמן על העליונה, עדיין מצויים מקומות שבהם נמשך הקרב ללא הכרעה. אף אפשר לומר שבינתיים התעלה למרומי שזה, לתהומים גבוהים יותר, ונעשה עמוק יותר, רוחני יותר: כך שאולי אין לך היום סימן־היכר מובהק יותר ל„טבעים העליונים", ליצורים רוחניים יותר, מאשר היותם מפוצלים בעניין הזה ומשמשים שדה־קרב של ממש לניגודים הללו. סמלו של קרב זה, הכתוב בכתב שמתנשא מני אז על פני כל דברי־ימי האנושות לקרוא־כל־אדם־בו, הוא: „רומא נגד יהודה, יהודה נגד רומא". בכל ימי עולם לא היה מאורע גדול מן הקרב הזה, מהצגת השאלה הזאת, מאיבת מוות שבניגוד זה. רומא חשה ביהודי מעין ניגודו של הטבע, כעין סטרא אחרא שלה; ברומא ראו את היהודי כאשם „בשינאה לאנושות כולה"; ובדין, כל עוד מן הדין הוא לראות את ישעו ועתידו של המין האנושי בשלטונם הבלעדי של ערכי האצילות, ערכיה של רומא..."

ניצשה ממשיך בתיאור המאבק בין יהודה לרומא עד הגיעו לשיאו במהפכה הצרפתית. (התיאור הובא לעיל), וברמזו על המשך המאבק בין האידיאל האריסטוקרטי של רומא לחזון השוויון הדימוקרטי־סוציאליסטי של יהודה, הוא מסיים:

„...האם בכך תם ונשלם? האם בזאת נגנז לעולם ועד זה הניגוד הגדול ביותר שבניגודי האידיאלים, או שרק נדחה. אם כי לימים רבים?... ומי אין זה מן ההכרח שאי־פעם תתלקח בעירה איומה פי כמה, כי צעורה ומצפה ומתכוננת פי כמה? יתר על כן: וכי לא זהו הדבר שיש לשאוף אליו בכל כוחות הנפש? להתאוות אליו? אף לתבוע?... כל מי שבנקודה זו יתחיל, יחד עם קוראי, להרהר, להמשיך את חוט המחשבה, לא על נקלה יגיע אל סוף פסוק".

אשר לעצמו, ממשיך ניצשה בשפת רזים ורמיזות שלו — „זו סיבה מספקת לעצמי להגיע בכך לסוף פסוק. מתוך הבוהה שמזמן נתברר למי מה הדבר שאני רוצה, שאני רוצה אותו דווקא בסיסמה מסוכנת זו הכתובה על בשרו וגוו של ספרי האחרון: „מעבר לטוב ולרע (פתיחתא לפילוסופיה של העתיד). לפחות אין פירושו „מעבר לטוב ולרע". סתם ניצשה ולא פירש. כך הותיר מרחב למפרשים למיניהם. ודאי היה ניצשה מתחלחל לוא ידע שיוכרז נביא הרייך השלישי ואדולף היטלר יעניק גושפנקא רשמית לפולחן.

„דעתה מתחילה האחרונה במהפכות הגדולות — יכתוב היטלר ב„מיין קאמפף" — על־ידי תפיסת השלטון המדיני משליך היהודי את מסכתו האחרונה. היהודי הדמוקרטי העממי הופך לאיש דמים ואדונן העריץ של האומות... על־ידי הכחדת מהגוונתן הרוחנית הטבעית הוא יכשיר אותן... תוך שנים ספורות... לגורל עבדים בשיעבוד נצחי. הערב התאבדותו בבונקר העמד עוד בצורר הרוח לתבוע בצוואתו מהעולם „...תת־נצח על חיסולם של יהודי גרמניה ומרכז אירופה... אשר רצו במלחמה וחוללו אותה".

ואכן, נוראות ועקובות מדם הן אירוניות ההיסטוריה.

זהו החלק השני והאחרון ממסה שנכתבה על־ידי פרופ' טלמון לרגל סימפוזיון יד־ושם על השואה וההתקוממות שנתקיים ביום ה' שעבר בירושלים.

„רכבת מוות" — יהודים מובלים בקרונות ששימשו להסעת בהמות אל אושוויץ

הטנק של שנות ה־80

מאת דריו מידלטון
מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

אכס־1 הוא נסיונו השני של הצבא האמריקאי לתכנן טנק חדש שיירש את מ־60 וטנקים משוכללים ממנו שבאו אחריו. המחקר בקשר לטנק החדש נמשך מאז אמצע שנות ה־60. משקלו של הטנק החדש יהיה 54 טון. הקליבר — בין 105 ל־120 מ"מ.

פורט נוקס

הפנטאגון אישר תכניות לטנק קרבי לשנות ה־80, שיהיו לו כוח־אש, ניידות והגנה ללא תקדים. אבל המייג'ור־ג'נרל ויליאם דיסבורי, ראש הצוות הצבאי של 33 איש שהמליץ על ייצור הטנק החדש: „אנו הרכבנו את הכל יחד' אם אין זה פועל, מן הדין שיירו בנו".

שליש־של־מאה לאחר שמלחמת הבזק הגרמנית מוצצה את הצבא הצרפתי וקבעה את הטנק כמלך־הקרבות החדש, הספיקו לפתח כלי־נשק אנטי־טנקיים חזקים. ייצורם הניע ספקנים שונים להאמין — כי הגדרתו של קצין אוסטרלי — כי הטנק הוא „אנכרוניסטי כמו שריון־גוף מימי הביניים".

אך חסידי הטנק כנשק מכריע, ובכללם הרבה קציני צה"ל, מוסיפים להיות איתנים באמונתם בו. כוח המשימה של דיסבורי סבור שהטנק החדש, המכונה אכס־1, יהיה לא רק עדיף על ט־62 הסובייטי, אלא גם ישמש גרעין לצוות המשולב של מסוקים, כלי נשק אנטי־טנקיים וטנקים, שישלוט בשדות קרב עתידים.

מובן שכאן במרכז השריון חזקה האמונה בעתיד הטנק. „המלצות כוח המשימה לאכס מ־1 אושרו בינואר על ידי הפנטאגון. כמנהל ייצור מונה הבריגדיר־גנרל רוברט בר, והספציפיקציות של הטנק נשלחו לחברות ג'נרל מוטורס וקרייזלר, שימסרו לפיקוד הציוד הצבאי את רעיונותיהם על הטנק החדש.

אכס־1 הוא נסיונו השני של הצבא לתכנן טנק חדש שיירש את מ.־60 (מ־60 המקורי נכנס לשרות לראשונה ב־1961) הדגמים משוכללים ומשופרים ממנו שבאו בעקבותיו. המחקר בקשר לטנק החדש נמשך מאז אמצע שנות ה־60.

ביוני 1971 חנקה ועדת השרותים המזויינים של בית הנבחרים האמריקאי את הנסיון הראשון. עד לאותו זמן הספיק הצבא להוציא יותר מ־500 מיליון דולר על טנק בשם אכס מ.־803, שייצורו היה עולה יותר מ־800,000 דולר ליחידה. לעומת זה, האכס מ.־1 יעלה, לדברי דיסבורי, „קצת פחות מ־500,000 דולר במחירים קבועים של 1972". איש אינו יכול לומר עתה, לא כאן ולא בפנטאגון, לכמה מהם יזדקק הצבא. המלאי הנוכחי של הצבא ושל הנחתים הוא בערך 4,500 טנקים מכל הסוגים.

לא הועלתה המלצה ספציפית באשר לגודל התותח שיהיה החימוש העיקרי של האכס מ.1; רק נקבע שהקליבר שלו יהיה בין 105 ל־120 מ"מ. בריטניה וגרמניה עובדות על תותח חדש של 110 מ"מ, והצבא האמריקאי יחכה לתוצאות מבחניהם. מקורות של הפנטאגון אומרים שפיתוח תלת־צדדי של תותח חדש היה מצמצם את ההוצאות.

הצוות המליץ לצייד את הטנק במקום בצירוף של תותח עם משגר טילים, כפי שהשתמשו בו את ה־מ־60־א1־אי2, שהוא המשוכלל ביותר בין הטנקים הקרביים העיקריים של הצבא, וכפי שיש גם על רכב הסיור המשוריין „שרידאן". בקשר לכך הסביר דיסבורי: „יהיה שפע של טילים בצוות הטנקים. יהיה ה„טאו" במסוקים ועל הקרקע, וה„דראגון" אצל חיל הרגלים. מה שדרוש לנו הוא תותח שיוכל להוציא מכלל פעולה טנקים של האויב, וכזה יהיה לנו".

התותח בן 110 מ"מ שאותו מפתחים עתה בבריטניה יהיה בעל כות חדירה חלק ובעל מהירות־אש גבוהה. הפגזים המיוצבים בסנפירים שאותו יירה, יהיו בעלי טווח, דיוק ויעילות הרבה יותר מאלה שבתותח 120 מ"מ אותו נושא הטנק הבריטי צ'יפטיין.

הטנק יונע על ידי מנוע בן 1,500 כ"ס, לעומת המנוע בן 900 כ"ס בסדרת מ־60. לדברי דיסבורי יאפשר מנוע זה לטנק ניידות רבה יותר. מצפים שמהירותו תהיה כ־80 קי"מ לשעה בכבישים, וכשליש ממהירות זו בנסיעה על פני שדות. אכס. מ.־1 יהיה קצת יותר גדול מן הסדרה הנוכחית של מ־60, ומשקלו יהיה כ־54 טונות.

הגובה הנמוך מכ־3 מ' לכ־2.40 מ' ר' סולקה הכיפה, שהיא קו אופייני למ־60. נוסף על התותח העיקרי יהיה אכס־מ־1 מצוייד בתותח „בושמאסטר" של 20 או 30 מ"מ, ובמקלע של 7.62 מ"מ.

הפרטים על שריון נשמרים בסוד. את תכונותיו המרשימות של הטנק יש לראות על רקע השיפורים המתמידים בכלי נשק אנטי־טנקיים. הם כוללים עתה „נשק אזורי", פצצות קטנות או מוקשים שאפשר לפזרם מן האוויר או על ידי ארטילריה. אין בהם כדי להוציא טנק מכלל פעולה, אך על ידי הריסת זחל או שביל יכולים הם לשתקו ולהשאירו פגיע לכלי נשק כבדים יותר.

גם בריטניה וגם גרמניה מייצרות „נשק אזורי" במספר רב, ומניחים שברית המועצות הלכה בעקבותיהן.

סקר של האוניברסיטה העברית מלמד

סקר שנערך באמצעות המכון למחקר חברתי שימושי והמכון לקומוניקציה שליד האוניברסיטה העברית קובע כי „הסנה" היא החברה העומדת במקום הראשון במידרג חברות הביטוח המקובלות על הציבור.

חברת „הסנה" זכתה ב־42.4% בסקר, בעוד שחברת הביטוח הבאה אחריה קבלה 12.5% בלבד! - הפרש של פי 3 1/3 לטובת „הסנה".

שכן הציבור יודע להחשיב חברה גדולה איתנה וציבורית והוחש לה אימון מלא.

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
הראשונה בישראל
בגודלה, בהיקפה ובותקה

هكذا من الأمل

ישראל במבט מן החוץ (ב')

מעמד נחות ליוזמה פרטית

מאת א. שם
סופר „הארץ" באנגליה

הסוציאליזם בארץ זוהה עם מנגנון של שליטה כלכלית ועם ההשקפה כי צרכיו ה־כלכליים של האדם רעים מיסודם

להרוז:

יהודים רבים הגיעו לסוציאליזם הן מתוך שלילה של יהדותם הן כ־אישור לה. במקרים רבים היתה דב־קותם בסוציאליזם בחזקת דחיה של הסביבה המשפחתית היהודית האדו־קה, והיתה מלווה דחיה של הדת ה־יהודית ומנהגיה. אף על פי כן היתה הנטיה בחזקת נסיון לבטא בלשון חילונית את האידיאלים היהודיים ה־חברתיים הגדולים. כאשר פנו החלו־צים לעבר ציון (אם בגופם ואם ברו־חם), נטלו עמם את מטען הסוציא־ליזם שלהם.

יחסו של הסוציאליזם לקפיטליזם הוא דו־ערכי. מארכס בהשכתו ה־רציונאלית ההיסטורית ראה את ה־קפיטליזם כאחת העלילות הגדולות של האנושות; עם זאת השקיף עליו בהלך רוחו הדתי־למחצה כדבר־מה בלתי טהור, כעניין „יהודי נאלח" (שהרי אין עוד אנטישמי גרוע מ־יהודי שלקה בשנאה עצמית).

השקפה זו הועברה לישראל, שבה חלק מאנשי תנועת העבודה ראה את הקפיטליזם כדבר מיותר, חלק אחר ראהו כגורם שיצטרכו ללמוד לחיות אתו ואחרים כדבר שהם זקוקים לו לצורך קיום מאבק המעמדות.

המעמד הנחות שמיחסים בישראל לבעלי היוזמה הפרטית היה בין גור־מי העיוות במבנה החברתי הישרא־לי. כמה סוציאליסטים, שנתגברו ב־תבונות של בעלי יוזמה, נתנו להן ביטוי במסגרת הכלכלה ההסתדרו־תית. אך מסיבות אוביקטיביות לא הצליחה הכלכלה ההסתדרותית לנצל אלא חלק מהפוטנציאל הכלכלי של המדינה. לפיכך ההכרה בצורך בקפי־טליסטים במדינה היהודית התקיי־מה לצד ההתנגדות האידאולוגית ו־האמוציונאלית כלפיו, ועיוותה את ה־חיים הפוליטיים ואת הפילוסופיה ה־פוליטית.

הכלכלן והרוח החלוצית

בישראל מזוהה הסוציאליזם עם מנגנון של שליטה כלכלית המוש־תתת במידה רבה על אנטי־אינטל־קטואליזם, על השקפה כי צרכיו ה־כלכליים של האדם רעים מיסודם ו־טעונים פיקוח ועל הדעה כי הכלכלן המטיל ספק בתוכנית כלשהי תמיד טועה בסופו של דבר; ואילו בעל הרוח החלוצית הבז לתוצאות הסבי־רות, תמיד צודק. כתוצאה מכך מת־רחבים מבני הפיקוח בכלכלה (ומס־פר הכלכלנים בביורוקרטיה) יותר מאשר במצב שבו ישנה הכרה ב־הגיון הפנימי של הכלכלה ושבה ני־תן תפקיד גדול יותר למשחק השוק.

האינפלציה היא תולדת המדיניות הבסיסית הממשלתית, ואף על פי כן היא משמשת עילה להטלת פיקוח נוסף. האינפלציה נוטה לגרום רוו־חים לא צפויים, בעיקר לאמידים ו־למבוססים ועושה שמות לחלק מהתו־שבים בפרט בשכבות הדלות.

יחד עם המבנה הצנטרליסטי של המשק הממלכתי וההסתדרותי של גורמי האינפלציה והפיקוח לפוליטי־זציה בחברה. הגבול בין פוליטיקה לכלכלה במבנה החברתי הישראלי הוא בהכרח שונה בתכלית מזה שב־דמוקרטיה הקפיטליסטית המסורתית שעליה מושתת עיקרו ורובו של מדע המדינה במערב ושל התיאוריה ה־כלכלית המערבית.

ריבוי התפקידים לעסקן

כלי השיפוט המדידה לדמוקרטיה הקפיטליסטית המסורתית שוכללו ו־תוחכמו — אף כי הם נעשים פחות רלוונטיים ככל שהחברה משתנית. ישראל עודנה צריכה לגבש את ה־כלים להערכת השיטה הפוליטית שלה או לצורך מדיניותה הכלכלית ולמדי־דת הרציונאליות הכלכלית.

מתוך הפוליטיזציה של החברה ה־ישראלית כפי שהיא כיום, בין אם היא תופעה חיובית או שלילית, מת־בקשות כמה מסקנות. הראשונה היא שהפוליטיקה נעשית חשובה מכדי שתמשיך להיות מסורה בידי הפולי־טיקאים. דווקא משום שלפוליטיקאים כוח הכרעה בכל התחומים, יש להע־ניק לכל תושב מידה של הכרעה בפוליטיקה.

העסקן הישראלי, הממלא מכלול רחב של תפקידים, הרבה יותר מן הפוליטיקאי המסורתי בחברה המע־רבית, מטפל בענייני כלכלה, עבו־דה סוציאלית, חינוך, חקלאות, משק־אלה אין איפוא ברירה אלא לשלוח המים, דיפלומטיה וכו'. לענפי משק את ראשיהם לפוליטיקה בכל אחת מהמפלגות.

מסמכים על יציאת מצרים

תעודות מספרות על עבודת הפרך ועל השמירה בגבול מצרים

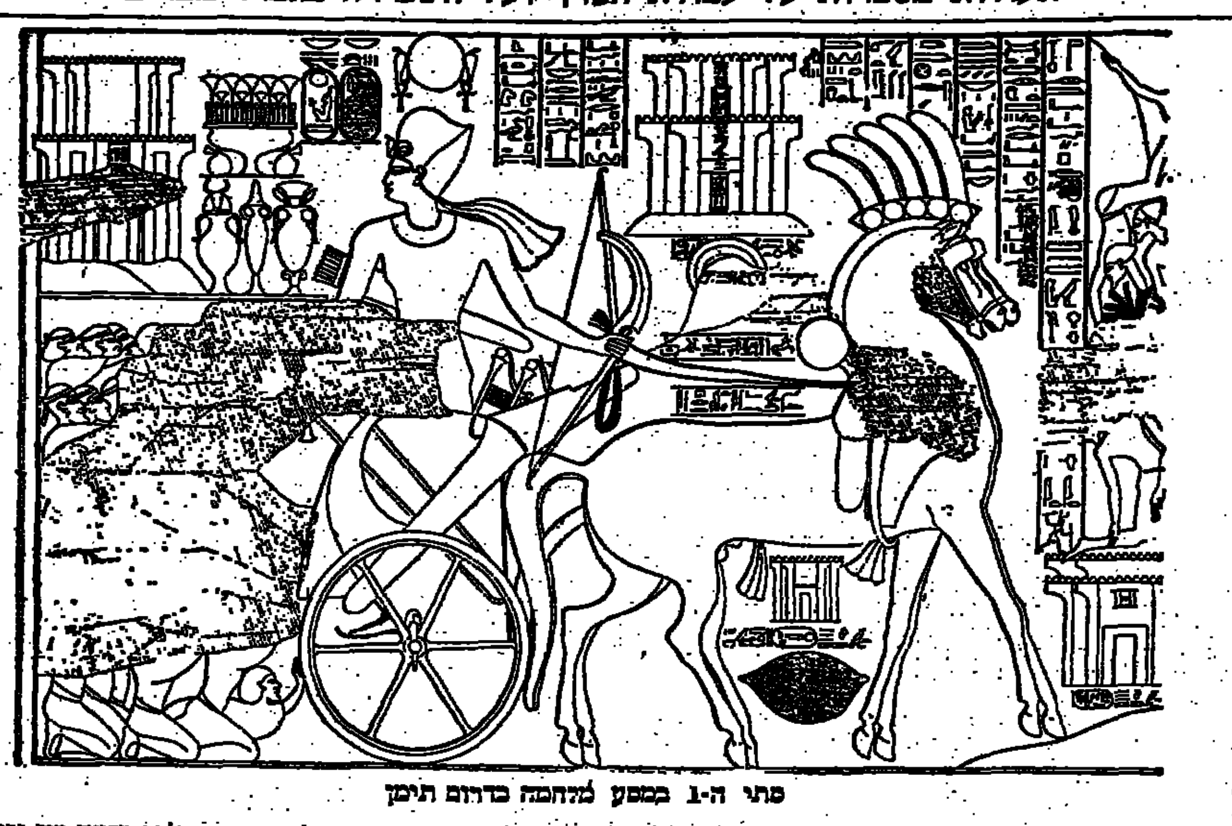

סתי ה־1 במסע מלחמה בדרום תימן

מאת אבינעם חיימי

„חלק מנות־דגן לחיילים ולעפירו (כינוי זהה למונח „עברי" שהוראתו השמיים ששהו במצרים, ובכללם בני ישראל) הסוחבים אבנים אל מקדש רעמסס" — כך נאמר בצו של פקיד מצרי מימי רעמסס ה־2 (כ־1290—1224 לפנה"ס), שהוא פרעה שביציאת מצרים — ורב הפיתוי לר־אות בדברי הפקיד רמז לעבודת הפרך של בני ישראל בבנייתה של העיר רעמסס.

שמה המלא של העיר היה פי־רעמסס (בית רעמסס), בירתה החד־שה של מצרים שאותה בנה רעמסס סמוך לארץ גושן. היא הוקמה תוך ניצול המיעוטים הזרים המשועבדים לכתר המצרי; ומתוך כך מובנים ה־כינוי המקראי למצרים „בית עבדים" וכן הפסוק „וישימו עליו שרי מסים למען ענותו בסבלותם, ויבן ערי מסכ־נות לפרעה את פתם ואת רעמסס" (שמ' א' 11). פיתום גם היא איננה אלמונית, אלא עיר־מבצר במערב ל־איסמעליה (תל מסחוטה) ששמרה על הכניסה לוואדי תמילאת (ארץ גושן); זוהי אחת הערים ששיקם רעמסס ושמה המצרי היה פי־אתום (מבית האל אתום).

אלו כמה מן הדוגמאות שפרופ' אברהם מלמט מהאוניברסיטה העב־רית הביא בהרצאה שהתקיימה במו־זיאון הארץ לגבי יציאת מצרים לאור תעודות מצריות. הכל מסכימים ש־התאור המקראי של יציאת מצרים נהרקם בסיפור עממי, אפוף מעטה אגדי ושזור מעשי ניסים. השאלה היא באיזו מידה טמון בסיפור גרעין היסטורי. אותה שאלה מקבלת משנה־תוקף מהעובדה שלמרות ריבוי המ־קורות החיצוניים מהמאה ה־13 לפ־נה"ס על תקופת יציאת מצרים, אין בהם זכר מפורש ליציאת מצרים ול־כיבוש „הארץ"; בלעדי המקרא, לא היינו יודעים על כך דבר.

פרופ' מלמט אינו מסיק מדלותם של המקורות, כי הסיפור כולו בדיה (מגמה המסתמנת פה ושם במחקר), הוא רק בא לכלל דעה שיציאת מצ־רים וכיבוש כנען לא היו מאורעות בעלי חשיבות בינלאומית מכרעת ולכן אינם נזכרים בתעודות המצ־ריות. לפיכך מבקש הוא בתעודות אלה חיזוק עקיף ונסיבתי בלבד לסי־פור המקראי.

המאה ה־13 לפנה"ס (שימי רעמ־סס משתרעים על פני ⅔ ממנה) היא תקופה שבה שוקמה — בקנה־מידה צנוע — הקיסרות המצרית באסיה, שנוסדה במאה ה־16—15 לפנה"ס.

בסביבות 1200 לפנה"ס החלשה מצרים מחמת פלישות גויי־הים, ואי־לו יריבתה הגדולה, ממלכת החתים, הוכרעה לחלוטין. כך נוצרה שעת ה־כושר להתבססות שבטי ישראל ב־כנען ללא הפרעה של המעצמות.

את התגבשותם הלאומית של ה־שבטים יש לראות כחוליה בשרשרת ארוכה של עמים העולים בזירה ה־היסטורית במאות ה־13 וה־12. מג־דירים עצמם מבחינה לאומית, ושו־אפים למסגרת טריטוריאלית. מלבד שבטי ישראל מונים את אדום, מואב, [illegible] שהיא נזכרו במקורות [illegible] ישראל [illegible] הראשונה בכלל ובכנען בפרט, ב־כתובת פרעה מרנפתח בן רעמסס, בסביבות 1220) גם שמות כאדום ו־מואב. קודם לכן היו כל אלה בחזקת ערב רב, המון בני אדם, שהוגדרו בכינויים הכוללים „שוסים" ו„עפי־רו".

בהתגבשותן של קבוצות אתניות לקיבוצים לאומיים משתלבת יפה גם המהפכה הדתית של אמונת הייחוד, שהיא בעלת ביטויים לאומיים מובה־קים, ושהמסורת משייכת אותה לאי־שיותו של משה, לגילוי השכינה ול־מעמד הר סיני.

מסגרת הזמן לכל אלה ניתנת ל־קביעה מדוייקת למדי בעזרת שתי התעודות המצריות הנזכרות. האחת היא צו הפקיד בקשר לבניית העיר רעמסס ברבע הראשון של המאה ה־13 לפנה"ס (אז עוד ישבו בני ישראל במצרים). השניה היא אסטלת הנצחון של מרנפתח בן רעמסס ברבע האח־רון של אותה מאה, שכאמור כבר מז־כירה את ישראל כיושבת בכנען (אף כי לא ברור די הצורך למה מתכו־נת היא בדיוק במושג ישראל: אולי רק לברית שבטי הצפון). בין שני תאריכים אלה יש איפוא לשבץ את כל שאר הידיעות שבידינו על יציאת מצרים וכבוש הארץ, ולנסות להגיע לתמונה סבירה על השתלשלות ה־מאורעות.

על עצם יציאת־מצרים לא נמצאה עדות מפורשת בתעודות מצריות. אך כאן מסתייע פרופ' מלמט בעדות רקע, המוכיחה כי על אף הצעיף ה־פיוטי והאגדי של סיפור אגדת מצ־רים יש בו הרבה קווים היסטוריים אותנטיים. בהקשר זה חשובה במיו־חד קבוצת פאפירוסים המכונים אנסטסאזי, על שם הקונסול השוודי שרכש אותם ב־1839 בקאהיר.

אלה כוללים יומנים ודיווחים מ־שלהי המאה ה־13 לפנה"ס, פרי עטם של פקידי גבול מצריים שישבו בתח־נות גבול בין מצרים לסיני, בעיקר ליד קנטרה של ימינו. התעודות מס־פרות על הפיקוח החמור שהוטל אז על הגבול, כעין „מסך ברזל". המע־בר לכאן ולכאן היה מותנה בהי־תר מטעם פרעה — מה שמסביר את גירסת המסורת על ההפצרות החוז־רות של משה ואהרן בפרעה להתיר את יציאת בני ישראל.

מי שלא קיבל היתר יציאה, היה גונב את הגבול. במקרה כזה עוסק פאפירוס אנאסטאזי 5 — אגרת של מפקד העיר תיכו, היא סוכות בארץ גושן, אל המפקדים האחראים למש־מרות הגבול. עניינה הוא עריקת שני עבדים ממצרים לסיני, והכותב מב־קש לדעת אם יצאו משמרות הגבול בעקבות הנמלטים ותפסו אותם, שכן פקד פרעה להחזירם, עוד נאמר שם: „כאשר הגעתי למצודת הגבול הוגד לי שהמשמר שב מן המדבר לאמור: הם עברו את המצודה צפונית ל־מבצר מגדול. כאשר אגרתי השיגך, כתוב לי כל אשר קרה אותם. מי מצא עקבותיהם? איזה משמר מצא אותם? כמה אנשים שלחת בעקבותם?"

זהו למעשה תיזון מקביל לפרשת יציאת מצרים. אלא שכאן מדובר על עריקת שני אנשים בודדים, ואילו במקרא — על מנוסת קבוצה גדולה. בשני המקרים הנושא הוא עבדים („עבדים היינו בארץ מצרים"), בהר תי־מעמד הנמלטים לסיני ולחופש. מדי פעם רודפים אחריהם לסיני חי־לות פרעה כדי להחזירם. גם הזירה הגיאוגרפית זהה: תיכו (סוכות) בר־כות בראשית דרכם של בני ישראל ממצרים (במדבר ל"ג 5—6); כן מ־זוכר בתעודה על מבצר גבול ושמו מגדול (מזרחית לקנטרה). שאף הוא מופיע במסלול יציאתם של בני־ישראל (שמות, י"ד 2).

פאפירוס שלישי מאותה קבוצה מתאר בהרחבה את הפיקוח המתמיד על גבול מצרים, ויומני מפקדי ה־גבול מכילים דיווחות יומיים כמעט על תנועות היוצאים והבאים בגבול מצרים.

ד"ר מלמט מדגיש עוד נקודה מ־עניינת השייכת לעדות הרקע: המאה ה־13 לפנה"ס עומדת בסימן שלושה פרעונים עיקריים — סתי ה־1 בראשיתה, רעמסס ה־2 במשך ⅔ ממנה ומרנפתח בשלהי המאה. השלושה מעניקים למדיניות־החוץ המצרית אוריינטציה מחודשת כלפי ארץ כנ־ען, ומנסים לכפות על כנען את מרותם. העתקת בירת מצרים מדרום הארץ אל הדלתה המזרחית, שם שכ־נה ארץ גושן, היא אחד הסימנים לכך. המסעות המצריים החוזרים ו־נישנים לכנען מעידים כי תושביה מרדו מדי פעם בשלטון המצרי ל־מדך — שהשליטה המצרית לא הי־תה רצופה, ובשלהי המאה ה־13 התמוטטה.

בין המסעות המצריים חשוב במי־יוחד מסע סתי ה־1 לכנען, בסביבות 1300. פרטיו נשתמרו יפה בקירות מקדשו של סתי בכרנך שליד לוק־סור, זוהי סידרת תבליטים, בבחינת מפה צבאית של הדרך המצרית מ־זרוע הנילוס ליד קנטרה של ימינו, לאורך צפון סיני לעבר רצועת עזה. דרך צבאית זו מקבילה פחות או יותר לציר הצפוני בסיני, והיא לד־עת רוב החוקרים דרך־ארץ־פלש־תים המקראית. לאורכה הוקמו מבצ־רות רבות ליד מקורות מים ששימשו תחנות לצבא המצרי.

עיר מבצר כנענית בתבליט מצרי של סתי ה־1 (כ־1300 לפנה"ס) ליד המבצר הנושא את השם „עיר כנען".

מסע סתי אמנם קדם ליציאת מצ־רים, אך יש בו עדות נסיבתית ל־בניה. „ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא, כי אמר אלהים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצרימה" (שמות י"ג, 17). יש כאן הד למציאות היסטורית: דרך־ארץ־פלשתים היתה מבוצרת היטב במאה ה־13 ויכלה אפוא להפוך בנקל מל־כודת ליוצאי מצרים. לפיכך יש הגיון במסורת כי מסע בני ישראל התנהל בדרכים עקלקלות — בעקיפת הדרך המצרית הראשית.

לתיירים
ב„מלכה אליזבט ה־II"
ברוכים הבאים לישראל

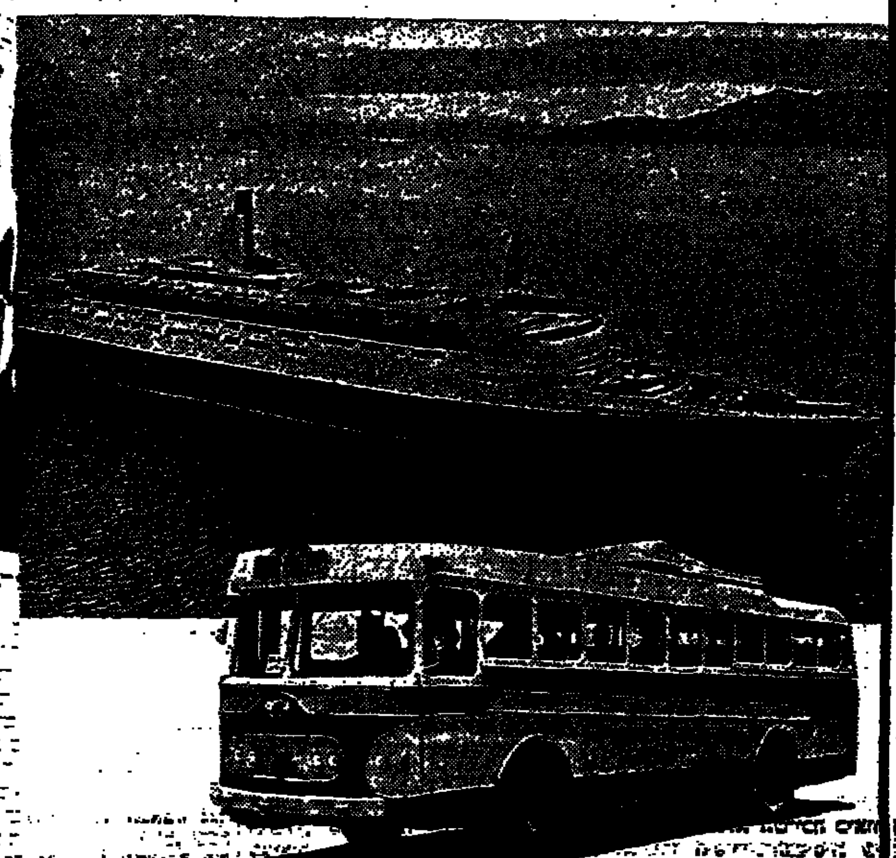

אגד תיור
מארגני סיוריכם בכל רחבי ישראל

נעלי גברים
בדגמים חדישים
מאנגליה "LOTUS"
מפורטוגל "MARIANO"
בני דויטש Bany Deutsch
תל־אביב
רח' אחד העם 30

לציבור הנהגים וחברות להובלה!
הננו להודיעכם כי
הפעלנו מאזני גשר אלקטרו
עד 60 טון באיזור התעשיה, חולון,
רח' הכישור 4, מול מחסני המשביר טרקטורי
טל: 891089.

תחרות
"התפריט הישראלי"
תשל"ג

מצעד מטעמי ישראל מודיע על המשך ההרשמה לתחרות התפריט הישראלי תשל"ג. התחרות מיועדת למבשלים מקצועיים בלבד, מבתי מלון, מסעדות, בתי הבראה, מטבחים תעשייתיים, צה"ל, בתי־חולים וכו'.

שלב א' של התחרות יערך בבית הספר המרכזי למלונאות „תדמור" ע"ש אריה אבישר והתחרות הגמר תיערך, בסוף חודש יוני ש.ז. בירושלים במסגרת הקונגרס הבינלאומי לגסטרונומיה ובשיפוט צוות שופטים מהארץ ומחו"ל. לזוכה בתואר „אשף המטבח" נסיעת לימוד לחו"ל.

שאלוני הרשמה ופרטים ניתן להשיג בלשכת „מצעד מטע־מי ישראל", ת.ד. 2160, טל' 528191/2 — ירושלים, או ביה"ס המרכזי למלונאות „תדמור" הרצליה, או בחטיבת הטבחים בועד הפועל של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93, תל־אביב שלח עוד היום את התפריט הנבחר שלך!

המועד האחרון להרשמה ולהגשת התפריטים
4.5.1973

המונים נוהרים לפלוריש
הפלוריאדה הישראלית

פתוחה יום יום מ־9 בבוקר עד חצות
בגן האם ובגני רוטשילד שעל הכרמל בחיפה

כשאתה קונה מכונת כביסה
[illegible]
***הזהר!**
אל תכניס הביתה אוטו־ או טרקטור
*להרבה מכונות כביסה מתחשק „לטייל" בזמן הכביסה ולהתנועע כמו טרקטור בזמן הסחיטה.
אבל...
Constructa קונסטרוקטה

מצוידת בבלם זעזועים תוכן ביותר, עובדה, הנותנת למכונה יציבות ופעולה שקטה אפילו בזמן הסחיטה.
קונסטרוקטה - תוצרת גרמניה.
קונסטרוקטה - כלולת אל־חלד משובחת.
ביטוח־שרות, טעון - מלאי חלקים אורגינלים.

להשיג אצל:
חיפה — אטקס סיבת ציון 3.
נצרת־עילית — רדיו צרלי בהגלר דוד.
דלית הכרמל — אטרן נאסר אדין.
תל־אביב — הללה את והרי בן־יהודה 100.
בת־ים — סלון הוד בלפור 45.
לוד — הצעי הרצל 49.
ראשון־לציון — רמטה, שד' רוטשילד 36.

Constructa מכונת כביסה יקרה - קנה משתלבת Constructa

המרכז לשרותי התנדבות
מודיע כי
לשכות המתנדבים
בירושלים בתל־אביב, בחיפה, בבאר־שבע, בנהריה,
בחדרה וברמת־השרון
תפתחנה ביום ג' כב' בניסן תשל"ג (24.4.73)
פרטים בטלפון 03/267193 או ת.ד. 7033 תל־אביב
התנדבו למפעלי קיץ לנוער

מבצע מפתיע של הארץ שלנו

בל מנוי **הארץ** שלנו יוכל

לזכות בעט BIC אוטומטי

בן 4 צבעים ולזכות גם את

החבר שלו בעט BIC והה

פרטי המבצע — בגליון הארץ שלנו השבוע

כשהניחו את נשקם רצחנו אותם

הטכסט השלם של הנאום אותו הכין מרלון ברנדו לערב חלוקת האוסקר — ורק חלקים ממנו הוקראו בטכס

מאת **מרלון בראנדו**

מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

בוורלי הילס

הודעה זו נכתבה על ידי השחקן מרלון בראנדו לשם הקראה בטכס חלוקת הפר־סים, שבה סירב בראנדו לק־בל פרס אוסקר.

זה 200 שנה אומרים אנו לעם האינדיאני הנלחם על אדמתו, על חייו, על משפחותיו ועל זכותו להיות חופשי: „הניחו את נשקכם, ידידי, ואז נישאר יחד. רק אם תניחו את נשקכם, ידידי, נוכל אז לדבר על שלום ולהגיע להסכם שיהיה לטובת־כם".

כשהניחו את נשקם, רצחנו אותם. שיקרנו להם. רימינו אותם והם נושלו מאדמותיהם. הרעבנו אותם עד שחתמנו על הסכמי מירמה ש־אנו קראנו להם חוזים ושלא כיבדנו אותם מעולם. הפכנו אותם לקבצ־נים, ביבשת שנתנה תמיד חיים. יהיה אשר יהיה הפירוש הניתן ל־היסטוריה — ככל שיהיה מסולף — אנו לא נהגנו כשורה. לא נהגנו לפי החוק ולא לפי הצדק במה שעשינו. איננו חייבים, כאילו, לשקם אנשים אלה, איננו חייבים לכבד הסכמים מסויימים, מפני שבתוקף כוחנו ני־תן לנו להתקיף את זכויותיהם של אחרים, לקחת את רכושם, לקחת את חייהם כשהם מנסים להגן על ארצם ועל חרותם, ולהפוך את מע־לותיהם לפשע ואת שחיתותנו אנו למעלות טובות.

אך יש דבר אחד שהוא מעבר לטווח של פרוורסיות זו, והוא פסק־הדין הא׳ור של ההיסטוריה. ההיס־טוריה, ללא ספק, תשפוט אותנו. אך האיכפת לנו? איזה מין סכיזופרניה מוסרית מרשה לנו לצעוק בקולי קולותינו הלאומיים באוזני העולם כולו, שאנו מכבדים את התחייבו־יותינו — שעה שכל דף של ההיס־טוריה ושעה שכל ימי הצמא, הרעב וההשפלה בבאה השנים האחרונות של האינדיאנים, סותרים קולות אלה?

אשמת תעשיית הסרטים

נראה שכיבוד העקרון של אהבת הזולת אינו פועל בארצנו זו, ושכל מה שעשינו, בל כח שוצלחנו להש־יג בכוחנו זה, הוא פשוט להשמיד את תקוות הארצות החדשות בעו־לם, של ידידים ואויבים כאחד, ול־הוכיח שאיננו אנושיים ושאיננו מכבדים את הסכמינו.

אולם אומרים אתם ברגע זה בנפשכם: מה, לעזאזל, הוא הקשר בין כל אלה לבין פרסי האקדמיה? מדוע עומדת שם אותה אשה, הור־סת את הערב שלנו, בחוקת לחיינו בעניינים שאינם נוגעים לנו ושאינם מעניינים אותנו? והיא מבזבזת את זמננו וכספנו ונדחפת לתוך בתינו.

אני חושב שהתשובה לשאלות אלה שלא השמעתי היא, שציבור אנשי הסרטים אחראי לא פחות מכל האחרים להשפלת האינדיאני וב־שימת אפילו ללעג, כשמתארים או־תו כפראי, עוין ורשע. מגילא קשה לילדים לגדול בעולם זה. כשילדים אינדיאנים מסתכלים בטלוויזיה וב־שהם מסתכלים בסרטים, וכשהם רו־אים את גזעם מתואר כפי שהוא מתואר בסרטים, נפגעת רוחם בצו־רה שלעולם לא נוכל לדעת מה היא.

צעדים לתיקון המצב

לאחרונה נעשו כמה צעדים לתי־קון מצב זה, אך צעדים כושלים מדי ומעטים מדי. ולפיכך איני סבור, כחבר במקצוע זה, שבתור אזרח ארצות־הברית יכול אני הערב לקבל כאן פרס. לדעתי אין זה נאות בשעה זו לקבל או לתת פרסים בא־רץ זו, עד שלא ישונה באופן דרס־טי מצב האינדיאנים. אם לא שומרי אחינו אנו, לפחות בל נהיה רוצחו.

הייתי בא הערב לכאן כדי לדבר אליכם במישרין, אך היתה לי הר־גשה שאולי תהיה בי תועלת רבה יותר אם אלך לוונדד ני כדי לסייע ולמנוע, בכל דרך שאוכל, את כי־נונו של שלום שיהיה מסר־כבוד כל זמן שהגהרות יוזמו תהשא יצבה. הייתי מקוה שאלה המאזינים לא יתייחסו לכך כאל גסות, אלא כנסיון רציני להסב את תשומת הלב לבעיה שיתכן כי תקבע אם יש או אין לארץ זו זכות לומר מנקודה זו ואילך שאנו מאמינים בזכויות שאין לשלול — שעל כל העמים להי־שאר חופשים ועצמאיים בארצות שפידנסו אותם.

תודה לכם על טוב לבכם ועל אדיבותכם לגבי ליטלפאתר. תודה לכם ולילה טוב.

מתח פוליטי

„התנקשות", צפון, ת"א

קולנוע

מאת **יוסף שריק**

סרט בתח פוליטי, נבון, הי־ב על רציחתו של סדיא, כב־; רב־השפעה של „העולם ולישי". התסריט משקף את שה המסיפה והרצח של בן־רקה, מי שהיה ראש האו־יציה במארוקו. שהתגורר פעלה יד־ביד עם המשטרה ה־חשאית הצרפתית.

קולנוע „צפון" לא יכול היה לב־חור בסרט קולע יותר, „כבשורי יו־תר, לפתיחתו החדשה בהנהלה חד־שה. ואולם, הצרה עם סרטים כ„זד" או „ההתנקשות" היא, שהם „מסב־כים" אותנו בטיעונים פוליטיים ולא־דווקא סינמאטיים: האם היתה הממשלה הצרפתית (שבראשה עמד זם של האלימות והטרור כנשק פר ליטי".

„הסרט מורכב, אפוא, ממעשה ש־היה במציאות, ונעזר בדמיונו הטוב של התסריטאי, בסיגנון מעולה של במאי ובמשחק מצויין של חבר שח־קנים מהיר. הוא מתאר את מאבקו העיקש של אידיאליסט בודד במט־שלתו המושחתת. הדרך שבה הוא משמיע את טענותיו ומגן על רעיו־נותיו תכבוש את לבכם ותגביר אהדתכם והבנתכם לאיש הזה.

מה שעושה את הסרט מיוחד במי־נו ושונה כל כך, הוא הכהירות שבה מצליח הבמאי לשתף את הצופה ב־מהלך העלילה. מעלה נוספת: סיג־נון בימוי משובח וניצוח מעולה על „תזמורתו" דמויות מגוונת.

מצד אחד ניצבים השר המארוקאי קאסאר ואנשי המשטרה החשאית הצרפתית — ארגונים, בטוחים ב־עצמם, שחורי־רע. בין שני המגונות „מתנועע" דאריאן, עתונאי צרפתי מחוסר־עבודה, שהיה חבר במחתרת האלג׳ירית (נגד צרפת) וכתב ספר על מלחמה אלג׳יריה. כאן — הוא נחשב ל„אפס מאופס" ונתמך רק על ידי פילגשו. מתמת איכה. ויאוש הוא משתף־פעולה עם המשטרה ומוסר לה פרטים על פעילותו של השמאל החדש.

כיוון שהכיר את סאדיא, מיטו מל־חמתו המשותפת באלג׳יריה, מפתה דאריאן את המהפכן הערבי לבוא משווייק לפאריס, כדי שיוכל לשדר למצו, בשורה השובה, באמצעות רשתות הטלוויזיה של צרפת ואר־היב. רק כאשר נסגרת המלכודת וסאדיא נחטף ומועבר למרתף ה־עינויים — מבין דאריאן את גודל בגידתו הפוליטית.

המשטרה הצרפתית שנתה שגיאה [illegible] הוא לא ידידו הפוליטי והאישי בנ־ראל אופקיר המארוקאי אלא אדם הנקרא קאסאר.

ז׳אן מאריה וולונטה ומישאל פיקולי

אריס כגולה, בשנת 1965, אלה אם סרטיכתה פולי־ם כגון „זד" או „ההתנק־ד" קרובים לאמת ולמצי־; — אין לה שום משמעות. התסריטים נכתבו בידי הוא סאמפרום — גולה מ־ד של פראנקו — המבסס העלילה על המאבק נגד־רבות והדיכוי. ואולם, שעה ד" נסב על רודנותם של לוגלים היוונים — הר־התנקשות" מתקרבת קצה ד אל הופכו. הסרט מס־לנו על גורלו הטראגי של יאליסט ערבי, בהפכו, ש־קרבן לטרור פוליטי של שטרה החשאית בארצו, בע־המבער הריאקציוני... ש־

או בגראל דא־גול) אשמה בפרשה; או שיש להאשים רק את המשטרה החשאית שלה, שפשה בה נגע ה־שחיתות? מה היה חלקם של ה־אמריקאים בהטיפתו וברציחתו של בן־ברקה?

בהציגו שאלות אלה, נוטים אנו לשכוח ש„ההתנקשות" איננו סרט [illegible] טבע האדם. כאשר לוחצים אותו אל הקיר: דוחפים אותו אל מעשה בגידה מלוכלך, שפל — הוא עשוי להתקומם. דאריאן מסכן את חייו כדי להציל את חיי רעו... בכך רואה אני את הצד החיובי, האופטימי, הר־אנושי של העלילה האכזרית, הקו־דרת.

הבמאי איב בואסט מבטיח לנו, כי כוונתו היתה להראות לנו „יר־תור" מסתם „פרשת בן־ברקה". מט־רתו היתה לגלות לנו את „המכני־

„הקונפורמיסט"

דאן לואי טרינטיניאן הוא בעל אותו מבע „מתייסר" כפי שהיה לו בסרטו של ברטולוצ׳י ה„קונפור־מיסט". מישאל פיקולי הוא קאסאר צונן, ציני — הנותן ביטוי לאמר־נתו הפוליטית בעמדו בפני סאדיא (ג׳אן מאריה וולונטא).

סאדיא מאמין כי העם המארוקאי ישפוט ויגזור דינו של הרודן; קא־סאר מאמין בעצמה פוליטית, אכ־זריות, גסה, חסרת־פניות. „העם יודל על קברו של גיבור מובס" — הוא מכריז — „ומריע לגיבור המנצח" על הדו־שיח שבין השניים „עומד" או „נופל" הסרט! אמנם — כצופה — איבך יכול להשיע לאיש א להשתתף בזיכוח הפוליטי, אבל ה־סרט מעניק לך מזון למחשבה. זהו מלוחמה שבה אתה ממשיך ללמוד — בצורה המשכת המרותקת ביותר.

תערוכת הזכרון

מיצירותיו של הצייר

אהרן אבני

שפתיחתה נדחתה מפאת האבל

על מותו של

עמוס אבני ז"ל

תפתח לקהל ממוצאי החג 23.4.73 שעה 7.30 בערב

בגלריה צ׳מרינסקי

רח׳ גורדון 36 ת"א.

עבודת אמנות מקורית־"דבר יופי" והשקעה טובה*

פיקאסו, דלי, ושאגאל־בהישג ידך

פיקאסו

מטיס

שאגאל

פיקאסו, דאלי ושאגאל — בהישג ידך

קופתינו, בה ערך הכסף יורד יום ליום, אנשים בכל העולם מחפשים דרכים יעילות על מנת להגן על ערך חסכונותיהם נגד האינפלציה.

רבים אמנות הם בדימשל, ה־מנות שהם רכשו בנוסף לכך מעניקו להם הנאה רבה, הפכו להיות השקעה מוצלחת.

פיקאסו בביתך

גלריה בסביון, אחת מגלריות האמנות המפורסמות בעולם — רייסכהן משד׳ מדיסון 1100 בניו־יורק, מיוצגת באופן מקצועי ע״י מר ביל סטרום, עולה חדש מארה״ב. גלריית רייסכהן תר־ת את מדור הגרפיקה למוזי־און ישראל בירושלים ורכשה עבודות הגראפיות המוצגות.

מר ביל סטרום, מציג ומציע למכירה בביתו בסביון, רישו־מים והדפסים מקוריים משל גדולי האמנים המודרניים כ־פיקאסו, מטיס, דאלי, שאגאל, מירו, ריואר ורבים אחרים. עבודות משל אמנים אלה, יאירו את ביתך בי יתנו וזה יכול להיות השקעה.

מה הוא הדפס מקורי

הדפס מקורי הוא עבודת אמנות מקורית, משום שהאמן עצמו הכין את התבנית ממנה הוכן ההדפס. האמן עבד על התבנית וחתם על היציאה המוגמרת. אמנים בני זמננו מגבילים בדרך כלל את מספר ההדפסים מכל תבנית בין — 50 ל־100.

ערכם של הדפסים מקוריים מ־הסוג המוצג ע"י גלריית רייס־כהן בסביון — עלה בדולארים יותר מפי שניים במשך השנתיים האחרונות.

לא רק לעשירים

בזמן שעבודות אמנות יחידה בגינה כציור שמן או צבעי מים משל פיקאסו היא מעל ומעבר לאפשרויות הכספיות של רוב האנשים, הדפס מקורי עולה הרבה פחות ונמצא באפשרותם הכספית של אנשים רבים. עבודות משל מאטיס המוצגות בסביון, מחירן החל מ־4,000 ל"י.

ישנן עבודות של פיקאסו ב־מחירים של 2,500 ל"י, עבודות משל שאגאל מ־2,500 ל"י ו־משל דאלי החל מ־1,000 ל"י. רוב המחירים אינם גבוהים מהמחירים הנדרשים עבור יצי־רות אמנים מקומיים ממוצעים.

איך נקבע הערך של הדפס או רישום מקורי

ערך ההדפסים המקוריים נקבע ע"י המחירים ששולמו עבורם במכירות פומביות בינלאומיות שנערכו לאחרונה.

בזמן הקנייה מקבל הקונה תעודה שהוצאה ע"י גלריית רייסכהן, המאשרת את אוטנ־טיות ההדפס או הרישום.

בארץ

קניית הדפס או רישום מקורי בגלריה ישראלית הוא — כי הגרון במטבע בינלאומי קשה.

בוא והתבונן בלי התחייבות

בלי סטרום אוהב את ההדפסים והרישומים היפהפיים המוצגים בביתו. אנשים הבאים להתבונן ולהתרשם, אינם חייבים לקנות. העובדה שהם מתחלקים עמו באהבתו לעבודות האמנות ה־נפלאות, מספיקה לו.

לקביעת פגישה

טלפון 752760 בשעות היום או בערבים

ביל סטרום

סביון

קונצרט לפסח

מוסיקה בירושלים

מאת **אורי אפשטיין**

האורטוריה „בני ישראל במדבר" של קארל פיליפ עמנואל באך היא יצירה קלאסית שנועדה הלם היטב את קונצרט הפסח של התזמורת רשות השידור, שבחלקו השני הרג אל ה־חולין של המאה העשרים בסימפונ־יה מס׳ 5 של פרוקופייף.

רוח המקוריות של השפה המוסי־קלית אופיינית ליצירותיו הכלליות של ק.פ.ע. באך, בתפניות החדות הבלתי צפויות שבמנגינותיהן, בצי־רופים המפתיעים הבלתי קונבנציו־נאליים שבהרמוניות שלהן ובמנות הדראמטי שבהן, כפי הנראה לא שו־הה על הקומפוזיטור שעה שחיבר את האורטוריה הזאת. מנגינותיה אלגאנטיות ונעימות לאוזן וההרמו־ניות שלה לספניות ומקובלות ברוח השיגרתית של תקופת הרוקוקו. אך יש בה רק מעט מן המעודד מתח [illegible] קומפוזיטור. זה. יצירה בשביל הכנס־יה. אולי לא רצה להסיח את דעת ה־בריות מתוכן המילים על ידי המצאות מוסיקליות יוצאות דופן ועל כן נש־אר נאמן למרשם קבועים של תקו־פתו, שלא כביצירותיו החילוניות.

בזימרתה של הסופראן יהודית לד־הבייק ניכר נסיון בימתי רב, וקולה הגמיש נשמע נאים בעיקר ברגיס־טרים הבינוניים בעוד שצליליו הגבו־הים סובלים מחריפות ומאמץ. היעד־רם של גיוון דינאמי ושל כושר־עיצוב אינו עשוי להעניק לזימרתה עניין רב. לזמר־הטנור הארגנטי־נאי משה האדרס יש קול בעל גוון מתכתי כהה כלשהו, שעוצמתו הבלתי משתנית גורמת לזימרה המתנהלת רוב הזמן על מישור אחד של דינא־מיקה הגבוה. המקהלה הקאמרית של האקדמיה ע"ש רובין נשמעת, כאשר היא נשמעת בכלל מבעד לצלילי ה־תזמורת, בזימרה ומלכדות היטב וב־אינטונציה דייקנית. יש להצטער על מלאכת־הבנה יסודית שירדה לטמ־יון בגלל חוסר יכולתה להתמודד ב־עצמתה עם תזמורת סימפונית כאשר הצבה, משום מה, מאחורי התזמורת במישור האחורי של הבמה ולא ל־צידה, במישור קדמי יותר.

המנצח הישראלי אברהם קפלן, ה־חי כיום בארצות הברית, הפיק מן התזמורת הצלחה עשירה ורבת־צב־עים בסימפוניה של פרוקופייף ויצר בה את תחושת המתח הדרמאטי ה־תיאטרלי במקצת האופייני לפסכ־סולברטיות הרוסית של יצירה זאת. יש בביצועו מסוק רב של גמישות ו־אנרגיה המגיעים לשיאים של עצמה רבת־רושם בעיקר בפרקים המהירים והסוערים של היצירה.

ביכורית

ש.י. נעגלי שער

גבעת־ברנר הערב 22.4

2 הצגות 7.00—9.15

רחובות בית העם 27.4

ירושלים

מחר בית העם 8.30

תקליט „תבורות בי־מות בשירי נעמי שמר בהוצאת הד־ארצי למכירה בחנויות

גם אתה תוכל לרכוש ציורי שמן מקוריים!

מבחר עשיר של ציורי שמן במחירים נוחים, גם בתשלו־מים.

„ארמון" אילת 47

המשך דרך יפו—ת"א

ת"א. 57112

תיאטרון „יובל" מציג:

שמעון ישראלי

בתכנית הבידור

צפורים בראש

בליווי תזמורת

חולון „מבוי" הערב ב־9.00

פתח־תקוה „שלמה" 25.4 ב־3.00

חיפה „אורה" 27.4 ב־9.00

המשרד: עציוני, רח׳ הנביאים 4, תל־אביב טל. 84671

התיאטרון ישראל

מוצאי פסח 23.4

הבימה:

תפוס את הגנב:

תל־אביב האולם הגדול

כל מה שבבן:

תל־אביב האולם הקטן

הבימרתף:

בוסמן ולנה:

הערב 22.4 ב־9.30

מחר 23.4 ב־9.00

הקאמרי:

החמא ועונשו:

תל־אביב

יעקבי ולידנטל

(שם זמני):

חיפה

התיאטרון העירוני חיפה

שבול ובשלון:

חיפה

החמא ועונשו:

ת"א קאמרי

סטאמום קוו ואדים:

ת"א צוותא ב־8.00—10.30

יעקבי ולידנטל

(שם זמני):

חיפה בית רוטשילד:

ב־7.30—9.30

המועדון

(77 יפו)

הערב

2 תוכניות שונות

9.30

תוכנית ההומור והסאטירה: „איך אנחנו נראים"

בחצות

מני פאר — תוכנית חגיגית מיוחדת

מוטי גלעדי ותזמורתו, פרופ׳ בלק, משה הלל, סדנת שכונת התקווה, סקירת כותרות השבת, ראיונות, סרטים, שעשועון נושא פרסים

מחר — תוכנית הסאטירית ב־9.30

כרטיסים במשרדים ובערב במועדון

תערוכת

אריה (ליאוניד) וינברג

— רישום וצבע מים —

בגלריה דיזנגוף עד 30 באפריל

רח׳ דיזנגוף 90, תל־אביב, טל. 286531

שעות הביקור: 10—13; 17—20, פרט ליום שישי.

האנסמבל הקאמרי הישראלי

מנהל אמנותי גארי ברטיני

קונצרט קאמרי מיוחד בשתוף עם מוזיאון תל־אביב

הסולנים: רמה סמסונוב — מצו־סופראן

פנינה זלצמן — פסנתר

נעמי ליפשיץ־אנוך — צ׳לו

רות מעייני — נבל

אלכסנדר סטריגר — כינור

זוסיא רודן — כינור

גד לברטוב — ויולה

נאוטקה נישידה — חליל

אלי חפץ — קלרנית

מרדכי סתר — מוסיקה קאמרית 1970 — ביצוע בכורה

ק. דביסי — סונאטה לחליל, ויולה ונבל

מ. ראוול — הקדמה ואלגרו לנבל, חליל, קלרנית, ורביעית כלי־קשת

באודיטוריום ע"ש ליאון רקאנטי.

מוזיאון תל־אביב שד׳ שאול המלך 27

יום חמישי, 26.4.73 בשעה 8.30

כרטיסים להשיג במשרד אוניון, דיזנגוף 118 ובקופת המוזיאון

למנויים תלוש הנחה 68

בחצות בקולנוע דרייב־אין

במוצאי החג 23.4

אלן דילון ✶ ז׳אן פול בלמונדו

BORSALINO בורסלינו

התאטרון הירושלמי THE JERUSALEM

הצגתה השניה של להקת התאן

„וויצק"

מאת: גאורג ביכנר

נוסח עברי: נתמי דריימר

בימוי: מיקל אלפרדס

יום ב׳ 23.4.73 בשעה 8.30 בערב

כמו כן בתאריכים: 24, 26 (מכור) באפריל

1, 3, 7, 10 במאי

ככר דוד רמז טלפון 68281/2

פסטיבל המוסיקה

בעין גב

היום:

תזמורת המיתרים של פסטיבל לוצרן

ביצירות מאת טלמן, פחלבל, באך, מנדלסון, הלר וסטראווינסקי

המנצח: רודולף באומגרטן

מחר, 23.4:

מצעד להקות צה"ל

בהשתתפות:

✶ להקות צה"ל שונות ✶ תזמורת חיל האויר בניצוחו של רב סרן אריך טייך

ההופעות מתחילות ב־9.00 בערב

כרטיסים: ת"א — אוניון; חיפה — גרבר, מכבי; טבריה — שייט כנרת, אלחדיף; לקבוצות — אגד־תיור.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרטים למנויים

תל־אביב, היכל התרבות

בשעה 8.30 בערב

יום שני 23.4.73, סדרה 7

קונצרט מס׳ 9

יום ראשון, 29.4.73 סדרה 8

„עצמית", קונצרט מס׳ 9

קונצרט למנויים מס׳ 8 סדרה 4 שעמד להתקיים ביום שלישי, 17.4.73, יתקיים ביום שני, 30.4.73

חיפה, אולם „ארמון", בשעה 9.00 בערב

יום שלישי, 24.4.73, סדרה 1, קונצרט מס׳ 8

יום רביעי, 25.4.73, סדרה 2, קונצרט מס׳ 8

יום חמישי, 26.4.73, סדרה 3, קונצרט מס׳ 8

בתכנית:

שוברט — סימפוניה מס׳ 4 „טראגית" בניצוחו של שלום רונלי־ריקלים

היידן — „מיסת נלסון" בניצוחו של סטנלי ספרבר

סולנים:

לוציה פופ — סופראנו

אילזה גראמאצקי — מצו־סופראנו

מישה רייצין — טנור

מאקאו אוקאמורה — באס

בהשתתפות

המקהלה הפילהרמונית

קונצרט למנויים מס׳ 9

סדרות 1—5

תל־אביב, היכל התרבות, בשעה 8.30 בערב

מנצח: גבריאל כמורה

סולנית:

מורין פורסטר, קונטראלטו

בתכנית:

פל — סימפוניה מס׳ 2

ברליוז — „ליל קיץ", מחזור שירים

דבוז׳אק — [illegible] 8

יום שלישי, 1.5.73, סדרה 1, קונצרט מס׳ 9

יום חמישי, 3.5.73, סדרה 2, קונצרט מס׳ 9

יום רביעי, 9.5.73, סדרה 3, קונצרט מס׳ 9

יום חמישי, 10.5.73, סדרה 4, קונצרט מס׳ 9

מוצ"ש, 12.5.73, סדרה 5, קונצרט מס׳ 9

ירושלים, בנייני האומה, בשעה 8.30 בערב

יום רביעי, 2.5.73, סדרה 1, קונצרט מס׳ 9

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מארחת את

תזמורת כלי הקשת של פסטיבל לוצרן

המנצח: רודולף באומגרטן

סולנים: ולדימיר מקרלאק (כינור), גבריאלה מארפי (כינור), מקס לזואר (ויולה), קן יאסודה (צ׳לו).

ירושלים — מחר, 23.4.73 (ד׳ פסח) תיאטרון ירושלים, בשעה 8.30 בערב

חיפה — יום ראשון, 29.4.73 — אולם שביט, בשעה 8.30 בערב

תל־אביב — יום שני 30.4.73 — מוזיאון תל־אביב, שד׳ שאול המלך, אולם רקנאטי

הערה: אלה שרכשו כרטיסים למועד זה ב„היכל התרבות", מתבקשים לפנות לקופת התזמורת לצורך החלפת הכרטיסים, או בקופת ערב של המוזיאון.

מכירת כרטיסים ירושלים — משרד כהנא, ככר ציון

חיפה — משרד גרבר, מרכז הכרמל, קופת „מכבי" הרצל 20, טל. 664618.

תל־אביב — קופת התזמורת הפילהרמונית, משרד אוניון, דיזנגוף 118.

בין השעות 10—13, 16—18 (בימי שישי בין 10—13).

הנחה למנויים לפי תלוש מס׳ 108.

נתן גלבוע מציג

פסטיבל שירי אידיש

היכל התרבות

תל־אביב

יום רביעי 25.4 בשעה 8.30

בניני האומה

ירושלים

הצגה חגיגית

יום חמישי 3.5 בשעה 8.30

זמרות: נחמה דברת ✶ מרי סוריאנו ✶ עליזה עזיקרי ✶ טובה פורת ✶ לאה שלאנגר

זמרים: שמעון בר ✶ גדעון גריף ✶ מיכאל מגיד ✶ אדריאן סטור ✶ אילקה רווה

הפרסים לזוכים נתרמו ע"י:

1. מערכת העתון טריבונה — עתון יומי בלתי תלוי בשפה הרוסית

2. מלון גולן (לשעבר גרנד־גוברמן) טבריה

3. סלון טוקיו, רח׳ שינקין 10 תל־אביב

בחלק השני של התכנית

ב„היכל התרבות":

הזמרת ושחקנית התיאטרון „מוסוביט" ממוסקבה

אתל קובינסקה

האחיות רבינוביץ

זמר האופרה הממלכתית ממוסקבה

מיכאל מגיד

ב„בניני האומה":

גדול החזנים בדורנו

דוד קוסוביצקי

בליווי ד"ר חנן וינטרניץ

כרטיסים — בת"א: „כפי" אלנבי 83 וביתר הקופות והמשרדים, בירושלים: משרד כהנא ומשרד ברקאים

ירושלים

אור־גיל: המרדף בשדות

חן: הבית בצל העצים

ירושלים: הטוב הרע והמכוער

סמדר: מילכוד 22

עדן: היצקוק־פרנוי

רון: הבית ברחוב שלוש

חיפה

אורה: הבית ברחוב שלוש

אוריון: בן וצ׳ארלי

אורלי: פליני־רומא

אמפיתיאטרון: סלוטר

ארמון: מלחמתו של מרפי

גל־אור: כין וקרסו

חן: מסמכי המאפיה

מוריה: איזו מין גימנסיה

מירון: קינג קונג כובש התלל

עצמון: המפתח הוא פחד

עממי: שמי הוא שאפט

פאר: מיתי ומוסקוביץ

רון: קברט

שביט: הקרקס סביב העולם

קריות (חיפה)

אורות: הצד השני

בית העם: קוראים לי הללויה

היובל: מיססי

זהר: דוק

יובל אור: השוד האלגנטי

ניצן: קריתיים: זנב העקרב

סביון: ברוס לי איש הזעם

ספיר: הצד השני

הרצליה

דוד: קורותיה של קטינה

דגניה: השיטה האנגלית

היכל: אנג׳ליק

תפארת: אהבה כשמש במים צוננים

רמת-השרון

גיל: הכומר האקדוחן

ראשון-לציון

תפארת: פרנזי

נתניה

אסתר: הבית ברחוב שלוש

יגיל: האגרוף הסיני

סמודיון:

סנור: תפוס לי מרגל

פתחה: הצפור עם כנפי הבדולח

שרון: קברט 7—9.30

חדרה

גן־יוהר: המקשר

רמת-גן גבעתיים

אוניע: הבית ברחוב שלוש

אורלי: אחותי בת השטן

ארמון: כל מה שרצית לדעת על מין ולא העזת לשאול

אואזיס: המפתח הוא פחד

גל־אור: ממשיכים לקרוא לי טרינטי

הדר: האולם הגדול

לילי: תאוה לסכנה

רמה: גבעת הגברים

רמת־גן: התפוז המיכני

שבים: הבולשת

פתח-תקוה

הדר: הירית הגודלית

היכל: הסנדק 8.15

שלום: המתבגרים

חולון

ארמון: התפוז המיכני

רינה: לילה על הפיד

בת-ים

אורנים: חתולים בצמרת

בת־ים: סלוטר

עצמאות: התפוז המיכני

רמת־יוסף: הצד השני

יפו

צליל: תחנת זכרה אינה עונה

תל-אביב

אופיר: התאוה לסכנה

אורלי: ד"ר פופול

אלנבי: ג׳ו קיד

אסתר: המרדף בשדות

בן־יהודה: אל סלוחדור

גורדון: המנדרין

גת: רוצחי המיכסד

דרייב־אין:

7.15 — בא ונעלם

9.30 — בא ונעלם

חצות — מעונה ועד עולם

הוד: הבית ברחוב שלוש

זמיר: לילות בוקצ׳ו

חן: מסמכי המאפיה

מוגרבי: אהבה היא רק מלה

מקסים: אהבה נוסח קופנהאגן

מרכז: הליצנית המתוקה

לימור: ליידי קרולין לאמב

מתמיד: קינג קונג נגד ד"ר הו

סמודיון: הטנגו האחרון בפאריס

סינרמה: מעבר לרחוב 110

עדן: ידידת נעורי

פאר: קברט

פריז: הצגת הקולנוע האחרונה

צפון: ההתנקשות

רבת־אביב: האולם הגדול

תמר: מכה קטלנית

תל־אביב: הרפתקה בפוסידון

مكبر من الأصل

مكذا من الأصل

תסביך מצדה

מאת ד"ר בנימין קדר

אלף ותשע־מאות שנה לאחר נפילתה, חיה עמנו מצדה יותר מתמיד. בימינו נחשפו לראשונה, בתוך חומת־הסוגרים של המבצר, חדרי־המגורים של מגיני מצדה, התנורים שבנו, כלי יום־יום בהם השתמשו, כספלי־מדידה, גרות־שמן ואבזמים עד בקבוקי בושם, מטבעות חותם וקרע של טלית. ואילו בחומת־הסוגרים של תודעתנו הולכת מצדה ומתבצרת יותר מאי־פעם: היא מקור השראה אך גם אות אזהרה, היא סמל הזדהות והלום בלהות. היא מיתוס, דיבוק ותסביך. אכן, בימים אלה ממש הצהירה ראש הממשלה: "It is true We do have a Masade Complex".

לפני המיתוס, לפני התסביך, היה סיפור המעשה. הרי זה סיפור שתמיד יעורר השתאות. מאז השתאותם של הליגיונרים של סילווה נוכח גוויות אויביהם, עד להשתאותם של תיירים העולים למבצר ברכבל ושומעים את הדברים מפי מורה־דרך. הצוק במדבר, המבצר דמוי־האוניה המשקיף על ים שאין בו חיים, קומץ היהודים המוקף מכל עבר אלפי רומאים, קריאתו של אלעזר בן יאיר להעדיף את המוות על השיעבוד, שחיטת הנשים, הילדים והגברים, התאבדותו של אחרון הקנאים, הדממה שלמחרת. — — — כל אלה הם יסודות בעלי אפקט דרמטי כביר, יסודות שמיתוסים נארגים בהם.

אלא שחובה עלינו לשאול, ובכל החומרה: האם יש לחנך על המיתוס הזה? האמנם מצדה היא לנו מופת של „הקרבה והיחלצות", כפי שאמר לאחרונה מפקד הגדנ"ע למאות נערים ונערות בני שבע־עשרה? האמנם יש להציג את התאבדותם הקולקטיבית של מגיניה כמעשה לדוגמה? היסטוריון יגש להשיב על שאלות אלו לא בלי רתיעה, שהרי הוא אמור להימנע מהריצות משפט, על מעשים שאירעו בעבר, על פי סולם הערכים המקובל עליו.

אלא שבמקרה שלפנינו לא מדובר בהערכתו של מעשה־מצדה לגופה, כי אם במקומו הרצוי של המעשה בחינוך ובהודעה של ימינו. כשהבעיה מוצגת כך, אין מנוס מלהעריך את המעשה באמצעות הקריטריונים הערכיים המקובלים עלינו היום. או הקריטריונים שאנו רוצים כי יהיו מקובלים עלינו.

מנקודת־ראות זו, אי־אפשר להבין את היחס שלנו למצדה אלא על רקע השואה. הדור שזוכר את רצח ששת המיליונים, שעל רבים־רבים מהם בא המוות כשיחרור מהשפלות ובזיונות אין־קץ, רואה בקלל את מצדה כאלטרנטיבה זוהרת: הנה יהודים המעדיפים לשים קץ לחייהם ובלבד שלא יפלו חיים בידי אויביהם. ולא יראו בהשפלת נשיהם, ילדיהם, יקיריהם. מכאן גם הקישור האסוציאטיבי בין קנאי מצדה למורדי הגיטאות, הדיבורים על „מצדה של וארשה" — — — אלה כאלה בוחרים למות תוך שמירה על כבודם.

אסוציאציה מוטעית

אלא שהאסוציאציה מוטעית, ומבזינות. כי האמת היא שהגורל המר ביותר שאנשי מצדה יכלו לצפות לו, שפר מגורלם של מורדי הגיטאות. הרי לא השמדת־עם היתה לנגד עיניהם של אספסיינוס, טיטוס וסילווה. כי אם דיכויה של מרידה. בן יאיר עצמו יזכיר, בנאומו המפורסם, כי הרומאים „קראו לנו זה־מקרוב להיכנע בפניהם ולהציל את נפשותינו". לוא קיבלו אנשי מצדה הצעה זאת, יכולים היו לפנות את המבצר ולהסתלק ממנו ללא פגיעה, כדרך שנכנעו מגיניו של המבצר האחר, מכוור. אבל גם לאחר שהעדיפו שלא להיכנע, אין הודאות שנפילתם ביד הרומאים היתה מביאה מוות על כל תשע מאות ושישים הגברים, הנשים והילדים. חלקם, לפחות, עשוי היה להימכר לעבדות ולהיפדות, ברבות הימים, בידי קהילות ישראל.

לא כך היה מצבם של מורדי הגיטאות. כניעתם לא היתה מצילה את נפשותיהם. קהילות ישראל לא יכלו לפדותם. על כן יש משמעות רבה ביותר לעובדה שמורדי הגיטאות, על אף שסיכוייהם להיוותר בחיים קטנים היו לאין־ערוך מאלה של אנשי מצדה, לא בחרו להתאבד. הם לחמו בחירוף נפש, עד הכדור האחרון — אבל הם לא שמו קץ לחייהם, קל וחומר לחיי יקיריהם. ודאי, היו מקרים — כפי שקרה גם בארץ, במלחמת השחרור, לפניה ואחריה — שיהודי ישמור לעצמו את הכדור האחרון, ובלבד שלא יפול חי בידי האויב. אבל זו הכרעה מסוג אחר. התאבדות אינדיווידואלית תוך כדי לחימה, לא התאבדות קולקטיבית הבאה במקום לחימה; זו הכרעתו של שאול בהר הגלבוע, לא של בן יאיר בארמון מצדה.

יתכן שכבר בדורם של אנשי מצדה נראה היה המעשה בארמון זר למסורת היהדות. עובדה היא, מכל מקום, שבאותו שיר־הלל למוות, אשר יוסף בן־מתתיהו שם בפיו של אלעזר בן יאיר, אין כל הסתמכות על תקדימים בתולדות ישראל (זה יבוא בעיבוד הלטיני של הגזיפוס, בן המאה הרביעית). כדי לשכנע את שומעיו לקבל את תוכניתו, מרחיק בן יאיר עדותו עד להודו: יוסף הביטול של חכמי הודו אל חיי העולם הזה צריך לשמש מופת לבצורי מצדה!

ועד כמה זר היה מעשה ההתאבדות הקולקטיבית ליהדות של הדורות הבאים. יעיד „ספר יוסיפון", אותו עיבוד עברי מן המאה העשירית של „מלחמת היהודים". כאשר מגיע המעבד היהודי האלמוני לספר על סופה של מצדה, אין הוא עוצר כוח להביא את סיפורו של יוסף בן מתתיהו, זה הסיפור הידוע לכולנו, והוא משנה אותו שינוי רב משמעות. וכך הוא כותב: „ויהי בבקר, ויקחו את נשיהם ואת בניהם ואת בנותיהם זאת ספם, וישחטום ארצה, וישימו אותם בבורות אשר במצורה (= מצדה), וישליכו עליהם עפר. וימלאום ויסתמום. ויהי אחרי כן, יצא אלעזר הכהן עם כל האנשים אנשי המלחמה אשר אתו מן העיר, ויתגרו מלחמה גדולה בהמון מחנה הרומיים, ויהרגו מהם רבים עד אין מספר. וילחמו היהודים על נפשותיהם — — — עד אשר תמו כולם במלחמה ההיא, וימותו על ה' ועל מקדשו".

לא התאבדות כאן, איפוא, כי אם לחימה על הנפש עד תום. אין ספק, בעל „ספר יוסיפון" קרוב יותר למרדכי אנילביץ ולדני מס מאשר לאלעזר בן יאיר. אנשים, המקהלים את נשיהם ואת ילדיהם, והמאבדים עצמם לדעת — למחשבתו, עושים מעשה העולה בקנה אחד עם מסורת של יוון המסורתית. לא עם דרכה של היהדות כפי שאנו מכירים אותה.

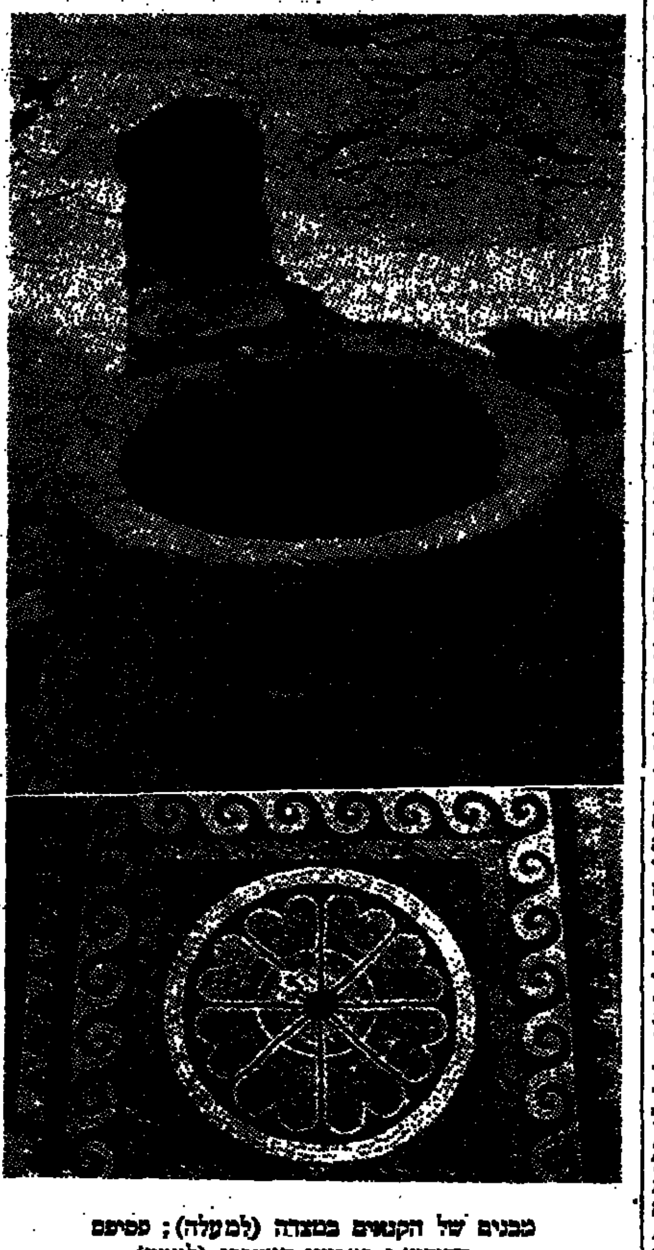

מבנים של הקנאים במצדה (למעלה); פסיפס הורדיאני בארמון המערבי (למטה).

מבנה מול מצדה

אכן, דרך־המלך של היהדות אינה עוברת במצדה, כי אם ביבנה. מצדה היא מבוי סתום, סימטא ללא מוצא. הורדת־מסך דרמטית. האומר לחיילי השריון, בטכס השבעתם על פיסגת מצדה, „כי בגלל גבורת לוחמי מצדה ניצבים אנו כאן היום", הריהו טועה ומטעה. אם היהדות קיימת, אם העם היהודי קיים, אין זה הודות למצדה כי אם הודות ליבנה. לא בזכותו של בן יאיר אלא בזכותו של בן זכאי.

אמת, מפיסגתה של מצדה נראית יבנה כמאורת־גובבים, שתדלנים שחוחי קומה, מלקקי פנכתם של קיסרים. אבל המתבונן במצדה מנבכותיה המשתפלות של יבנה, רואה בה את התגלמותה של קנאות שלוחת־רסן. לחימה ללא צל של סיכוי, ואילו ההתאבדות־בארמון נתפשת בעיניו כקרבן שווא, גסילה בזדון של חיי אדם שאפשר היה להצילם. בקיצור, „דרך רעה שיחרזוק מפנה האדם".

ניגוד זה בין מצדה ליבנה אינו חד הולף. הרי לא רק היהדות שמתה במצדה, גם היהדות שתקום ביבנה תמליץ על הליכה מודעת, בנסיבות מסוימות, לקראת המוות. ההלכה תנסח כללים של „יהרג ואל יעבור", בתקופת מסעי־הצלב יזכרו קדושים גמורים גם אותם יהודים אשר שחטו את עצמם ואת ילדיהם משום „שלא סמכו דעתם לעמוד בנסיון". ב־1648—1649 היו אירועים של קידוש־השם קולקטיווי. כשציבור שלם הולך יחד אל המוות. ומנהיגו מעודד אותו שלא להירתע ברגע האחרון. משמע, דרכה של יבנה, דרכה של היהדות בה"א הידיעה, אינה הדרך של חיים בכל מחיר.

היכן, אם כן, ההבדל בין מצדה ליבנה, מבבא, גמירוב? ההבדל נעוץ במידת מרכזיותו של ערך קדושת החיים. היהדות כפי שנתעצבה ביבנה, היהדות העומדת על אדוה־חיים, מקנה חשיבות עליונה לחובת השמירה על חיי האדם: הרי אין אורח־חיים ללא חיים. על כן היא מורת ליהודי לעבור, בשעת אונס, על כל המצוות ובלבד שישמור על חייו. על שלוש עבירות בלבד — עבודת אלילים, שפיכות דמים, גילוי עריות — „יהרג ולא יעבור" (והדק: „ייהרג" נאמר, „יהרוג את עצמו" לא נאמר).

אבל גם לגבי עבירות אלו נקבעו סייגים שמשמעותם המעשית היא, בשורה ארוכה של מקרים, לעבור ולא ליהרג. לעומת זה ניסתה מצדה לקבוע, במחולס, שקבלת עולה של מלכות, גם כאשר אין כל מנוס ראלי מפניה, היא עבירה שעליה יהודי יהרג, אף יהרוג את עצמו, ובלבד שלא יעבור. תביעה זו, שהיא בגדר פוליטיזציה של הדיבור הראשון, היתה בבחינת גזירה שהעם היהודי לא יכול היה לעמוד בה. הוא המשיך להתקיים משום שדחה את תביעתה של מצדה ואימץ לעצמו את דרכה של יבנה.

אף על פי כן, מצויים בינינו רבים הרואים עצמם עומדים במקומו של בן יאיר. המציגים את המפעל הציוני כולו כמצדה של העם היהודי, מקום עמידתו האחרונה. תפישה זו נפוצה בעיקר למחרת השואה. אף כי אין ספק שהיה זה יצחק למדן, בפואימה שלו „מסדה" (תרפ"ז), אשר נתן את הדחיפה הגדולה הראשונה להשתרשותה. השורה היותר מפורסמת בפואימה, „שנית מסדה לא תיפול!", זו ששני דורות בנוער ארצישראלי התחנכו עליה, משמעה שהבית השלישי הוא בבחינת מצדה שניה, איתנה יותר, שהאויב לא יוכל לתמוטתה.

ואילו מצדה הראשונה, זו של הקנאים, אינה רק מופת וסמל: היא חלק בלתי נפרד מהוויתנו שלנו. תפישה זו באה לביטוי סמלי, כביר בפשטותו, בשלט שהוצב במקום קבורתם של השלדים אשר נחשפו בחפירות הארכיאולוגיות במצדה. השלט נושא את סמל צה"ל, והנה בכל פרטיו לשלטים שבבתי הקברות הצבאיים שלנו.

אלא שתפישה זו מטשטשת את ההבדלים המכריעים שבין שתי הסיטואציות. אכן, מיד עם הופעתה של הפואימה „מסדה" התריע שלמה צמח נגד עירבוב העבר וההווה המאפיין יצירה זאת. דווקא הפלה המחוצצת בין הימים ההם לזמן הזה. זו הנותנת כמרוצה ל„מסדה" את כוחה הפיוטי, עוררה את ביקורתו של צמח, שהיא יותר מביקורת ספרותית. מעשה מצדה, כך כתב (הפועל הצעיר, 15 באפריל 1927), ניזון מן היאוש המוחלט; „התקוה שלנו, אפשר מאד, כי גם בו יש מן הרגעים האלה", אבל עיקרו בתקוה אל העתיד.

סכנת עירבוב ההווה בעבר

הסכנה הגדולה היא כשהעירבוב בין העבר להווה חורג מן היצירה הספרותית ופורץ אל תודעתה של ההנהגה הפוליטית. כי ברמה זו אין אנו עוסקים יותר במלה המשכרת הנוגנת שורקן לקוראיה: כאן עשויים אנו לגלוש למעשים שיש בהם כדי להרוג גורל אנשים ואומות. „הואיל דבריו, שמנהיג פוליטי יהיה בעל תחושה היסטורית. אבל מוטב שיהיה משולל תחושה היסטורית מכל וכל, מאשר שידבק באורח כפייתי בדימוי ספציפי מן העבר, ויגבש כאילו דימוי זה חל עליו ועל מצבו בהווה. כי במקרה זה אין המציאות נתפשת כהווייתה, אלא לפי מידת התאמתה לפרי־קונצפציות הבנויות מראש על פי הסיטואציה מן העבר. התגובות אינן מתייחסות לגורמים שבעליה, אלא לגורמי העבר שמזכירים אותם. ומכאן שהדרך לתגובות־יתר פרוצה לרווחה.

גם מנהיג ישראלי הרואה עצמו עומד בפיסגתה של מצדה עשוי לאבד את הכושר לראות את המציאות כמות שהיא. הוא לא יגיב על הגירויים כפי שהם בפועל, אלא כפי שהם נשקפים מתוך הפרספקטבה של מצדה, וקרוב לודאי שתגובתו תהיה דיס־פרופורציונית לגירוי. במצב זה, יותר משזיכרה של מצדה משמש מרפא המאמץ את הלב, הוא הופך לדיבוק המערפל את העשיה. להתרבוך העשוי לעקם את אמות־המידה המוסריות. כי אם אמנם מצבנו נראה כמצבה של מצדה, הרי שקוי־התחום בין המותר לאסור מתחילים לאבד מתוקפם. ה„מריבים" שכונתם טובה והכים ליחס סלחני, יהיו מב־אויבים ככל שיהיו. ובשמריניזתו של מנהיג חלוקה בתסביך מצדה מתבצעת על ידי מפקדי שדה האמונים על „נבגב וגמרבר", עלולות התוצאות להיות קטלניות.

וקיימת סכנה נוספת. לא מן הנמנע הוא שהתגובות הניזונות מהזדהות עם הסיטואציה של מצדה אכן תפיח חיים חדשים בסיטואציה זו. האומר „כל העולם נגדנו", מתחיל לנהוג כאילו „אנו נגד כל העולם"; והתנהגותו זו עשויה להביא לבידודו הולך וגובר, עד שמצבו ידמה באמת, מכמה בחינות חשובות, למצבם של בן יאיר וחבריו. כשם שקיימות נבואות המגשימות את עצמן, כך יכול גם תסביך לקרום עור וגידים ולקום על בעליו.

בשנת האלף ותשע מאות לנפילתה של מצדה ניטיב איפוא, לעשות, אם נרפה מן המיתוס ונעקור את התסביך. עם עתיק כשלנו, לא עבר יחיד לו שממנו ישאב סמלי הזדהות, כי אם עברים הרבה. בידינו להחליט מה, מתוך רפרטואר זה של עברים, נעמיד למופת לעצמנו ולילדינו. הבה נבחר בספר ישעיהו ולא בספר יהושע, בבניין של מתתיהו החשמונאי ולא באלעזר בן יאיר. ודאי, כל אלה הם חלק מתולדותינו — אבל לא כולם חייבים לשמש לנו מופת במידה שווה.

ואם הכרח הוא שנשאב השראה מנאום המופיע ב„מלחמת היהודים" של יוסף בן מתתיהו, אל יהיה זה נאומו של בן יאיר במצדה, ברגע האחרון למרד היהודים ברומאים, כי אם נאומו של אגריפס השני בירושלים, בשעה האחרונה שלפני הגלקותו של המרד. בנאום זה מנסה המלך לשכנע את שומעיו כי לא יפתחו במרד: „האם אתם העשירים" הוא שואל, „שעל המצרים או על הערבים אתם יוצאים למלחמה?" לא כי, הוא משיב, הרי מדובר בקיסרות הרומית האדירה, זו שמחזיקה את כל אויביה שבין הדנובה למדבר, בין הפרת והאוקיינוס! (רומה שדוד בן גוריון היטיב לזכור נאום זה).

אמת, לוא נשמע קולו של אגריפס בשנת 66, לא היה מתרחש בשנת 73 המעמד מעורר ההשתאות של מצדה. אבל לא רק מעמד זה היה נחסך מאתנו, כי אם גם חורבן ירושלים, ואולי גם אלפיים שנות גלות.

נחמן בן־עמי ● בידור

האלופים

יוסי בנאי ורבקה מיכאלי ב„נישואין נוסח גירושין"

אחרי כמה עשרות הצגות של התכנית הבידורית „נישואין נוסח גירושין", בהפקת „התיאטרון העממי" של דשא (פשנל), אמרתי בלבי: אי אפשר שלא ללכת סוף סוף לראותה. שהרי כאן לא מדובר באיזה זוג זמרים־זקיינים־ברנים, שרק אתמול נולדו על איזו במה חלטורית, או חיילים, אלא בשני אמנים בשלים, שכבר הוכיחו עצמם לא פעם — יוסי בנאי כשחקן של מצבים וטראגיקומדיה, ורבקה מיכאלי בשלל העלוות של ה„שאו ביזנס" — והם שניהם כבר „נשואים בנוסח גירושין" מאז ה„ילדות קשה", המשותפת להם משנת 1964, ועוד פרס לא מבוטל: הלא עמם נסים אלוני, יוצר ואמן־במה רב־גונים, זה האיש שידו בכל: בו והבימתי, למן „בגדי המלך" ועד ה„צוענים של יפו" ועד לעיצוב סגנון „הנעשים".

אם אומר, שהביקור בהצגה הזאת היה כדאי — יהיה זה הפרו־שלי־המעשה: זה היה אחד הערבים הטובים הנזכרים לי בזמן האחרון. כמובן, יש חשיבות לכך, שחלק ניכר מהטקסטים כתוב בידי נסים אלוני — בסגנון מעורב של קומדיה משוטה ואבסורדית; חלק מהקטעים כתוב בידי יוסי בנאי עצמו, שהוא בעל חוש מצויין להומור עממי ולקולוריט עממי; והמוסיקה והעיבודים הם מידי יאיר רוזנבלום; והבימוי של נסים אלוני — מאופק וחכמני.

אך לפני הכל ומעל לכל, זהו ערבם של יוסי בנאי ורבקה מיכאלי, אשר פושטים דמות ולובשים דמות, בהחלפת כובע או מקטורן — או תיקך העטויה — ומעלים לנגד עינינו עולמות של מציאות ודמיון, צחוק ושירה ושובבות, שחוט של חן משוך עליהם תמיד.

(מ.)

צלום ספרים
בלי לפרק דפים
פוטו אופנהיי[ם]
ת"א, רחוב משרניחו[בסקי]
טלפון 52598

בבית המשפט ה[מחוזי]
בבאר־שבע
תיק מס'
בענין: עזבון הכנות ... זקן ז"ל שמקום מגוריו ... באילת.
המבקש: משה בן־זיו ... מנוח מכסר אביב ע"י ... אריאלי עו"ד משדר' דוד ... הל־אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה ... צו המכריז על ירושת ... הנני מזמין בזה כל ... שיש לו טובת הנאה בע... הרוצה להתנגד להכרזה, חמשה עשר יום מפרסום ... התנגדות להכרזה הנב... לא כן יתן בית המשפט ... בעיניה.
רשם בית המשפ[ט]

מרכז עדשות
גרוזובסקי - אישון
ר. אבן־שושן
רח' שניאור 7, ב"ש
טל: 58848 — 50228
שעות הקבלה: ...

ברית יוצאי מרוקו
עירית ירושלים
מרכז ההסברה

חגיגות המימונה תשל"ג

יערכו בירושלים ביום השלישי, איסרו חג הפסח, כ"ב ניסן תשל"ג (24 אפריל 1973) בעמק המצלבה בירושלים.

בהשתתפות: מקהלת הרבנות הצבאית, טריפונט (בלוני והזמרת), אסתר אלפאסי, להקת סולימן הגדול, להקת שערי ירושלים, אופירה גלוסקה, בר יותם, תזמורת המשטרה, להקה בוכרית (עולים).

זקוקין דינור והפרחת בלונים.

משרד התיירות — הועד הפועל של ההסתדרות
חברת עמידר

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

ביום ד', כ"ב ניסן תשל"ג, (25.4.73) יתקיים בבית צ[יוני] אמריקה בתל־אביב

יום עיון בנושא:

מלחמת העצמאו[ת]

בהשתתפות:
סגן רה"מ ושר החינוך מר יגאל אלון
השר ישראל גלילי
הח"כ אלוף (מיל') משה כרמל
רב־אלוף (מיל') יצחק רבין
אלוף (מיל') דן אבן
אל"מ (מיל') פרופ' יהודה ואלך
ד"ר יעקב שמעוני
מר גבריאל כהן
אל"מ אברהם איילון

הדיונים יתחילו בשעה 0900 ויסתיימו ב־1900 לערך.

ההרשמה בלשכות המחוזיות של מרכז ההסברה: ירושלים — בנין משרד ראש הממשלה חדר 453; חיפה — רח' אחד העם 5; תל־אביב — רח' קפלן 6; באר־שבע — בנין מרכז הנ[גב]. דמי הרישום בסך —.10 ל"י כוללים ארוחת צהרים וכיבוד.

משרד החינוך והתרבות
ממליץ בפני מנהלי בתי־הספר העל־יסודיים
לאפשר למורים להסטוריה להשתתף

ביום העיון לתולדות מלחמת העצמאות

שיערך ביום ד', 25 לאפריל 1973
בבית ציוני אמריקה בתל־אביב.

ההרשמה בלשכות המחוזיות של מרכז ההסברה:
תל־אביב — רח' קפלן 6
ירושלים, בבנין משרד ראש הממשלה חדר 453
באר־שבע — בבנין מרכז הנגב
חיפה — רח' אחד העם 5

מחיר השלום

סימפוזיון מטעם מערכת „ניו אוטלוק"

בימים ג' ו־ד' 24 ו־25 באפריל

הרצאת פתיחה — יום ג', 24 באפריל

אולם בני־ברית ת"א. רח' קפלן 10

ד"ר נ. גולדמן:
השלכות מוסריות ופסיכולוגיות של המשך מצב הלא־שלום

יום ג', 24 באפריל, שעה 20.30
היש לנו פרטנר לשלום בארצות ערב?
אלוף (מיל.) י. הרכבי
ד"ר י. פורת
אלוף (מיל.) מ. פלד
פרופ' ש. שמיר

יום ד', 25 באפריל, שעה 16.30
הסטאטוס־קוו והשלכותיו הערביות־העבריות
ד"ר מ. ברינקר, מוחמד ואתד
אלעזר גרנות, אליעזר ליבנה
ד"ר ד. הורוביץ, ד"ר מ. ליסק
ד"ר י. פרס

יום ד', 25 באפריל, שעה 20.30
מחיר השלום מבחינה אסטרטגית פוליטית
פרופ' ש. אבינרי
אל"מ (מיל.) ש. אבידן
ד"ר י. עברון
אל"מ (מיל.) מ. פעיל

מחיר הכרטיס: 3 ל"י. לתלמידים וחיילים — 2 ל"י. המקומות אינם ממוספרים.

כרטיסים להשיג ב: מערכת „ניו־אוטלוק", רח' קרל נטר 8, בשעות 9.00—14.00 ✶ קופת מועדון „צוותא", רחוב אבן גבירול 30 — בשעות הערב ✶ מרכז מפ"ם — מחלקת ההסברה, רח' אותמר בן אבי 4, בשעות 9.00—14.00 ✶ במשרד „לאן", רח' דיזנגוף, ממול הקאמרי ✶ ביום הסימפוזיון — בקופת אולם בני־ברית

מעונין לרכוש מגרש גדול

ליד שפת הים

בהצעות מפורטות נא לפנות ת.ד. 1334 ת"א למספר ד'/21731.

חברה גדולה

מחפשת

משרד בן 20 - 25 חדרים בתל־אביב

נא לכתוב לת. ד. 29835 תל־אביב, או להתקשר טלפון 2—52361

לוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 614808, 614955, 612495
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 לשורה

היום בתנ"ך

שנה היומית

הדף היומי

הלכה היומית

הגל הקל

07.10 „זמר זמר לתנ"; — 08.00 „תנו לשמש ידי"; — 08.55 לאו נבייל בתנ; 10.05 קול הבקר; 10.49 נעימות קלות; 11.05 „הכל זהב" על שיריו של כאשה ארנוב; 12.05 „התיבה המזמרת"; 13.40 „ברכי אושר"; 14.00 ברכי תזנות; 16.05 „מקום בצמרת"; 18.05 „לברוקים מפי ליגות המסוגות"; 21.05 „בי תורה לעיירות פתוח"; 21.52 בעיניה קלות; 22.05 „עד הי צות"; 00.10 „פזמונים לא ניפר".

גלי צה"ל

15.05 הוא והיא; 16.05 עם מתוך האוים האלישוי; — 17.05 דברים; — 19.05 „ישראלים"; — 21.05 פזמונים עולמיים; — 22.05 אוהב לא אוהב; — 23.05 שלושים; 00.05 שיחת חצות.

גל ה'

20.05 „רדיו לנוער"; 19.00 „מהרות שירים ופזמונים".

טלוויזיה

18.30 קיצור החדשות (ע); 18.32 כבורם (ע); 19.15 זר קור (ע); 19.27 סקירת תב צית (ע); 19.30 חדשות ה עניני היום (ע); 20.00 „אז ידים"; 20.40 „הבובה לפני שערים והמש שנה"; 20.55 תהרות הזמר של האירוויזיון; 22.00 „הנהלכים"; 22.55 חדשות.

תורנות רופאים לפי התחומות

תל־אביב

● ד"ר הראובני, אפשטיין 6, טל. 443561.

● בבי"א טל' 101; 614333, רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.

● קופ"ח כללית: ...

בתי כנסת

● בית הכנסת הגדול בתל־אביב, אלנבי 110, בשביעי של פסח, יום ב', כ"א בניסן תשל"ג (23.4.73) יתקיימו התפילות כדלקמן: ערבית: 6.30, שחרית 7.30, יזכור 10.15. לפני תפילת „יזכור" ישא דברים מרן הרב הראשי לישראל הרה"ג ר' שלמה גורן שליט"א. יעבור לפני התיבה החזן הראשי ר' ח. א. הרשקוביץ נ"י. התפילות באולם הגדול המשופץ.

דירות

● בתנאי תשלום נוחים: ריס בכפרסבא דירות 3½ חדרים החל מ־58.200 ל"י, 3 כי וני אוויר, מעלית, „דירות דירות" ויצמן 66, כפרסבא.

● ברעננה דירות 3 חדרים החל מ־80.000 ו־4 חדרים החל מ־107.000. מחר פז תאחר! „דירו דירות", אחוזה 100, רעננה. 827541.

● בבתים דירות 3, 3½, 4, לכניסה תוך שנה ברחוב כל־פור 52, ליגיבר פייגנרג, ...

קבלנים מציעים

● ברמת השרון 4 חדרים, הכוללת מרכזיה ומערכת 155.000 ל"י. „שבח" סוקולוב 71, רמת השרון ...

וילות ובתים

● בהמקום וילות ובתים ...

משרדים

● אנו בטוחר משלמים ב־משרדים בכל גודל ובכל מקום „שבים" שדרות רוט־שילד 55 — 614391.

מגרשים

● ברעננה — בהרצליה, ...

דירות למכירה

● 3 חדרים + 4 מרפסות ב־ממה מול הצליבות ...

דירות בשכר חודשי

דירות בדמי מפתח

חדרים מרוהטים

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

עסקים

חנויות

אולמות

מחסנים

הצעות עבודה

● דרושה מטפלת מבוגרת עם המלצות לילד בן שנה. בין השעות 7.30—2.30, לפני טל: 34460.

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

ביקוש רכב

השכרת רכב

שרותי רכב

מכוניות

אופנועים וקטנועים

מציעים למכירה

הפיסים

ציוד בנין

חיות בית

קונים

טיולים

דוד שמש וחשמל

תורנות רופאים לפי התחומות

ירושלים

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

בולים ומטבעות

חקלאות

בתי"ס לנהיגה

כלי נגינה

דירות למכירה

קבלנים

הלואות

טלוויזיה

חנויות

שרותים

הצעות עבודה

הכשרה לעבודה

מכונות כתיבה

● השאלה, מכירה ותיקונים ד"ר, שדרות רוטשילד 10, טלפון 38046.

שונות

● ש.ג.ס. מבצעים עבודות קבלניות נקיון משרדים והד רי מדרגות, סיור חדרי מדר גות, ועבודות שמירה למיני הם. טל. 728013.

מקררים

חוגים

תריסים

שעונים

ריקודים

הלוח הכפול ירושלים

מכוניות

● פולקסוואגן קבינה כפולה מודל 1970, במצב טוב טלפון 23045.

חיות בית

שונות

דירות בשכר חודשי

בתי מלון

מגרשים

אשדוד

דירות למכירה

דירות בשכר חודשי

וילות ובתים

هكذا من الأصل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 614808, 614955, 612495
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 לשורה

הלוח הכפול באר-שבע

דירות למכירה

● בשכונה ב׳ דירת 84 מ״ר 3 + ביפורים. 2887.

● 3 חדרים 96 מ״ר, ק״ב, במרכז העיר. לפנות: יעקב, טלפון 5211 או תגימי 588 עד 16.00.

● דירת קוטג׳ בשכונה ה׳ + ארונות קיר. טלפון 057-3824.

● דירה חדשה 116 מ״ר ב׳ בדיהודה קומה ב׳ תוך „סביון" 057-6105.

● בעיר למכירת דירה 3 חדרים עם שפורים + חצר סגורה. טל. 057-97708.

● במרכז אזרחי בקרבת הא־וניברסיטה דירות/דירה 3 רע חדרים באיכות מעולה פנו עכשיו לרסקו באר־שבע בית רסקו טל. 2145.

● בעיר למכירה בהזדמנות 3 חדרים אפשרות להשכרת 057-97131.

דירות בשכר חודשי

● דירת קוטג׳, 4 חדרים, שכונה ה׳. טלפון 057-3047.

דירות

● תיווך לנפו משה, באר־שבע, רחוב ההסתדרות 83. טלפון 8012. דירות, עסקים, מגרשים — קניה, מכירה, השכרה.

מציעים למכירה

● אוהלים וציוד קמפינג ל־מוסדות ועדי עובדים ב־מחיר סימונאי. 057-4277.

וילות ובתים

● בעומר וילות 4 ו־5 חד־רים בתיכנון ובעיצוב מודר־ני. בוא לגור בשכונה הב־רית הספקטיבה בעומר. בואו עכשיו ל„רסקו" באר־שבע, בית־רסקו, טל 2145.

הצעות עבודה

● דרוש הנדסאי־טכנאי או בקר במונים לעבודה במעב־דה בבאר־שבע. לפנות ת.ד 4687 חיפה.

● דרושה מטפלת לשני יל־דים יום שלם. אפשרות לי־נה. טלפון משעה 8.30—1.00 או 4.00—7.00, 2887. אחרי 8.00: 21746 יעל.

מכוניות

● פיג׳ו 404 יד ראשונה מודל 1971 טל. 057/71970.

● היפורשית 1300. שנה 1960. 70.000 ק״מ במצב מצויין. לפנות ל„אלון", ב׳ עבודה — 057-4851.

● ב.מ.וו. 1800, מודל 68. מסס כפברואר + רדיו. מ׳ רומא. 057-72045.

נתניה

נופש

● מלון גן־המלך נתניה טל 053-23913 כשר, נופש, הבר־אה דירת דבש בחדרים מפו־ארים עם פרוזים צמודים פנסיון מלא החל מ־40 ל״י ברם לחגים.

הלוח הכפול - חיפה והצפון

תורנות רופאים לפי המקומות

חיפה
● רופא תורן במד״א. טל. 101

תורנויות בתי חולים

● היום: רמב״ם.
● יום התג: רוטשילד.

תורנות בתי מרקחת

● ליל החג: גאולה, הרמון 12, טל. 664854.
● יום החג: בלפור, מסדה 1, טל. 062289.

דירות בשכר חודשי

● דירה מרוהטת 3 חדרים ב־כרמל טלפון 245060.

עסקים

● להשכרה מספרה לגברים ונברות. בפקול מרכזי מספר בות מהלה, קרית מוצקין רח׳ גרוסקביץ 22.

הצעות עבודה

● דרושה אשה 3 פעמים ב־שבוע לבישול ועבודות בית קלות בכרמל לפנות בשעות הערב טל. 83336.

מכוניות

● פיאט 125 במצב מצויין 92000 ק״מ להתקשר החל מ־יום רביעי 249442.

● ב.מ.וו. [illegible] 1969 [illegible] 11400 [illegible] 05-074.

● בהזדמנות בייהיתן 65 ב־מצב טוב. טל. 251959.

● למכירה (אקספורט) פיאט 124 בשנת 1969 קיבה פודל 70.000 ק״מ. לפלטון 59385 ב־ערב פרוד ב׳ גם בבוקר — [illegible]

חיות בית

● גורים מריצה ערבלי מהד־רים מפולים תעודה יוחסין — 59.785.

רהיטים

● קינה רהיטים משומשים עתיקים ותיקולי בית במחי־רים טובים 04-669919.

הודעות לציבור

מכרז מס׳ 74־3/73
למכירת בקר

המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן למשק מודיעה על מכירת כ־450 ראשי בקר.

פרטים על תנאי המכרז ו־מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל במשרד המועצה לייצור ושיווק של בקר וצאן לבשר, תל־אביב, רח׳ נחמני 57.

את ההצעות יש להגיש ב־מעטפות סגורות למשרד ה־מועצה הנ״ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ג׳, 24.4.73 שעה 9.00.

ז. למדני

מכרז מס׳ 74־4/73
למכירת צאן

המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ־750 ראשי צאן.

פרטים על תנאי המכרז ו־מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל במשרד המועצה לייצור ושיווק של בקר וצאן לבשר, תל־אביב, רח׳ נחמני 57.

את ההצעות יש להגיש ב־מעטפות סגורות למשרד המו־עצה הנ״ל. על המציעים להג־יש את הצעותיהם עד יום ד׳, 25.4.73 שעה 11.30.

ז. למדני

משרד החקלאות
המח׳ לנכסים בינוי ומשק

מכרז מס׳ 16/73

מוזמנות בזה הצעות מחי־רים לאספקה כ־60 [illegible] [illegible] מפרט ותנאי השתתפות ב־מכרז אפשר לקבל במחלקה לנכסים בינוי ומשק משרד החקלאות, הקריה, תל־אביב, רח׳ ד׳ בית מס׳ 10ב׳ חדר מספר 8, בכל ימות השבוע בשעות העבודה.

את ההצעות יש להגיש במע־טפה סגורה אשר עליה יש לרשום: „מכרז 16/73", ו־להכניסה לתיבת ההצעות ה־נמצאת במשרד החקלאות, ה־מחלקה לנכסים בינוי ומשק, הקריה תל־אביב, רח׳ ד׳ בית מספר 10ב׳ קומה ג׳.

להצעה יש לצרף ערבות בנ־קאית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 10.5.73 שעה 11.00.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביו־תר או כל הצעה שהיא.

לסוכנות אניות באשדוד

דרוש

פקיד נמל (WATER CLERK)

גיל: עד 35
תושב אשדוד/אשקלון
ידיעת השפות עברית ואנגלית
בעל רכב / רשיון נהיגה

לפנות בכתב לת.ד. 7167 תל־אביב

Metz
טלויזיה ומכשירי חשמל (ישראל) בע״מ
ת״א, רח׳ בן־אביגדור 8, טל. 260832

דרושות

מזכירות מחלקה ופקידות יחסי ציבור

הכישורים הדרושים:
השכלה תיכונית מושלמת. יכולת לקיים קשר אדיב עם קהל. כושר התבטאות בע״פ והופעה נאה. עדיפות לבעלות נסיון בעבודת מזכירות וארגון, אשר סיימו שרות צבאי.

תנאים טובים למועמדות המתאימות.

— ● —

לקביעת מועד לראיון אישי בא לפנות בכתב״ד, תוך פירוט תול־דות חיים ונסיון קודם בעבודה, למנהל כח אדם ת. ד. 20139 ת״א.

תדיראן

למפעל הסוללות ליד רחובות
דרושים

1. **הנדסאי/טכנאי מכונות / מכשירן** — לתכנון מתקנים, פתוח ובנית דגמים והכנת תיקי ייצור.
עובד עצמאי, בעל יוזמה, כושר וביצוע עם נסיון של 3 שנים בתכנון ובצוע.

2. **הנדסאי / טכנאי חשמל** — לנהול מעבדת בדיקת חשמל. עובד עצמאי, אחראי ובעל יוזמה, בעל נסיון של 3 שנים בעבודות מעבדה או מדידה.

מועמדים מתאימים יפנו טלפונית טל. 950055

סודיות מובטחת.

בית הספר הריאלי העברי בחיפה

לקראת שנת הלימודים תשל״ד

דרוש

עובד מינהלי בכיר

בעל השכלה גבוהה
רצוי בוגר במינהל ובחנוך

פרטים בצרוף תולדות חיים לכתוב להנהלת ביה״ס ת.ד. 4920 חיפה מיקוד 31040

אלדא

חברה ישראלית
לסחר חוץ בע״מ

לסניפנו באפריקה

דרושים

מנהלי חשבונות

הכישורים הדרושים:
נסיון מעשי מקיף בנהול חשבונות, בשיטת [illegible] [illegible] [illegible]
ידיעת השפות אנגלית ו/או צרפתית על בוריין.

המעונינים יפנו בכתב יד עם פרוט קורות חיים ונסיון קודם בעבודה לת. ד. 1514, תל־אביב.

— סודיות מובטחת —

משמר
MISHMAR

לחברת משמר
סניף חיפה

דרושים

שומרים

לשמירה בטחונית מעניינת
* יוצאי צבא
* גיל 21—45
* יודעי עברית על בוריה
* תנאים טובים

לפנות אישית לסניף חיפה,
רחוב בורדאו 30

המוסד לביטוח לאומי
בירושלים

נתפנתה משרה

התפקיד:

עוזר לסימול וביקורת

הדרגה: ייד בדירוג האחיד.

תיאור התפקיד: עוזר מקצועי לענייני סימול וביקורת; אחראי להשלמת מספי הזהות המתקבלים ממעבידים ומוסדות; מקיים מגע שוטף עם גורמים פנים וחוץ בבעיות בלתי שגרתיות; ממונה ומפקח על עבודת הוליית הסימול והביקורת; מדווח על פעולות המחלקה ומעביר הסיכומים לממונה.

התכונות הדרושות: השכלה תיכונית; ניסיון של 5 שנים בעבודה משרדית; כושר ניהול צוות עובדים; כושר הבעה בכתב ובע״פ; ידיעת השפה העברית על בורייה.

הערות:
א. במשרה מועסק עובד עפ״י חוזה מיוחד.
ב. מן המועמדים תידרש ידיעה כללית בחוק הביטוח הלאומי.

בקשות יש להגיש בטופס בקשה למשרה פנויה (מדף 1061), לצרף אליהן תעודת השכלה ולפרט את הנסיון בעבודה. את הבקשות יש להגיש למח־לקת כוח אדם, המוסד לביטוח לאומי, שד׳ ויצמן 13, ירושלים, עד לתאריך 2.5.73.

חברה ממשלתית מחפשת

מנהל חשבונות עצמאי

השכר ייקבע בהתאם לכישורים

בא לפנות לת.ד. 14012 ירושלים

א.א.ל. ישראל בע״מ
AEL
תעשיות אלקטרוניקה

לדרש ואפסנאות

דרושים:

הנדסאי/טכנאי
לקבלנות משנה מכני — מס/472
* לתאום עבודות ומסירתן בקבלנות משנה.

פקיד שחרורים — מס/473
* רכוז ובקורת מסמכי יבוא.
* טפול בשחרור משלוחים.
* הכנה ומעקב על רשיונות והיתר יבוא, פטור ממסים.

פקיד/ת יבוא — מס/474
* לעבודה בהכנת הזמנות וכו׳.
* ידיעת השפה הגרמנית — יתרון.

קנין — מס/475
* דרוש רקע טכני ונסיון קודם בקנין בתעשית האלקטרוניקה.

כתבנית אנגלית — מס/476
* לעבודה במשרה מלאה.

כתבנית עברית — מס/467
* לעבודה במשרה מלאה.

פקידה כללית — מס/468
* רצוי נסיון בפקידות.
* הדפסה בשפה העברית.

פקיד - שליח עם קטנוע — מס/477
* לטפול בהעברת מסמכים לבנקים וכו׳.

תנאים טובים למועמדים המתאימים

לפנות בכתב או טלפונית 782141 או 787131 אל מח׳ כח־אדם, רח׳ מבצע קדש 48, בני־ברק.

סודיות מובטחת!

י. סלפטר ובניו בע״מ

דרושים

* **פרוון**
* **חופרים/ות למעילים**

תנאים ומשכורת טובים

לפנות י. סלפטר, הרצל 45, תל־אביב

מחפשים

מייצר ממתקים

עבודה באשדוד

לפנות טלפונית תוך „צירלי"
055—23864 או 055—24967
בשעות המשרד

לחברה מסחרית דרוש

איש פרסום ויחסי צבור

הכשורים הדרושים:
● ידיעת השפות האנגלית והעברית על בוריין, צרפתית רצוי.
● נסיון בפרסום ובהוצאה לאור
● נסיון ביחסי צבור ואירוח

המעונינים יפנו בכתב־יד עם פרוט קורות חיים ונסיון קודם בעבודה לת.ד. 1514 תל־אביב.

— סודיות מובטחת —

המועצה האזורית מרחבים
מפגש מרחבים ד. נ. הנגב
טלפון: 93014 — 93051 — 057—93131

מכרז למנהלי בתי־ספר ולמורים

1) למועצה אזורית מרחבים דרושים מנהלים לבתי ספר אזוריים, יסודיים, ממלכתיים במרכז מבטעים ובמרכז מרחבים.
2) כמו כן דרושים מורים מוסמכים לבתי ספר הנ״ל, רצוי זוגות נשואים, גם אם אחד מבני הזוג במקצוע אחר כגון: אחות, גננת, מטפלת, מנהלת חשבונות, מדריך נוער וכו׳.
3) המועמדים המצליחים שיזכו במכרז יקבלו דירה ללא מיסים וללא שכ״ד למשך 5 שנים הרא־שונות.
4) הטבות אחרות בהתאם לכישורים והצלחתו של המנהל או המורה באזור.
5) המבנים והראיון יתקיימו עם המפקח על בתי הספר הנ״ל מטעם משרד החינוך.
6) הצעות יש להגיש מיד ובכתב למנהל מח׳ החי־נוך של המועצה.
7) מקום מגורים הוא במרכז כפרי „מבועים" (מגורים למורים ועובדי מועצה), פעוטון ליל־דים רבים (למורים תמורת 50 ל״י בלבד יחזוק הילד בפעוטון בן שנה וחצי), בריכת שחיה אולימפית, קפיטריה ומגרשי ספורט.
8) מורים אשר יהיה צורך לגור בבאר־שבע או אופקים, המועצה תסיעם הלוך וחזור מדי יום.

חביב שרבף, ראש המועצה

למלון בתל־אביב

דרושים

* **טבחים**
ועוזרי טבחים
* **מלצרים**
* **חדרניות**

תנאים טובים למועמדים המתאימים

לפנות: טלפון 59241

חברה ארצית של רשת חנויות מחפשת

עובדים

לסניפים חדשים באזור חולון רחובות
לתפקידים של:
* מנהלי סניפים
* קציני בטחון
* עובדים כלליים
* קופאיות

בא לפנות בכתב לת.ד. 7095 מס׳ 82.

משרד המבקר
הסוכנות היהודית לארץ ישראל

למשרדנו בירושלים

דרושה מזכירה

לעבודת מזכירות כללית וכתבנות בעברית ובאנגלית

הדרגה תקבע לפי כישורי המועמדת

מועמדות בעלות נסיון בעבודת מזכירות הכול־לות בעברית ובאנגלית מתבקשות לפנות בכתב לת.ד. 7063, ולציין על גבי המעטפה, מועמדות למשרה פנויה.

המועצה האזורית מרחבים
מפגש מרחבים טל. 057—93014
ד. נ. הנגב

מכרז מס׳ 54/18

למועצה האזורית

דרושים נהגי אוטובוס

להסעה למעונות של האזור
כגון: תלמידים, נוער, טיולים והסעות שונות

תנאי הדרישה:
1. בעל רשיון אוטובוס לפחות 3 שנים.
2. יש לו נסיון בהסעה באוטובוס.
3. השכלה לפחות עממית.
4. חייב להיות תושב האזור.
5. תנאי המשכורת יקבעו לפי חוזה מיוחד.
6. על המועמדים להגיש הצעותיהם בכתב יד ברור עד 8.5.73

חביב שרבף, יו״ר המועצה

מכרז על משרה פנויה מס׳ 34/73

לבנק ישראל בחיפה

דרושה מזכירה

הכשירויות הדרושות:
1. השכלה תיכונית משלמת;
2. שליטה מלאה בלשון העברית;
3. ידיעה טובה בלשון האנגלית;
4. הדפסה מהירה ומדוייקת בעברית ובאנגלית;
5. נסיון של 3 שנים לפחות בניהול מזכירות;
6. רצויה ידיעת קצרנות; המשרה זמנית.

המעוניינות תגשנה ליחידת כח אדם, בנק ישראל, ת. ד. 780, ירושלים, או לבנק ישראל חיפה, ת. ד. 584, חיפה, לקבלת שאלון אישי אשר יש להחזירו עד יום 29.4.73.

קרן קיימת לישראל

מודיע על המשרה הפנויה המפורטת להלן: —

תואר של המשרה:

כתבנית מנוסה בשפה העברית

דרישות המשרה: השכלה תיכונית; ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעת השפה האנגלית; מיומנות בהדפסה במכונת כתיבה בשפה העברית של חוזים, פרוטוקולים, תזכירים וכדו׳, רצויה מיומנות בהדפסה בשפה האנגלית; מקום העבודה בירושלים.

על המעוניינות העונות אחר דרישות המשרה הנ״ל — לפנות בכתב, בצירוף תולדות חיים, עד לתאריך 30 באפריל 1973, אל אגף האדמיניסטרציה, הקרן הקיימת לישראל, ת.ד. 283 ירושלים, 91000. ולציין על המעטפה: „מכרז למשרה בכתבנית".

אתה בעל משפחה?
זה עשוי לעניין אותך

תמנע מציעה לך:

א. לימוד מקצוע הבריה והפעלת ציוד מכרות מכני כבד משוכלל.
ב. משכורת התחלתית של כ־1280 ל״י ברוטו (גם בתקופת ההכשרה).
ג. דירה של 3 חדרים (לאחר תקופה של 3—4 חודשים) תמורת — 35 ל״י לחודש.
ד. טיסה הלוך חזור אחת ל־3 שבועות (עד להעברת משפחתך לאילת).
ה. כעובד משמרות תעבוד 5 ימים בשבוע (שבועיים מתוך שלושה).
ו. תנאים סוציאליים תנאים סוציאליים גבוהים והטבות שונות.

לפרטים:

המועמדים יפנו אישית למזכירות משרדי החברה בת״א — הקריה, רח׳ מ׳ מס׳ 2 (מול קול ישראל) טל. 255451, בכל יום ד׳ בין השעות 09.00—11.00 בבוקר. 16.00—18.00 אחה״צ, או למוד כח־אדם בתמנע וכן ליועצי התעסוקה ברחבי הארץ. יש להביא פנקס מלואים, תעודת שחרור ותעודת זהות.

בוא לתמנע
לעתיד טוב יותר, לך ולמשפחתך

לשכת הפרסום הממשלתית

למיכלי כרמל
תעשיות קרטון גלי בע״מ

דרושה
מזכירה לשו[illegible]

הכישורים:
בוגרת ביה״ס תיכון
שליטה בעברית ואנגלית כולל [illegible]
נסיון של 3 שנים כמזכירה [illegible]

בא לפנות לטלפון 04—538261.

דרושים עובדים למתכת והרכבות

אחרי שרות צבאי, לגימוד מקצוע

התקדמות בעבודה מובטחת
רצוי רשיון נהיגה

לפנות טלפתים: 855992, 854695

י. צינלד - מ. שרון ושות׳ בע״מ

לעבודה באזור תל־אביב

דרושים:
* **חשמלאים**
* **עוזרים ומתלמדים**

לעבודות חשמל בתעשיה ובנין, תנאים טובים בהתאם לכישורים

דרושה פקידה

למשרד מכני
לעבודה בקביעות ומעניינת

בדבר פרטים בא לפנות למשרדנו, רח׳ צירלסון 4, תל־אביב, טלפון 447241/3 כל יום בין השעות 8.00—1.00, 4.00—6.00 פרט ליום ב׳

האוניברסיטה העברית בירו[שלים]

מבקשת על משרה פנויה של:
סגן מנהל מחלקת פיתוח ובי[נוי]

מכרז מס׳ 118/73

תיאור התפקיד — ניהול עבודות תכנון, פיקוח לפרויקטים המתוכננים ונבנים על־[ידי האו]ניברסיטה העברית; ניהול עבודות אדריכל[ות ו]דסיה, יועצים ומתאמים לפרויקטים של הא[וניברסי]טה; השתתפות בהכנת פרוגרמות לו [...] חדשים.

דרישות התפקיד — מהנדס בנין מוסמך [...] של 7 שנים לפחות; נסיון בניהול עבוד[ות בני]ה בהיקף גדול; נסיון ו/או ביצוע שכונתיות וביהיות; נסיון בגורים עם קבלנ[ים]; ידיעת השפה העברית על בוריה ידיעת השפה האנגלית.

הדירוג — בהתאם לכשורי המועמד.

על המעוניינים לפנות בכתב בצרוף תולד[ות חיים] עד תאריך 30.4.73 אל: — מחלקת כח אד[ם] האוניברסיטה העברית, ירושלים ולציין על מעטפה „מועמד למשרה בספר 110/73".

ערד
תעשיות כימיות בע״מ

דרושים

לעבודה באחזקה

* **מנהל עבודה**
— בוגר בי״ס מקצועי במגמת מסגרות או מכונאות כלליות.
— נסיון של 5 שנים לפחות כמנהל עבודה באחזקה, רצוי בתעשיה הכימית.
— כושר אירגון וניהול צוות עובדים.

* **מכונאי**
בוגר בי״ס מקצועי, בעל נסיון באחזקה של מתקנים תעשיתיים.

* **רתך**
בעל נסיון בריתוך צנרת בלחץ גבוה.

* **חשמלאי**
בעל רשיון חשמלאי מוסמך ונסיון באחזקה של מתקנים תעשיתיים.

תנאי שכר טובים בהתאם לכישורים האישיים

תנתן עזרה לדיור בערד

המועמדים יפנו בכתב עם פרוט קורות חיים ונסיון, לפי הכתובת:

ערד תעשיות כימיות בע״מ
מחלקת כח אדם
מישור רותם ד.נ. ערבה

תדיראן

לאגף התקשורת בפתח־תקוה

דרושים:

1. **מהנדס אלקטרוניקה** — לעבודה בצוות פתוח הנדסה של מרכזיות אלקטרוניות חדישות. עם ידע במעגלים ספרתיים ובעלי מיתוג. בעל נסיון בעבודות פתוח בשטחים דומים.
2. **מנהה מערכות** — נתוח ושיפור מערכות אינפורמציה קיימות, תכנון והפעלת מערכות חדישות. בעל השכלה גבוהה בהנדסת תעשיה, מינהל או סטטיסטיקה עם נסיון מעשי בנתוח מערכות.
3. **הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה** — לעבודות פתוח והנדסה לקראת יצור של מעגלים דיגיטליים ואנלוגיים. בוגר בי״ס מקצועי עם נסיון בתחום.
4. **טכנאי** — לשרטוט ותכנון חלקים ומתקנים ובנית דגמים. בוגר בי״ס מקצועי במגמה מכנית.
5. **תמחירן** — עוזר לרכז תמחיר במפעל. עבודות תמחיר ועריכת תחשיבים. תמחירן בעל נסיון במערכות תמחיר במפעל תעשייתי.
6. **חשמלאי תעשייתי** — בעל רשיון חשמל למתח גבוה לתחזוק מתקן 600־A.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב לת.ד. 648 ת״א 61000 או טלפונית 918585.

תדיראן תדיראן

דרוש
מנהל חשבונות

סוג ד׳, שלוש שנות נסיון

שליטה בעברית, ידיעה באנגלית

הצעות בכתב־יד בא להפנות אל
המכון למחקרי נפט וגיאופיסיקה
רח׳ המשביר 1, אזור התעשיה חולון 852־58

„אלפא"
תעשיה לטקסטיל בע״מ
נתניה, שכון ותיקים, רח׳ שפרינצק

דרושים

1. **כתבנית** -
קצרנית מעולה, בשפות אנגלית וצרפתית בעלת נסיון
בא לפנות בכתב בציון קורות חיים
2. **גזרן לקונפקציה/סריקו**
3. **מבקרת טיב**

המעוניינים יפנו להנהלת המפעל.

תדיראן

דרושים:

1. **מהנדס אמינות ואיכות** — בעל נסיון של שנתיים בתחום, עם רקע טכני, ידיעת השפה האנגלית, וכושר ארגון צוות טכנאים.
2. **כתב טכני בכיר** — כתיבה תרגום ועריכה של חומר טכני, פרוספקטים הצעות בעברית ואנגלית.
הכשורים הדרושים: הנדסאי/טכנאי אלקט׳ ידיעה יסודית באנגלית ועברית ונסיון של שנתיים לפחות בכתיבה טכנית.
3. **הנדסאי אלקט׳** — לעבודות פתוח והנדסה. בוגר בי״ס להנדסאים עם נסיון בעבודה בתדירות גבוהה ו/או מעגלים דיגיטליים.
4. **הנדסאי מכני** — לתכנון כלים, מתקנים ומערכות מכניות למכשירי קשר צבאיים.
5. **טכנאי במעבדות תאימות רדיו** — הנדסאי/טכנאי מוסמך בעל נסיון וידיעות בשטח R־F שליטה באנגלית טכנית הכרחית.
6. **אלקטרונאי** — לבחינת ציוד קשר. אלקטרונאי עם נסיון בבדיקות מעבדתיות.

מועמדים מתאימים יפנו לת.ד. 648 — 61000 ת״א. בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.

סודיות מובטחת

תדיראן תדיראן

„אורדן" — מפעלי מתכת בע״מ
מעוניינים לקנות

1. דיזל גנרטור משומש להספק של: 150 עד 200 קוו״א 380 וולט 50 הרץ.
2. אוטומט חריטה משומש. (AUTOMATIC CHUCKING)
קוטר חריטה עד 100 מ״מ
אורך חריטה עד 100 מ״מ

הצעות נא להפנות ל„אורדן"-מפעלי מתכת בע"מ
איזור התעשיה — נתניה (עבור מהנדס המפעל)

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

למפעל ברמת-גן
דרושה
פקידת מכירות מהימנה
לחשבונות וכרטסת
משכורת מצויינת למתאימה
נא לפנות בצרוף תולדות חיים בכתב יד לת.ד. 1334 תל־אביב, עבור מס׳ ל/26019

לאמישראגז דרושות
* **כתבנית מעולה**
* **פקידה חניכה**
(שעות העבודה רצופות)
* **פקידות לקבלת קהל**
באזור תל־אביב

נא לפנות אישית למחלקת הסגל
רחוב אחד העם 34, תל־אביב

למפעלנו דרושה
פקידה

עצמאית, נסיון בניהול משרד, ידיעת השפה האנגלית רצויה.

*

לפנות בכתב לת. ד. 9147 תל־אביב
או טלפונית 32117 תל־אביב

עץ הזית
דרושים
נערים
בני 17 - 18
לעבודה זמנית (יום שלם)
החל מ־26.4
לפנות, ביום ב׳ 24.4 בין השעות 8 — 10 בבוקר. לאמנון במפעלי „עץ הזית", קרית אריה, פתח־תקוה.

עלית

המועצה המקומית גדרה
הארכת מכרז זוטא 1/73
לסגירת מרפסת למרפאת שיניים עירונית.

המועצה המקומית גדרה מודיעה על הארכת המכרז הנ״ל עד 10.5.73. תיקי המכרז ניתן לקבל תמורת 20 ל״י שלא יוחזרו בקופת המועצה.

שלום כהן ראש המועצה

דרושות
מטפלות מוסמכות
בוגרות בי״ס למטפלות
קיימת אפשרות לעבודה חלקית בלילה
נא לפנות: למוסד אם וילד ויצו
שדרי דוד המלך 40, ת״א
טלפון 252403, 252404

לחברה מסחרית גדולה
דרוש
מנה"ח עצמאי
בעל נסיון של מספר שנים

לפנות לת.ד. 29872 עם צרוף קורות חיים

דרושה
פקידה כתבנית
* בוגרת תיכון
* לאחר שרות צבאי
* ידיעת השפה האנגלית, רצויה

לפנות לת.ד. 20181, ת״א עבור „דפניר"

דרושה
מלפוניסטית
בקרית-אונו
שעות העבודה 8־15.30
להתקשר טל. 753048
בין 9—11

STEIMATZKY'S AGENCY LIMITED
INTERNATIONAL BOOK FAIR
April 25—30

For our 75 Stands: During the International Book Fair Jerusalem we require *efficient, intelligent* and *courteous people* to attend the Stands on the following dates:

25.4.73 — 20.30—23.30,
26.4.73 — 9.30 a.m. — 22.00 p.m.
27.4.73 — 10.00 a.m. — 14.30 p.m.
28.4.73 — 19.00—23.00 p.m.
29.4.73 — 10.00 a.m. — 22.00 p.m.
30.4.73 — 10.00 a.m. — 18.00 p.m.

Candidates wishing to work and to be paid PER HOUR are kindly requested to apply in person in Jerusalem, Binyanei Hauma on Tuesday, April 24, from 3.30 to 6 00 at Steimatzky's Stand.

מכרז עד משרות פנויות 34/73

לבנק ישראל בירושלים
דרושות
...דות כתבניות
...ת ואנגלית עם נסיון מעשי של שלושה ...פחות.

35/73
...דות כתבניות בעברית
...ון מעשי בהדפסה של שנתיים לפחות

...ניות מתבקשות לפנות עד יום ...א׳ ליהודית כהן אדם, בנק ישראל, ...קורת בנין מצפה, ירושלים.

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע״מ
מינהל ההדרכה
בעלי כשרים מתאימים ובעלי יוזמה מוזמנים להגיש את מועמדותם להשתתף
בקורס
לסוכני ביטוח־חיים
שיפתח ב־26.4.73
לתושבי רמת-גן, גבעתיים, בני־ברק והסביבה.

לפנות בכתב לת.ד. 2074 רמת־גן.

כל-בו שלום

לכל־בו שלום
דרושות לעבודה מלאה או חלקית
לקראת
שבועיים אמריקה
בכל־בו שלום

* נשים
* סטודנטיות/דיילות
* צעירות בוגרות תיכון לפני גיוסן לשרות בצה״ל
* חניכות בגיל 16—17

המעוניינות מתבקשות לפנות למחלקת המנגנון כל יום בין השעות 9.00—11.00 פרט לימי ו׳.

GALA
...שים
...קיד ניהול
...והלקת שרות
...ל ידע בסיסי באנגלית
...כנאי מכונות כביסה
...לי נסיון קודם
...וגרי בתי ספר מקצועיים
...לי רקע חשמלי ומכני ללימוד מכונאות ...נות כביסה
...קידה - אנגלית עברית
...דעת להדפיס בשתי השפות
...קידה
...לת ידע בסיסי בהנהלת חשבונות
...רטים נוספים נא לפנות למפעלי יצוא ...נים, רח׳ החשמונאים 107 תל־אביב, כל ...שעות 15 עד 17.

דרושים

צעירים לעבודה אחראית ומעניינת
באזור תל־אביב

הנתונים הדרושים:
* השכלה של 11 שנות לימוד לפחות.
* כושר בריאות תקין.
* אחרי שרות צבאי מלא ביחידות שדה.

תנאי העבודה:
* עבודת משמרות (8 שעות משמרת כולל לילות ושבתות).
* העסקה עפ״י חוזה מיוחד למשך שלושה חודשים לפחות (עם אפשרות הארכה).
* שכר ממוצע של 1200 ל״י ברוטו לחודש.
* תתכן גם אפשרות יציאה לחו״ל במסגרת התפקיד.

התחלת העבודה בהקדם; מותנית במעבר קורס בן מספר ימים במשכורת.

העבודה מתאימה גם לסטודנטים

● מעוניינים מתבקשים לפנות אישית בימים שלישי ורביעי (25—24 אפריל) בין השעות 08.30—11.00 לפנה״צ, לרח׳ אבן־גבירול 10 ת״א ולפנות לפקיד המודיעין.

נא להצטייד בפנקס מילואים ובמודעה זו.

MICROELECTRONICS LTD.

מיקרואלקטרוניקס בע״מ
מפעל לרכיבים אלקטרוניים

דרושים:

1. **פקידה**
נדרשת ידיעה משולבת בעברית ואנגלית כולל הדפסה. נסיון קודם אינו הכרחי.
2. **מחסנאי**
לעבודות מחסן במפעל ייצור. לאחר שרות צבאי, רצוי נסיון קודם.
3. **עוזר למחסנאי**
לתפקידי עזר ברישום וסידור מחסן.
4. **מבקרי איכות מיכניים ואלקטרוניים**
לאחר שרות צבאי ובוגרי בי״ס מקצועי.
5. **נער שליח**
לעבודות שליחות וסידורי מנהלה. בעל קטנוע או אופניים.

על המועמדים לפנות למחלקת כח־אדם טלפון 851186/7 או לרחוב הפנינים 4 אזור התעשיה חולון (ע״י ממפר).

EXCHANGE
NATIONAL BANK OF CHICAGO

Requires
Secretary
Loans Department

QUALIFICATION:
– Fluent knowledge of English and English shorthand-typing.
– Knowledge of Hebrew desirable.

Please call Mr. Wolfe at Tel:03-56287 Ext. 23 for appointment. All applications will be treated in strictest confidence.

למפעל בדרום דרושים:
...מכונאי אחזקה/מסגרים:
- בוגרי בי״ס מקצועי הלת שנתי לפחות במגמה מכונאות או מסגרות בנין.
- דרוש נסיון מקצועי של שנתיים לפחות, רצוי נסיון באחזקת מתקנים תעשייתיים.

...עובד מערכת מזוג אויר/קירור
בוגרי בי״ס מקצועי במגמת מזוג אויר/קירור.
רצוי נסיון מקצועי בהפעלת מערכות קירור ו/או מזוג אויר.
מועמדים שיבחרו יקבלו:
עזרה בדיור. (למועמדים מחוץ לאזור).
שכר בהתאם לכישורים.
אפשרויות גרוכות לקידום מקצועי.
...מעוניינים יפנו תוך פירוט השכלה ונסיון מקצועי לת.ד. 6535 תל־אביב ...זמנו לראיון אישי.

לחברה מסחרית גדולה
דרושים

(1) מספר משרה 100/1
מהנדס כימאי
אשר התמחה בצבעים ופיגמנטים לתעשיית הטקסטיל, אופי המשרה שווק וייעוץ. רצוי נסיון קודם בייצור ובשווק.

(2) מספר המשרה 100/2
אקולוג
הכישורים הדרושים: מהנדס תעשייתי או כימאי אשר התמחה בבעיות זהום הסביבה. אופי המשרה שווק וייעוץ.

(3) מספר משרה 100/3
מהנדס אלקטרוניקה
הכישורים הדרושים: התמחות במערכות בשק וכליס אופי המשרה מסחרי. נסיון קודם בתכנון ופקוח על מערכות דומות.

נא לפנות בכתב עם פרטים מלאים וציון מספר המשרה אל ת.ד. 36888 ת״א

ארגמן
מפעלים לצביעת טקסטיל בע״מ
אזור התעשיה יבנה

למפעלינו דרושים:

1. **מזכירה למנהל הכללי**
ההכונות:
א. נסיון בעבודות מזכירות בהיקף רחב וברמה גבוהה.
ב. תואר אקדמאי בתחומים: מדעי רוח או שפות.
ג. שליטה בשפות: עברית ואנגלית על בורין — שפות נוספות יתרון.
ד. נכונות ליום עבודה מלא (7.30—16.00).
2. **אחראי לבטיחות**
א. נסיון בעבודה בתחום הבטיחות והגהות.
ב. כושר בנהול משא ומתן, יכולת קיום יחסי אנוש נאותים, כושר שכנוע, יכולת חשיבה עצמית ויוזמה.
ג. יועדף מועמד בעל השכלה גבוהה.
ד. הגיל: עד 35 שנה.

הסעה מובטחת

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות במכתב יד לפי הכתובת הנ״ל, תוך פרוט כישוריהם, נסיונם בעבודה ובצרוף המלצות ממקומות עבודה קודמים.

סודיות מובטחת

צימקור — אלובין (1973) בע״מ
מפעל לייצור פרופילי אלומיניום
דרושים
לעבודה קבועה עם דרך להתקדמות טובה

* **מזכירה מנוסה**
בוגרת תיכון, ידיעת השפות עברית ואנגלית על בורין, נסיון בניהול מזכירות, התכתבות והדפסה בשתי השפות.
* **מנהל חשבונות**
נסיון בניהול חשבונות במפעל תעשייתי.
* **פקידה כתבנית**
בעברית ואנגלית.
* **מבלטן**
בוגר בית ספר מקצועי הרוקח כלים או מבלטנות או בעל נסיון בעבודות מבלטנות.

מובטחת קביעות בהום הקופת נסיון.
השכר לפי הכישורים.

לפנות אישית לצימקור — אלובין, איזור התעשיה קרית ביאליק (דרך חיפה־עכו) או טלפונית למס׳ 713287 (04) למר נשר.

דרוש בירושלים
...הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה
לעבודות שרות ואחזקה לציוד מדעי למדידות רדיואקטיביות וכרומטוגרפיה

התפקיד כרוך בנסיעות רבות בארץ ובחו״ל
...נאים מוכים למעמד הנבחר. רכב צמוד, השתלמות בחו״ל
...פנו בכתב בלבד בצרוף קורות חיים, תעודות והמלצות:

פקרד אינסטרומנט (ישראל) בע״מ
רחוב כורש 14 ירושלים 94144

מכתب الأصل

مكذا من الأمل

מבחר כסאות אוכל 115 ל"י

מן היצרן לצרכן

כורם

תל־אביב הרצל 158 • רמת־גן הרצל 75

ראיתי שמעתי

קיבוצניקים באוניברסיטה

לפי הנתונים האחרונים של המחלקה לסטטיסטיקה של איחוד הקבוצות והקיבוצים לומדים השנה באוניברסיטאות השונות 622 חברים ממשקי האיחוד, לעומת 410 חברים אשתקד, דהיינו עליה של 51,7%.

קבוצת הסטודנטים הקיבוצניקים הגדולה ביותר לומדת חקלאות — 135 חברים; 37 חברים לומדים סטטיסטיקה ומינהל עסקים; 12 לומדים רפואה; 37 פילוסופיה, 94 מקצועות הנדסה שונים; 52 מקרא ויהדות. אחדים לומדים גם מזרחנות, בלשנות, ארכיאולוגיה, פיסיקה וכימיה.

איסור שחיטה

ארתור כהן כותב לי מציריך:

הפרלמנט השוויצי החליט לבטל את איסור השחיטה, שיהודי שוויץ ראו בו תמיד משום אפליה והגבלה של חופש הדת. במקום האיסור יבוא הסעיף החדש בענין צער בעלי חיים. סעיף זה אוסר שחיטה לפי מצוות הדת היהודית והמוסלמית מבלי שהבהמה הורדמה תחילה. אלא שאיסור השחיטה ייעלם מן החוקה בלבד: הוא נשאר בתוקפו כהוראת־מעבר, ומן הוויכוח בפרלמנט התברר כי הוא ייכלל בחוק גם בעתיד.

איסור השחיטה נכלל בחוקה ב־1893, לפי יוזמה של אגודות צער בעלי חיים ובניגוד להמלצת הממשלה והפרלמנט. למרות שהמניע העיקרי היה העקרון של מניעת צער בעלי חיים, לוותה החקיקה ברגשות אנטישמיים. ב־1907 קבע בית־הדין הפדראלי השוויצי, כי איסור השחיטה מגביל את חופש הדת. כעת, עם סילוקו מן החוקה, מציין ד"ר ג'ורג' ברונשוויג, יו"ר איגוד הקהילות היהודיות בשוויץ, כי יש בכך „התקדמות". עם זאת אמר כי „עלינו לנסות עתה למצוא פתרון המספק את הכל, יחד עם חוגי צער בעלי חיים". הוא רמז בכך לפיתוחן האפשרי של שיטות שחיטה חדשות.

חרם הרב

רפאל רוזנשטיין כותב לי מניו־יורק:

הרב משה פיינשטיין, ראש אגודת הרבנים החרדית קיצונית, הטיל איסור על כתבי הרב עמנואל ראקמן, אחד הרבנים האורתודוכסים הנכבדים ביותר באמריקה. לדברי פיינשטיין מעיר ראקמן במאמריו השבועיים הערות כבישה מעליבות נגד חז"ל. ראקמן, שסירב עד כה להשיב לפיינשטיין, כתב כי חכמי הלכה יכולים למצוא בהלכות נקודות סותרות בבואם לקבל הכרעות וכי הלכה אחת יכולה להיות שונה מחברתה. בעיני פיינשטיין טיעון זה הוא חילול הקודש. הוא סבור כי אם בעירים „הערות מעליבות" על חז"ל הרי זה „כאילו דיברו בסתנבות נגד אלוהים חיים". האדם העושה זאת הוא כופר.

ברור, מוסיף פיינשטיין, כי מחבר מאמרים אלה הוא כופר בהירה ובחז"ל ואין הוא יכול להתמנות או להחזיק בתפקיד כלשהו בקרב יהודים. אירגון המזרחי, שראקמן הוא ממנהיגיו החשובים, צריך להעניש לדבריו את אנשי האירגון שישלחו לחברים את העיתונים עם מאמרי ראקמן, שאסור ליהודים לקראם.

רד"ר

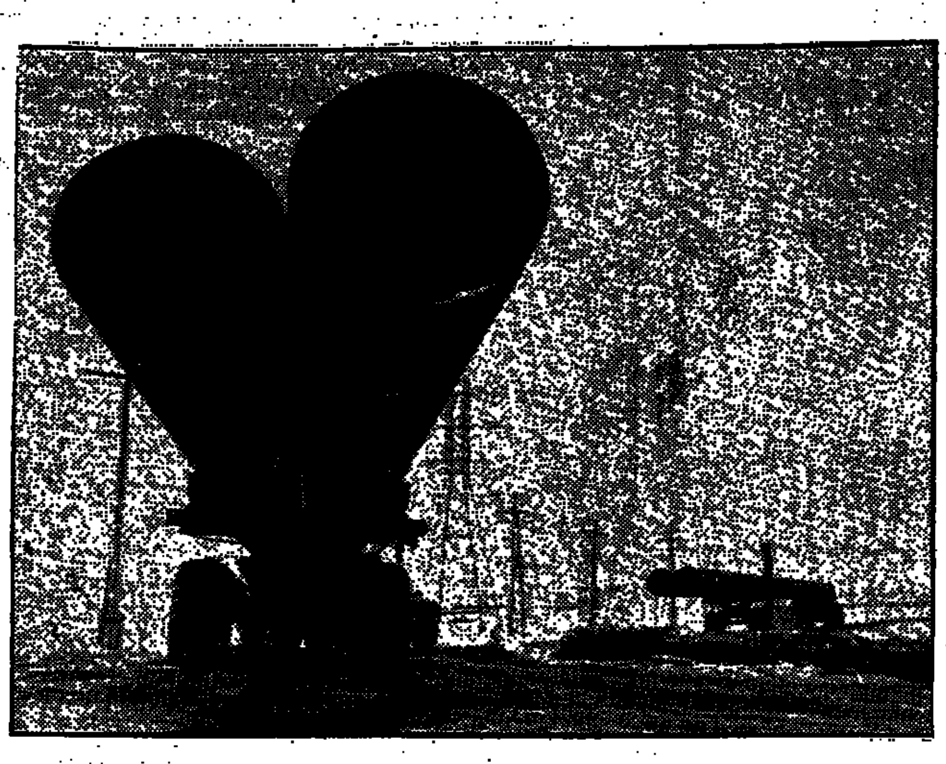

צינור הנפט הגדול שבעולם, שאורכו יותר מ־1,800 ק"מ, יתחיל בקרוב להזרים נפט ממערב סיביר לגדות נהר וולגה. זמן הנחת הצינור הופחת מארבע שנים לפי התוכנית המקורית ל־18 חודש, בגלל הפיתוח המהיר של שאיבת הנפט התת־קרקעי הרב באזורי טיומן וטומסק. בסוף 1975 תגיע התפוקה ל־100 עד 120 מיליון טונות. הצינור עובר דרך ביצות, הטאיגה, הרי אוראל, ו־15 מחסומי־מים גדולים.

מכותבים למערכת הארץ

גוף ריבוני כל יכול

יורשה לי להגיב על מאמרו של עמיתי אמנון זכרוני „הכנסת מבצירה את עצמה" („הארץ" 12.4) ולהעיר כי במשטר החוקתי הקיים בישראל הכנסת היא גוף ריבוני כל־יכול. היא רשאית לחוקק כל חוק שייראה מלפניה, לשנות ולבטל חוקים קיימים. אין כל מניעה חוקית שהכנסת תחוקק חוק האוסר על אשה לעסוק במקצוע הרפואה או האוסר קיום יחסי מין בין זוגות שאינם נשואים. בתי־המשפט לא יתערבו בכל חקיקה כזו, לא יטילו עליה את פיקוחם ויהיו מחוייבים לכבדה. שופט בית־המשפט העליון צ. ברנזון קבע בבג"צ 186/63 כי „הכנסת היא ריבונית בחקיקת חוקים. היא חופשית בבחירת הנושא לכל חוק ובקביעת תוכנו, וכל חוק היוצא מבית היוצר שלה יש לתת לו ולכל חלק שבו תוקף", יהיה תכנו כפי שיהיה.

בית־המשפט העליון, פרט למקרה היוצא דופן של ברגמן נגד שר האוצר, שומר באופן עקרוני ושיטתי על עקרון ההפרדה המוחלטת של הרשויות ונמנע מלהתערב במעשי החקיקה של הרשות המחוקקת. אכן, כאן קבע מונטסקייה את עקרון הפרדת הרשויות השונות דברים וכיום כמעט ואבד הכלח על עקרון „קודש" זה ומקובל לדבר על „שילוב רשויות". החברה האנושית במשטר דמוקרטי מכירה כי האדם נולד חופשי. מהיותו אדם חופשי יש לו זכויות יסוד מוקנות מעצם קיומו, הזכות להביע דעתו, להלך ברחוב, לעסוק במקצוע, לקרוא עתון, לבחור מקום מגוריו ועוד. לא ממשלה ולא מחוקק כלשהו העניקו לאדם זכויות יסוד — אלה באו לו עם לידתו ומלוים אותו כל ימי חייו.

במבנה החוקתי הקיים בישראל מוסמכת הכנסת לחוקק חוקים השוללים מאזרח זכויות יסוד ובתי־המשפט יתנו תוקף לחוקים כאלה. בשורה של פסקי־דין קבעה הלכה מחייבת מפי בית־המשפט העליון כי אין הוא מוסמך להתערב או לפקח בחקיקה של הכנסת. אם עקרון התקדים המחייב אינו חל על בית־המשפט העליון, ודאי ומוסמך הוא נגד שר האוצר. בענין זה חרג בית־המשפט העליון ממנהגו ופסל חוק של הכנסת. קרו גם מקרים שבית־המשפט העליון עצמו פסק בניגוד להלכה קודמת כאשר היה סבור שההלכה שנפסקה בטעות יסודה.

אם בית־המשפט העליון יאמץ את העקרון כי זכויות יסוד מוקנות לאדם עם לידתו ומעצם קיומו — גם בלי חוקה כתובה — ולא מכוחה של רשות מחוקקת כלשהי או מסמך כתוב, תהיה בידי הרשות השיפוטית הסמכות הטבעית לבקר ולבחון את חוקי הכנסת. אם אכן מכירה החברה האנושית בקיומן של זכויות יסוד אין כח וסמכות למישהו לשלול מאדם זכויות אלה, תהא זו הרשות המחוקקת או הרשות המבצעת. בעוד שלגבי הרשות המבצעת מפעילים בתי־המשפט את סמכותם, פרט הרחיקה לכת הרשות השיפוטית לגבי הרשות המחוקקת. אותם עקרונות שנמצאו הולמים בפסיקת בית־המשפט העליון בבואו להגן על זכויות יסוד של האזרח ביחסים שבינו לבין השילטון ניתן ליישמם לגבי הרשות המחוקקת.

חובה על בית־המשפט העליון לבחון ולבקר מעשי חקיקה של הכנסת וכל חוק השולל זכות יסוד מוקנית דינו להיפסל. הכלים לכך מצויים בידי השופטים ואין הם צריכים אלא ליטול לעצמם סמכות זו.

שמואל רחבית

תל־אביב

✱

מאמרו של מר אמנון זכרוני „הכנסת מבציזה את עצמה" („הארץ" 12.4) התפרסם לאחר שבית־המשפט העליון דחה את עתירתו של פרופסור ש. בביאל, שביקש לפסול את חוק בדר־עופר. בית־המשפט החליט שאינו יכול להתערב ולפסול חוקים שנתקבלו בכנסת.

נראה לי כי בית־המשפט העליון שרוי במבוכה בחפשו בסיס משפטי להתערבות בחוקי הכנסת. במאמרו של מר זכרוני מצוי בסיס משפטי כזה. התערבות בית־המשפט העליון בחוקי הכנסת חיונית למדינה כפי שהיתה חיונית בארה"ב. כמונו כארה"ב לפני כמאה שנה — מדינה צעירה בלי מסורת פרלמנטרית מגובשת; להבדיל מאנגליה — שם עקרונות חוקתיים יסודיים טבועים בדמו של הפרלמנט.

בית־המשפט העליון חייב לשמש בלם ומפקח על בית המחוקקים של הכנסת. ראיית כוחה של הכנסת כבלתי מוגבל עלול להביא לידי תוצאות אבסורדיות ולחקיקת „חוקים" שיקעקעו את הבסיס החוקי והמוסרי של המדינה כדוגמא.

דן פלד

רמת השרון

✱

בעקבות מאמרו של אמנון זכרוני עלי לציין כי כאזרח שעקב מיציע המבקרים במשך כל הלילה אחר הדיונים וההצבעות בקשר להצעת חוק עופר־בדר, אני סבור כי בית־המשפט לא רק יכול, אלא גם חייב להתערב בנעשה בכנסת. במקרים מהותיים ועקרוניים שהם בנפשה של הדמוקרטיה הישראלית.

כי שראה כיצד מבוים הסיעות הגדולות ויו"ר הכנסת את תקנון הכנסת, מסלפים אותו ומפרשים אותו כרצונם, בעזרת הרוב האוטומטי העומד לרשותם ומוכן בכל רגע להצביע בעד או נגד אף מבלי לדעת במה מדובר, וזאת כדי להעביר חוק שהוא לכשעצמו בלתי דמוקרטי ובלתי צודק, יצטרף בוודאי למסקנה כי בית־המשפט חייב היה להתערב.

במדינה אשר אין בה חוקה ואשר ניתן להעביר בה ולשנות כל חוק ע"י רוב מקרי של 61 חברי כנסת, חייב בית־המשפט הגבוה להתערב כשמדובר בגבל בפגיעה חמורה בדמוקרטיה ובתקינות הפרלמנטריזם עצמו.

יעקב מיכבורג

תל־אביב

אמת טראגית

„לא יעשה אדם עיסקה בקשר למקרקעין, בין בעצמו ובין על־ידי אחר, בין במישרין ובין בעקיפין, אלא ברשיון הרשות המוסמכת" — קובע צו מס' 25 שהוצא ב־18 ביוני 1967 ע"י הממשל הצבאי ביהודה ובשומרון. סעיף 3 של צו זה קובע: „נעשתה עיסקה בקשר למקרקעין באיסור או בניגוד לאמור ברשיון תהיה בטלה מעיקרה ולא תהיה לה נפקות משפטית כלשהי זולת חבות העונש הפלילי". העונש הוא חמש שנות מאסר או 1,500 ל"י קנס (כתבתו של יהודה ליטני „עיסקות הקרקע בגדה אינן תופעות", „הארץ" 6.4).

ברם, נראה שהממשלה אינה מסוגלת להוציא את החוק אל הפועל ולהעניש לא רק את האשמים העיקריים, אלא גם את עורכי־הדין אשר ערכו את החוזים הבלתי לגליים.

אספקט אחר הוא העתיד המפוקפק של השטחים המוחזקים, כי יתכן שיוחזרו לירדן, בחלקם או בשלמותם, במסגרת חוזה שלום. אין צורך להיות מומחה במשפט הבין־לאומי כדי לצפות מראש את הסיבוכים שיתעוררו או בעקבות עסקות המקרקעין האלה, כי החוק הירדני אוסר מכירת אדמות לאנשים שאינם אזרחי ירדן.

לפי דעתי, הנקודה החשובה ביותר היא ההשפעה הפסיכולוגית של העסקות, המרעילות את האווירה ומרחיקות את סיכויי ההידברות וההבנה עם שכנינו.

אולם קולי הוא קול קורא במדבר לגבי אלה המאמינים שממלכת ירדן היא חלק אינטגראלי של ארץ־ישראל. אמונה חזקה מתגברת. אמת טראגית זו נכונה לגבי שני הצדדים בסיכסוך באיזורנו.

ד"ר הרברט כהן

אשדוד

Metz Bauknecht

...תהיה שלך!

מכונת כביסה לא קונים כל יום. לכן, בקנותך מכונת כביסה. כדאי לך להשקיע מאמץ קטן נוסף כדי להבטיח לעצמך את הקניה הטובה ביותר!

אם אינך מוכנה להתפשר כשמדובר באיכות בשכלולים, בבטיחות ובשרות —

מץ — „באוקנכט" — פאר תוצרת גרמניה, היא מכונת הכביסה שנועדה עבורך!

מץ „באוקנכט" — עולה יותר מכל מכונת כביסה אחרת — ובצדק! כי מץ „באוקנכט" היא רמה בפני עצמה!

מץ „באוקנכט" לבחירתך ב־2 דגמי איכות בלעדית:

✱ דגם 631 — 3590 ל"י!

✱ דגם 615 — 3290 ל"י!

סוף פסוק

אפשר לבזבז 1000 ל"י דווקא כאשר חוסכים אותן ואפשר לחסוך 1000 ל"י כאשר משקיעים אותן.

(נבונה).

BIO-WA-631

Metz Bauknecht

תמורה מלאה להשקעה נבונה

להשיג אצל סוכניה המורשים: סלון ערהסי, חולון, שנקר 42. סלון אלנבי, תל־אביב, אלנבי 113. פינדר בע"מ, יפו, ירושלים 28. פרידמן ונדיר, נתניה, שד' בנימין 14. אדיב בע"מ, חיפה, כבר מאירהוף 18. פלג טלוויזיות בע"מ, קרית מה שד' השופטים 12. סם אהרים, עכו, בן־עמי 24. קובי יוסף, טבריה, רח' הגליל. בכר דוד, דימונה, מרכז מסחרי. ברנפלד, רא לציון, רוטשילד 39. אבנר אוניברסל, רמלה, הרצל 63. חשמלית, ירושלים, המלך ג'ורג' 27. א.ב.ש., באר־שבע, הדסה 53. א.ב. אלקטרוניקה, אשקלון, הרצל 9. פיינר, רמת אביב, מרכז מסחרי 7. סלון 85, בני־ברק, ר' עקיבא 85. בן־עמי, פתחת שטמפפר 17.

משרד השיכון — מחוז המרכז

מפעל ההסכון לבנין | תוכנית הח... בר־מצוה

הודעה לזכאים לשיכון במחוז המרכז

עד 31.3.72

בזה מודיעים כי לזכאים לשיכון במחוז המרכז עד 31.3.72 במפעל החסכון לבנין התוכנית החסכון בר־מצוה, נשלחו הודעות אשורות לרכישת דירה באחד מישובי מחוז המרכז.

פרטים נוספים על הבאי הרכישה ופרוספקטים של הדירות, אפשר לקבל בחברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, רח' הארבעה ... במועדים שנמסרו בהודעות שנשלחו.

חוסכים הזכאים לשיכון עד 31.3.72 שלא קיבלו את ההודעה מתבקשים לפנות למשרד השיכון — מחוז המרכז רח' החשמונאים 113 ת"א בימים ראשון, שלישי וחמישי בין השעות 8.30—0 עד 5.5.73, לבירור הענין.

חוסכים בתוכנית חסכון בר־מצוה שלא קיבלו את ההודעה יכולים לברר זכאותם בבית בנק „טפחות בע"מ", רח' החשמונאים 123 ת"א בימים ראשון, שלישי וחמישי בין השעות 9.00—0 עד 5.5.73.

לחוסכים אשר הגיעו לזכאות לשיכון עד 31.3.73, תישלח הודעה מתאימה במועד יותר.

Los Troncos

לוס־טרונקוס

מסעדה ופיצריה לאניני הטעם!

סטייקים T-BONE

האמיתיים היחידים בישראל:

פיצות

מקוריות בטעם איטלקי

פאנקייקס

בשלל טעמים

וכן העידית של מעדני המטבח הדרום־אמריקני

לוס־טרונקוס:

נתניה: כל. 053—91182 על כביש חיפה—ת"א (2 ק"מ לכוון ת"א כצומת נתניה) בתחנת „סונול".

כפר־הנוער: כל. 065—37242 על כביש עפולה—טבריה.

גן עדן ביום
חלום ואגדה בלילה
זו הפלוריאדה 73
הפלוריש הראשונה בישראל

פלאי הטבע ומלאכת מחשבת ב„גן האם" וב„גני רוטשילד" שעל הכרמל בחיפה.

הצטרפו לרבבות הנוהרים להתבשם ולהנות מהאביב הפורח בתערוכה זו.

פתוחה יום יום מ־9 בבוקר עד חצות.

מכירת הכרטיסים מסתיימת בשעה 23.00.

LOFTLEIDIR ICELANDIC

לאמריקה המחירים הנמוכים ביותר־ מ־ 190 $*
(הלוך וחזור)

השרות המעולה ביותר — בסילון סופר DC-8

טוס לארה"ב בקו היהודי

טוס עם לופטליידר איסלנדיק דרך איסלנד.

בצל את השהות המיוחדת של 24, 48 או 72 שעות ותהנה מהתגלית האחרונה בעולם התיור — הוא רייקיוויק — ובמידה, והנך ממהר, לופטליידר איסלנדיק תטיס אותך לארה"ב באחת מטיסותיה היומיות במטוסי סילון DC-8 מלוקסמבורג.

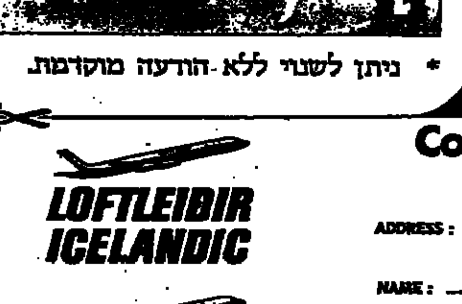

* ניתן לשנוי ללא הודעה מוקדמת.

INTERNATIONAL

AIR BAHAMA

לאמריקה הדרומית־ אמריקה הלטינית מדוע לא דרך בהאמה ?

המחירים הנמוכים ביותר — מ־190 $ *

(הלוך וחזור)

אתה טס למיאמי? קיטו? לימה? קרקס? מקסיקו? או לאחד מ־1001 המקומות השונים באמריקה הדרומית או אמריקה הלטינית?

חסוך כסף ונצל את „קרש הקפיצה של בהאמה"

טוס בנתיבי האויר אינטרנשונל איר בהאמה, מלוכסמבורג לנסאו.

חסוך כסף וראה את העולם!

וטוס באינטרנשונל איר בהאמה.

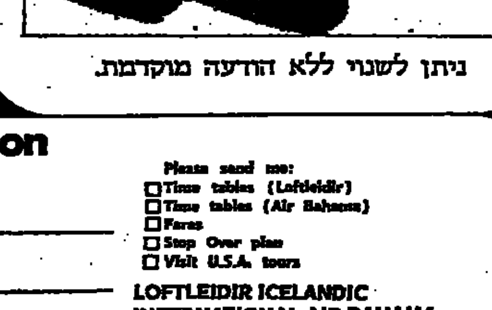

* ניתן לשנוי ללא הודעה מוקדמת.

Coupon

LOFTLEIDIR ICELANDIC

AIR BAHAMA

ADDRESS : ____________

NAME : ____________

TEL. NO. ____________

Please send me:
☐ Time tables (Loftleidir)
☐ Time tables (Air Bahama)
☐ Fares
☐ Stop Over plan
☐ Visit U.S.A. tours

LOFTLEIDIR ICELANDIC
INTERNATIONAL AIR BAHAMA
30 LEVONTIN ST. TEL-AVIV
TEL. 624854, 612043

150 מיליון ל"י — תקציב אוניברסיטת תל־אביב

מאת סופר „הארץ" לענייני החינוך

...ב אוניברסיטה תל־אביב, 1973/4, שהוגש לאישור כש־ ...נהלה, הוא 150 מיליון ל"י ...(... ל"י בשנה שעברה). לדברי ...ה לנשיא האוניברסיטה, מר דורון, כמחצית מתוספת ה־ ...היא לכיסוי התייקרויות. מש־ ...חינוך ישתתף ב־110 עד 115 ל"י (86 מ' בשנה שעברה). ...רסיטה בצריכה, שממקורות (כולל שכר לימוד, המהווה 10 אחוז מהתקציב) תשיג 21 ל"י. לפי חישוב זה עלול ...גרעון של 12 עד 15 מיל־ ...בתקציב החדש.

...ב הפיתוח החדש הוא בן ...יון ל"י (מושתת על העיק־ ...הרומות נדבנים כשהממשלה ...בבירה לירה על כל לירה . הבניה במסגרת תקציב זה ...השנה הקמת בניין לפקולטה ..., ספריה למדעים מדוייקים, ...ינהלה, מוזיאון לסגל, בניין ...ים כלליים ובניין למדעי ה־ ...כן ייבנו קומות נוספות ב־ ...גילמן, רקנאטי ובית הסטו־ ...דעת מר דורון הקמת מיב־ ...ה היוניות אף בהתחשב עם הממשלה לצמצום הבניה ה־ ציבורית. לדבריו תידחה הקמת שני בניינים שהתרומות בשבילם כבר נתקבלו, אך כל דחיה גורמת נזק לאוניברסיטה בשל ההתייקרות הדו־ הרת והצלבון הנגרם לתורם בראו־ תו שהכסף שנתן אינו מנוצל.

מר דורון אמר בראיון, שהתפרסם בירחון אוניברסיטת ת"א, כי ל־ דעתו קצב ההתפתחות של המוס־ דות להשכלה גבוהה יהיה איטי הרבה מזה שהיה בשנים האחרונות. זאת משום שציבור הסטודנטים יגדל בקצב איטי ומשום שהמוסדות ינה־ גו ביתר שיקול דעת בפתיחות חו־ גים חדשים.

העיריה נגד שמות לועזיים בשכם

(ע). עיריית שכם מתנגדת למתן שמות לועזיים לבתי מסחר שבתחום שיפוטה וההזהירה את סוחרי העיר מפני מתן שמות כאלה לעסקיהם. העיריה עומדת לנקוט בצעדים נגד מפירי הוראה זו כגון אי־מתן רשיו־ נות חדשים או חידושים של הישנים. סוחרי שכם החלו לפני זמן מה לש־ נות את שמות עסקיהם במטרה למ־ שוך יותר קונים, לרוב ישראלים, הבאים בשבתות לקניות בעיר זו. בקיצור

נפצעו מהתפוצצות נפץ

(ע). כרמלה אלרון (23) ובעלה צדוק אלרון (30) נפצעו בשבת מ־ ההתפוצצות נפץ שהופעל על־ידי נער בן 11.

הנער מצא נפץ סמוך למקום מגו־ ריו בקרית שפרינצק. הוא חיברו ל־ סוללה, גרם להתפוצצות וגרם לפצי־ עת אחותו וגיסו. השניים קיבלו טי־ פול רפואי ונשלחו לביתם. המשטרה פתחה בחקירה.

הזמרת אסתר עופרים — לסיבוב הו־ פעות של שבועיים.

גב' ג'יין רובינסון, אלמנתו של שחקן הקולנוע היהודי הנודע אדוארד ג'י. רובינסון — לביקור קצר.

...דן תנקוט בצעדים נגד מוכרי אדמות

...ירדן תנקוט בצעדים המורים ...רי אדמות מהגדה המערבית ...ערבים ותאשימם בבגידה — ...כתב עתיים חוגים יודעי דבר

...אלה אמרו, כי אישים מהג־ ...רבית המקורבים לחצר בית שהעבירו מידע על רכישת ...רחבי יהודה והשומרון על־ידי העבירו גם רשימה שמית של ... והמתווכים בפעולות כגון

סיכסוך־עבודה באוניב' ת"א

האסיסטנטים והמדריכים: מועסקים בלי הסכם עבודה חוקי

מאת סופר „הארץ"

האסיסטנטים והמדריכים באוני־ ברסיטת תל־אביב הכריזו על סכסוך עבודה ויקיימו אסיפת חירום בגלל טענתם שהם מועסקים בלי הסכם עבודה חוקי. הם דוחים את הסדר השכר שהנהלת האוניברסיטה היתה מוכנה לו, שכן לדעתם הוא מהווה הורדה בשכר ואין בו תיקון לעיוות המתמשך בשכר הסגל הזוטר מ־ 1966.

במכתב שנשלח למשנה לנשיא האוניברסיטה לענייני מינהל, מר אהרון דורון, נאמר כי האסיסטנ־ טים אינם מקבלים את „המיסמך שהופץ על ידי האוניברסיטה הרו־ אה בו הסכם עבודה ל־1972/74". שום נציג מוסמך לא חתם על הס־ כם שכר כלשהו לשנים הנ"ל. כדי להימנע מהחרפת הסכסוך מתבקש מר דורון לפעול לפתיחות מו"מ.

בחוזר שהופץ בין האסיסטנטים משווים חברי הוועד את השכר לפני ואחרי ההסדר שמוכנה לו הנהלת האוניברסיטה. בנתוני השכר המופי־ עים בחוזר הם ברוטו, מתייחסים לרווק וללא תוספת ותק ואלו הם: אסיסטנט א' 976 ל"י (במרץ 1972). לפי ההסדר החדש יהיה שכרו 926 ל"י. אסיסטנט ב' מדריך 1,119 ל"י (במארס 1972). ועכשיו 1,101 ל"י. מדריך ד"ר 1,219 ל"י ובהסדר ה־ חדש 1,201 ל"י.

מהחישובים מתברר, טוען ועד האסיסטנטים, כי השכר כיום נמוך בהשוואה לשכר שהיה לפי הסכם 1970/72. ולשם השוואה: השכר נמוך בהרבה משכר מורה בעל אותו ותק ודרגה אקדמאית המקבל 985 ל"י שכר יסוד.

אחד התיירים, דב־יהוד גולדברג, ממדינת אילינוי, נושק את האספלט לאחר ירידתו מקווין אליזבת (תצלום: שלום בר־טל)

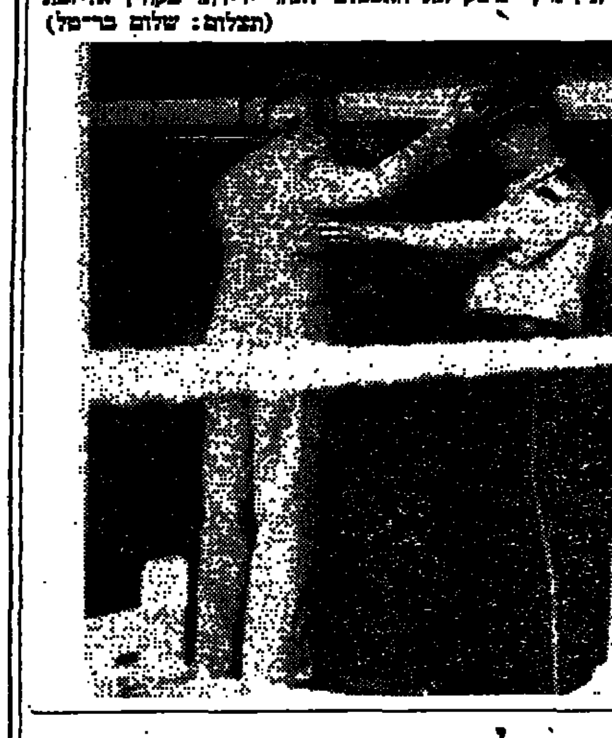

מימין: רב החובל מורטימר הייר. (תצלום: קבוצה 13)

משמאל: לכל העולים לביקור באניה נערכה בדיקה לגילוי כלי נשק וחומרי חבלה על־ ידי אנשי בטחון של האניה

פני נוסעיה של קווין אליזבת קרנו משמחה

מאת עמוס הדד

שתי צפירות שהדהדו בשבת בבוקר בנמל אשדוד בישרו את כניסת אנית הפאר הבריטית קווין אליזבת ה־2 לשערי הנמל. המסע אשר זכה להתעניינות בל־ תי רגילה בעתונות העולמית, ש־ החל ביום ראשון שעבר בנמל סאותהמפטון שבבריטניה, הגיע לסיומו בשלום.

ב־6.30 יצאו מנמל אשדוד שתי גוררות מקושטות בדגלי המדינה ובכרזות „ברוכים ה־ באים" כשהם מתיזים סילוני מים לעבר האניה לאחר שרב חובל הנמל, מייק רגאל יצר קשר עם רב חובל האניה שבישר לו כי מצב הרוח של הנוסעים ואנשי הצוות מרומם וכי השמחה רבה בהגיעם בשלום אל ישראל. רב־ חובל רגאל יצא בסירה מהירה לעבר האניה ובלב ים עלה אליה והגיע אל תא הפיקוד ויחד עם רב־חובל האניה ניתבו אותה אל שערי הנמל.

התזמורת מנגנת

בשעה 7.15 בבוקר נראתה אנית הפאר בפתח הנמל כשהיא שטה אל כיוון הרציף שבנייתו הושלמה במהירות בייחוד כדי לאפשר לאניה לעגון לידו. ב־ משך כחצי שעה נמשכו התימ־ רונים לקשירת האניה אל ה־ רציף. ההתקשרות בוצעה בהצ־ לחה והרציף בן ה־200 מטר הספיק לקשירתה אך כ־100 מטר מבנה נשאר בולט כיוון שאורכה כ־300 מטר.

עם כניסת האניה אל שערי הנמל פתחה תזמורת הנוער של קרית־גת בניצוחו של עזרא גר־ לני בנגינה. הנוסעים נראו מעל סיפון האניה כשהם מנופפים בידיהם ופניהם קורנים כשמחה. תוחלת העתונאים וכתבי רש־ תות הרדיו נכזבה. גם לעתונ־ אים המסקרים דרך קבע את ה־ נמל לא ניתן לעלות על האניה או אף לקרב אליה. לא ניתן גם לשוחח עם הנוסעים פרט ל־ נוסעים בודדים אשר כמה עתו־ נאים הצליחו להחליף עמם מלים אחדות.

ברכת הממשלה

שר התחבורה, שמעון פרס, מנכ"ל רשות הנמלים אהרון רמז, מנהל נמל אשדוד מרדכי ברגר, דובר הנמל חיים שושן וראש העיריה צבי צילקר היו הישראלים היחידים שעלו על האניה בהגיעה לנמל. השר פרס, אשר קיבל את האניה ב־ שם הממשלה, התעכב אצל רב החובל כדי לאפשר לפחות ל־ חלק מהעתונאים לעלות אל ה־ אניה אך התשובה היתה שלי־ לית. רב החובל של האניה טען כי משרד ההגנה הבריטי הורה מפורשות שאין לתת לעתונאים לעלות אל האניה.

מנכ"ל רשות הנמלים מסר ל־ רב החובל של האניה שי — מדליון של הרשות ומנהל הנמל מסר לו את דגל הנמל על כן מפואר עם ברכה לרב־חובל ה־ אניה.

אנשי בטחון כעממים

אמצעי הבטחון המיוחדים ש־ ננקטו בעוד מועד בנמל אינם נראים בעין. להיפך, ההרגשה בעת בוא האניה היתה כי אין אמצעי בטחון כאלה בשל מיעוט אנשי הבטחון והשוטרים שהיו בנמל אותה עת.

זמן קצר לאחר ששר התחבו־ רה ואנשי רשות הנמלים עלו אל האניה, התברר כי מר פרס הצליח לשכנע את רב־חובל ה־ אניה לאפשר לצוות הטלוויזיה הישראלית בראשותו של מנשה רז לעלות אל האניה ולהנציח מספר צילומים ושיחות עם ה־ נוסעים אשר אותם השמיע ל־ אחר מכן לכל העתונאים.

סגן רב החובל של האניה, אשר נאות להשמיע דברים אח־ דים, אמר כי במסעה לוותה אנית הפאר מדי פעם על־ידי מטוסים אמריקאים, בריטים ו־ קנדים. כאשר נשאל אם אמצעי הבטחון שננקטו הפעם היו יו־ צאי דופן, השיב: „לא ולא. נהגנו באותה דרך בקיץ שעבר והשתמשנו באותו ציוד בסיור שהיה בים הקאריבי. היה זה ציוד לבדיקת מיטענים, מתכת וכדומה.

— האם ניתנה הוראה לאניה לסטות ממסלולה ולהתרחק מ־ חופי צפון אפריקה?

תשובה: חשבנו שיהיה נבון יותר לקחת מסלול צפוני יותר ולא להתקרב לחופי צפון אפ־ ריקה. זה היה ענין של 25 מיל אשר לא שינה את לוח הזמנים.

— להלן אמר סגן רב החובל כי במרחק של 100 מיל מנמל אשדוד (בליל שבת) היתה האפ־ לת אורות באניה, לפי הוראה שנתקבלה.

— האם לפני ההפלגה ובמה־ לכה היו איומים אשר הצדיקו את כל הרעש מסביב למסע ה־ אניה לישראל?

תשובה: רק מה שקראנו ב־ עתונים".

מר פרס אמר עם בואה של קווין אליזבת: „אני סבור שנג־ רם נזק לחברה אשר הביאה את אניה לישראל. האנשים שאינם טפשים יוכחו לדעת שזה מוג־ זם. העתונות יכולה ליצור סי־ כונים לא פחות מכל דבר אחר. האנשים יוכחו לדעת שאניה יכולה לבוא ולעגון בשקט וב־ בטחה. בעתיד הלא־רחוק יגיעו לישראל עוד מספר אניות גדו־ לות".

סוניה פרס בין הבאים

בבוקר החלה ירידת הנוסעים לאחר שאנשי בטחון אשר עלו אל האניה עוד לפני כן ערכו בדיקות מדוקדקות. הם ירדו מה־ אניה עברו דרך משטרת המכס ומשטרת הגבולות — שתי נקו־ דות שהוקמו במיוחד בנמל אש־ דוד לצורך בואם של 580 ה־ נוסעים ו־900 אנשי הצוות. ירי־ דת הנוסעים נמשכה כשעתיים. עשרות האוטובוסים והמוניות, שהמתינו בנמל — הסיעו את התיירים — למשפחותיהם ול־ בתי מלון.

בין התיירים שהגיעו היתה רעיתו של שר התחבורה מר שמעון פרס, סוניה, ושני יל־ דיה. כן היו עוד ישראלים אשר זהותם לא נמסרה.

אחד התיירים שנשאל האם הרגישו באמצעי הבטחון המיו־ חדים שננקטו, השיב בשלילה. הוא הוסיף כי במשך ימי ה־ הפלגה שתו, השתזפו, נהנו מ־ סרטים וממוסיקה. לא הורגשה שום מתיחות.

קווין אליזבת תפליג מחר ל־ נמל חיפה ותשוב לאשדוד ב־ 4 במאי. אמש נערך בבריכת השחיה העירונית של אשדוד ערב פולקלור מטעם העיריה ל־ באי האניה.

יושקעו 25 מיליון בהרחבת הייצור

(ע). בתי החרושת כפן, קלת ומפ־ עלים אחרים בעמק הירדן ישקיעו ה־ שנה 25 מיליון לירות בהרחבת ה־ ייצור ליצוא — אמר ביום ו' שר־ האוצר, מר פנחס ספיר, בסכמו את סיורו במפעלי התעשיה בעמק היר־ דן ובגליל.

הוא מסר, כי התעשיה בגליל הת־ בססה והביא כדוגמה את מפעלי כפר הנשיא שסיימו השנה לראשונה ב־ רווח של 700 אלף לירות. פרי הגליל בחצור הגלילית ליצור ויצוא ירקות ופירות ישקיעו השנה 4.5 מיליון לי־ רות בהרחבת היצוא ואף הוא סיכם את השנה החולפת ברווח של 700 אלף לירות, אמר השר.

בתום דבריו הטעים מר ספיר, כי מן ההכרח לעשות מאמץ נוסף ל־ תיעוש הגליל העליון ולהקים באיזור מפעלים נוספים. הוא הביע את בט־ חונו, כי משרד המסחר והתעשיה יסייע במשימה זו.

בגדות נענה השר לבקשת חברי הקיבוץ לגיוס תרומה של 300 אלף לירות להשלמת בית תרבות במקום על שם יו"ר הכנסת לשעבר, ראובן ברקת ז"ל.

ועדת הכספים: אין לחרוץ משפט סופי על תשלובת ערד

דחתה הצעת ח"כ י. בדר, שגינה חלקה של הממשלה בפרשה ודרש הגבלת סמכויותיה בעסקות מעין אלה

(ל.ע.ב.). ועדת הכספים של ה־ כנסת סיימה בשבוע שעבר את דיוניה בענין „ערד תרכובות כי־ מיות בע"מ". הוועדה דחתה את הצעת הח"כ י. בדר (בשם סיעת גח"ל), ברוב קולות.

המסקנות שפירסמה הוועדה בין השאר:

1. הוועדה דנה בדו"ח מבקר המ־ דינה והשתתפותו וכן בהשתתפות שר־הפיתוח והנהלת החברה. הוועדה רשמה לפניה את הדו"ח והיא בדעה אחת עם המבקר בנוגע לכל מימצאיו.

2. הוועדה סבורה, שעם כל הקש־ יים והליקויים שנתגלו בתכנון המפ־ על ובשלבי הקמתו הראשונים, אין לח־ רוץ משפט סופי על עצם הנסיון. לא נראית לוועדה ההצעה בדבר סגירת המפעל או הקפאתו.

3. א. הוועדה מבינה את הערכות למאמציה הבלתי־נלאים של הנהלת המפעל כדי לחלץ את המפעל ממצבו הנוכחי.

ב. הוועדה רשמה לפניה שעל פי המלצתה, מינה שר הפיתוח ועדת מומחים שאינה קשורה למפעל, ש־ תפקידה: ● להגדיר הבעיות כפי ש־ הן מסתמנות כיום; ● לבדוק דרכים אלטרנטיביות להפעלת המפעל; ● לבדוק הכדאיות הכלכלית בטווח ארוך ולהמליץ על דרכי הפעולה ש־ יש לנקוט בהן; ● על הוועדה להג־ גיש המלצותיה עד 31.7.73.

4. הוועדה רשמה לפניה הודעת שר־הפיתוח, שהממשלה תנקוט בכל הצעדים הדרושים למיצוי מלוא אח־ ריותה של החברה השותפת הזרה (מדירה) ולנזקים שנגרמו בענין.

5. הוועדה תעקוב אחר התפתחויות המפעל ותתבע דיווח מקיף ומפורט על מצבו בטרם תתיחס להתחייבו־ יות כספיות נוספות.

הצעת ח"כ בדר

בהצעתו שנדחתה, קבע ח"כ י. בדר, כי דו"ח המבקר חשף שרשרת ארוכה של שגיאות שהממשלה אחר־ אית להן ביחוד בפרשת השותפות עם חברת מדירה האמריקאית — על אף העובדה שמומחים ישראלים הזה־ הירו מהסיכון הרב הכרוך בכך. „ה־ ממשלה ונציגיה לא שמו לב לעצות להקים קודם כל מפעל נסיוני; כן הזניחו הממשלה ונציגיה חובתם ל־ פקח על הקמת המפעל". עוד קובע ח"כ בדר, כי הממשלה הסכימה לפר־ רוק השותפות עם מדירה בשלב רגיש ביותר... „לפיכך היא אחראית בפני הציבור ובפני משלם המסים לנזק שנגרם למדינה על־ידי קלות הדעת והחיפזון יתר".

ד"ר בדר הציע, שהוועדה תמליץ בפני הכנסת להגביל בחוק מיוחד, את סמכויות הממשלה להקמת מפע־ לים עסקיים על אחריותה ולהבטיח שכל פעולה כזאת תיעשה בעתיד ב־ אישור הכנסת. בדרך כלל ראוי להע־ דיף יוזמה פרטית ולא לנפח יותר את הסקטור הממשלתי — הוא קבע.

הוארך מעצר לנדסברגר

המשטרה: בידינו עדות הקושרת אותו לשוד בכנסיית הקבר

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

נציג המשטרה אמר ביום ו' בבית המשפט השלום בירושלים כי בידי המשטרה עדות הקושרת את יורם לנדסברגר לביצוע שוד הכתובת הע־ תיקה בכנסית הקבר בעיר. השופט ציווה להאריך את מעצרו של לנד־ סברגר ב־15 יום.

המפקח שמעון טל סרב לגלות את שמו של האיש שמסר את העדות וכל פרטים אחרים על הכתוב בעדות. הוא הסכים להראות את תוכנה רק לשופט שהסתמך עליה בהחלטתו ל־ האריך את מעצרו של לנדסברגר, שכבר היה עצור שמונה ימים.

פקח טל הצהיר בבית המשפט כי המשטרה מחפשת עתה גלימות כמ־ רים שהשתמשו בהם שלושת השוד־ דים שנכנסו בלילה לכנסיה. אחד השודדים כנראה אף נמלט דרך הגג בתלבושת כומר. כן מחפשת המש־ טרה את כלי הנשק שהיו ברשות השודדים ואת הכתובת העתיקה ש־ נגנבה מהמקום. איש המשטרה אמר כי נעשים מאמצים רבים לאתר את הכתובת שכנראה משכה את תשומת ליבם של השודדים מאחר שהיא מ־ שובצת אבנים מבריקות. בין פעולות המשטרה נעשה גם חיפוש בדירתה של חברתו, שם התגורר לנדסברגר ביום בו נעצר. בחיפוש לא נמצא דבר.

(ע). עוד שמונה יהודים, ביניהם ילדה בת 12, נתפסו ונעלמו בשבוע האחרון בעירק. בכך מגיע מספר ה־ יהודים שנעלמו עד כה בעירק ל־ 24. בינתיים נמסר לפרסום שמו של הנעדר ה־16, שוע עזיז.

חב' מגדלות מכרה נכסיה בתל־אביב, ב־12 מיליון ל"י

הרוכשת, חברה הרשומה בארה"ב, תמשיך בתכנית הישנה: בית מלון על מגרש „גן רינה"

מאת אלעזר לוין
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

חברת מגדלות מכרה ב־12 מיל־ יון ל"י את נכסיה בתל־אביב — מגרש ויסודות לרב־קומות בקרן בן־יהודה/שלום עליכם, לחברת השקעות הרשומה בארה"ב. החב־ רה הקונה, הנמצאת בבעלות מש־ פחתית, מנהלת את עסקיה ברחבי העולם ממרכזים בארה"ב ובאיר־ רופה, ונחשבה לאחת החברות הג־ דולות בענף נכסי דלא־ניידי. נר־ אה כי הבעלים של מגדלות יבקש־ ו לממש את התכנית הישנה, להקים מלון רב־קומות במקום. מגדלות נוסדה בשנות ה־60 כדי להקים מלון עגול של 30 קומות על מגרש שעליו היה בעבר קולנוע גן־רינה (על חלק ממגרש זה הוקם במשך הזמן בית חב' סהר, בנין משרדים של שלוש קומות). בשנים האחרונות היתה חלוקת המנ־ יות במגדלות כך: סולל בונה 25%, קבוצת פיליץ 25%, סהר־השקעות 25%, חברת ראנד 25%. חברת ראנד נמצאת בשליטת מר יהודה פרלין, בעל חברה הנד אמישראגו, ועו"ד דוד שלוסברג, המייצג בחברה זו אינ־ טרסים של קבוצת משקיעים יהודים מדרום אפריקה (קבוצה זו עומדת להקים בקרוב בית משרדים באיזור מגשיה, וקיבלה אישור מיוחד מה־ אוצר לשם כך, למרות הגבלות הבניה).

בניית הפרויקט נסתבה שנים בשל חילוקי דעות בין השותפים, שאף החד בקיום חילוקי דעות אלה בתצ־ היר שמסרו אשתקד לביהמ"ש המחו־ זי בתל־אביב, בענין תביעת שכר של אחד מעובדי הפרויקט. לפני כמה חודשים החליטו השותפים למכור את הנכס, והטילו על מנכ"ל סולל בונה מר צבי רכטר לנהל מו"מ עם קונים פוטנציאליים בשבוע שעבר נסתיים המו"מ עם חברת השקעות הבינלאו־ מית, בחתימת הסכם למכירת הנכס.

זה עתה הופיע

הַפַּקָּד

מאת

צבי לידסקי

רומן מתח החודר לנבכי העולם התחתון הישראלי על כל שלוחותיו וגווניו החל ברצח „לחיסול חשבונות", וכלה בזנות ובהברחת סמים. במרכז העלילה ניצב קצין משטרה בכיר, פקד דוד סגל אשר תוך כדי עבודתו בחקירת תיק רצח השוד, מסתבך בפשע של הברחת סמים גדולה אל מחוץ לגבולות המדינה.

בספר זה ניתן לראשונה תיאור גיבורי העולם התחתון הישראלי, דרך חייהם, מאוויהם, מחשבותיהם והתנהגותם.

ספור המעשה מתרחש במשרדי החקירות של המשטרה, בדירותיהם הפרטיות של מנהיגי העולם התחתון, בבתי־סוהר, בבתי־מעצר, באולמות בתי המשפט ובעיקר בבתי הקפה, בברים וברחובותיה של תל־אביב היפה, הצוהלת, העליזה והססגונית כפי שהיתה בשנת 1969.

ספרי שין שין

חג שמח!

מאחלים:

מלוס־אודיו ואקוסטיקה בע"מ

תל־אביב — רח' דיזנגוף 260, טל. 237851
ירושלים — רחוב ינאי 6 טל. 224389

לכל לקוחותיהם ולמפיצי:

marantz. We sound better. KEF

תל־אביב: וידיאטרון — לנקו, רש"י 16
ס.ב.ב. שד' רוטשילד 31
קר־אור, אלנבי 109
ירושלים: אלבינגר, שלומציון המלכה 18
חיפה: כל אלקטריק, הנביאים 15
רחובות: אלמור, הרצל 208
באר־שבע: השירות האלקטרוני, העצמאות 49
רמת־גן: כל אלקטריק, ז'בוטינסקי 93 (מול אואזיס).

טיול סיני

פה, ת"א, אל עריש, מיתלה, אבו רודס, שארם א שייך, דהב, אילת, חיפה

4 ימים 29.4 - 2.5.73

אוכל כשר ● אוטובוס תיירים מפואר
אפשרות הצטרפות מת"א ומירושלים — 425.— ל"י
★ הדרכה בעברית, אידיש ואנגלית

„אל־טורס" בע"מ

נורדוי 1, חיפה, טל. 666222—666951

גדול החזנים בדורנו

דוד קוסוביצקי

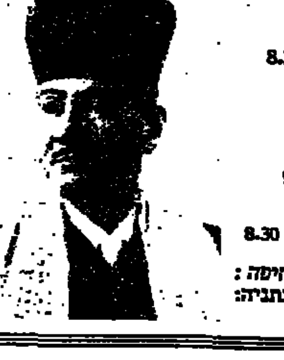

בפרקי חזנות ותפילות
ליד הפסנתר ד"ר ח. וינטרניץ

ת"א, היכל התרבות
אייר יום ד' 2.5 בשעה 8.30
ארמון — חיפה
יום שני 30.5 בשעה 9.00
שרון — נתניה
יום רביעי 9.5 בשעה 9.00
בניני האומה
אייר יום חמישי 3.5 בשעה 8.30

...זים: בת"א: „כנף" בחיפה: ...י בירושלים: „כהנא" בנתניה: „סיגנל".

חברה גדולה בחיפה

דרוש

מכבש לכיבוש חציץ

תוצרת ניו־הולנד
דגם 282 במצב עבודה תקין

לפנות לת.ד. 9720 חיפה

הוצאת ספרים מ. ניומן בע"מ

הופיע הספר

ש. שלום

חתן פרס ישראל תשל"ג

הדים, תגובות ומאמרים על שירתו
ערך — שרגא אבנרי

המחיר 22.50 ל"י

ניתן לרכוש את הספר עד 25 למאי, ש. ז. במחיר המיוחד של שבוע הספר העברי 17.50

ההפצה: א. ערמוני, בלפור 4, תל־אביב

— גזור ושלח —

לכבוד הוצאת מ. ניומן
רחוב השרון 12, תל־אביב

אבקש לשלוח לי . . . . . עותקים של הספר הדים, תגובות ומאמרים על שירת ש. שלום

מצורף סך . . . . . ל"י

השם ____

הכתובת: ____

רחוב, מספר, עיר.

חברת החשמל לישראל בע"מ

מחוז הדרום — תל־אביב

מכרז מס' 356/73/73

...בקשות הצעות להעברת בורות לעמודי החשמל בקו מתח העליון ...ה במבנה ת"א מזרח ותחנת מיתוג יבנה, והתקנת דרך כורכר. ...רטים על העבודות הנ"ל אפשר לקבל במשרדי החברה ברח' ...16 תל־אביב, החל מיום 24.4.73 תמורת תשלום של 30.— ל"י. ...הצעות יש להחזיר עד יום 3.5.73 בשעה 12.00.

...בידי החברה לבצע את כל העבודה או חלק ממנה ואין היא ...ה לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

סע בביטחה!

„פיאט" לשרותך לאורך כל הדרך

סוכנות מכוניות ליס חתיכון בע"מ — הסוכנים הכלליים של „פיאט" בישראל — דאגה לרשת מוסכי־שרות יעילה בכל רחבי הארץ. אנשי המקצוע המעולים, הציוד החדיש והחלפים המקוריים במחירים סבירים — מבטיחים לבעלי מכוניות „פיאט" בישראל נסיעה בטוחה לאורך כל הדרך. הקפד להעניק למכוניתך שרות טוב במוסכי „פיאט" האיזוריים והמוסמכים:

מוסכים אזוריים: ★ תל־אביב, „המוסך המרכזי", רח' גבורי ישראל 109 ★ חיפה, „מוסך טכנו רכב", מפרץ חיפה — ליד משרד הרישוי ★ ירושלים „המוסך האזורי", דרך בית לחם 142 ★ באר־שבע, „מוסך הנצחון", אזור התעשיה

מוסכים מוסמכים: ★ קרית שמונה, „מוסך החולה בע"מ", אזור התעשיה ★ טבריה, „מוסך גולן", אזור התעשיה ★ צפת, „מוסך פריד דאהר", אזור התעשיה ★ נהריה, „מוסך ז'אק", תחנת דלק געתון ★ נתניה, „מוסך נעש", אזור התעשיה ★ רמתיים, „מוסך שרון", רח' הבנים ★ בני־ ברק, „מוסך בז'רנו", רח' הירדן 28 ★ תל־אביב, „מוסך קובלסקי", שדרות החשכלה 7 ★ יפו, „מוסך אמיר", רח' שלמה 38 ★ רחובות, „מוסך ליליאן", אזור התעשיה — דרך יבנה ★ אשדוד, „מוסך שרותון", אזור התעשיה ★ אשקלון, „מוסך אלבי", אזור התעשיה ★ ירושלים, „מוסך הרכב", רח' ירמיהו 58 ★ דימונה, „מוסך דואק", אזור התעשיה ★ אילת, „מוסך אורחות המדבר", ת. ד. 230.

FIAT

مكتبة الأمل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הקשר הצרפתי

מאת יהושע שגיא

אפשר להתייחס לכאן או לכאן למבחן התפוז, שהחליט לערוך אמש בפאריס מאמן נבחרת הכדורגל אדמונד שמילוביץ לקפטן הלאומי לשעבר, מרדכי שפיגלר. אפשר להסכים לשיקול המקצועי של המאמן ואפשר גם לבקר אותו — אבל כל זאת אינו בעל ערך ממשי, כאשר דנים בסערה שהתחוללה בין כתלי ההתאחדות לכדורגל, בעקבות רצונו של שמילוביץ לצאת לפאריס לבחון את שפיגלר.

הסערה התעוררה בעקבות ניתוק היחסים הקיים בין מאמן הנבחרת ליו"ר ההנהלה, זאב בר־סבר, שדרש את הדחתו של שמילוביץ לאחר כשלון הנבחרת בטורניר הקדם־אולימפי בראנגון, ומשלא נתקבלה דרישתו לא חדל לתת ביטוי, גם פומבי, לבקורתו הקשה על המאמן הלאומי.

אין זה חשוב כרגע מי צודק. הקובע הוא, כי שני היריבים הללו — מאז ההתנגשות התכופה הקשה ביניהם — לפעול זה כנגד זה במחתרת, בצורה שאינה הולמת מוסד שחל בו שינוי לא מבוטל לאחר מסקנות ועדת עציוני ואימוצן על־ידי שר החינוך והתרבות יגאל אלון.

העובדה הבסיסית היא כי בר־סבר היה האיש שלחץ לצירופו של שפיגלר לנבחרת, שהבא למשחקים המוקדמים על הגביע העולמי בסיאול. ומשהחליט שמילוביץ להסיר את התנגדותו להתורת שפיגלר לסגל, דומה היה כי פנייתו לבר־סבר לאשר זאת תתקבל בהערכה, בהוגנות מהלך נכון של המאמן.

אלא ששמילוביץ חשב אחרת. מתוך נסיון קודם, כאשר היו"ר התייצב נגדו בבמת הדמעויות, האמין כי אפילו כאשר יבקש לעשות כחפצו של היו"ר, יתקל בהתנגדותו הנמרצת. המאמן תיכנן אפוא את מסעו לפאריס בלי ידיעת היו"ר, מאחורי גבו, עד שהפרשה הודלפה לעתונות ובעקבותיה אירעו חילופי דברים קשים בישיבת מזכירות ההתאחדות.

התייצבותו של בר־סבר כנגד המהלך שפגע בו היתה מובנת לחלוטין, גם אם אין להסכים להערכותיו המקצועיות. ככלות הכל, לא יהיה זה נבון לדרוש מהמאמן לצרף לסגל כדורגלן שהיה פצוע, ושלא נראה בפעולה מאז כמה חודשים. הקביעה, כי „אם הוא טוב לפ.ק. פאריס הוא טוב גם לנבחרת", צריכה בכל מקרה להתקבל על־ידי מי שקובע את ההרכב. רק על־ידו.

כך או כך, דומה כי התרגיל המסובך שנעשה ערב צאתו של שמילוביץ לפאריס, יותר משחשף מערכת יחסים מעורערת, היה יכול להיעשות גם בצורה אחרת — בלי ללבות מחדש את האש בצורה קיצונית כל כך.

כאשר נותרו רק כשלושה שבועות עד למשחקי סיאול, דומה כי הגיע הרגע בו יפסקו מלחמות היהודים ברחוב קרליבך. מוטב להפנות את תשומת הלב לאירוע הממשמש ובא, שיחרוץ את גורלו של הכדורגל הייצוגי שלנו לשנתיים הקרובות.

הנצחונות הקטנים וההשמצות הגדולות ערב המסע ישכחו כלא היו לאחר משחקי סיאול — בהם יתברר אם הצליחה הנבחרת הלאומית להתאושש מכשלונה בטורניר הקדם־אולימפי אשתקד בראנגון.

*

אין ספק שגם המאמן שמילוביץ וגם היו"ר בר־סבר חפצים בכל לבם בהצלחת הנבחרת בחודש הבא. יש לגייס, אפוא, את התבונה וקור־הרוח ולהחזיק את המריבות שהצטברו, כדי לפעול בכל לב, ועם כל הרצון הטוב, להצלחת הנבחרת.

הדו־קרב הרגשי הסוער המתנהל עתה הוא מיותר, מזיק ופוגע, אפילו פה ושם הוא מקנה נצחונות קטנים לזה או לזה.

אבל ככלות הכל, הוי מאבק חסר תכלית ותועלת, שיש להימנע ממנו — לא רק לטובת היריבים עצמם, אלא הרבה יותר מכך לטובת הנבחרת הלאומית, שכה מרבים להתנאות באוירה הטובה השוררת בין חבריה.

ליברפול נכנעה 2:1 לניוקאסל
תיקו 0:0 בין ארסנל ואברטון

ליגה אנגלית

לונדון, 21 (עיר). הקרב על הבכורה בליגה האנגלית נמשך עתה בכל עוזו והכרעה שהמאבק על התואר יוכרע רק במחזור האחרון, בין שתי הראשונות בדירוג ליברפול וארסנל, אם כי לשלישית, לידס, עדיין סיכויים כלשהם.

ליברפול נוצחה לעיני 37 אלף צופים בניוקאסל 2:1, וארסנל סיימה בגודיסון פרק בתיקו אפס עם אברטון לעיני כ־43 אלף צופים. בין הדדור הבקיע את שני השערים לזכות ניוקאסל (43 ו־66). לליברפול הבקיע קיון קיגן (24).

לליברפול 57 נקודות מ־40 משחקים ולארסנל 54 כ־39 משחקים. לידס, שהכניעה את קריסטאל־פאלאס 0:4, צברה 51 נקודות ונותרו לה ארבעה משחקים לסיום — שניים פחות מליברפול, כך שאם תנצח בכולם וליברפול תפסיד באחד ותסיים בשני בתיקו, תוכל ליטול את התואר. כשעליה להיפגש ביום ב' (כותר) עם ליברפול על מגרשה של האחרונה. משחקה האחרון יהיה נגד ארסנל ב־9 במאי.

הגם שטרם נקבעו היורדות, יהיו אלה שתיים כשלוש מועמדות — קריסטאל־פאלאס, ווסט־ברומיץ ונוריץ — הרי שכבר ידוע מי תעלה בעונה הבאה בליגה הראשונה — ברנלי וקווינס־פארק־ריינג'רס. כמו־כן עלותה בולטון מן הליגה השלישית.

בקרב התחתית ניצחה נוריץ בחוץ את ווסט־ברומיץ' 0:1 ולה שתי נקודות יותר מאשר לשתי הבורחות לצרה. שער הנצחון הובקע בדקה ה־84.

פרנקי גריי, אחיו של אדי, השחקן הסקוטי הבין־לאומי, כבש שער בהופעת הבכורה שלו במדי לידס, את יתר השערים הבקיעו בילי ברימנר, פיטר לורימר ואלן קלארק.

בליל־שבת נוצחה קריסטאל־פאלאס בביתה על־ידי לסטר (1:0) ואילו ווסטהאם גברה על סאותהמפטון 3:4 כשבראיין רובסון כבש שלושער. עד כה הבקיע רובסון העונה 28 שערים, שער אחד פחות מאשר ג'ף הארסט, המחזיק בשיא השערים של ווסטהאם לאחר המלחמה.

הדרבי העירוני במנצ'סטר, שהיה באולד־טרפורד, בין היונייטד לסיטי, הסתיים בתיקו אפס.

צ'לסי, שנדרדרה באחרונה, ניצחה 1:2 את סאותהמפטון, משעריהם של ג'יר קיקאפ וג'ון הולינס.

יתר התוצאות: דרבי — ווסטהאם 1:1, איפסוויץ' — וולבס 1:2, שפילד יונייטד — קובנטרי 1:3, טוטנהאם — לסטר 1:1.

מחריף המאבק בסקוטלנד

בסקוטלנד מתריף המאבק בצמרת, לאחר שסלטיק הכניעה את ארברוט 0:4 ואילו ריינג'רס סיימה בתיקו 2:2 עם אברדין. סלטיק מוליכה עתה בנקודת יתרון על ריינג'רס, כשמשחק אחד בלבד נותר לסיום. שתיהן יפגשו בגמר הגביע הסקוטי ב־5 במאי.

חשש לשיבושים בסיום משחקי הליגות

הנהלת איגוד שופטי הכדורגל החליטה להתפטר

בגלל אי צירוף שופט למשלחת לסיאול

מאת גדעון איזן
סופר „ספורט הארץ" בירושלים

לא כן הנמנע שבשבת הבאה יחולו שבושים במשחקי הליגות בכדורגל, לאחר שהנהלת איגוד השופטים החליטה בסוף השבוע להתפטר מתפקידה.

במכתב ששיגר יו"ר איגוד השופטים מר יעקב בינבשטוק אל חברי הנהלת האיגוד נאמר, כי מאחר שהנהלת ההתאחדות לכדורגל לא נענתה לדרישת איגוד השופטים לצרף את נציג איגוד השופטים למסע הנבחרת הלאומית לסיאול, ומשום שלא נענו כל התביעות האחרות של הנהלת האיגוד (שיפור תנאי ההלבשה, הגדלת סכום האש"ל לשופטים, שיפור המגרשים הרגישים בליגות הנמוכות והגברת השמירה במגרשים) הוא החליט להגיש את התפטרותו.

נודע, כי חברי הנהלת האיגוד שהתכנסו לישיבה מיוחדת החליטו אף הם להגיש את התפטרותם. מתרתיים יזמנו בינבשטוק על הנהלת איגוד השופטים למזכירות ההתאחדות לכדורגל.

עוד נודע, כי במכתבו של בינבשטוק אל חברי הנהלת האיגוד נאמר בין השאר: „התלבטתי קשות לפני שכתבתי מכתב זה. האמנתי שבהנהלת ההתאחדות מצאנו גוף שנוכל לעבוד עמו בצוותא כדי למלא את המשימות. ביקשנו להכיר בנו כגוף בעל זכויות וחובות מלאים, אך כיוון שהוחלט שלא להכיר בתביעתנו, אני רואה בכך פגיעה בי ומחאה נמרצת נגד יחס זה".

חזום וש. דוד בסגל המצפה לשובו של שמילוביץ מפאריז

מאת סופר „ספורט הארץ"

סגל נבחרת הכדורגל של ישראל יתכנס היום בבתי־ים למתנה־אימון, עם הגברת ההכנות למשחק הגמלין עם ווסטהאם מאנגליה והיציאה לטורניר סיאול בעוד כשלושה שבועות.

מאמן הנבחרת, אדמונד שמילוביץ, אמור לחזור היום בצהרים מפאריס, שם חזה אמש במשחקו של מרדכי שפיגלר. מלוד יעשה דרכו לבית המלון בו יתכנסו הכדורגלנים לאימוני הסגל. היום לא יהיו אימונים והוא יוקדש לטיפולים רפואיים.

לאימוני הסגל יצטרפו היום שני כדורגלנים חדשים: יחזקאל חזום, מהפועל תל־אביב, והשוער דוד מביתר תל־אביב. מהסגל שהופיע ברומניה ובאנגליה שוחררו יהושע פייגנבאום מהפועל ת"א והשוער מכבי יפו מרדכי מיכאלי.

● בהיעדרו של יחיאל ארזי נערך „ספורט הארץ" בידי יהושע שגיא.

180 דקות לפני סיום הליגה – רק בתחתית לא נסתיים המאבק

הכח אלוף — שמשון כמעט ירד

מעידת הפועל ת"א בחיפה (1:1 עם מכבי) הכתירה את הכח (1:3 על כפ"ס) * שמשון (0:0 עם בית"ר י־ם) על סף נשירה * הפועל פ"ת – בית"ר ת"א 0:0 * נתניה התאוששה על חשבון מרמורק 1:3

דני הפטל (במרכז) כובש מנקודת ה־11 את השער השני לזכות הכח ר"ג במפגש עם הפועל כפר־סבא (1:3) (צילום: אלכסנדר ויסקינד)

ליגה לאומית

מאת רפי לוי

קבוצת הכח רמת־גן היא האלופה החדשה של ישראל בכדורגל לעונת המשחקים 1973/73. זה נקבע בתום מחזור המשחקים ה־28 בליגה הלאומית, שני המחזורים שעוד נותרו לסיום העונה לא יהיה בהם כדי לשנות דבר לגבי מעמדה הרם של הכח שעלתה אתמול ליתרון בטוח של 5 נקודות על הדולקת בעקבותיה, קבוצת הפועל תל־אביב — ערב המיפגש בין השתיים בשבת הקרובה.

עם סיום משחקם של „הסגולים" בגלי־גיל נגד הפועל כפר־סבא בנצחון 1:3, טרם נודעה תוצאת המשחק בחיפה בין מכבי חיפה והפועל תל־אביב. עד אז הובילו התל־אביבים ביתרון 0:1 ונצחונם במשחק היה עשוי לדחות את ההכרעה בצמרת למחזורים האחרונים.

בעוד שחקני הכח עושים את דרכם אל עבר חדרי ההלבשה, נתבשרו הם ואוהדיהם הרבים, שעדיין המתינו במגרש, באמצעות מקלטי הרדיו, על הבקעת שער משווה לזכות מכבי חיפה היה זה דני רום. הותיק ששערו בדקה ה־86 לרשת הפועל תל־אביב נתן את האות להתפרצות של שמחה בקרב שחקני ואוהדי הכח, על זכייתם המוקדמת באליפות.

מצב לא פחות מתוח מאשר בצמרת היה בתחתית. שם, לא נקבעו עובדות ברורות לגבי הקבוצה שתצטרף אל הפועל מרמורק שירדה לליגה א'. המשחק המרכזי בבלומפילד בין קבוצות שמשון תל־אביב וביתר ירושלים, נסתיים בתיקו חסר שערים והותיר את שתי הקבוצות במתח לקראת שני מחזורי הסיום של הליגה.

גם במשחק המוקדם בבלומפילד בין קבוצות ביתר תל־אביב והפועל פתח־תקוה לא הובקעו שערים, והנקודה בה זכו הפתח־תקוואים היו־בית להם ביותר. תוך זה ירדה הקבוצה למקום ה־13.

בנתניה אירח מכבי המקומי את היורדת מרמורק שהוליכה במפתיע ביתרון של שער, אולם נכבשה בהמשך לשלושה שערים של המקומיים שזכו בשתי נקודות חשובות מאד במאבקם בתחתית, וטיפסו למקום ה־12 בטבלה.

בשבוע הבא תשחק נתניה בביתה במשחק מכריע נגד שמשון תל־אביב שמצבה הגרוע ימריץ אותה לשחק לחיים או למוות".

במאבק על המקום השלישי בין קבוצות הפועל ירושלים ומכבי תל־אביב שהיה בבירה, זכו התל־אביבים בנצחון 0:1 והחליפו מקומות עם יריביהם, שירדו למקום הרביעי.

ביפו הפתיעה קבוצת הפועל חיפה את מכבי המקומי בנצחון 1:3, בפתח־תקוה נפרדו קבוצות מכבי פתח־תקוה והפועל באר־שבע בתיקו 1:1.

17 שערים הובקעו במחזור ה־28 לעומת 19 שערים במחזור המקביל בסיבוב הראשון.

דירוג המבקיעים

בראש דירוג המבקיעים ממשיך לצעוד יחיד יחזקאל חזום שאמנם לא הבקיע אתמול, אולם נהנה משביתת יריביו לדירוג.

● 16 שערים — יחזקאל חזום.
● 15 שערים — יהושע פייגנבאום.
● 13 שערים — משה רומנו, יהודה שהרבני.
● 11 שערים — אליעזר צוייג, דרור ברנגר, אברהם נומה, ישראל פוגל.
● 10 שערים — יצחק בלום, פנחס קינסטליך.

משחקי השבת הבאה

(מחזור 29 — בסוגריים תוצאות המיפגש הקודם)

● הפועל ת"א — הכח ר"ג (1:2)
● מ. נתניה — שמשון (4:2)
● הפ. חיפה — בית"ר ת"א (0:1)
● מרמורק — מכבי יפו (3:1)
● מכבי פ"ת — הפועל י־ם (2:1)
● באר־שבע — מכבי חיפה (2:0)
● מכבי ת"א — הפועל פ"ת (1:1)
● בית"ר י־ם — כפר־סבא (3:2)

ג'רבי והפטל לא נבהלו מפוגל

שערים להכח: שלמה ג'רבי (42, 87), דני הפטל (60 — בעיטת 11 מ'). לכפר־סבא: ישראל פוגל (35).

כשירדו שחקני הכח מיוזעים ותשושים ממשחק הנצחון שלהם על הפועל כפר־סבא 1:3, בו הפגינו, במיוחד במחצית השניה, לחימה למופת על כל כדור, עדיין לא ידעו כי האליפות בכיסם.

רק עם הגיעם לחדרי ההלבשה הגיעה הבשורה המשמחת מחיפה על אבדן הנקודה של הפועל תל־אביב. השמחה במגרש הכח היתה גדולה. מאו־שם הופיעה השמפניה, הצצרות השמיעו את קולן ושחקני הכח התשושים אולצו לעשות סיבוב נצחון, בחלקו על כתפי אוהדים נרגשים.

90 דקות קודם לכן לא היתה התמונה משמחת כל כך. הכח עלתה למגרש נרגשת מאד. פרקש שיחק פצוע. הגנת כפר־סבא, בראשות מאיר כהן ומור, הדפה ללא שהיות כל נסיון הסתננות של שהרבני וחבריו. כפר־סבא גם הציבה אתגר לקפטן הכח שהרבני כאשר לא הציבה שמירה אישית עליו. אך יהודה'לה, חרף עזרתו הנרוצה והמסורה של משה יחיאל, לא הצליח לסכן את שערו של שהם המצוין.

בדקה ה־35 נראה חלום האליפות רחוק עוד יותר. גוזלן חילץ כדור משורוק מסר יפה למרצ'ינסקי שהתברג יפה בין מגיני הכח. חרף מצב הבעיטה הנוח שיצר לעצמו, שלח מרצ'ינסקי למיאוץ אל הכדור את חברו פוגל שבבעיטה חדה לפינה קבע 0:1 לכפר־סבא.

כל הסיסמאות והכרזות שהתנפו קודם לכן ביציעי גלי גיל קופלו. גם לפני שכבשו את השער הוכיחו הכפר־סבאים כי מבחינת אכביציה ויכולת אינם נופלים ממארחיהם. להיפך, מרצ'ינסקי המצוין דחף את חלוציו שוב ושוב לעבר קשרו של מנו ולולא שלוש הוחמצות משתוות של פוגל ממטרים ספורים, יש להניח סבקבוקי השמפניה היו מוחזרים סגורים הביתה.

אבל בדקה ה־42 התאכזר הגורל לכפר־סבאים. לאחר שתי קרנות רצופות לזכות הכח, הגיע הכדור לג'רבי על קו ה־16. החלוץ הצעיר סבבר אינו זוכר מתי כדורו פגש את הרשת במשחקי הליגה, בעט בחצי־גובה לא חזק, לפינת השער הכפר־סבאי. הכדור קיפץ על תלולית־עפר וחמק בין־ידיו של שהם אל תוך השער.

המחצית השניה נפתחה בהתעררות בשורות הכח. הפטל בהפקידו החוש־יישן כבלם ניקה את רחבת שערו. הפתיע לטוב משחקו הבטוח של המגן רודיטי. הקפטן שהרבני נתן דוגמא לחבריו כיצד יש להלחם ובתנועה בלתי־פוסקת סלל, פרק, גלוזם הסדיר 45 דקות רצופות את כל הגנת כפר־סבא. למשל בדקה ה־60 שלח את משה יחיאל ברחבת כפר סבא, אך מאיר כהן תפס את יחיאל בחולצתו באמרו לו: מה אתה מבהר... מנחם אשכנזי הצביע על הנקודה הלבנה. דני הפטל בעט חבה בפיצוי על משחקו המסור בהעלותו את הכח לעמדת יתרון.

כפר־סבא עדיין לא הריכה ידיה אך במקום לשלוח את חלוציה המסוכנים לגיחות עומק ולנצל את אגפיה, הירבתה במשחק לרוחב ובבעיטות מרחוק. מן הצד האחר המשיכו משה יחיאל ושהרבני לשחק יודרים מול כפר־סבא. המשחק נעשה ער ובוחות, התקפה רדפה התקפה. שהם המצוין הציל את שערו ממצבים אבודים, גוזלן הבקי מקו השער הם מגבר היקה מאגו את עמיתו.

בדקה ה־87 התפוצצה ההתקפה היפה במשחק. שהרבני בעט לעבר שער כפר־סבא, שהם הדף בינוק בהדר, הכדור נבעט שנית לפינת שער כפר סבא ומשם. ניתז לאחר פגיעה בעבכוו של מגן כפר־סבאי, הגיע לשלמה ג'רבי שהעלה את יתרון הכח ל־1:3 ונתן את האות לשמחה הגדולה עם זכיית הכח באליפות השניה בתולדות המועדון.

הכח ר"ג: כאגו, רודיטי, הפטל, שאול כהן, שכיצר, משה יחיאל, פורוק, מסינג, ג'רבי, שהרבני, פרקש. כפר־סבא: שהם, מ. כהן, אברוצקי, מור, אינשטיין, גוזלן, מרצ'ינסקי, שות, נגבי, פוגל, רונק (גינזבורג). שפט מנחם אשכנזי לעיני 4000 צופים בגלי גיל.

אמנון ברק

קפטן הכח ר"ג יהודה שהרבני נישא על כתפי אוהדים, עם הכרזת קבוצתו לאלופת הליגה הלאומית בכדורגל.

הבריחה הגדולה של נתניה ב־12 דקות מלהיבות בסיום

מכבי נתניה — הפועל מרמורק 1:3 (0:0)

השערים לנתניה: שרגא טופולנסקי (73), יהושע גל (80), ישראל חג'ג' (85). למרמורק: מאיר חייקה (70).

בסיום דרמטי ובהתרגשות רבה נסתיים המשחק בין מכבי נתניה להפועל מרמורק, בנצחון נתניתי רב־חשיבות לגבי מעמדה בליגה.

במשך 69 דקות התנהל בשדה משחק עשור, שלא אחת לווה בקריאות של הקהל „ליגה א'", בגלל הרמה של שתי הקבוצות. הנתנייתים הביתיים, אמנם הכתיבו את קצב המשחק, אך חלוצי הקבוצה ללא ויקטור טרוסי הפצוע, התקשו להבקיע את שוער מרמורק, קריאל, שהיה בדקות אלו השחקן הבולט בשדה.

אך בעוד אוהדי נתניה מייחלים לשער יתרון שהיה בו כדי לשקף את יחסי הכוחות בשדה, הצליחו חלוצי מרמורק להפתיע את שחקני נתניה ויושבי היציעים בשער בלתי צפוי. היה זה בדקה ה־70 עת מוני שרעבי גבר על טופולנסקי בקרב־מגע קצר. שוער נתניה שטיגקלר, בהופעת בכורה בליגה, הבחין בסכנה ויצא משערו, אך שרעבי בעט במהירות לשער החשוף. הכדור פגע במשקוף, אך חייקה היה במקום ושלח את הכדור שנית, הפעם לרשת.

שער זה הכה את הנתנייתים, שלרגע נראו אובדי־עצות. כאן החליף המאמן רדלר את אליעזר שלומוביץ הפצוע ביעקב שמואל. בעקבות החלפה זאת, הוסט שרגא בר לעמדת הקיצוני הימני, וישראל חג'ג' הועבר למרכז ההתקפה.

הילוף זה הביא לתוצאות מהירות. תוך שלוש דקות הצליחו הנתנייתים להשוות בנגיחה של טופולנסקי לאחר קרן של סאבו. כשהם נישאים על גל ההתלהבות, המשיכו הנתנייתים לתקוף ובדקה ה־80 זכו בשער יתרון. השער היה אומלל לגבי השוער המצטיין קריאל. שרגא בר העביר כדור למרכז, יהושע גל נגח מקרוב ולהפתעת הכל חמק הכדור מתחת לבטנו של קריאל לרשת.

הנתנייתים, שעדיין לא היו בטוחים בנצחונם, הגבירו מיד התקפתם. סאבו פרץ משמאל, העלה למרכז וישראל חג'ג' נגח מבין ידיו של קריאל לרשת. היה זה אות להתפרצות גל שמחה אשר שטף את כל אוהדי נתניה והשחקנים, שרבים מהם הזילו דמעות גיל, על שנתניה נחלצה מסיום הירידה לליגה א'.

מכבי נתניה: שטיגקלר, סלומון, טופולנסקי, חיים בר, חג'ג', עמירה, שרגא בר, גול, רובינשטיין (גל), א. שלומוביץ (יעקב שמואל), סאבו. הפועל מרמורק: קריאל, פוסק, דירקס, אורנשטיין, לביא, שעובי, שרעבי, גולדשמיט (גרינברג), בד־ארי, חייקה, סמו. שפט לנשטו לעיני 4000 צופים בנתניה.

שמואל שפיר

זלצר ונומה חילקו הנקודות

מכבי פתח־תקוה — הפועל באר־שבע 1:1 (1:0)

השער לפתח־תקוה: יצחק זלצר (57). לבאר־שבע: אברהם נומה (5).

משחק כדורגל משעמם, דל באירועים, שלא עניין במיוחד את 1,500 הצופים — זו היתה אתמול התמונה בפתח־תקוה שם סיימה המארחת — מכבי פתח־תקוה בתיקו 1:1 את משחקה עם הפועל באר־שבע.

במחצית הראשונה היתה הקבוצה מהנגב עדיפה מול שחקניה הנרפים של קבוצת מכבי. העדיפות רק בשער אחד בדקה ה־5, כאשר אברהם נומה נגח לרשת את הכדור, שמסר לעברו אליהו עופר.

גם בדקות אלו שלטה באר־שבע, שהופיעה בהרכב חסר: ללא השוער דהאן, הבלם בן־דוד והחלוץ ברד. הסרתם של שחקני המפתח לא הורגש מאחר שמחליפיהם הצטיינו: השוער גוזמן מילט את שערו מכמה מצבים מביכים, הקשר יעקב פולברנים גילה יכולת מרשימה בהנהגת חבריו במרכז השדה וביכולת מכבית כעולה.

במחצית השניה נשתנתה התמונה בשדה, כאשר קבוצת מכבי השתפרה מול נסיגה בשורות באר־שבע. נראה שיתרון זה לא הספיק אלא לשער אחד בלבד, שהיקנה שוויון למכבי: בדקה ה־57 פרץ דני ספוקויני במהירות מסחררת באגף השמאלי והקשית לעבר הרחבה היצר לרגליו של שמעון הינשי. היבש בעט לגופו של שוער מכבי, שלמה קיל שהדף את הכדור לעבר קו ה־5. על הכדור עט יצחק זלצר שבהדף נעלו השכין את הכדור ברשת.

לאו הוספק המשחק בדקה זו ודאי לא היה נגרע חלקם של הצופים המשועממים.

מכבי פתח־תקוה: קיל, גולדצימר, ז. זלצר, פיינברג, מאוזה, מקמל, אופנהיים, היבש, י. זלצר, מרורחי, ספוקויני. באר־שבע: גוזמן, (בניזמי), דקל, בן־דוד, ה' יהודה, עופר, י' אליהו, י. פולבריניס, נומה, דיווס, א. צבי. שפט נח רבינוביץ לעיני 1,500 צופים, במגרש הפועל פתח־תקוה.

שמואל קלינר

סלימן: שער אחד שווה יותר מ־17 קרנות

מכבי תל־אביב — הפועל ירושלים 0:1 (0:0)

השער: אורי סלימן (66).

הפסד צורב ובלתי מוצדק ספגה אתמול קבוצת הפועל ירושלים על מגרשה, כשנכנעה לאלופה קבוצת מכבי תל־אביב ונאלצה לאחר 12 מחזורים לרדת מן המקום השלישי בטבלה.

חניכיו של אמציה לבקוביץ היו עדיפים על צבי רוזן וחבריו בכל שלבי המשחק. הם יצרו לחץ רצוף על שערו של מליקה המצוין, אולם אוזלת־רגל משוועת של החלוצים המקומיים, חוסר מזל ושמירה אישית להוצאת של ירון עוז על כוכב ירושלים אלי בן רימוזי, הביאו נצחון למכבי תל־אביב בניגוד ליחסי הכוחות במגרש בקטמון.

על הלחץ הכבד על שערו של מליקה יעיד יחס הקרנות — 0:17 לירושלים, זה נוסף לבעיטות עונשין מן הנקודה הלבנה שהוחמצה, ובעיטות עונשין מ־16 מטר שלא נוצלו.

יתרה מזו השופט אהרון גאון ניהל את המשחק בצורה רשלנית. הוא אישר את שער הנצחון לזכות תל־אביב שנראה כי נכבש מעמדה נבדל. הוא שילהב את האווירה הרגועה במגרש, שלף כרטיסים צהובים כלפי סלבי (ממכבי) ומרילי (מהפועל) ללא סיבה. המשחק היה במרבית שלביו מהנה ומעניין.

ירושלים פתחה בתנופה. סיגל (7) יקה בעיטה חדה מ־20 מטר שנהדפה ע"י מליקה בקצה אצבעותיו לקרן. אם אם התאזנו הכוחות וגוזלן (17) ניצל מירצה בהגנת ירושלים. פרץ לבדו ובעט לרוחב השער, אולם איש מחבריו לא ידע לנצל את המסירה. מן הצבר האחר (20) הגביה מהצבי קרן לירושלים ועמום הנרוס יפה הבגה כדור אדיר, אך כמעל המשקוף.

במחצית השניה גבר הלחץ המקומי. חלוצי ירושלים הסתערו שוב ושוב על שערו של מליקה. כדורגלני האלופה נקנו לקטרם כשהבלם צבי רוזן מהזה את עמוד התוך של ההגנה. מדרוזי (47) קיבל מסירה מתורקמן אך מעמדה מצויינת בעט לחוץ. בדקה ה־65 הקשית בן רימוזי עונשין לירושלים, אחולאי נגח, אולם מליקה שוב היה במקום וקלט.

לא חלפה דקה ותל־אביב רכשה את שער הנצחון. גמני פרץ מימין, הגנת ירושלים קפצה על מקומה תוך צפיה לשריקה "נבדל. אולם השופט היסס.

(הסוף בעמוד 5, טור 3)

אחרי 86 דקות הוציא רום את הפועל ת"א מהמירוץ

מכבי חיפה — הפועל תל־אביב 1:1 (0:1)

השער למכבי: דניאל רום (86). להפועל ת"א: יונה זליקובסקי (11).

כדורגלנו הותיק של מכבי חיפה דניאל רום (שמולביץ) בן ה־33 השיג אתמול לקבוצתו את נקודת הליגה היקרה בשער שנפלא כעבור 4 דקות לפני סיום המאבק שלא הוכרע (1:1) — אך הרס את גורל המירוץ לאליפות.

רום, שהחליט לחזור לשחק כדורגל רק לפני כמה חודשים, אחרי הפסקה של יותר משנתיים, הוכיח כי חזר גם לכושר מצוין. בכמה משחקים אמנם שותף רק בשלבים שונים של המחצית השניה. אבל באחרונה הפך שוב לשחקן קבוע בהרכב הפותח.

אתמול באיש חוליית הקישור היה הבולט בקבוצתו, גם כשהועלה לעזרת החלוצים בתפקיד כקיצוני שמאלי במחצית השניה, כשקבוצתו פיגרה בשער.

כדורגלני הפועל תל־אביב העומדים את המקום השני בטבלה לא הלהיבו הפעם. היו אלה דווקא המארחים שזכו להכוואות כדי פעם ולקריאות עידוד, מפי 7000 הצופים שבאו לאיצטדיון החיפאי.

כבר בפתיחה היו החיפאים קרובים להשגת שני שערים. בדקה ה־4 פרץ יואב לוי באגף הימני, העביר כדור מצויין למרכז ומשה אגמי הוציא מסוחת זעיר. 3 דקות לאחר־מכן בעט יואב לוי מ־18 מ' כדור שחלף רק מעט מעל שערו של בורנו.

אולם דווקא מהעבר השני הובקע השער הראשון בדקה ה־11: יונה זליקובסקי התל־אביבי, שחלף דקה קודם לכן את קסטרו הפצוע, ניצל אי־הבנה בין הבלם החיפאי ושוערו.

[illegible] בדקה ה־15. השופט שמואל הגדורג שעלה לשטח פצוע ולא יכול היה להמשיך. הוא העביר את המשרוקית לקוונו מרכוס עוזיאל שהמשיך לנהל את המשחק עד לסיום.

בדקה ה־18 אחרי לחץ חיפאי, בעט אגמי מ־16 מ' כדור מצויין לעבר חיבורי קורות השער התל־אביבי, אולם בורנו הצליח להדוף לקרן.

במחצית השניה כמעט לא נשתנתה התמונה. התל־אביבים נלחצו ברוב הזמן לשערם. בדקה ה־63 אמנם הבקיע אורטני שער לזכות התל־אביבים השופט עוזיאל אף אישר זאת, אך השופט הגדורג, שהמשיך לקוון, נפנף לנבדל השער נפסל. בדקה ה־70 היו החיפאים קרובים לשער משווה, כשיואב לוי בעט מ־2 מ' מול שער ריק למשקוף השער, הכדור הוחזר לרגליו של דניאל רום שבעט בעצמה, אולם בורנו הדף לקרן בזינוק נפלא. אגמי שוב החמיץ ופרימו הוחלף על־ידי פרנקו אחרי שנפצע.

ככל שקרבו מחוגי השעון לסיום, כן גבר הלחץ החיפאי ובדקה ה־86 השיגו המארחים את שער השוויון: אהרון גרשגורן הסיט לדניאל רום באגף השמאלי, ורום הבקיע מזוית קשה את בורנו — 1:1.

מכבי חיפה: וינברג, בוק, בר־בר, שוגר, שושי, רום, גרשגורן, י. לוי, פורסה, אולר, אגמי (כן שוהמר בבעני האפרוני). הפועל תל־אביב: בורנו, בר־יוחנן, רוזנצוביץ, פרימו, קסטרו, ארמוני, כהן, גולדשטיין, מורדוביץ, פייגנבאום, ברגר (כן שוהמר וליקובסקי המרצקו). שפט שמואל הגדורג (שנפצע), והמשיך מרכוס עוזיאל, לעיני 7000 צופים בחיפה.

יצחק איבין

ויסוקר רצה תיקו – והשיגו

בית"ר תל־אביב — הפועל פתח־תקוה 0:0

הפועל פתח־תקוה לחם אתמול בביתר תל־אביב בקהל הקבאי של בית"ר ירושלים וניצח. הפתח־תקוואים סיימו את ההשמדדות המוקדמת באיצטדיון בלומפילד ביתר בתוצאה מאופסת. אולם התיקו הזה היה לביהם כבחירת נצחון.

הנקודה שהצליחו שחקני הפועל פתח־תקוה לצרף לכאזנם, חילצה אותם כמעט באורח סופי מסכנת הירידה. הפתח־תקוואים באו לאיצטדיון בלומפילד ביעד, שהיה מלא מפה לפה כבר בשעה מוקדמת מאד, בעכבה לחלץ נקודה הם הצליחו בכך.

המטרה הושגה תודות למשחק טוב של השוער יצחק ויסוקר וצמד הבלמים מאיר בלומבכל (ששמר על אליעזר צויג המסוכן) וסאלם וב„חיצי" שחקני התוך התל־אביבים.

לשחקני בית"ר תל־אביב היה יתרון במרכז השדה והם החזיקו הרבה יותר זמן בכדור, אולם התקפותיהם לקו בטיוח. כל ההתקפות הסתיימו בלא־כלום שעה שהכדור הקרוב לשערו של ויסוקר.

אין, במשור של דבר, התוצאה מקיפות אף קבוצה. בכל מקום, גם הרגנה היורדה שהתבגנה על כר הדשא לא קירבה את הבכרעה.

18 אלף צופים היו באיצטדיון שעה שהשופט הצעיר צבי שריר (שניהל את המשחק בהלכה למעט מיבגה אחד בהתלפלי מבעיטה־11 מטר לזכות ביתר), שרק לפתיחה. כרביה האוהדים באו מירושלים בציפיה לצדד את בית"ר תל־אביב נגד הפועל פתח־תקוה. אולם העידוד לא עזר הרבה והמשך המשחק נרגעו האוהדים הירושלמים והפנו לעליית קבוצתם לכר־הדשא למשחק השני בבלומפילד.

שחקני פתח־תקוה שיחקו לאט, „על בטוח" וניסו לא להסתבך. הפועל פ"ת סבל קשה ביום הלש של כוכבו הוועם, בוריס גורמן, שהסתפק בפעולות פרק במרכזו המגרש ולא סייע לחבריו בחלק האחורי והקדמי. היחיד סיוע מספיק שיתק כמעט כליל את חוד ההתקפה של פתח־תקוה ורק גדי צלניקר וותיק הציב לפיקים כדורגל התקפי, אולם התקשה כאחד לפעול בכוחות עצמו.

הצויחיה עמדה בסימן משגים של הגנת פתח־תקוה ובכם ניצל שערו של ויסוקר (דקות 5 ו־18) מהבקעה. חיים בבר מגן הפועל פ"ת כמעט כבש שער עצמי (33).

לעומת ההזדמנויות הרבות של בית"ר תל־אביב, רשמו לזכותם הפתח־תקוואים הזמנות בודדות. בדקה ה־65 הכשיל יחיאל סאלם את צויג בתוך רחבת ה־16. אך השופט שריר הצעלם מהעבירה והורה להמשיך במשחק.

בית"ר ת"א: ש. דוד, פרל, גרשובי, לב, לינקר; א. יצחק, לרמן (מ. צבי), חסן; ש. כהן, צויג, גמני. הפועל פ"ת: ויסוקר, בבר, סאלם, בלומבכל, חביב; א. סאלם, רוזנברג, גורמן; צלניקר, חוייק, רובינשטיין. שפט צבי שריר, לעיני 18 אלף צופים.

ג. זאבי

ראשון ראשון חביב

טבלת הליגה הלאומית

		משחקי	נצ'	תיקו	הפסד	שערים	נק'
.1	הכח רמת־גן	28	15	10	3	17—38	40
.2	הפועל תל־אביב	28	13	9	6	31—43	35
.3	מכבי תל־אביב	28	8	16	4	21—31	32
.4	הפועל ירושלים	28	11	10	7	18—26	32
.5	הפועל כפר־סבא	28	7	16	5	26—31	30
.6	מכבי יפו	28	10	9	9	24—31	29
.7	בית"ר תל־אביב	28	8	13	7	23—34	29
.8	מכבי פתח־תקוה	28	9	11	8	38—37	29
.9	מכבי חיפה	28	8	13	7	29—27	29
.10	הפועל באר־שבע	28	9	10	9	32—34	28
.11	הפועל חיפה	28	8	11	9	28—29	27
.12	מכבי נתניה	28	8	9	11	26—27	25
.13	הפועל פתח־תקוה	28	6	12	10	26—21	24
.14	בית"ר ירושלים	28	7	9	12	32—19	23
.15	שמשון תל־אביב	28	6	9	13	42—29	21
.16	הפועל מרמורק	28	4	7	17	45—21	15

ציון-יהודה
קבוצת הביטוח הראשונה בישראל

בית"ר ירושלים רצה נקוד וכמעט השיג את שתיהן

דמתי (משמאל מימין) וממטארי משמשון בנסיון לגבור על כהן (...) והשוער פורינוב מבית"ר ירושלים במיפגש שלא הוכרע (...) (צילום: אבף ק...)

שמשון ת"א — בית"ר ירושלים 0:0

קבוצת בית"ר ירושלים תימנה קרוב לוודאי עם קבוצות הליגה הלאומית גם בעונה הבאה. זאת לאחר שזכתה אתמול בנקודת ליגה חשובה מול שכנתה־יריבתה לתחתית הטבלא — שמשון תל־אביב. לשמשון נותרה רק אפשרות תיאורטית להינצל מן הירידה לליגה א'.

עשרים אלף צופים ראו אתמול באיצטדיון בלומפילד הכל, פרט למשחק כדורגל. חובבי מתח פעולה אלימות ובעלי עצבים, יכלו אתמול להינות ממנה גדושה של כל אלה.

תפקיד עיקרי בתצוגת האלימות הפגינו שחקני בית"ר ירושלים ובראשם צירנוהה. אשר הכרטיס הצהוב הונף לעברו כבר בפתיחה. אולם בהמשך הירבה להתרגש ולהשתולל כשהוא פוגע בכל שחקן יריב המנסה להקניף את שערו. אף לא היתה הגרבה מצד השופט הבין־לאומי אברהם קליין אשר השתדל לא להתערב.

קליין שלט במחלק במשחק. ל־40 עבירות, 23 מהן במחצית הראשונה. רבות מן העבירות היו ברוטליות. אך דווקא הירושלמים אשר גילו יתרון בכל הקשור לנוקשות סבלו יותר, כי גם השמשונים לא טמנו רגלם בצלחת.

לשמשון תל־אביב היה משחק אתמול גורלי. שגיאה טקטית בולטת במשחקה — דמתי שמשחק בחוד ההתקפה בהעדרו של רומנו, לא זכה לסיוע. מוזבריו תאליץ להאבק בשני שומרי־ראש נוקשים לעורתם בולטו שחקנים נוספים. על מאמן שמשון היה להתאיר שחקן נוסף בחוד ולהחזר על שחקן כנף, שכן הגבהת כדורים אינה נשק מול הגנת בית"ר.

גם רוח הלחימה — נשקן המיוחד של קבוצות בסכנת ירידה — לא הופעלה כראוי ע"י שחקני שמשון. יתכן כי נחיתותם הגופנית של רוב שחקני שמשון מול שחקני בית"ר היוותה גורם חשוב.

הגנת שמשון לא הועמדה בלחץ רצוף ורציני אולם בכל זאת שגתה. השבת ניצב בשער הקבוצה בן־עמי, אשר מילא את תפקידו בהצלחה ומנע שני שערים מבעיטות ארוכות טווח של הירושלמי לוי. בחולית הקישור בלט שוקיאן אולם החוליה לא נתנה סיוע מספיק לח... בלס דמתי, חרף השמירה ... עליו. יתכן שלהא שיחק רה משנה את התמונה במגרש.

בית"ר ירושלים בא אתמול פילד כדי לזכות בנקודת ליו לצורך זה נבנה מערך צפוף בו שמרו שלושה שחקנים אישית הדוקה את יריביהם, אחרים שמרו שמירת־שטח ... כל כיוון כל כדור. שני אייטו את הקישור וטנים כוחם בגיחות לעבר שער ש...

חרף מערך זה, או שמא זומנו לירושלמים מספר ה... אשר לא נוצלו. הקבוצה כו...קה בהתלהבות גדולה ובלתי פסורות אשר תרגה במקרי־מהתגיגות הספורטיבית. אופ סיבי של משחק הקבוצה ... למאבקים נגד ירידה, אולב העונה הבאה על קברניט... לתת את דעתם לשידוד מע... לא רק מנו אירועים רבים. שני השערים אולי בגלל א... קת כשפים אשר פיזר אתמו... להגנתם של שני השערים.

בדקה ה־7 כבש סוריג'ב מ... ניתוז מגופו של ג'אנו מלוחזי דקות אחדות לאחר כבן הנ... כרטיס צהוב בפני צירנוהה ... 20, כמעט שער לירושלים. ... 27 מנע בן־עמי שער מבע... לוי וכעבור 10 דקות היקדו ... דקותיים להפסקה יכול הי... שלמי הכם להקנות יתרון ... לוא בעט לשער ולא לשחקן ... מיד עם חידוש המשחק זכ... שון בשתי בעיטות קרן ול... הרחוק הכדור באלץ השופ... להפסיק את המשחק לחמש ד... שם טיפול בהכם. בהפסקה ... תבועה ידים מאיומות בין ה... במגרש. אך עם חידוש המש... תו העבירות. וגם החל מסת... שמשוני עקר על שער ירו...

שמשון תל־אביב: אדטו, ליבור; פוס, דרוקר, מסוארי, פידמי, דמתי, שוקי מזרחי. בית"ר ירושלים: גוב, חכם, מ. כהן; ג'אנו, ר... צירנוהה; בן־יעקב, חג'ג', ... ו. לוי, גוימן. (כן שיחקו — לאל, אלקיים).

עדיאל ד...

סיום חיפאי מוחץ לא הותיר ליפו שום סיכוי

הפועל חיפה — מכבי יפו 1:3 (1:1)

השערים להפועל חיפה: אהרון כהן (1), יצחק אנגלנדר (70), בני אלון (83). השער ליפו: פנחס קינסטליך (9).

יצחק אנגלנדר הוא האיש שבזכותו חזרה קבוצת הפועל חיפה לעיר הכרמל מנצחת, אחרי שהביסה את מכבי יפו בשיעור 1:3. אנגלנדר, מלבד שכבש שער אחד לזכות קבוצתו, היה היזום והגלו הזהה המכוונת בכיבוש שער נוסף.

שני שערים אלה שנכבשו ביוזמתו של אנגלנדר היו אופיינים לדרך משחקה של קבוצת הפועל חיפה: למרות שהשלישה במגרש היוה ברוב המשחק של מכבי יפו, הצליחו הפועל חיפה, בסיוע איתן של חוליות הקישור, לפרוץ מדי פעם ולערער את בטחון ההגנה היפואית שנכבשה שלוש פעמים.

קבוצת הפועל חיפה כבשה ראשון כבר בדקה הראשונה אהרון כהן. היתה זו ההתקפה ראשונה של חיפה במשחק. צ... ניצלו את חוסר ערנות היפואים. אהרון כהן בעט לשער כדור שנבעט בקרן, קבילין לא היה זריז מספיק חוד לרשת.

אלא של־3000 הצופים מכבי יפו היה ברור, כי שער זה עתיד לפול לקרוב, כי מארחים הרבו לסכן את שער של חיפה. קינסטליך הכלום. מכו מאחור גם על־ידי כשה הקשר על מלאכתו של הכ... בדקה ה־9, אחרי שתי בעיטות הגיע הכדור לראשו של קינס הוא הרומם לכדור והגה היכ פינה הרחוקה של השער. ה לא יכול היה לקלוט את הכדו חוד לרשת.

שעה שלכה חלפה עד שנכבש שער השלישי. שעה בה אכנם פו לכדורגלני מכבי יפו, אולם ההגנה שלהם, שהיה הלש יציב, הקל על חלוצי הפועל בדקה ה־70 כבש אנגלנדר ש בניצה חזקה מקצה רחבת ה

בדקה ה־83 חזר אנגלנדר על מבצע. הוא פרץ טוב מהאגף קודם עד לתחילת הרחבה של יפו, בעט בחזקה את הכדור תקה שיוחזר לשער, אלא שו הצליח השוער קבילין להדוף הכדור, ובכך לא הזליך את מכבנה אלא לדהה אותה בס ספודות. שכן, בני אלון קלט הכדור שנהדף בידי קבילין ו מקרוב לשער. הכדור חזר לו ויתרון הפועל חיפה עלה לשל שערים לעומת אחד למכבי יפו.

הפועל חיפה: המאירי, גיג וולף, א. כהן, גרוס, דוד, ליפ (לבטל), צלקה, בליכי (בנ אלון, אנגלנדר. מכבי יפו: קבי זהירינה, זולברטסויה, ניגיה, לה לוי, אוראמי, זוכר, בליס (כפי קינסטליך, אונגה. שפט נכהי אבי ה...

הניחוש הנכון
מוגש ע"י אדיסון

הפועל י־ם — מכבי ת"א	2
מכבי חיפה — הפועל ת"א	x
שמשון — בית"ר ירושלים	x
הכח ר"ג — הפועל כפר־סבא	1
בית"ר ת"א — הפועל פ"ת	x
מכבי נתניה — מרמורק	1
מכבי יפו — הפועל חיפה	2
מכבי פ"ת — באר־שבע	x
באר־יעקב — בני־יהודה	x
קרית־אונו — שעריים	2
מתנה־יהודה — הפועל עכו	2
גבעת־חיים — נחליאל	2
הפ. נהריה — הפ. הרצליה	x

חד וחלק
Eddison platinum
רב שיפועי

בעיטה חפשית

...יע הנוער בטהראן:
...יה — אינדונזיה 1:2
...ה, 21 (צ״ר). במשחקים ה־... בארבעת הבתים של טורניר האסיאתי בטהראן, ניצחה את אינדונזיה 1:2. בורכה את פקיסטאן 0:4 ואיראן את ... 1:4. הונגקונג — סינגפור

...ק בין איראן למאליזיה הור־... משחקי כאליזיה.
... רבע־הגמר עלו: לבנון ו־... בבית א׳, בורכה וסעו־... בית ב׳, תאילנד וסינגפור בבית ... ויפאן בבית ד׳.
... בורכה ואיראן ניצחו בכל ...

...רמים: בוכוס ניצחה
... הפועל פ״ת 3:10
... הכדורכים המערב־גרמניה ... ניצחה במשחקה האחרון ב־... הפועל פ״ת בשיעור 3:10. ... היתה בגבעת חיים. בתה״כ ... בוכוס 8 משחקים בישראל, ... ב־3, הפסידה ב־4 ואחד סיי־...יקו.

... דרורי, בת 12 וחצי, ניצ־... מול באליפות ישראל לנשים ... שהיתה במכון וינגייט. בגבר ... ל אורלי קרייבר כהקאונטורי ...

ליגה ב׳

...צפון א׳: ביתי״ר טבריה — ...כפר־רופין 0:2 (0:1), הפועל ... — הפועל קרית־חיים 0:2 ... בני־עכו — ביתי״ר תל־חנן ...), הפועל בית־שאן — הפועל ...רה 0:4 (0:3), הפועל קרית־ ... — ביתי״ר קרית־שמונה 0:2 ... מכבי קרית־ביאליק — ביתי״ר ... (0:2), ביתי״ר עכו — הפו־ ...ים 2:3 (0:1), הפועל הצור ... תל־חנן 0:2 (0:1)
...צפון ב׳: מכבי חדרה — ...בית־אולגה 0:1 (0:0), הפו־ ...ה — הפועל זכרון־יעקב 1:4 ... מכבי פרדס־חנה — הפועל ...יעור 0:6 (0:1), ביתי״ר דב — ... השרון 0:0, הפועל עפולה ... על גבע־הכרמל 2:4 (1:0), ... בנימינה — אחוה חיפה 2:2 ... מכבי זכרון־יעקב — הפועל ... 0:2 (0:1).
...דרום א׳: ביתי״ר רמת־גן — ...ת־ים 2:4 (2:2), מכבי השק־ ...הפועל רמת־השרון 0:1 (0:0), ...נר־תקוה — הפועל צפון יפו 0: ... ביתי״ר לוד — ביתי״ר חולון ...), הפועל כפר־שלם — הפו־ ... יהודה 2:2 (0:2), מכבי חו־ ... ביתי״ר בת־ים 0:1 (0:0), ה־ ...ר־קאסם — הפועל בבעתיים ...), הפועל ראש־העין — בי־ ... 1:3 (0:2).
...דרום ב׳: מכבי רמלה — ... 0:0, ביתי״ר אשדוד — מכ־ ...ת 0:2 (0:1), הפועל ירוחם ...ל קרית־מלאכי 0:2 (0:1). ...ר־שבע — הבירה 1:2 (0:0). ... אשקלון — ביתי״ר אשקלון ...). מכבי יבנה — ביתי״ר ...ע 0:0, הפועל מרחבים — ...זכרון־המזרח 1:3 (1:1), מכ־ ...־גת — הפועל אופקים 0:2

רומני ואוסטרלי מחר בגמר טורניר הטניס של פסח

טניס

מאת סופר „ספורט הארץ״

גמר טורניר הפסח המסורתי ב־טניס בין הרכבני יונל סנטיו בן ה־25 לבין פול קרונק האוסטרלי אלוף־הנוער בארצו, יתקיים מחר אחה״צ באיצטדיון הטניס ברמת־גן.

הדרך לגמר היתה קלה לסנטיו. אתמול, בחצי הגמר, לא נאלץ להפ־גין את מלוא כוחו נגד האוסטרלי מריק קוקס; בשלוש מערכות 2:6, 0:6, 0:6 וסנטיו, שדורג ראשון בטור־ניר, הוא בגמר. ברבע הגמר ניצח סנטיו את העולה החדש מבריה״מ פליקס קפלן, 0:6, 2:6 אולם קפלן הציג יכולת נאה.

השני בגמר, פול קרונק, נאלץ ל־עבור קשה בשלב חצי הגמר נגד אלוף ישראל יהושע שלם. בדירוג המוקדם היה שלם שני וקרונק שלי־שי. אולם במגרש הוכיח קרונק של־פחות ראוי הוא למקום השני, ויגנסה להתמודד גם על המקום הראשון.

במערכה הראשונה היו תחילה ה־כוחות שקולים. קרונק הוליך 2:3, שלם השוה ל־3:3, ולאחר מכן שוויון נוסף 5:5, מכאן ואילך הוליך קרונק בבטחון מה וזכה במערכה הראשונה 5:7. שתי המערכות הבאות היו קלות יותר לקרונק. הוא הוכיח כושר מע־לה ויכולת חבטה נאה. שלם, על אף שהיה בכושר מצויין, לא הצליח לעמוד מול התקפות יריבו ונוצח 2:6, 3:6.

ביום שישי נאלץ קרונק ללחום קשה כדי לעלות לחצי הגמר. ברבע הגמר הוא נפגש עם הישראלי הצעיר יאיר ורטהיימר, ורטהיימר אשר הש־תפר מאד בזמן האחרון הוכיח בט־חון במשחקו וזה הקנה לו נצחון במערכה הראשונה בשיעור 2:6. קרונק התאושש במערכות הבאות וזכה תוך מאמץ 2:6, 3:6. במערכה השלי־שית היה המצב שקול אולם נסיונו הרב של קרונק עזר לו לסיים בנצ־חון. המשחק היה הישג חשוב ל־ורטהיימר.

בטורניר לזוגות הפתיעו קפלן ו־גולדמן (ישראל) אשר העפילו את־מול לשלב הגמר בנצחם בחצי הגמר את האוסטרלים הייוס וברטין 4:6, 3:6.

הטניסאי הרומני
יונל סנטיו

שתי הפובוריטיות בתחרויות ל־נשים עלו לשלב הגמר. קורה שריבר קרידל מגרמניה גברה בשלב חצי הגמר על ג׳ניין שממן (ישראל) 2:6, 1:6. פאולינה פסחוב ניצחה את ה־עולה החדשה ברברה ויגרנק 2:6, 0:6.

ברבע הגמר גברה ויגרנק על הגר־מניה וילמס 6:7, 5:7, ופסחוב על לי־נר מגרמניה 2:6, 4:6. ג׳ניין שממן גברה על תמר סנדיק 3:6, 6:3, 4:6 ושריבר קרידל גברה על הצעירה של ... 1:6, 1:6.

באליפות הנוער לגיל 18 ניצח בגמר יאיר ורטהיימר את דן קלדר־בסקי בשיעור 2:6, 3:6.

בתחרויות ליחיד (מוגבלים) הפ־תיע הצעיר שלמה גליקשטיין כש־ניצח את ראובן פורגס ברבע הגמר 1:6, 4:6, 3:6.

במשחקי הקשישים גורן—לוינביים 4:6, 4:6, לוין—פרגרמן 6:4, 2:6, 4:6.

המשחקים יימשכו היום אחה״צ ב־איצטדיון הטניס ברמת־גן ומשחקי־הגמר לנשים ולגברים — מחר אחר־הצהריים ברמת־גן.

הרשקוביץ ניצח בקליעה

הנרי הרשקוביץ מהפועל פ״ת ני־צח אתמול בתחרות קליעה ברובה אויר לזכרו של מגל רנדל. הרש־קוביץ צבר 370 נקודות לפני דב סטריקובסקי מהפועל רעננה 363 ו־זליג סטרוק מהפועל אשקלון 362 נקודות. בקבוצות ניצח הפועל רעננה (1415 נק׳) לפני הפועל פ״ת (1410) והפועל הר־הכרמל (1381). התחרות היתה ברעננה.

מיכאלי ואמיר מוליכים באליפות האביב בשיט

יאיר מיכאלי וגלעד אמיר מהפועל שדות־ים, מוליכים במקום הראשון באליפות האביב בשיט מפרשיות מ־דגם ההולנדי המעופף. במקום השני יואל סלע ויהודה מוטינק מהפועל שדות־ים, לפני שמואל רוסמן וצבי זיבלט מהפועל עכו.

נבחרת הפועל ניצחה בגרמניה

נבחרת הפועל בכדורסים גברה אתמול בגרמניה על הקבוצה המערב־גרמנית קמן בשיעור 3:4. קמן תופ־סת את המקום הרביעי בליגת ה־כדורסים של ארצה. קודם לכן נכנעה נבחרת הפועל לאלופת גרמניה האם בשיעור 4:6.

סלימן: שער אחד

(הסוף מעמוד 4)

הביש בקוון רפאל וחזרה להמשיך. תובל יצא משערו, אולם נמבי חלף על פניו ובעט בקלילות לשער כש־סלימן שבא במרוצה דוחק את הכ־דור פנימה.

שחקני ירושלים עטו על השופט ר׳ קוהן, אך באון לא שינה את דעתו. האווירה התלהטה. ירושלים החלה ללחוץ במשנה מרץ. סיגל בעט כ־דור חזק לכיוון השער, אולם אורי סלימן נגע בכדור בידו. באון קבע בעיטת 11 מטר. ליאון אוולאי בעט מן הנקודה הלבנה כדור שסוח וחז־לש ומליקה הדף לקרן. ירושלים ע־דיין לא אמרה נואש. אוולאי עבר לחוד התקפה. קרן רדפה קרן. מה־טבי (83) החמיץ מ־5 מטרים. 10 מ־שחקני תל־אביב גוננו על שערם עד לסיום.

בירושלים בלטו בראשי וסיגל. תורגימן ומהטבי גילו חולשה רבה. בתל־אביב הצטיינו מליקה, רוזן ו־גולן הורין.

הפועל ירושלים: תובל, ע. יצ־חק (אלקובי), אוולאי, צוחמן, מרי־לי, סיגל, מזרחי, מהטבע (תא־טמע) בראשי, בדרימוני, תורגימן. מכבי תל־אביב: מליקה, סלבי, רוזן, צח, שטמברג, גרגיר (שויצר), קרקו, סלימן, נמבי, בר־נור, גולן, גדעון אלון

איגוד הטניס מודיע:

תחרויות הבינלאומיות בטניס - פסח 1973

משחקי חצי הגמר
יערכו היום החל משעה 14.00 באצטדיון הטניס ברמת־גן
(ליד מועדון כפיכב)

משחקי הגמר
יתקיימו מחר (יום ב׳) החל משעה 14.00
באצטדיון הטניס ברמת־גן

סטאטוס קוו במאבק על הכרטיס הצפוני ללאומית

חדרה בכושר לאומי – 0:6 על מגדל העמק; עכו רק 0:1 נגד מחנה־יהודה

בדרום: החמיר מצבה של אילת
בצפון: גבעת־חיים חזרה לליגה ב׳

ליגה א׳ — דרום

1.	בני־יהודה	28	23—55	45
2.	הפועל חולון	28	22—40	37
3.	מכבי שעריים	28	32—41	32
4.	הפועל דימונה	28	33—41	31
5.	הפועל יהוד	28	36—38	31
6.	ביתי״ר רמלה	28	37—35	30
7.	ראשון לציון	28	48—48	29
8.	הפועל רמלה	28	33—30	28
9.	באר־יעקב	28	41—40	27
—.	הפועל אשדוד	28	37—36	27
11.	רמת־עמידר	28	44—42	25
12.	בית־שמש	28	40—34	24
13.	הפועל בתיים	28	41—33	24
14.	הפועל לוד	28	45—38	23
15.	הפועל אילת	28	40—28	20
16.	קרית־אונו	28	48—21	13

ליגה א׳ — צפון

1.	הפועל חדרה	28	17—56	43
2.	הפועל עכו	28	23—40	41
3.	מכבי הרצליה	28	25—35	32
4.	טירת־הכרמל	28	30—39	32
5.	הפועל ר״ג	28	33—41	32
6.	הפועל טבריה	28	27—35	28
7.	הפועל הרצליה	28	33—33	27
8.	קרית שמונה	28	41—30	27
9.	ביתי״ר נתניה	28	27—33	25
10.	הפועל נחליאל	28	31—27	25
11.	מגדל העמק	28	43—32	25
12.	הפועל צפת	28	53—34	24
13.	הפועל נהריה	28	30—27	23
14.	בני נצרת	28	41—29	23
15.	מחנה־יהודה	28	38—20	22
16.	גבעת־חיים	28	46—27	19

ליגה א׳

מאת רפי לוי
כותב „ספורט הארץ״

הנצחון הגבוה שהשיגה אתמול ה־מוליכה במחוז הצפון, קבוצת הפועל חדרה, על הפועל מגדל־העמק (0:6) קירב אותה צעד נוסף אל הליגה הלאומית, כאשר נותרו רק 2 מחזורים לסיום הליגה.

להפועל עכו, הממשיך לפגר אחר חדרה בשתי נקודות (ניצח את הפר על מחנה־יהודה 0:1), לא נותר אלא ליחל לכשלון חדרתי באחד משני מחזורי הסיום כדי להמשיך ולהשאר בתמונת האליפות. הסיכויים לכך נראים קלושים, שכן שחקני חדרה חזרו באחרונה לכושרם הטוב ואין להאמין שיכשלו בבשימתם לחזור ל־ליגה הלאומית לאחר עונה אחת בל־בד בליגת המשנה.

בתחתית נקבעה אתמול ירידתה הודאית של גבעת־חיים לליגה ב׳ (הפסידה לנחליאל 2:0) וכמו כן החמיר מצבה של מחנה־יהודה (נוצחה ע״י עכו 1:0) הנאבקת עם קבוצת הפועל מנצרת ומנהריה ומצפת על הבריחה מן המקום ה־15.

בתחתית מחוז הדרום שקע הפועל אילת לאחר הפסדו הביתי להפועל אשדוד (1:0). מלבד האילתים נותרו מועמדים לירידה גם הפועל קרית־אונו, והפועל לוד (ניצח את הפועל רמלה — 0:2) המקדים ב־3 נקודות את אילה הבדורגת במקום ה־15 עם 20 נקודות.

מחוז צפון

● הפועל חדרה — הפועל מגדל־העמק 0:6 (0:1). נצחון מוחץ למוליכה בניצוחו של החלוץ המצויין יעקובובסקי, שהבקיע ארבעה שערים בדקות: 55, 77, 79, 83. שני שערים הוסיפו: אורדי (22) ושחורך (89). שפט עורבי, 2500 צופים, בחדרה.

● הפועל עכו — הפועל מחנה־יהודה 0:1 (0:1). רוב המשחק הת־נהל ביוזמתה של עכו שזכתה בדחק בנצחון. את השער לזכותה כבש שיטרית בדקה ה־28. שפט פינקלשטיין, 500 צופים בפ״ת.

● הפועל נחליאל — הפועל גבעת־חיים 0:2 (0:1). בנצחון שהרחיק כמעט סופית את נחליאל מאיזור ה־סכנה ומנגד קבע את ירידתה הסופית של גבעת־חיים לליגה ב׳. ה־שערים לנחליאל: מסוארי (30) וחוצ־קי (70). שפט יצחקי, 3000 צופים בחדרה.

● הפועל בני־נצרת — הפועל טירת־הכרמל 1:1 (0:0). שוויון כו־חות במשחק דל ומשעמם. ד. ששון הקנה יתרון לטירה (55), שנמחק כעבור 5 דקות ע״י הנצרתי מג׳יד בבעיטת 11 מ׳. שפט צ׳יבי, 2500 צו־פים, בעפולה.

● ביתי״ר נתניה — הפועל טב־ריה 0:0. הגנות שתי הקבוצות הת־עלו ומנעו הבקעת שערים. שפט מנן, 200 צופים, בנתניה.

● הפועל נהריה — הפועל הר־צליה 1:1 (1:0). לאחר שמגן נהריה הבקיע את שערו הוא בדקה ה־14, הצליח פרטוק לתקן את משגהו של חברו ולהשוות את התוצאה בדקה ה־80 בבעיטת 11 מ׳. שפט גולדהירש, 1500 צופים, בנהריה.

● הפועל רמת־גן — הפועל צפת 0:4 (0:3). צפת לא הצליחה להוות יריב ראוי לשמו לקבוצה הרמת־גנית הרעבה לשערים. בורבה (3, 12), בן־הרוש (31) וקונסטנט (77) כבשו לרמת־גן. שפט ד. כהן, 500 צופים ברמת־גן.

● מכבי הרצליה — הפועל קרית שמונה 1:2 (0:1). יתרון קל להרצ־ליה במשחק חריף ונוקשה שגלש לעתים לפסים בלתי־ספורטיביים. ה־שערים להרצליה: ר. גאון (25) וטור־טר (50). לקרית שמונה: קנר (80). שפט צפניה, 800 צופים בהרצליה.

מחוז ־ ־ים

● בני־יהודה — הפועל באר־יעקב 2:2 (0:2). בני־יהודה זכו ביתרון מהיר במחצית הראשונה מ־רגלי צוורי (21) ושרעבי (32). אבל התאוששות בשורות באר־יעקב זיכ־תה אותה בשני שערי משווה לקראת סיום המשחק אותם כבשו ספורניק (70) וי. חלפר (82). שפט שרם, 2000 צופים, בבאר־יעקב.

● הפועל חולון — מכבי ר־מת־עמידר 1:1 (1:0). שתי הקבוצות, שאיבדו את העניין בליגה, לא התאמצו כדי לגלות יכולת ראויה לשמה. פריך רכש יתרון לעמידר (4) שנמחק ע״י החולוני ג׳רבי (69). שפט ג. אשקר, 500 צופים, בחולון.

● ביתי״ר רמלה — הפועל יהוד 0:1 (0:0). שער של הביתריי ברכה בדקה ה־53 העניק נצחון נאה לקבוצתו על יהוד הנמצאת בנסיגה. שפט תמיר, 2000 צופים ברמלה.

● הפועל ראשון־לציון — ה־פועל בת־ים 6:2 (0:0). נצחון ש־

מינו רצוף לראשונים המגלים כושר הבקעה מעולה. השערים: לוין (64) ומ. כהן (84). שפט מ. מזרחי, 2000 צופים בראשון־לציון.

● הפועל אשדוד — הפועל אילת 0:1 (0:1). הפסד שסיבך בצרה רצינית את אילת בתחתית כאשר סיכוייה להנצל מירידה קלושים ביותר. שער הנצחון לאשדוד הובקע ע״י צדקוני בדקה ה־38. שפט ע. גאון, 1500 צופים באילת.

● הפועל לוד — הפועל רמלה 0:2 (0:0). הלודאים גילו עליונות במחצית השניה וזכו בשני שערי נצחון מרגלי בגד (47) ואורנשטיין (54). שפט לויה, 1000 צופים בלוד.

● מכבי שעריים — הפועל קרית־אונו 1:2 (0:1). קרית־אונו שירידתה לליגה ב׳ נקבעה זה מכבר, היוותה אגוז קשה לפיצוח לשחקני שעריים שנזקקו להשקיע מאמץ רב כדי לזכות בנצחון. כבשו לשעריים: פלד (28) וחיימוביץ׳ (70). לקרית־אונו: אלעזר (52). שפט פרוסט, 100 צופים בקרית־אונו.

● הפועל בית־שמש — הפועל דימונה 0:0. מאבק עיקש בין שתי קבוצות שאפתניות. שלא יכלו זו לזו שפט כהן, 2000 צופים בבית־שמש.

בתחרויות טניס שולחן למחו־זות הפועל ניצח בראשון לציון מחוז יהודה שגבר על ת״א 0:7, ועל מחוז הנגב 3:4. בשדות־ים ניצח מחוז דן שגבר על מחוז הצפון 2:5, ועל מחוז התיכון 2:5.

ענת ורפאל יודסין

חובקים בן

אסותא, תל־אביב — 19.4.1973

רחל ואברהם קלימן,
חדרה

נאוה ומנחם כרמל

חובקים נכד - בן בכור

ומזמינים את כל קרוביהם וידידיהם לטכס הכנסתו בבריתו של אברהם אבינו, שיתקיים ביום שלישי, 24.4.73 בשעה 14.00 בבית הרופא, רח׳ הפטמן 1 תל־אביב

נשמח לראותכם משתתפים בשמחתנו

למנהלנו היקר
ובני משפחתו

מיטב האיחולים
להולדת הנכד

רמיר, חב׳ קבלנית לבניה
ההנהלה וצוות העובדים

לאבא ולסבא היקר

גרשון ליבטנשטיין

שא ברכותינו הלבביות
במלאת לך 75 שנה

ילדיך: עדנה ופלה
נכדותיך: אירית ענת ודלית

עירית תל־אביב־יפו

ברכת תל־אביב—יפו

לחוגגי המימונה – תשל״ג

העולים ירושלימה

הרבו שמחה וקירוב לבבות!

יהושע רבינוביץ
ראש העיריה

משרד התקשורת

בימים אלה הוחל בירושלים בחלוקת הכרך הראשון של מדריך הטלפון החדש, תשל״ג-1973

משרד התקשורת חילק את מדריך הטלפון לשני כרכים, לאחר שלא ניתן היה עוד, מבחינת המימדים הגדלים, להמשיך ולהפיק את המדריך בכרך כל־ארצי אחד.

הכרך שהופיע עתה

כולל את כל אזורי הארץ מלבד אזור החיוג תל־אביב (03).
כל כרך ינתן לכל מנויי הטלפון בארץ.

הציבור מתבקש להמשיך ולהחזיק במדריך הטלפון תשל״ב-1972 לצורך מידע על איזור חיוג תל-אביב.

ספר הטלפון החדש מכיל גם מדריך מיקוד ארצי

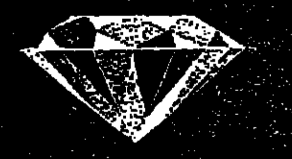

תכשיטי „טיב״ בע״מ

יצרני יהלומים ותכשיטי זהב
משובצים ביהלומים, פנינים ואבנים טובות
אולמי תצוגה ומכירה:
ירושלים, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 10, טלפון 02—226156
תל־אביב, רחוב בן־יהודה 41, טלפון 03—225273
נתניה, רחוב ליליינבלום 13 טלפון 053—22145

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו

תיק עזבונות 1641/73

בענין: עזבון המנוח שלמה בכור שלמה (ידוע גם בשם בכור שלומוף וידוע גם בשם בכור שלמה) שנפטר בתל אביב ביום 23.1.73.

המבקש: שמואל בכור שלמה, ע״י ב״כ עו״ד דוד בן־יישי ברחוב חזקיהו המלך 58 תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לביה״ד משפט המחוזי בת״א בקשה לכתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל. הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ״ל הרוצה להתנגד לה, להגיש תוך 15 יום מפרסום הזמנה זו הת־נגדות להכרזה הנ״ל, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

ירושלמי

■ ■ אם ברצונך לקנות דירה
■ ■ אם ברצונך למכור דירה
■ ■ אם ברצונך לשכור דירה

ואתה מחפש יחס נאות,
שרות אדיב ומחירים הוגנים,

אז פנה אלינו

לין־דר
חברה לנכסים והשקעות בע״מ
רח׳ שמאי 12 כניסה ב׳
טל 233778 ירושלים

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת
עובדי הוראה

המכון ללימודים מתקדמים
חיפה
ת. ד. 4131 טל. 81479 81780

נמשכת ההרשמה

לבית־הספר לחינוך והכשרת מו״ים
תשל״ד 1973/74

במגמות

* אומנויות מכניות וכלליות
* מינהל ותשרויאות
* מינהל ומזכירות
* תזונה וכלכלת־בית
* כתבנות

ההרשמה תסתיים ב־15 5.73

פרטים והרשמה: המכון ללימודים מתקדמים רח׳ חנה סנש 12 ת. ד. 4131 חיפ: טל. 81479, 81780 אוטובוסים 12, 21, 28, 37, 38. בימים א׳—ה׳ בין השעות 10.00—13.00 ובימי א׳ גם בין השעות 17.30—19.30.

מתקבלים נערים בני 16—17½ ותלמידי כתה י״ב עד גיל 18

הלימודים מתקיימים במוסדות המפורטים להלן:
(בתי ספר בפיקוח משרד העבודה)

* הדסה—נעורים, ע״י כפר ויתקין (עם פנימיה)
* אומים — מרכז להכשרה מקצועית, כפר־סבא (עם פנימיה) מתקבלות גם בנות.
* חוות הנוער הציוני, ע״ש ד״ר גולדשטיין, קטמון, ירושלים. (עם פנימיה)
* מישלב — מכון ישראלי להשכלה (בלי פנימיה)

להד
רדיו־אלקטרוניקה
בתאום עם צה״ל
(לימודים דרשניים)

תלמיד י׳, י״א, י״ב

אם אתה מעונין לעסוק בעת שרותך בצה״ל במקצועות האלקטרוניקה ולקבל הסמכה ממשלתית,

עם גיוסם לצה״ל יועסקו הבוגרים במקצועם.

פרטים וההרשמה בבתי־הספר.
פרטים בכתב ניתן לקבל בדואר צבאי 2150/ש.

ההסתדרות הכללית
של העובדים בישראל

התאגדות לתרבות גופנית —
„הפועל״

א״הפועל״ בהוקרה

למדינת ישראל ביובלה ה־כ״ה

מתעמלים מרומניה, ארה״ב וגרמניה
להקת אקרובטיקה מדנמרק
נבחרות „הפועל״ בהתעמלות
להקות פולקלור
אפקטים ספורטיביים אור־קוליים

בעצרת ספורט חגיגית

„היכל הספורט״ יד־אליהו, יום ג, 1 במאי, שעה ...ערב
כרטיסים בכל המשרדים אצל ועדי העובדים ובערב המופע בקופות

[illegible] الأصل

مكذا من الأمل

צלום נאמן של המקור
זאת תקבל באמצעות
מכשיר הצילום היבש
של חברת
3M
העתקות כל מסמך,
צבעוני או שחור-לבן
מספר או דף בודד.
הזמן את הסוכן והוכח!
בני משה קרסו בע"מ
האכף לציוד משרדי, רח' ריבל 28 ת"א, טל. 33241
סניף סובר בע"מ — רח' הרב הנלכה 5 ירושלים טל. 224774 ... — 111 ... 33
* Registered trademarks of MINNESOTA MINING & MANUFACTURING CO. U.S.A.

ארבעה גורמים בודקים הקמת מפעל מלט נוסף

קבוצה צרפתית תכננה מפעל (400 אלף ט') במצפה רמון

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

שלוש קבוצות של משקיעי חוץ מגלות התעניינות בהקמת מפעלים חדשים לייצור מלט. אחת הקבוצות — מצרפת — הגישה כבר תוכנית מגובשת להקמת מפעל במצפה רמון, שבתחומה חומר־גלם לתעשיית המ־לט.

נציגי הקבוצה הצרפתית בארץ נפגשו לאחרונה עם שר המסחר ו־התעשייה, מר ח. בר־לב ואנשי מש־רדו וכן עם אנשי מרכז ההשקעות והבנק לפיתוח התעשייה. הוצגה תוכ־נית של מפעל בהשקעה של 25 מיל־יון דולר שיוקם תוך שנתיים. בשלב ראשון ייצר המפעל 400 אלף טון מלט לשנה וכעבור 4 שנים אפשר יהיה להכפיל את התפוקה.

המשקיעים, קבוצה של 8 אנשים שבחלקם עומדים לבוא לארץ לזהע־דה הכלכלית, עוסקים בצרפת בין היתר בענף המלט ולהם השקעות בשני מפעלי מלט במדינה זו. הם מעוניינים במצפה רמון גם משום קירבת המקום לאילת. קירבה זו תאפשר למפעל לייצא את תוצרתו דרך עיר הנמל, באם תהיה רווייה בשוק המקומי. לדברי המשקיעים יש להם קשרים ואפשרויות של מכירת תוצרת לדרום אפריקה ומדגסקר. הם טוענים כי יש מקום להקים מפעל מלט לא רק לסיפוק תצרוכת הארץ אלא גם לייצוא, משום שכיום קיים מחסור עולמי במלט.

משרד המסחר והתעשייה דרש מה־משקיעים להמציא לו חוות דעת גי־אולוגית כי אכן קיימים מירבצים של חומר־גלם במצפה רמון. המשרד עצ־מו מעוניין בהקמת מפעל בישוב זה שבו יש כיום בעיות תמורות של תעסוקה מאחר ואין בו מפעלי תע־שייה והעברת כביש אילת ממנו ל־ערבה גרמה להתרופפות נוספת במצבו הכלכלי. המשרד בודק גם את האפ־שרויות הכספיות של הקבוצה וזו הבטיחה להביא ערבויות והמלצות מגורמים פיננסיים בצרפת.

שתי הקבוצות האחרות המתעניי־נות בהקמת מפעלים הן מצרפת ו־ארה"ב. כידוע, בוחנת עתה גם חברת ...שר את האפשרות להקים מפעל מלט רביעי.

ירדו התחלות בניה בינואר־פברואר '73

— ועוד אין ביטוי למדיניות ההגבלות

מאת איתן ליפשיץ
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

היקף התחלות הבנייה בינואר 1973 ירד ב־51.8 אחוז לעומת דצמבר 1972. בפברואר חלה ירידה נוספת של 23.4 אחוז לעומת ינואר. כך מתברר מדו"ח פנימי של לשכת היו־עץ הכלכלי של האוצר.

לפי אותו דו"ח מתברר גם כי ב־ינואר ובפברואר חלה ירידה של 4.3 אחוז ו־5.4 אחוז (בהתאמה) במספר הבקשות להיתרי בנייה ברשויות המ־קומיות הגדולות.

חוגים כלכליים מציינים כי נתו־נים אלה משקפים מגמה בלתי רצו־יה, הנובעת מן הפרסומים על עודף היצע בשוק הדירות. עדיין אין ב־נתונים אלה ביטוי לתגובת הקבלנים וחברות השיכון להחלטות בדבר צמ־צום התחלות הבניה ב־12 אלף יחי־דות דיור במהלך השנה.

החוגים מציינים כי הנתונים מחז־קים את טענותיהם של כלכלנים כי החלטתו של שר־האוצר להתערב ב־נעשה בשוק הבנייה ולהחליט על צמ־צום רשמי של היקף התחלות הבנייה היתה מיותרת, משום שממילא היו הגורמים הבונים מצמצמים את היקף פעילותם. החוגים אומרים עוד כי אם תימשך במשך השנה המגמה ש־הסתמנה בחודשים ינואר־פברואר, צפוי מחסור קשה בדירות בשנים 1974 ו־1975, בדומה למחסור ששרר בשנים האחרונות, שנבע מצמצום היקף ההתחלות בשנות המיתון.

החוגים אומרים כי בשבועות הק־רובים יתקיימו באוצר ובמשרד השי־כון דיונים על משמעותם של נתונים אלה. תיבדק גם השאלה אם ההחל־טות האחרונות בדבר הגבלת הבניה לא החטיאו את המטרה.

תדמית היוצרת כסף
אם אינך מבין את הערך של תדמית טובה, למען השם, עזוב אותנו לנפשנו.
אנו בונים תדמית היוצרת כסף.
בשפה פשוטה: אנו מוכרים.
ארויך פרסומאים בע"מ
רח' השופטים 2, ת"א. טל. 281179 - 281177.

כלכלה ועסקים

בית אסיה־אפריקה יקבל אישור מרכז ההשקעות

מאת כותב „הארץ"
לענייני כלכלה

כתוצאה מהתערבותם של שר האוצר מר פנחס ספיר וראש עי־רית תל אביב מר יהושע רבי־נוביץ, תאשר מינהלת מרכז ה־השקעות הקמתו של בית אסיה־אפריקה בהשקעה כוללת של כ־23 מיליון ל"י.

לפני כשלוש שנים הגישה חב־רת בית אסיה בקשה להקמת הבנין בהשקעה של כ־9 מיליונים ל"י. מרכז ההשקעות דחה את הבקשה אך לאחר התערבות גור־מים שונים קיים דיון חוזר ואי־שר אותה.

עתה הוחלט כי במקום בית אסיה יוקם בתל אביב בית אסיה־אפריקה. כתוצאה מן ה־שינוי בתכנית תוגדל ההשקעה בערך פי שלושה. אומרים זה ע־דיין אינו סוף מאחר שלמרכז ההשקעות לא יוגשו אומדנים מ־דוייקים על מחירי בניה והשק־עות בציוד.

מטרת הבית היא הידוק הקש־רים הכלכליים והתרבותיים עם ארצות אסיה ואפריקה.

ההשקעה תמומן כמעט כולה מכספי בעלי המניות של בית אסיה, שישקיעו כ־13 מיליון ל"י במניות וכ־10 מיליונים ל"י ב־הלוואות בעלים.

המשמעות המעשית־העיקרית של הקניית מעמד „מפעל מאו־שר" לתוכנית תהיה מתן פטור ממסי יבוא על החומרים המשמ־שים להקמה.

י. רבינוביץ — פ. ספיר

סוחרי ליליינבלום נכנסו לענף

במרכז הפעילות הספקולטיבית: מטבע שלום מזהב

מטבע נצחון, כסף

נסחר מטבע זה במחיר של 200 ל"י היחידה אך גם ברמה זו ההיצע נמוך.

תוכנית ההנפקות לשנת 1973/74

החברה הממשלתית למדליות ו־מטבעות סיכמה בימים אלה את תוכנית ההנפקות לשנת 1973/74. יהיו ארבע הנפקות של מטבעות: יום העצמאות הכ"ה למדינה (זהב וכסף); חנוכה תשל"ד; פדיון הבן תשל"ד וסדרה של 6 מטבעות — 1, 5, 10 ו־25 אגורות, חצי לירה ולירה אחת. גם הסט בשנה הבאה יהיה בצבע דמוי כסף.

כן יונפקו שתי מדליות ממלכתיות:

- 50 שנה לטכניון.
- 100 שנה להולדת ויצמן.

שתי המדליות יונפקו גם בזהב, נוסף למתכת אחרת. כל מדליה תתוכנן על ידי ועדה אד־הוק ש־תמונה על ידי ראש הממשלה.

בשוק המטבעות והמדליות

מאת מרדכי צבי

המסחר בשוק המטבעות עמד ב־שבוע שחלף בסימן ירידות במחירי מטבעות הזהב, אך היקף העסקות היה מצומצם וההיצע התרכז במט־בעות אחדים — ירושלים, שלום ו־שלח את עמי. מחירי מטבעות הכסף היו בדרך כלל יציבים. הקשוטים בני 5 ל"י נהנו מעליות במחיריהם.

במוקד ההתעניינות עמדו שוב מטבעות הזהב ונראה כי אלה יוסיפו להשפיע על השוק ועל מערכת ה־מחירים. גרמה לכך העובדה כי ל־מעגל פעילות נכנסו בזמן האחרון ספסרי ליליינבלום ואלה הביאו את הספקולציה סביב מטבעות הזהב ל־נקודת רתיחה. ברור כי לא ההיב־טים הנומיסמטיים משכו אותם, אך מבחינת הבנת הנושא הנומיסמאטי הרי שאין הם ירוקים. להיפך, ה־מסחר בסוברינים ושאר המטבעות המסורתיים מזהב, הוא לגבי דידם נושא לפעילות רצופה.

כאשר אנשי ליליינבלום גכתו כי קיימת להישות למטבעות זהב בקרב הצבור בארץ החלו מטפלים בכך לפי משגיהם הם. מדי שבוע עלו מחירי המטבעות במאות ל"י. סייע לכך גם ההיצע המצומצם של מט־בעות זכרון, שבלאו הכי הולך ו־מצטמצם. מכאן הבוזירה במטבע אחד או שניים שניתן להפעילו ב־קלות יחסית.

המטבע שנבחר הינו שלום מזהב. הונפק ב־1969 ב־12,500 יחידות. מכירתו לא עלתה יפה... ובמארס 1972, כאשר הונפק שלח את עמי בהיקף 10,000 יחידות, עדיין נמצא שלום במלאי החברה הממשלתית ל־מדליות ומטבעות. שלח את עמי אזל מהר, כנראה בגלל הכתובת בלועזית, ואולי משום שבראשית ה־שנה שעברה כבר היה הביקוש ל־מטבעות זכרון ער בקרב הציבור בארץ. שלום אזל מן המלאי כשלו־שה חדשים לאחר הופעת שלח את עמי.

כמות של כ־1000 מטבעות בש־לוזה להי"ל, היהרה הופצה בקרב גורמים שונים בארץ. באורח מסתורי כלשהו הצליחו מספר גורמים לרכז בידיהם כמות של מאות מטבעות שלום. אלה הכתיבו לאחרונה את השוק ודחפו את המחירים כלפי מע־לה. לאחרונה מורגשת נסיה חזקה למעול בכיוון הפוך. להורדה חדה של מחירי מטבעות הזהב. שוב מש־תמשים במטבע שלום לאותה מטרה.

שאר מטבעות הזהב — ויצמן, בנק ישראל רגיל, נצחון — שהונפ־קו בכמויות קטנות למדי, מחזיקים מעמד. אין היצע ולא מורגשת נטיה להוריד מחיריהם. הסוחרים נוקטים בינתיים בטכסיסי השהיה. אחדים הפסיקו כל פעילות, אחרים מוכנים לעסקות בעיקר עם לקוחותיהם, ו־נמנעים מעסקות עם „זרים".

נצחון מכסף כפריט נדיר

בעוד שחוגי המסחר הספקולנטים מתרכזים בעיקר סביב מטבעות ה־זהב, ניצב האספן האמיתי בפני ברירה קשה: האם לרכוש כעת מטבעות או שמא להמתין בתקוה כי המחירים ירדו. במיוחד אמורים הדברים לגבי אלפי האספנים שנוס־פו בשנה האחרונה. אלה ודאי נמ־נעים ממתול הספקולציה ומחפשים אותם מטבעות שערכם הנומיסמטי גבוה משל שאר המטבעות.

דוגמא לכך מטבע הנצחון, מכסף, בעיקר הקשוט. מלחמת ששת ה־ימים הונצחה במטבע זכרון מכסף, רגיל וקשוט. האירוע ההיסטורי הוזד פעמי הקנה למטבעות את המימד שהוסיף אותו לנדיר: זהו אירוע חד־פעמי שחשיבותו הולכת וגדלה מבחינה נומיסמטית, ככל שהזמן עובר. המטבע הרגיל הונפק ב־234,589 יחידות. הכמות הרתיעה זמן רב את אספני הארץ. אחרים העדי־פו את המטבע הקשוט שהונפק רק ב־50,500 יחידות. כעת קשה למדי להשיג את המטבע הקשוט כי מידת הפיזור שלו רבה.

הביקוש למטבע זה גבר לאחרונה גם מן הטעם הפשוט שמבחינה אופ־טית היה מחירו נמוך בהשוואה ל־מטבעות אחרים. בימים האחרונים

שם המטבע ושנת ההנפקה	כ/ג	כמות ההנפקה	ע.נ./מחיר ההנפקה בל"י	מחיר בשוק ל"י
יום העצמאות				
העשור	ר	98,051	10/5	95
1958	ק	2,000	18/5	750
ושבו בנים	ר	27,249	10/5	185
לגבולם — 1959	ק	4,792	18/5	925
הרצל	ר	34,472	10/5	185
1960	ק	4,923	20/5	850
בר־מצוה	ר	19,541	10/5	610
1961	ק	4,561	20/5	925
ופרח ישראל —	ר	13,450	10/5	775
הנגב 1962	ק	5,750	20/5	900
יבאות	ר	5,990	10/5	1750
1963	ק	4,500	20/5	2050
מוזיאון ישראל	ר	11,100	10/5	500
1964	ק	4,510	20/5	875
הכנסת	ר	25,252	10/5	250
1965	ק	7,660	20/5	450
עם ישראל	ר	32,500	[illegible]	150
חי — 1966	ק	10,400	25/5	365
גמל אילת	ר	30,250	13.50/5	200
1967	ק	7,755	25/5	475
ירושלים	ר	50,000	22.50/10	135
1968	ק	20,501	42.50/10	260
שלום	ר	40,000	25/10	135
1969	ק	20,000	25/10	250
	ק	21,600	50/10	300
מקוה ישראל	ר	47,500	30/10	130
1970	ק	22,500	60/10	205
התעשיות עתירות	ר	22,500	30/10	330
מדע — 1971	ר	30,000	30/10	235
	ק	17,500	60/10	345
תעשיה אוירית	ר	50,000	30/10	100
1972	ק	15,000	60/10	365
חנוכה				
תורה אור	ר	150,000	2/1	50
1958	ק	5,000	4/1	350
דגניה	ר	50,000	2/1	95
1959	ק	5,000	4/1	600
הנרייטה סאלד	ר	16,883	2/1	465
1960	ק	3,000	4/1	4750
השליך נפשו מנגד	ר	18,916	2/1	175
1961	ק	9,428	4/1	425
חנוכיה איטלקית	ר	9,657	2/1	400
1962	ק	6,040	4/1	700
חנוכיה מרוקאית	ר	10,000	2/1	415
1963	ק	5,500	4/1	850
חנוכיה רוסית	ר	75,000	20/1	80
1972	ק	32,500	40/1	220
פורים				
חצי שקל	ר	20,004	1/0.50	215
1961	ק	5,000	2/0.50	625
חצי שקל	ר	20,010	1/0.50	170
1962	ק	10,000	2/0.50	400
פדיון הבן				
1970	ר	50,833	30/10	135
	ק	15,000	60/10	285
1971	ר	30,201	30/10	150
	ק	15,000	60/10	295
1972	ר	30,000	30/10	85
	ק	12,500	60/10	250
1973	ר	טרם נקבע	40/10	40
	ק	15,000	60/10	215
הנצחה מיוחדות				
הנצחון (כסוף)	ר	234,589	12.50/10	75
1967	ק	50,499	30/10	200
שלח את עמי	ר	75,000	30/10	90
1971	ק	20,000	60/10	265
מטבעות זהב				
הרצל 1960	ר	10,510	50/20	4200
וייצמן (מאם)	ק	6,202	150/50	4800
(1962)	ק	6,203	300/100	
בנק ישראל	ר	6,814	150/50	5000
(1964)	ק	1,502	250/50	21500
נצחון 1967	ק	9,004	300/100	5500
ירושלים 1968	ק	12,500	350/100	3200
שלום 1969 —	ק	12,500	420/100	2500
שלח את עמי 1971	ק	10,000	420/100	3500

ר = מטבע רגיל; ק = מטבע קשוט.

הבנק הבינ"ל רוצה לפתוח סניף בבורסת היהלומים

שני הבנקים הפועלים בבורסת ה־יהלומים העוסקים במימון עיסקות היהלומים — איגוד ודיסקונט — מתנגדים לכניסתו של גורם נוסף לתחום זה — הבנק הבין־לאומי ה־ראשון, הרוצה לפתוח סניף בבורסה היהלומים.

שני הבנקים מונעים את פתיחתו של סניף הבנק הבין־לאומי הראשון בהסתמכם על חוזה שנחתם בזמנו ביניהם לבין בורסת היהלומים, ש־לפיו לא יפתח סניף של בנק אחר בבנין הבורסה.

איגוד ודיסקונט מתנגדים לכניסת גורם חדש לענף

היהלומנים שותפים כיום בבנק הבין־לאומי לאחר שמאבקם לקבלת מניות בבנק, כפי שקיבלו התע־שיינים, הוכתר בהצלחה. אחת הסי־בות לנכונותו של הבנק לשתף את היהלומנים היתה שאיפתו לחדור לעסקי היהלומים, שהם עד כה, נח־לתם הבלעדית של בנק איגוד ובנק דיסקונט (כולל בנק ברקליס הנמ־צא כיום בשליטת בנק דיסקונט). היהלומנים מדגישים כי נאמר במפו־רש לבנק שהצטרפותם אינה יכולה להיות מותנית בהעברת עסקות ל־בנק החדש. בענין זה חפשי כל יה־לומן לנהוג כרצונו. עם זאת משת־דלת בורסת היהלומים לאפשר את כניסתו לבנין של הבנק החדש.

מנהלי הבנקים הפועלים כיום ב־עסקי יהלומים טוענים כי בריא יו־תר לא להרחיב את מסגרת הבנקים העוסקים ביהלומים כי הדבר כרוך בעניינים עדינים וכניסת גורם נוסף עלולה להפגיע מאפשרויות המעקב הצמוד אחרי עסקי היהלומים. לדע־תם יכולים הבנקים הקיימים לעמוד גם בהתרחבות הגדולה שחלה בענף. אך הבנק הבין־לאומי סבור כי ההת־רחבות מחייבת את כניסתו של גו־רם נוסף ולדעתו יש מספיק מרחב מחיה לכולם.

● מחשבים. משרד התקשורת אישר לאחרונה מכשיר לתקשורת בין מחשבים [illegible] טלפון, מודם, המיוצר ע"י המפעל אלתא. באישור קבע משרד התק־שורת כי המכשיר עמד בהצלחה בהמלצות התקן הבין־לאומי למכ־שירים אלה. אלתא סיפקה עד כה 70 מכשירים מסידרת הייצור הרא־שונה. עתה נמצאת בייצור סדרה שניה, בת 70 מכשירים. גם חלק מסדרה זו כבר נמכר.

שערים של שטרי בנק זרים לפי הודעת בנק ישראל

בתוקף החל ביום 22.4.73 ועד להודעה חדשה

שטרי בנק של	היחידה		השער בלי עמלה: קניה	מכירה
אוסטריה	10	שילינג	2.00	20.6
איטליה	1000	לירה	6.75	7.10
בלגיה	100	פרנק	10.40	10.75
בריטניה	1	לירה	10.30	10.60
גרמניה המערבית	10	מרק	14.70	15.10
דניה	10	כתר	6.65	6.85
הולנד	[illegible]	[illegible]	14.10	14.5[illegible]
נורבגיה	10	כתר	7.00	7.20
פינלנד	10	מרק	10.65	10.95
צרפת	10	פרנק	9.15	9.40
שוודיה	10	כתר	9.20	9.45
שווייץ	10	פרנק	12.80	13.20
ארה"ב	1	דולר	4.20	4.22
קנדה	1	דולר	4.15	4.25
ירדן	1	דינר	12.65	—

הועידה הכלכלית
ועדת המו"לות והדפוס הבינלאומית
מזמינה בזה לסימפוזיון בנושא
הבינלאומיות בהוצאה לאור - אופקים ומגבלות,
יו"ר - שר החוץ מר אבא אבן
ובהשתתפות:
מר אדוארד בוהר — נשיא, מק'גרו היל, ניו־יורק
סיר ג'ורג וידנפלד — יו"ר, וידנפלד וניקולסון, לונדון
מר ברדפורד ווילי — יו"ר, ג'והן ווילי ובניו, ניו־יורק
יום ד', 25 באפריל 1973, שעה 16.00
תיאטרון ירושלים, ירושלים

דירות פאר ברמת-הוד בחיפה
השקעות ברנע קבלני בנין
אנו גאים על התכנון המושלם
דירות לטעם של כל השכלולים
6-5 חדרים 141 מ"ר
4 חדרים 121 מ"ר
במחירים החל מ־135,000 ל"י
משרד: חיפה, רח' נורדאו 37 . טל. 664858

הקרנות בנאמנות בנק לאומי

ב־ 28.4.73

	צמיד	גביש	בדולח	פיא	יגר
ערך הנכסים באלפי ל"י	192.843	169.564	47.093	16.360	3.443
מחיר היחידה	129.37	124.46	151.3	285.8	306.4
מחיר השוק	—	—	149.8	278.0	297.7
מחיר פדיון	126.45	121.41	147.7	275.2	294.8
גידול ערך היחידות (כולל דיוידנד שהושקע מחדש)					
בשנה האחרונה	15.2%	20.7%	32.8%	30.1%	17.4%
בשנתיים האחרונות	31.9%	52.5%	98.6%	86.0%	99.7%
בשלוש השנים האחרונות	46.0%	66.1%	—	101.0%	123.3%
הרכב ההשקעות ב־31.3.73					
מניות רגילות ובכורה ואג"ח נתנות להמרה	4.2%	11.4%	50.9%	42.9%	80.6%
אג"ח צמודות למדד	57.1%	62.2%	45.2%	35.5%	5.8%
אג"ח צמודות ונקובות במט"ח	37.7%	22.6%	—	18.6%	3.7%
אמצעים נזילים ובנ"ל	1.0%	3.8%	3.9%	3.0%	9.9%
	100%	100%	100%	100%	100%

1. מחיר היחידה הוא מחיר הנפקת יחידות חדשות תמורת פחות מ־10,000 ל"י. מחיר הרכישה בסכומים גדולים יותר יורד בהדרגה בהתאם לתנאי התשקיף.
2. "פיא" ו"יגר" אינן מנפיקות יחידות חדשות.
3. מחיר השוק הוא המחיר בו נקנו יחידות ישנות ביום הבורסה האחרון.
4. "מיסוד חברה לביטוח בע"מ מפעילה תכנית ביטוח, "צמיד-צמיד", הרוכשת עבור מבוטחיה יחידות ב"צמיד" בתשלומים חודשיים.

תשקיפים, רשימת ההשקעות של כל הקרנות ופרטים נוספים אפשר לקבל בכל סניפי בנק לאומי ובנק אגוד ואצל חברי הבורסה.

החברה המנהלת
פיא חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ

בבנין חדש
קומת משרדים
(שטח 600 ממ"ר)
מחולקת לחדרים ואולמות
קומה ג', 2 מעליות
בסביבת רח' ריבל בתל-אביב
להשכרה
לפנות בין השעות 10—15
טלפונים: 614886 ; 615665

Tel. 289483 טל.
מ־150 עד 2000 ק"ג עומס
למכירה
רח' לינקולן 19, תל־אביב

תושבי ת"א-יפו
נותרו עוד 6 ימים
לזכות בהנחה של 7½% עבור
תשלום מסים מראש!

50 אלף איש שילמו אשתקד את מסיהם מראש באפריל.– כי התשלום מראש הוא:
* חסכוני
* נוח
* מונע טרדות במשך כל השנה.

הצטרף גם אתה לאלה המשלמים מסיהם מראש לכל השנה באפריל ותווכח כי בדאי הדבר.

אנא מסור תוכן מודעה זו למכריך וגם הם יזכו בהנחה של 7½%

זכור, הנחה זו בתוקף בחודש אפריל בלבד.

תשלומים מתקבלים בכל הבנקים ובבית העיריה, ככר מלכי ישראל. לנוחות הקהל תהיינה הקופות בבית העיריה פתוחות עד שעה 6.00 בערב ללא הפסקה בכל ימי השבוע. בימי ששי וערב חג עד שעה 2.00.

אם מסיבה כלשהי לא הגיעה לביתך ההודעה לתשלום מס ל־1973/74, פנה למשרדי העיריה ותוכל לשלם את המס במקום ולזכות בהנחה של 7½%.

עירית תל־אביב־יפו

"המגפר" חוגג 30 שנות ייצור נעליים

ידע בין־לאומי * עיצוב חדיש * איכות מעולה * מחירים מאופקים

30 שנה לתעשית הנעלים ב"המגפר"

המגפר

את ש. בן-מיכאל

ם אלו מלאו שלושים יי.ור נעליים בבית הה- המגפר" במפרץ חיפה. ע- הוא שנתן את הדחיפה ביותר להפיכתו של בית למוצרי גומי למפעל ה- יום 1.5 מיליון זוגות נע- והם 20% מכל הצריכה ה- השנתית בישראל ואשר 400 איש ישירות. ומאות ת מתפרנסות ממנו בעקי-

ים שונים עברו על „המ- ד שעלה על דרך המלך נעליים. כפי ששמו מעיד עד „המגפר", שנוסד ב- גיפור ותיקון צמיגים. ר מלחמת העולם השניה נר- אמץ המלחמתי ועסק ב- צמיגים לצבא הבריטי ב- תיכון.

יבה לתעשיה הנעלים

זה בעיצומה של מלחמת בשנת 1943. כאשר הל

מיפנה יסודי. „המגפר" עבר לב-עלות ההסתדרות: „המשביר ה-מרכזי", „סולל בונה" ו„נוע". נחתמו הסכמי ידע עם חברות בין־לאומיות בעלות מוניטין ב-פיתוח וייצור נעליים מסוגים ח-דשים. היו אלו החברות RO-SEARCH ו־WELCO בהנהלה ובבעלות יהודים שהיגרו מגרמנ-יה לאמריקה (עמודי התווך בת-עשית הנעליים בגרמניה לפני ע-לית היטלר לשלטון). הסכמי ה-ידע נסבו על ייצור נעלי ספורט (או „נעלי התעמלות" כפי שה-ילדים רגילים לומר) עם סוליות גומי מגופרות. היה זה חידוש ג-דול בעל משמעות שחרגה מת-חומי המפעל. בית חרושת קטן בארץ ישראל מתחיל לייצר נע-לי ספורט בתקן בין־לאומי ו-דווקא בתקופת מלחמה. זה חייב רמת איכות, שיטות ייצור, בק-רת טיב שלא היו מקובלות כל כך בתעשיה הארצישראלית. ו-אמנם אותו ייצור ראשוני של נעלי ספורט עם סוליות גומי מו-סיף להיות אחד ממוצרי „המג-פר" גם כיום. כמובן תוך חידו-שים שפותחו במרוצת השנים. גם כיום „המגפר" הינו המפעל ה-יחיד בארץ המייצר נעלי ס-פורט עם סוליות גומי.

תחילת ייצור הנעליים ב„המ-גפר" היתה, איפוא, ברגל הנכו-נה ומסורת ההקפדה על תקן בין לאומי, איכות וטיב מוסיפה לש-רור כאן עד היום. לא בכדי מצ-טיין המפעל במחלקה לבקרת איכות, שהוקמה ומופעלת בשיתוף עם מכון התקנים. מפקח מטעם חברת מרקס אנד ספנסר שיבח מאד את בקרת הטיב במפעל.

אף ש„המגפר" הוסיף לייצר עוד במשך כמה שנים מוצרי גו-מי שונים, הרי נעלי הספורט שלו הפכו לסימן היכר. הם סיפ-קו גם צרכים כלליים. בימי ה-עליה הגדולה לארץ בתקופת ה-צנע של ראשית שנות החמישים נעלו תוצרת „המגפר" יושבי המעברות (הם נשארו נאמנים ל„המגפר" ונועלים את נעלי ה-„יגואר", וילדיהם את נעלי הס-פורט של „המגפר".)

התחלת ייצור מגפים ונעליים לכל המשפחה

צעד חשוב קדימה עשה „המ-גפר" בשנת 1954 כאשר בעזרת ידע של חברה קנדית החל ב-ייצור מגפי גומי. במקביל החל בייצור נעלי עבודה מעור. הנ-עשות בתהליך של גיפור ישיר, כאשר הסוליה מעוצבת תוך לחץ גבוה במגע עם גוף הנעל והו-פכת חלק בלתי נפרד ממנו. מג-פי „המגפר" מצאו עד מהרה שוק חשוב בשטחי החקלאות. ה-בניה והבטחון. הייצור היה כרוך כמובן בהבאת מיכון חדיש מ-שוודיה.

חלפו שנים. רמת החיים ביש-ראל החלה לעלות. הדרישות נע-שו מעודנות יותר, הסגנון הש-תפר, הרגלי הצריכה נשתנו. כדי לאפשר לתושבי ישראל לצעוד בנעלי „המגפר" היה על המפעל לצעוד עם הזמן, כשהוא עומד בתחרות עזה עם יצרנים בארץ ומחוצה לה. באותן השנים הוס-לו כליל המחלקות של מוצרי גו-מי שונים ו„המגפר" התרכז ב-ייצור נעליים: נעלי ספורט עם סוליות גומי, נעליים וצאיות אופנתיות, נעלי בית, נעלי גב-רים ונעלי ילדים, ונעלי נשים עם בדים צבעוניים פרחוניים ל-הליכה ברחוב. מחלקת הדגמים, שצברה ידע ונסיון רב, החלה ל-

חיים הנגשטיין
מנהל „המגפר"

צבע דגמים חדשים שהתקבלו ב-התלהבות בשוק הישראלי.

לעזרת „המגפר" בא מעצב אופנה איטלקי נודע, רנזו פיקר-לינו. הקשור עם מפעלים בעלי שם בכמה מארצות אירופה. תו-צרת המפעל יכלה להתחרות ב-איכותה, צורתה וסגנונה בנעליים המעולות ביותר המיוצרות ב-חו"ל.

500,000 זוגות נעלי „יגואר" תוך 5 שנים

נאמן לדרכו, דרך של חתירה מתמדת לשיפורים והחידושים. ה-תם „המגפר" בשנת 1968 על הסכם ידע עם חברה מפורסמת במרכז אירופה „סלמנדר". תוצ-

יצחק נגלר
מנכ"ל יחידת העור והגומי
ב„כור־תעשיות"

את ההסכם הזה היה ייצור נעל היוקרה של „המגפר" שהפכה ל-שם דבר. המוכר לכל בני ה-משפחה בכל הגילים — נעל „יגואר". נעל זו עשויה עור NAPA מעולה, תפורה בתפירת יד עם סוליה חזקה, קלה וגמישה. נעל „יגואר" מיוצרת בגדלים ל-כל המשפחה, כולל חצאי מספ-רים, המאפשרים התאמה מוח-לטת לרגל. בגלל ההקפדה על האיכות הטיב נאלץ המפעל גם היום לייבא מחו"ל כמה פריטים המרכיבים את הנעל, פריטים אשר לא נמצאו להם תחליף ב-איכות דומה בארץ, כגון הנעש לתפירת היד והתמיכה המייצבת לרגל. „יגואר" החל לכבוש את השוק, ואם בשנה הראשונה הגי-עו ייצורו ל־60.000 זוגות בשנה, הרי מקץ ארבע שנים משווק ה-מפעל לא פחות מ־180.000 זוגות, ובימים שלה שווקה הנעל החצי מיליון. עם כל יתרונותיה של נעל „יגואר", הרי לדברי יצרניה ומשווקיה אין היא נעל מותרות, אלא נעל טובה ונוחה מאין כמוה לשימוש נרחב.

„המגפר" בשרות מערכת הבטחון

לאורך כל דרכו קשור „המ-גפר" עם צורכי הבטחון ובין שהדברים אמורים בייצור שר-שרות גומי לטנקים ב־1941, צ-מיגים מיוחדים למשוריינים ב-מלחמת העצמאות ונעליים סו-בות לחיילים. בשטח זה התחולל מיפנה גדול בשנת 1969 כאשר, בתיאום עם משרד הבטחון, חתם „המגפר" על הסכם ידע עם או-תה חברת RO-SEARCH המ-פורסמת, לשם ייצור נעלי עור משובחות, עם סוליות גומי מגו-פרות, לפי תקן צבאי אמריקאי שהוכיח עצמו ברחובי תבל. כך נפתרה בצה"ל בעית הנעל ה-טובה ליחידות הקרביות והחצ-לחה היתה כה רבה שניתן היה לוותר על שירותי הסנדלריות שעסקו בתיקוני הנעליים הכב-דות המסומרות מהסוג הישן.

„המגפר" מתגאה בכך שצה"ל צועד בנעלי „המגפר". אנשי ה-מקצוע במפעל תורים ומדגי-שים כי מדובר בנעל מעור מ-עולה עם סוליה גומי נוחה. „זו-הי נעל נוחה, חזקה וגמישה ש-עמדה במבחנים רבים", מציינים המומחים.

מערכת שוק יעילה

„המגפר" אינו מסתפק בהיש-גיו וחותר כל הזמן לשיפורים נוספים. עתה רוכש המפעל ציוד חדש ועומד בקרוב להוציא ל-שוק מוצרים המבוססים על חו-מר חדש לחלוטין. כאמור לעיל מגיעה תפוקת המפעל ל־1.5 מי-ליון זוגות נעליים בשנה והיעד הוא 2.5—2 מיליון זוגות נעליים לשנה תוך שלוש השנים הבאות. מדיניות המפעל אינה ליצור ול-שווק נעלי מותרות במחירים מו-פרזים לשכבות מצומצמות. אלא ליצור ולשווק נעלי איכות בו-חות ומעולות לשכבות צבור רחבות במחירים סבירים. „הנ-עליים שלנו הן טובות, יפות ו-אופנתיות כאחד, אולם אינן בחי-נת מותרות" אומר המנכ"ל, מר י. נגלר.

„המגפר" פיתח מערכת שי-ווק יעילה, המתנהלת במישו-רים שונים. באמצעות סיטונאים אזוריים (לאוכלוסיה הערבית סי-טונאים מיוחדים), ובאמצעות ס-ניפי חלוקה ומכירה סיטונאיים אזוריים. הוא משווק ישירות ל-חנויות השרשרת וחנויות „כל-בו" כגון „שקם", „המשביר ל-צרכן", „המשביר המרכזי", „אב-נעלי" ועוד.

בסך הכל משווקות נעלי „המ-גפר" בכ־1200 חנויות בכל רח-בי הארץ. בניגוד למסחר בנע-ליים מיובאות, „המגפר" קובע מחירים מומלצים המודפסים על הקופסאות. בעלי החנויות אינם רשאים לדרוש מחיר יותר גבוה. „מדיניותנו היתה התאפקות ב-העלאת מחירים ובמידה ועשינו זאת, היה זה זמן רב לאחר ה-התייקרויות ובמימדים פעוטים מהעלאת מחירי חמרי הגלם ו-שכר העבודה" מסביר המנכ"ל. המפעל הצליח לעמוד בכך הו-דות ליעילות ושיפור מתמיד של דרכי הייצור והשיווק.

מעבר לבעלות „כור"

בשנת 1970 עבר „המגפר" ל-„כור תעשיות" והפך לאחד מ-אבני היסוד בחטיבת העור וה-גומי של הקונצרן הגדול. לפי כל הדעות שימשה ריאורגניזציה זאת דחיפה נוספת לקראת פתוח והתרחבות. לטפוח הרמה המק-צועית, לרכישת ידע ושיטות ייצור חדשות, במגמה להגדיל את הייצור ואת השיווק.

הפעילות לשם טפוח הרמה ה-מקצועית מתבטאת במאמץ לר-כישת ידע ולימוד שיטות מתע-שיות נעליים מפותחות. אנשי ה-מקצוע ב„המגפר" רוכשים ידע מודרני באמצעות השתלמויות במרכזי תעשיית הנעליים באי-רופה ובארה"ב ומיישמים את נסיונם במפעל.

יחסי עבודה תקינים

אנשי „המגפר" מציינים ב-סיפוק כי יחסי העבודה במפעל תקינים ושוררת בו רוח טובה וראייה לכך השיעור הנמוך מאד של התחלופה והשיעור הגבוה יח-סית של ותיקים המוסיפים לע-בוד במפעל באורח חלקי גם לאחר יציאתם לגימלאות. הרוח הטובה הקיימת במפעל מקנה ל-עובדים רגש של השתייכות. רוח זאת הקלה ללא ספק על קליט-תם של שבעים עולים חדשים ב-שנתיים האחרונות. תודות לרוח זאת הוקלה גם קליטתם של מ-הנדסים עולים התופסים עמדות מפתח בכמה מחלקות.

רוח שיתוף הפעולה בין ההנ-הלה והפועלים קיבלה לא מכבר ביטוי מוחשי, כאשר „המגפר" אימץ את העקרון של שיתוף עובדים בהנהלה. בעקבות זאת הוחלט על שיתוף עובדים ברוו-חים החל משנת 1971.

ההנהלה רואה במדיניות זאת ביטוי הוקרה לציבור העובדים אשר הכשרתו המקצועית, מיומ-נותו, מומחיותו ומסירותו לע-בודה מהווים, לדעת הכל, את הנכס היקר ביותר של „המגפר".

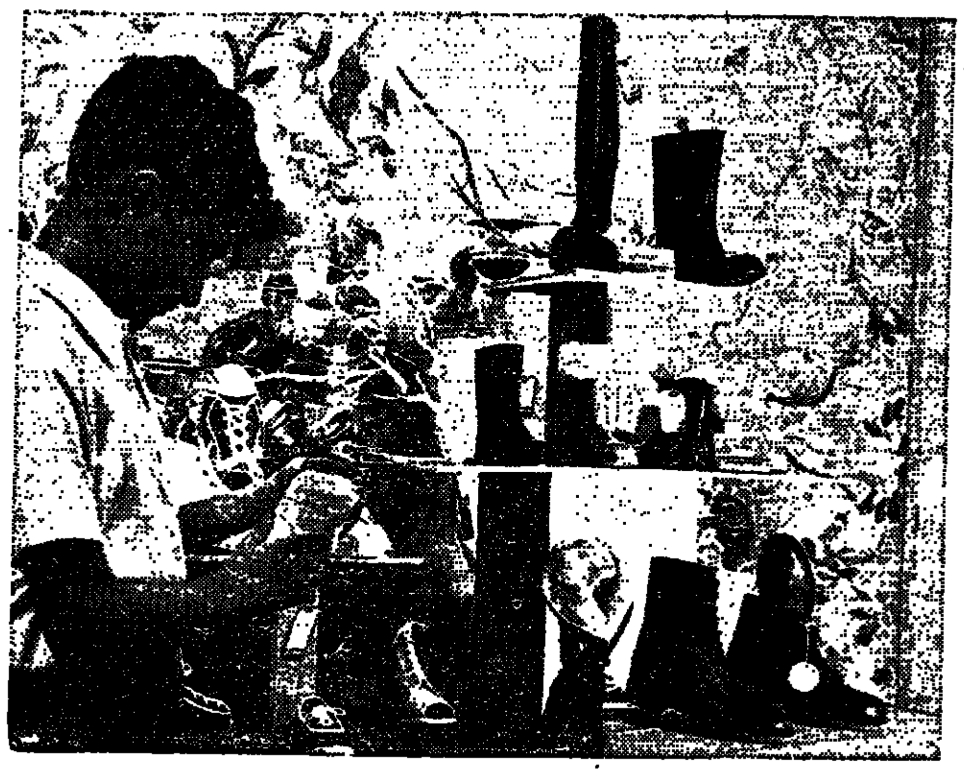

נעלי איכות במחירים סבירים

אשת חיל — בידיים אמונות ומקפידות

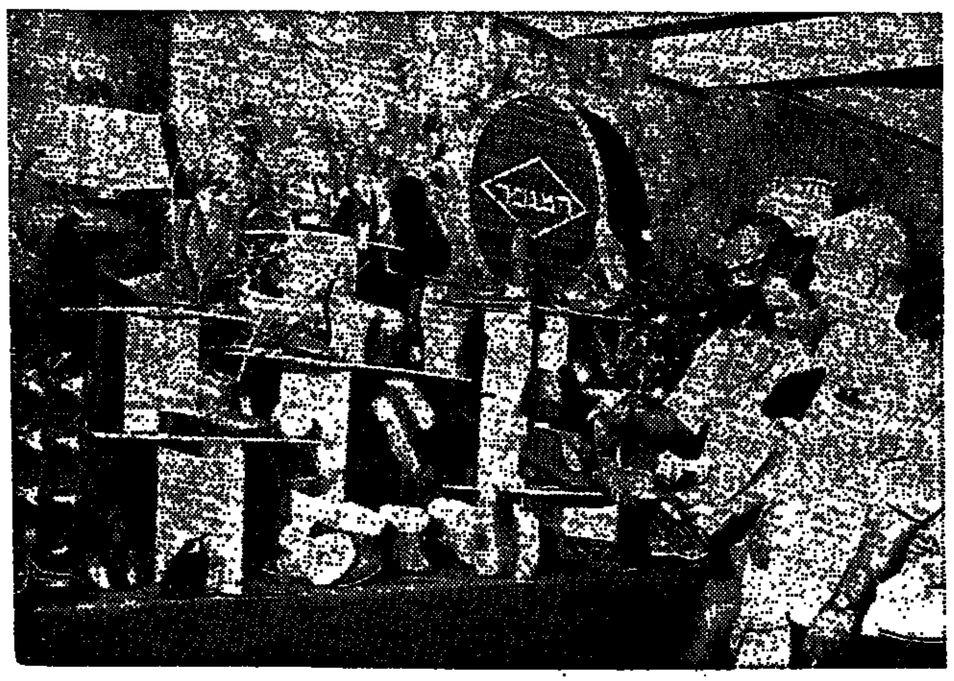

המגפר מייצר מגוון נעליים לכל המשפחה

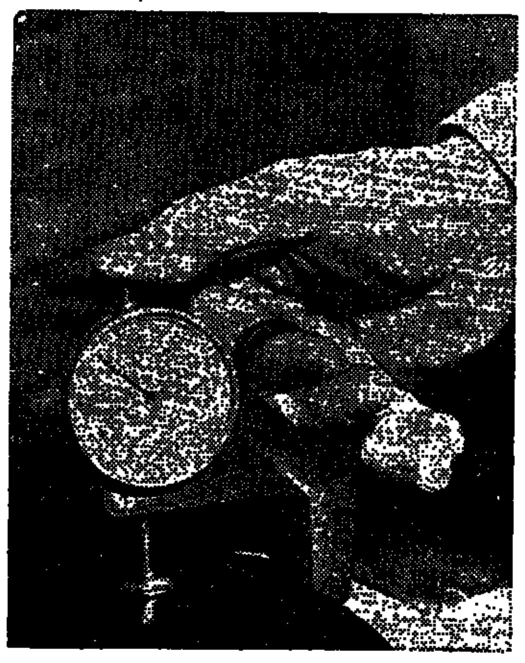

ביקורת טיב של כל חמרי הגלם

המחלקה לביקורת סופית ולאריזה

ברכות ל„המגפר" יצרן הנעלים הגדול במדינה
במלאת 30 שנה לפעילותו

א. צ. ט. מפיצים (1965) בע"מ
מפיצים למושבות
ת"א, יסוד המעלה 20/22 טל. 38365/30168

*

איקומין בע"מ
תל־אביב, רח' צבי גרץ 18, טל. 243021

*

אפטילון ישראל (1970) בע"מ
רוכסני נילון
תל־אביב החשמל 21

*

אברהם בסרגליק בע"מ
ייצור מסמרות חלולות ואבזמים
תל־אביב, רח' אלפסי 32, טל. 823026

*

בינג—ליניאל בע"מ
פרסום ויחסי צבור

*

גלנויט ישראל בע"מ
יצרני בדי פרווה פלסטיים
ת"א, לילנבלום 16, טל. 22071, 57674
המפעל — אור עקיבא, טל. 88851—063, 88858—063

*

„גלי" — ויספילר את קרטש בע"מ
ביח"ר לשקיות פוליאתילן
בית־דגן 50/2, טל. 944343—03

המשביר לצרכן בע"מ
רשת חנויות הכל־בו הגדולה בישראל

*

המשביר המרכזי בע"מ

*

„האמה" בע"מ
הדבקת אריגים
מגדל העמק ת. ד. 29

*

זיניוק את מיכלין בע"מ
הכל בו לכל גיל
חיפה, דרך העצמאות 55 טל. 640706

*

חברת הרצל חבס בע"מ
סוכני חב' „טקסון" ואחרים בישראל
רח' המגיד 6 ת"א, טל. 612091, 622508

*

כור תעשיות בע"מ

*

כיתן דימונה בע"מ
בדים והלבשה לכל המשפחה
תל־אביב, הדר יוסף, טל. 773132

לנדוי — גבעון
יצרני בדים לתעשית הנעלים, דקורציה ווילונות
תל־אביב, סמטת השייך 7, טל. 825511

*

מיכלי כרמל — תעשית קרטון גלי בע"מ
חיפה, ת. ד. 860 טל. 538261

*

מחסני ערובה וקרור בע"מ
סוכני משלוח בינלאומי
חיפה — ת"א — אשדוד

*

סיבעור בע"מ
יצרני פיבר קרטון, סיבעור (לפה) וחלקי נעלים
יבנה, אזור התעשיה טל. 95119—055

*

עורלק בע"מ
יצרני עור עליון
רמת ישי, טל. 932523(04)

*

נור עספור בע"מ
משווק וסיטונאי „המגפר" לסקטור הערבי והשטחים
נצרת, טל. 55945 (065)

פלסר בע"מ —
ציוד משוכלל והומרים לתעשית הנעלים
תל־אביב, החשמל 12, טל. 623171

*

מפעלי טקסטיל „קיסריה" בע"מ
יצרני בדים ושטיחים
ת"א, לילנבלום 16, טל. 22071, 57674
המפעל — אור עקיבא — טל. 88855/56—063

*

קנון — נעלי ירושלים בע"מ
יצרני נעלי גברים, נשים וילדים

*

שרות חיפני להובלה בע"מ
חיפה, רח' הנמל 41 טל. 667484—662762

*

רפאל-ביניה — שווילי
משווק וסיטונאי של ביח"ר „המגפר"
לסקטור הערבי ולשטחים
חיפה, דרך העצמאות 29, טל. 663483

*

תבור בע"מ —
יצרני כל מיני עורות עליון
סגולה, פתח־תקוה, טל. 911052

مكان الأصل

هكذا من الأصل

פרס מציע עיטורים לצותי אויר וים

על גילוי אומץ לב בשמירה מפגיעת מחבלים

*

מדוע ירכז תיכנון התחבורה בארץ

(ע). שר התחבורה, מר שמעון פרס אמר בשבת, כי מערכת ההגנה על הנוסעים במטוסי אל על ועל מיתקני הקרקע הוגברה ושוכללה ד־רצון המתנקשים לפגוע במטוסים ה־גיע באחרונה לנקודה הנמוכה ביו־תר. כיום נחשבת אל על כחברה בטוחה ביותר.

מר פרס, שדיבר בראיון החודש ברדיו הוסיף, כי הציע לממשלה להעניק עיטורים לצוותי אויר וים שיגלו אומץ־לב ותושיה בשמירה על מטוסים ואניות מפני מתנקשים.

על בעיות התחבורה אמר, כי מן השבוע הקרוב יכהן במשרדו מרכז ראשי שירכז בידיו את התכנון הכולל של התחבורה והוא ישא באחריות לנושא זה.

להלן ציין השר, כי כל חודש מת־וספות 3000 מכוניות חדשות על הכבישים ואילו הכבישים אינם מת־רחבים באותה פרופורציה. הוא אמר, כי בשנתיים האחרונות הוגשו 60 הצעות לפתרון בעיות הצפיפות בכ־בישים, בעיקר בגוש דן. בהוסיפו כי המסקנה שנתקבלה היתה, שיש להתקין בתל־אביב רכבת תחתית. בשבוע הקרוב יקים משרד התח־בורה מינהלה של פרוייקט הרכבת התחתית, ואם לא יתעוררו משברים בתחומים או כלכליים הרי עבודות החפירה יחלו בעוד כשנה וחצי. מק־ווים, כי ארבע שנים מיום תחילת העבודות תחל הרכבת לפעול.

מחאה לאיי. טי. איי. על הפליית נציג ישראל ע״י יוגוסלוויה

(ע). מר ישעיהו ויינברג, יו״ר הועה״פ של המרכז הישראלי של המכון הבין־לאומי לתיאטרון (איי. טי. איי); פנה ביום ו׳ במברק אל המזכיר הכללי של איי.טי.איי, מר ז׳אן דרקן, בדרישה להתערב ולפ־עול לביטול החרמתו של הנציג ה־ישראלי מנהל קוזנסקי מצד מארג־ני הסימפוזיון הבין־לאומי למבקרי תיאטרון, שייפתח בעוד ימים אח־דים בנובי־סאד שביוגוסלוויה.

איי.טי.איי. הוא אחד הארגונים הבין־לאומיים שנתנו את חסותו ל־סימפוזיון. בפנייתו אל מר דרקן מדגיש מר ויינברג (מנהל התיאטרון הקאמרי), כי לא ייתכן שאיי.טי. איי. יתן חסות לאירוע הכרוך ב־הפלייה פוליטית כלפי ישראל או כל מדינה אחרת.

4500 צועדים השתתפו אתמול בצעדת הגליל המסורתית. הצעדה נערכה באתרי רמת־הגולן בשלושה מסלולים שהאורך שבהם הוא 23 ק״מ.

נחשף קטע של החומה הרומית בירושלים

(ע). קטע של החומה הרומית נח־שף באחרונה על הר ציון, בחפירו־תיה של משלחת הר ציון בהנהלתו של הארכיאולוג מר מגן ברושי.

מר ברושי אמר, כי כל הנתונים שנאספו עד כה מצביעים שאכן זו חומת ירושלים מימי הדריאנוס קיסר, אשר מעט מאד ידוע עליה, והגילוי החדש יש בו משום תרומה ניכרת ל־ארכיאולוגיה של תקופה זו.

מילה ל-100 ילדי עולים

(ע). כמאה ילדי עולים מ־בריה״מ, מבני שנה ועד 12, נו־מולו במחצית השנה האחרונה בביה״ח בבאר־שבע, כמבצע מ־שולב של המועצה הדתית, משר־ד־הדתות והנהלת ביה״ח.

הרב יצחק לבנון, שמונה מטעם רבני העיר לאחראי למבצע, מסר כי בגבור העליה מבריה״מ פנו למועצה הדתית בעיר מבוגרים וילדים שלא נימולו. תחילה מר־דדו הבריאות באמצעות המחלקה לשרותים ציבוריים במשרד הד־תות מחוץ לבאר־שבע. אחר־כך הופנו מקרים אלה לביה״ח. כאש־ר נוצר לחץ רב, נאלץ ביה״ח לזהות את פניהם ריקם. בעקבות פנייתו הנרגשת של הרב הראשי לבאר־שבע, הרב אליהו כץ, נמ־צא סידור מתאים וכל הבריתות בוצעו בביה״ח. הרופאים עשו זאת בהתנדבות.

5 שנים לחידוש הישוב היהודי בחברון

כנס לציון מלאת 5 שנים לחידוש הישוב היהודי בחברון נערך אמ־ליום ו׳ בקרית ארבע מטעם התנועה למען ארץ־ישראל השלמה.

מר צבי שילוה, ממארגני הכנס, הזכיר לנוכחים, כי זו הפעם הרא־שונה שאין עוצרים במבואות חברון את הבאים לחגוג עם המתנחלים ב־חול המועד של פסח.

הרב משה לוינגר, רבם של מת־נחלי חברון סקר את התפתחות קרית ארבע ותבע מן הממשלה הרחבת ה־בסיס הכלכלי של הישוב היהודי ב־חברון.

גבי רחל ינאית בן־צבי ומר בני מרשק, הצטרפו לתביעה בשם התנו־עה לשלמות הארץ במפלגת העבודה.

מר שמריהו גוטמן, חוקר ארץ־ישראל, סיפר על התגליות הארכאו־לוגיות המוכיחות שבתקופה הרומית הביזנטית היו בהר חברון הרומי 68 ישובים יהודיים וציין כי בימינו סי־כויי התישבות יהודית גדולה תלויה בנו בלבד.

פרופ׳ יהודה אליצור, שהירצה על מלכות חברון הוכיח, כי הפלשתים שסמכו על כוחם הצבאי בלבד, בלי לדאוג לעומק טריטוריאלי, הפסידו את מערכתם נגד ישראל.

בחלק השני של הכנס התייחסו ח״כ מנחם בגין והי״ה אליעזר ליבנה ומשה שמיר לבעיות מדיניות.

מר בגין אמר כי תכנית אלון, אם חלילה תתבצע לפי מגמתה המדינית, תהפוך את שכם ורמאללה לשטח ב־חסותו של ספטמבר השחור. אז, אי־מרים לנו שנכנס בחזרה. כמה דם נצטרך להקיז בעד קלות דעת זו? שאל.

מר ליבנה עמד על משמעות הז־דהותם של ערביי ארץ־ישראל עם מתכנני רצח מינכן, שבעיניהם הם גיבורי האומה.

מר שמיר התיחס להחלטת הממש־לה בדבר איסור רכישת קרקעות על־ידי יהודים ביהודה ושומרון. הוא אמר, כי השימוש בנימוק הספסרות לאיסור רכישת קרקעות מעבר לקו הירוק הוא זריית חול בעיני הציבור.

מינהל המקרקעין מסר 113 מגרשים למתיישבים ב״עומר״

(ל.ע.מ.). במסגרת פעולותיו ה־מיוחדות של מינהל מקרקעי ישראל לפיתוח הנגב, היקצה המינהל 113 מגרשים בעומר שליד באר־שבע. ה־מגרשים נמסרו לחוכרים על־פי הג־רלה.

כל מגרש משתרע על חצי דונם בערך ויימסר בחכירה בתנאים דו־מים לתכניות בנה ביתך, המופעלות על־ידי המינהל באזורי־פיתוח שונים בארץ.

אסיפה כללית של חברי אגודת העתונאים בת״א

אסיפה כללית של חברי אגודת העתו־נאים בת״א תהיה ביום ו׳ השבוע ב־12 בצהרים, בבית־סוקולוב בת״א. בסדר ה־יום: הקפאון במו״מ על חוזה שכר חדש. החברים מתבקשים לדייק.

מחקר: לא נצטמצם הפער בין העדות בתחום החינוך הגבוה

מאת סופר ״הארץ״ לענייני חינוך

הפער בין העדות בתחום החינוך הגבוה כמעט ולא הצטמצם ב־15 השנים האחרונות — זו מסקנת מח־קרם של ד״ר יוחנן פרס ומר סמי סמוחה, שנערך במסגרת המכון ל־חקר עבודה וחברה באוניברסיטת תל־אביב.

לדעתם הפער כמעט לא הצטמצם משום שאף בתחום הכלכלי לא הצ־טמצם הפער (שם הוא אולי אף התרחב). יותר מזו — מאמצי ה־מדינה לאפשר חינוך גבוה לבני עניים הביאו בעיקר תועלת דווקא לבני המעמד הבינוני הנמוך. וכך הגדיל הפער בינם לבין בני המעמד הנמוך באמת.

החוקרים שוללים את הדרך של צמצום הפער על ידי הענקה מלא־כותית של המקופחים (כמו, למשל, קבלת תלמידים מסויימים גם אם ציוניהם נמוכים מהנדרש), משום שאז אין הפער נעלם כלל, והתל־מידים יאלצו לנשור באחד השל־בים הבאים. כן נפגעת בגישה זו היעילות הכללית.

ממצא אחר של החוקרים הוא, שבתחום הייצוג הפוליטי (בכנסת וברשויות המקומיות) צומצם הפער בין העדות ב־15 השנים האחרונות. ייצוגם של בני עדות המזרח בכנסת עלה מ־9 אחוז ל־15 אחוז וברשו־יות — מ־13 ל־33 אחוז. הסיבה לכך, לדעת החוקרים, — הזדקקות המיפלגות לקולותיהם של בני עדות המזרח.

בוטלה תחרות הקליעה בדואר עם ארה״ב

7 קלעים בלבד התייצבו אתמול במטווח ר״ג לתחרות הדואר באקדח חופשי נגד נבחרת ארה״ב. למארגני התחרות לא נותר אלא לבטל את התחרות.

(ע). **משטרת ירושלים** שיח־ררה ביום ה׳ בלילה שנים מבין שלושת החשודים, שנעצרו לאחר השלכת בקבוק התבערה לעבר בנק ברקליס בעיר העתיקה. המשטרה הקימה צוות לחקירת המקרה והיא ממשיכה בחקירת החשוד השלישי שנשאר במעצר.

תעודות נסיעה חופשית בכל קוי אגד ינתנו לאלמנתו וליתומיו של איש הבטחון ברוך כהן ז״ל, שנרצח לפני כמה חודשים בידי מחבלים במדריד. החלטה על כך נתקבלה על־ידי הנהלת הקואופרטיב.

מילגות ומענקים בסך של 28,000 ל״י, הוענקו בסוף השבוע שעבר, בפעם השניה, על־ידי קרן שרמן, בטכס שנערך במכון הנפט בתל־אביב, במלאת שלוש שנים ל־פטירתו של מאיר שרמן ז״ל, מי שהיה בשנותיו האחרונות חבר מנהל הדירקטוריון של חברת פז.

מינויים והעלאות בדרגה באוניברסיטת תל־אביב

מאוניברסיטת תל־אביב מינויים והעלאות בדרגה בסגל האקדמי ש־אושרו על־ידי שלטונות האוניברסי־טה לקראת השנה האקדמית תשל״ג ובמחצית הראשונה של השנה האק־דמית תשל״ג (רשימה א׳).

לדרגת פרופסור מן המניין הועלה: ד״ר בנימין הרשובסקי תורת הספ־רות וספרות השוואתית, ד״ר יואל ויזל בוטאניקה, ד״ר ליאונרד זוס־קינד פיסיקה, ד״ר אוריאל טל היס־טוריה של עם ישראל, ד״ר אלכסנדר כהן וירולוגיה, ד״ר אלעזר כוכבא זואולוגיה, ד״ר פרד כץ סוציולוגיה, ד״ר שלמה נאמן היסטוריה, ד״ר מרדכי סוקולובסקי ביוכימיה.

לדרגת פרופסור נילווה הועלה: ד״ר פנחס יואלי קארטוגרפיה.

לדרגת פרופסור־חבר הועלו: ד״ר נפתלי אנארבך פיסיקה, ד״ר אריה בראונשטיין הנדסת חשמל, ד״ר יוסף גרוס משפט מסחרי, ד״ר אוריאל דן היסטוריה של המזה״ת, ד״ר יורם דינשטיין משפט בינלאומי, ד״ר שו־רא דניאל ביוכימיה, ד״ר יצחק ויץ אימונולוגיה, ד״ר יעל טייך מיקרו־ביולוגיה, ד״ר ברוך לב מינהל עס־קים, ד״ר דן לויתן מאתמאטיקה, ד״ר נתנאל לף כלכלה, ד״ר גיל נבון כימיה, ד״ר יהודה סלוצקי היסטוריה של עם ישראל, ד״ר יוסף פרמוניסה פילוסופיה, ד״ר יהודה פייגה (חבר הוראה) רפואה גריעינית, ד״ר אורי פלדמן אסטרופיסיקה ואסטרונומיה, ד״ר בליה קלינשטיין הנדסה מיכא־נית, ד״ר נחום קריסטיאנפולר פיסי־קה, ד״ר אברהם רישון אימונולוגיה, ד״ר בנימין שימרון היסטוריה יוו־נית.

לדרגת פרופסור־חבר נילווה הו־עלו: ד״ר טוביה למון הנדסת חשמל, ד״ר רוני נורמן הנדסה תעשייתית, מר מרדכי סתר מוסיקה, מר קרול קליין מוסיקה.

לדרגת פרופסור־חבר קליני: הו־עלו: ד״ר נחום בונר פדיאטריה, ד״ר רבקה ברנמן סיעוד, ד״ר אריה הראל אנדוקרינולוגיה, ד״ר הלל חיים פריד (חבר־הוראה) רפואה פנימית, ד״ר יהודה שינדל אוטורי־נולאריגנולוגיה, ד״ר אליהו שנון אוטורינולאריגנולוגיה.

לדרגת מרצה בכיר הועלו: ד״ר שאול אגר כירורגיה, ד״ר אברהם אשל הנדסה מיכאנית, ד״ר דניאל אשרי פיסיקה, ד״ר אנטוני ג׳ונף פיסיקה, ד״ר מנחם גוטמן ביוכימיה, ד״ר יוליוס גולדהירש הנדסת חשמל, ד״ר אמנון גולדנברג (חבר־הוראה) ריבי קניין, ד״ר קנט ג׳נגי מדעי ה־חומרים, ד״ר משה גיל היסטוריה של עם ישראל, ד״ר יונה דוד ספרות עברית, ד״ר דינה דין מאתמטיקה שימושית, ד״ר אלכסנדר דינבר כי־רורגיה, ד״ר אהרון הורוביץ גיאו־לוגיה, ד״ר יורם וייס כלכלה, ד״ר רות וייס ספרות אידיש, ד״ר ריבה וייצנר פדיאטריה, ד״ר מרים זנד־בנק דרמאטולוגיה, ד״ר יובל לוי (חבר־הוראה) דיני עונשין, ד״ר אל־חנן מאיר פסיכולוגיה, ד״ר אמירה מני המאטולוגיה, ד״ר מנחם ניצן פדיאטריה, ד״ר ששון סומך ערבית, ד״ר סוליו סוניצו (חבר־הוראה) כי־מיה, ד״ר יהודית סטמברג גנטיקה, ד״ר צפירה פורת ספרות אנגלית מודרנית, ד״ר מרדכי פרידמן תל־מוד ותולדות המשפט העברי, ד״ר איתמר רבינוביץ היסטוריה של המזה״ת ואפריקה, ד״ר צבי רוזן פילוסופיה, ד״ר חגי רוזנברג ביו־כימיה, ד״ר אורי רפ אסטטיקה של התיאטרון, ד״ר שולמית שחר היס־טוריה של ימי־הביניים, ד״ר יוחי מיאל שיין בוטאניקה, ד״ר מרדכי שני רפואה פנימית.

לדרגת מרצה בכיר קליני הועלו: ד״ר אריה אברמוב רפואה פנימית, ד״ר מינה בר־בסט פאתולוגיה, ד״ר ג׳ורג׳ לבנטון אוטורינולאריגנולוגיה, ד״ר ברוך לנבאו (חבר־הוראה) אנ־דוקרינולוגיה, ד״ר בוריס מן כירור־גיה, ד״ר אליהו ענתבי כירורגיה, ד״ר הלנה קסלר פאתולוגיה, ד״ר אריה רייף פאתולוגיה.

לדרגת מרצה הועלו: ד״ר תמיר אגמון מינהל עסקים, ד״ר צבי אדר מינהל עסקים, ד״ר דן איזיקוביץ בוטאניקה, ד״ר מיכאל אגביל מינהל עסקים, ד״ר עמוס אורליך פידאגוגיה, ד״ר יצחק בן־בסט המאטולוגיה, ד״ר עדי בן־גבור מאתימטיקה, ד״ר גרשון ברין מקרא, ד״ר נורית גוב־רין ספרות עברית, ד״ר שמשון גוס־פלד כימיה, ד״ר צבי גליק תזונה, ד״ר צבי גלעד (חבר־מחקר) מיק־רוביולוגיה, ד״ר אדית געתון פא־תולוגיה, ד״ר אברהם דגני קארטו־גרפיה, ד״ר חגי הורוביץ היסטוריה אמריקאית, ד״ר יורם הירשפלד מתי־מטיקה, ד״ר דן הנדלמן אנתרופולו־גיה חברתית, ד״ר משה הרטמן סוצ־יולוגיה, ד״ר דוד זוסמן (חבר־מחקר) מיקרוביולוגיה, ד״ר חנן טבן פילוסופיה, ד״ר ג׳ורא טריסטר פא־תולוגיה, ד״ר אפרים כהן זואולוגיה, ד״ר בנימין כהן היסטוריה, ד״ר מאיר להב (חבר־הוראה) כימיה פא־תולוגית, ד״ר יוסף לויה דיאלוגיה, ד״ר זאב לוין מטאורולוגיה, ד״ר צבי ליבר מינהל עסקים, ד״ר אליה ליבוביץ פיסיקה אסטרונומית, ד״ר נילי ליפשיץ בוטאניקה, ד״ר נפתלי לנגברג סטאטיסטיקה, ד״ר גדעון לנגהולץ בקרה, ד״ר אברהם מלינק פריודונטיה, ד״ר ריצ׳רד מנדלבאום (חבר־הוראה) מתימטיקה, ד״ר פנחס עופר היסטוריה של עם ישראל, ד״ר דן ענבר סטאטיסטיקה, ד״ר זהה צביוני־הלוי סוציולוגיה, ד״ר יורם פרידמן מינהל עסקים, ד״ר חיים פאלק מינהל עסקים, ד״ר סטיב קרד־נר פיסיקה, ד״ר עדי קרני כלכלה, ד״ר זאב רבין היסטוריה עתיקה, ד״ר יורם רוזנברג מינהל עסקים, ד״ר אליהו רוזנהיים פסיכולוגיה, ד״ר תלמה רוזנטל רפואה פנימית, ד״ר ליאונרד שטיינברג (חבר־הוראה) מטאורולוגיה, ד״ר ישעיהו שכטר ביוכימיה, ד״ר מלכה שפט מתימטי־קה.

דרגת מרצה־קליני הועלו: ד״ר יוסף אבר־דלו כירורגיה, ד״ר הרולד יעקב ברנר ראומאטולוגיה, ד״ר אירנה בריו פתולוגיה, ד״ר מיכה בוימן פסי־כיאטריה.

יקירנו

משה אטיאש ז״ל

איננו

הלוויה תתקיים היום, יום א׳, כ׳ בניסן תשל״ג (22.4.73) בשעה 11 לפנה״צ מבית הלוויות בסנהדריה, ירושלים.

המשפחה האבלה

יד יצחק בן צבי

עטופת יגון

על מות חבר הנהלתה

משה אטיאש ז״ל

מי שהיה מזכיר הועד הלאומי וממייסדי ה״יד״.

ההנהלה והעובדים

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו וראש משפחתנו יקירנו

יהודה טפר

(יליד פלשטי, בסרביה)

ממייסדי כפרנו

הלוויה תצא היום, יום ראשון, כ׳ ניסן תשל״ג (22.4.73), בשעה 11 לפנה״צ מבית־העם, לבית־העלמין במקום.

המשפחה
ומושב כפר ורבורג

במלאות שנתיים לנפול יקירנו

אל״מ מוטקה (מרדכי) נדיבי ז״ל

נעלה לקברו ביום חמישי, כ״ד ניסן תשל״ג (26.4.73), בשעה 16.00, בבית הקברות הצבאי, בקרית־שאול.

המשפחה

תודתי לכל ששיתפו עצמם באבלי

על פטירת אישי

חיים הזז

זכרונם הטובים דברי ניחומים יעמדו לי לקיים את שהוטל עלי

כ׳ בניסן תשל״ג

אביבה הזז

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אבינו וסבנו הח

שרגא (פייבוש) אלט ז״ל

הלוויה תצא היום, יום ראשון, כ׳ בניסן תשל״ג (22.4.73) בשעה 11.45 לפנה״צ, מבית הלוויות העירוני, רח׳ דפנה תל־אביב, לבית־העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

יהודה אלט
שושנה שטלן
והמשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

חיה וסרמיל

(לבית באומגולד, — מלודז׳־ורשה)

הלוויה תצא היום, יום ראשון, כ׳ בניסן תשל״ג (22.4.73) בשעה 12.30 בצהרים, מבית הלוויות העירוני, רח׳ דפנה תל־אביב, לבית העלמין בחולון.

המתאבלים:
בעלה, בתה, חת
גיסה, גיסתה
וכל בני המשפחה

איגנץ בלייברג

איננו

המשפחה המתאבלת

בצער וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה ללא עת של יקירתנו

חנה (לילי) רוטשילד

לבית גלין

הלוויה התקיימה ביום ששי, י״ח ניסן תשל״ג (20.4.73)

אמה, בעלה, בניה, א
וכל המשפחה המתאבלת

הכנסת

ביום שלישי, כ״ב בניסן תשל״ג (24.4.73), בשעה 11.00 לפנה״צ,

תתקיים עליה לקברו של יושב־ראש הכנסת הנ׳

ראובן ברקת ז״ל

בהר הזיתים.

הסעה מרוכזת של חברי הכנסת להר הזיתים תצא מ הכנסת בשעה 10.30

הסעה לחברי הכנסת מאזור תל־אביב, צפון הארץ והדרום תצא מרחבת בית־הבימה בשעה 09.20.

מי שאינם חברי כנסת יוכלו להצטרף אל חברי הכנסת במקומות הנ״ל.

במלאת שלושים לפטירתה

של אשתי, אמנו וסבתנו היקרה,

מתילדה מודיאנו ז״ל

נעלה לקברה לטקס גילוי המצבה

ביום שלישי כ״ב ניסן תשל״ג

24.4.73 בשעה 14.00 בבית־העלמין בחולון.

נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו

צבי הבר ז״ל

תתקיים אזכרה ביום שלישי כ״ב ניסן תשל״ג (24.4.73) בבית העלמין בקרית שאול.

נפגשים ע״י השער.

המשפחה

ביום שלישי כב׳ ניסן תשל״ג 24.4.73

במלאות עשר שנים לפטירת יקירנו

משה בראו״ן ז״ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו

בבית העלמין בזכרון־יעקב

נפגשים בשעה 4.00 אחה״צ ליד בית העלמין בזכרון־יעקב

זכרון יעקב

המשפחה

משרד החינוך והתרבות | עירית ירושלים | בית הסופר ירושלים | אגודת הסופרים העבריים

מודיעים כי העליה לקברו של

חיים הזז ז״ל

תהיה ביום רביעי כ״ג בניסן תשל״ג (25.4.73) בשעה 15.00
במלאת שלושים לפטירתו בבית הקברות בהר הזיתים, בירושלים.

התחבורה תצא מרחבת עירית ירושלים להר הזיתים ב־14.45

אנו מבכים מרה את פטירתו ללא עת של יקירנו

ד״ר ישראל מרדכי בידרמן

(יליד ולוצלבק — פולין)

בכול אנשי החינוך ההומני של הכנסת הקיבוצים ומפעילי התנועה הציונית בארצות־הברית

רעיתו: רחל (רניה)
בתו: רות ואביבה
חתנו: יעקב
ובני המשפחה בארה״ב ובישראל

ניו־יורק, 19.4.73, י״ז ניסן תשל״ג

לדליה, טורה ומשה

אתכם באבלכם הכבד על מות

גיטה וזאב נרקיס ז״ל

חברת ״אבניב״ בע״מ

ההנהלה והעובדים

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למדעי הרוח

החוג לספרות עברית | המכון למדעי היהדות

מודיעים על

ערב עיון ביצירתו של

חיים הזז ז״ל

במלאות שלושים לפטירתו

פרופ׳ ש. ורסס — המספר והמיתוס ב״דורות ראשונים״
פרופ׳ ג. שקד — למקרא ״דלתות נחושת״
גב׳ א. גולן — הבעה ומבנה בסיפור ״דרבקין״
פרופ׳ ד. סדן — זימוני שבטים

ביום רביעי, כ״ג בניסן תשל״ג (25.4.73) בשעה 6.15 בערב בבנין מיזור, אולם א׳, קרית האוניברסיטה העברית, גבעת־רם.

הקהל מוזמן

״המועצה האזורית מרחבים״

מגבש מרחבים ד. נ. הנגב

טלפון: 93014 — 93051 — 93131 — 057

מכרז מס׳ 567/174 — מכירת מכוניות

א. המועצה האזורית מרחבים מכריזה בזה על מכירת מכוניות כדלקמן:

מספר	סוג	תוצרת	מספר	שנת ייצור	מבחן שנתי	המועצה פטורה מתשלום אגרת
174/א	פרטי	פיאט 125	632—326	1969	11/73	+ רדיו, 4+1 נוסעים.
174/ב	מנדר קבינה כפולה	פיאט 238	609—818	1972	12/73	+ רדיו, 12+1 נוסעים
174/ג	מיניבוס	פיג׳ו	666—080	1969	11/73	ללא רדיו, 22+1 נוסעים ילדים
174/ד	פרטי	פורד מבריק	648—217	1973	1/74	+ רדיו, +קירור, אוטומ׳

ב. המעוניינים לרכוש את המכוניות הנ״ל מתבקשים להגיש הצעותיהם בכתב ובדואר בצירוף 10% ערבות בבקאית, על המעטפה יש לציין מכרז מכוניות ומספר הרכב.

ג. תאריך אחרון לקבלת הצעות 8.5.73 שעה 12.00.

ד. את המכוניות אפשר לראות בימי שני ושישי במגרש בנין המועצה החל מיום 22.4.73.

ה. המועצה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה או הצעה כל שהיא.

ת. שרבף, יו״ר המועצה.

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל | משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות — המכון הממשלתי להכשרה מקצועית

בית הספר להנדסאים

מודיע על פתיחת

ההרשמה לקראת שנה״ל תשל״ד

1) למגמות ותת המגמות

	בניה	אוירונוטיקה
אלקטרוניקה	אדריכלות	תעשיה וניהול
חשמל	דרכים	כימיה
פיזיקה	מדידות (גיאודזיה)	פלסטיקה
ביו הנדסה	מכונות	מזון
מחשבים	מיכון חקלאי	הנדסאים מורים

משך הלימודים:
א) למודי יום הנדסאים — שתי שנים 40 שעות בשבוע.
ב) למודי ערב הנדסאים — ארבע שנים.
ג) למודי צבירה — פעם פעמים בשבוע לפי בחירה.
ד) למודי יום מכנאים — שנה מוגברת.
ה) למודי ערב מכנאים — שנתיים מוגברות.

הערות:
א) מתקבלים/ות בוגרי/ות י״ב תיכון לרבות בעלי תעודת בגרות אקסטרנית או בוגרי בתי ספר תיכוניים מקצועיים (רמה 4 שנתית).
ב) תלמידים/ות המשתתפים/ות בלמודי יום נהנים/ות ממעמד משרד העבודה.
ג) חיילים/ות בשרות חובה הלומדים בכתות הערב מקבלים הנחה משכר למוד בשעור 50%.

2) לכתות קדם הנדסאים
כתות ערב חד שנתית לבוגרי י״א כתות של בתי ספר תיכוניים ו/או מקצועיים.

3) לשם קבלת פרטים או הרשמה יש לפנות:
חיפה — (למודי יום וערב) מרכז ביה״ס בקמפוס ביה״ס בקרית־הטכניון. טלפון 233653 קבלת קהל כל יום בין 8.00—12.00 ובימים א׳ ג׳ ה׳ בין 16.00—18.00.
״אהל שרה״ — (עמק יזרעאל) (למודי אחה״צ וערב) מר י. להב, המועצה האזורית יזרעאל. אהל שרה, דואר נע יזרעאל טלפון 7—065/22956.
כדורית רופין — (למודי יום בלבד) על כפר יונה 053/98383.
אילת — (למודי ערב בלבד מכונות והבנה) מהנדס א. באום, תמנע, מכרות הנחושת, טלפון 059/2121/2.
נצרת — (למודי יום וערב בניה מכונות וכן הכנה ערב) מהנדס סרוזי רח׳ 10/316 טלפון 065־54831.
עמק הירדן (צמח) — (למודי אחרי הצהרים) מכללה אזורית עמק הירדן, צמח. טלפון 067/50421.
צפת — מר צ. כבודי, ביה״ס עמל ע״ש בלאושילד טלפון 067/30284.
תל חי — מר ת. אברהמי, המכללה האזורית טלפון 067/40969.

אנו אבלים וכואבים על פטירתו של

אבי אריאנן ז"ל

הנהלת המפעל
וועד העובדים
מפעלי טכסטיל בית-שאן נצרת בע"מ

מרכז הבנייה הישראלי

מודיע:

טקס הענקת הפרסים
ע"ש שלמה גולדשטיין ז"ל
עבור הישגים בענף הבנייה

יתקיים בנוכחותו של מר זאב שרף שר השכון, ביום רביעי 24 לאפריל ש.ז., בשעה 19.00 בבית סוקולוב, רחוב קפלן 4, תל-אביב.

סדר היום:

1. דברי פתיחה וברכות.
2. הקראת החלטת ועדת השופטים והענקת הפרסים.
3. הרצאת מר י. מידן, מנהל המכון לפריון העבודה והייצור. „עמדות עובדים, תפוקה ופריון".
4. דברי סיכום.

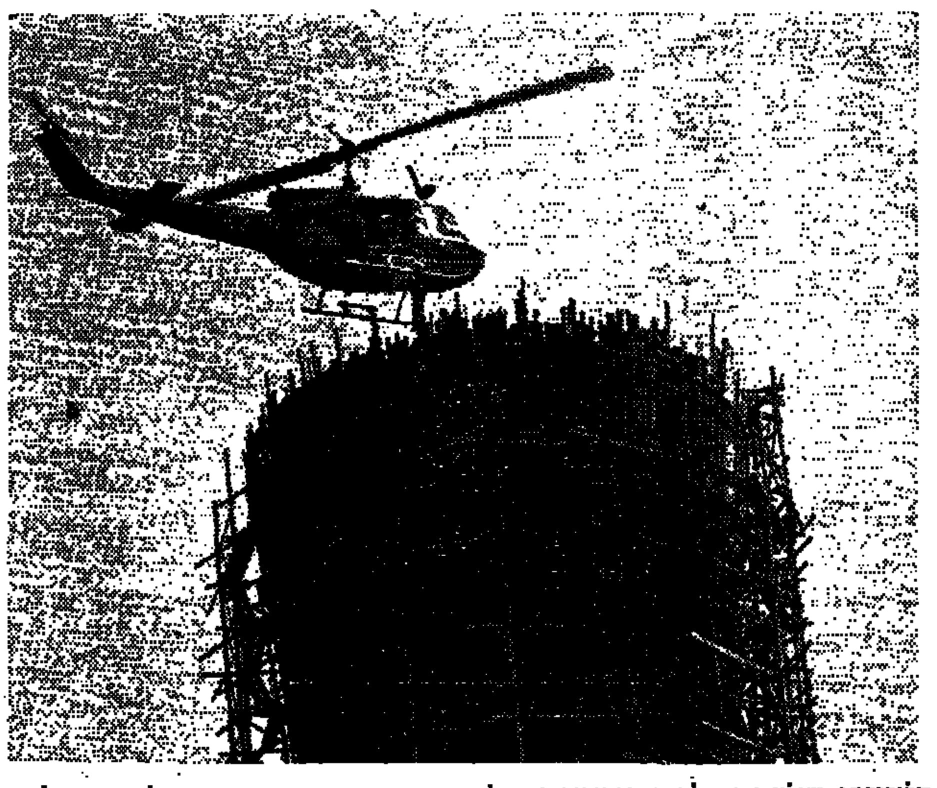

הליקופטר מחלץ את שלושה הפצועים ממגדל המים הבנוי בנתניה — תצלום: ישראל סאן)

4 פועלים נפצעו בהתמוטט גג מגדל המים בנתניה

מסוק חילץ שלושה

(ע). ארבעה פועלי בנין נפצעו ב־יום ו' לפני הצהרים, בהתמוטט בזמן היציקה גג עליון מעל מגדל מים, שגובהו 45 מטר, בקרית נורדאו ש־בדרום נתניה. מגדל המים היה ב־שלבי בנייתו האחרונים.

הפצוע הראשון חולץ בעזרת מכבי־אש מנתניה, שטיפסו בפיגומים עד ראש המגדל, הורידו לו חבל והוא ירד בכוחות עצמו.

שלושת הפצועים האחרים חולצו בעזרת מסוק שהגיע אחר־כך למקום. אל תוך הבגדל ירדו כבאי ואנשי צוות של ההליקופטר ורופא. הרופא טיפל בפצועים לפני חילוצם בידי המסוק.

ארבעת הפצועים הם: יצחק פישר (36) מראשון לציון, שנחלץ בכוחות עצמו; אחיו יהודה (45); מנשה מניה (32), גם הוא מראשון לציון, ואיב־רהים באדום (35) מחאן יונס. הפצועים הועברו לבית־החולים ב־חדרה. הפצועים דיברו בעת חילו־צם ומצבם אינו קשה.

המקרה אירע לאחר שארבעת ה־פועלים יצקו כשני שלישים מגג ה־מגדל. לפתע התמוטט הפיגום ואתו הגג. הפועלים נפלו עם הפיגומים ונאחזו בקרשים בגבהים שונים.

הראשונים שעלו אל הפועלים היו מר שושן זילבר, מאמך־ספורט, וכן קצין מכבי אש אהרון קציר והכבאי דוד פרדוש. הם עזרו לחלץ מהפיגו־מים פצוע אחד· אולם בהמשך פעו־לות ההצלה הוברר, כי יהיה קשה להוריד את שלושת הפצועים הנות־רים. הוזעק איפוא, מסוק וחילץ את השלושה.

הפצועים הועברו לבית החולים הלל יפה בחדרה. בינתיים נשלחו שנים מהם לביתם לאחר שקיבלו טי־פול: יהודה פישר (45) כראשון לציון ופועל מחאן יונס. שניהם נפצעו קל, בעיקר בפניהם.

בבית החולים נשארו מנשה מנאי שנפגע בגבו ויצחק פישר שנפגע ב־אפו.

אתר החרמון יפעל כל ימות השנה

(ל.ע.מ.). אתר החרמון יפעל להבא כל ימות השנה, ולא בעונת סקי־החורף בלבד — הוסכם ביום ו' בין שר־התיירות, מר משה קול, לבין הנהלה חברת החרמון ונציגי מושב נוה־אטי"ב, האחראים להפעלת ה־אתר.

שר־התיירות, שסייר בישובי רמת־הגולן ועמד מקרוב על ההתפתחות באיזור, הביע תקוותו שהפעלת אתר החרמון בכל חודשי השנה, תגביר את תנועת המטיילים והתיירים לאיזור, ובכך גם תוגבר הפעילות הכלכלית של המתנחלים בבקום.

(ע) מגמה לארכיאולוגיה של המזרח הקדום תפתח בשנת הלי־מודים תשל"ד במסגרת הלימודים בחוג להיסטוריה של עם ישראל וכחטיבת לימודים להלמידי חוגים אחרים באוניברסיטת הנגב בבאר־שבע.

מתקבלות תלונות גם אנונימיות על הפקעת מחירים

מאת סופר „הארץ" לעניני כלכלה

משרד־המסחר והתעשיה מקבל מ־השבוע שעבר תלונות על הפקעת מחירים גם כשהן אנונימיות. מנהל חטיבה מתים (מסחר, תעשיה וצי־רה ומחוזות) במשרד, מר דוד זהבי, הורה על כך למשרדים המחוזיים, בעקבות פניות מן הציבור של אנ־שים שביקשו להתלונן על הפקעות מחירים בלי להזדהות.

בשבוע שעבר, מאז מתן ההוראה התברר, כי מכלל 70 תלונות ש־קיבל מחוז תל־אביב של המשרד, היו 16 (כ־25%) אנונימיות, רובן בכתב. עובדי המשרד בודקים כל תלונה אנונימית לגופה, על־ידי שליחת מבקרים לערוך בעילום־שם קניה נסיונית בחנות שעליה ההלו־נו.

אורח מקנדה: יש להמשיך במאבק למען יהודי ברית-המועצות

(ע). „ברור כי „לחץ דעת הקהל הקל על מצוקת יהודי בריה"מ המ־בקשים זכות הגירה" — אמר בלוד יו"ר המפלגה הסוציאליסטית של קא־נאדה, מר דוד לואיס, בהגיעו ביום ו' במטוס אל על עם רעייתו לביקור של שבועיים בישראל.

מר לואיס יפגש עם ראש הממשלה גב' גולדה מאיר שאותה כבר נפגש בקאנאדה ובהלסינקי (בוועידת ה־אינטרנציונל הסוציאליסטי), עם ה־שר יגאל אלון ועם שר־החוץ מר אבא אבן.

תנועת מטוסים בלוד

נוחתים

איירפראנס 195 ב־08.00 מהמזרח ה־רחוק; בי.או אי.סי. 228 ב־12.05 מ־טהראן; סייפרייר 302 ב־14.05 מנ־קוסיה; אליטאליה 738 ב־14.15 מרומא; בי.או.איי. 482 ב־14.25 מלונדון; [illegible]

ב־14.45 מניו־יורק, פרנקפורט; [illegible] מאמסטרדם, [illegible] מפרנקפורט, [illegible] 196 ב־16.25 מפאריס; אל על 412 ב־16.30 מציריך; ס.א.ס. 808 ב־16.10 מקופנהאגן; ט.וו.א. 810 ב־16.25 מבוסטון, פאריס, רומא; אל על 314 ב־16.40 מניקוסיה; ט.וו.אי. 840 ב־17.00 מארה"ב, רומא, אתונה; כוויס־איר 330 ב־17.15 מציריך; איירפראנס 134 ב־17.25 מפאריס; אולימפיק 801 ב־17.50 מאתונה; אולימפיק 301 ב־17.50; אל על 414 ב־18.05 מרומא; אל על 24 ב־18.10 מניו יורק, פאריס; אל על 316 ב־18.40 מבוקארסט, אתונה; בי.אי.איי. 484 ב־19.50 מלונדון; אל על 418 ב־20.30 מפאריס; אל על 416 ב־20.45 מלונדון; אל על 114 מ־21.05 מיוהנסבורג, ניירובי; אל על 418 ב־21.35 מפאריס, ציריך; איירפראנס 182 ב־21.45 מפאריס, ניצה; סוויסאייר 336 ב־23.20 מז'נבה.

ממריאים

ט.וו.אי. 811 ב־06.00 לרומא, פאריס, בוסטון; ט.וו.אי. 741 ב־06.40 לפרנקפורט, ארה"ב; איירפראנס 195 ב־07.10 לפאריס; אל על 411 ב־07.10 לציריך; אל על 219 ב־07.30 לציריך; אל על [illegible] ב־07.30 לאמסטרדם, מונטריאול, ניו־יורק; ט.וו.אי 841 ב־07.45 לאתונה, רומא, ארה"ב; אל על 213 ב־07.55 ל־לונדון; אל על 15 ב־08.15 לרומא, ניו־יורק; אוסטריאן 712 ב־08.30 לווינה; איירפראנס 131 ב־08.45 לרומא; פאריס; אל על 815 ב־09.00 לאתונה, בוקרשט; בי.אי. איי. 485 ב־10.00 ללונדון; אל על 415 ב־10.05 ללונדון; אל על 417 ב־10.15 לפאריס; אל על 413 ב־10.45 לרומא; בי.או.אי. סי. 323 ב־12.50 ללונדון; אל על 348 ב־13.30 לניקוסיה; ביופרייר 303 ב־14.45 לניקוסיה; אליטאליה 730 ב־15.00 לרומא; ט.ה.י. 007 ב־15.15 לאיסטנבול; בי.אי.איי. 483 ב־15.55 ללונדון; ט.ל.מ. 532 ב־15.55 לאמסטרדם; לופטהנזה 637 ב־16.05 לפרנקפורט; איירפראנס 196 ב־16.40 למזרח הרחוק; ס.א.ס. 854 ב־17.20 לקופנהאגן; ט.וו.אי. 810 ב־17.50 לבומ־ביי, בנגקוק; אל על 111 ב־18.00 לטהראן; סוויסאייר 337 ב־18.15 לז'נבה, ציריך; איירפראנס 183 ב־18.50 לפא־ריס.

ביום ב'

נוחתים:

אל על 122 ב־01.10 מטהראן; ט.וו. אי. 888 ב־10.45 מניו־יורק; אל על 200 ב־11.45 מניו־יורק; [illegible] [illegible]

ממריאים:

[illegible]

אוצר השלטון המקומי בע"מ

הודעה לציבור

אוצר השלטון המקומי בע"מ מודיע בזאת כי הדוחות הכספיים השנתיים ל־1972/73 עומדים לעיון הציבור במשרדי החברה ברח' הפטמן 3 ת"א ובמשרדי חברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ.

לחברת בניה רצינית

דרושים

מגרשים-שטחים

לבניה בתל-אביב, תכנית ל', נחלת-יצחק, צהלה, שיכון דן, אפקה, רמת השרון והרצליה.

לפנות לטלפון 233946.

להשכרה

שטח של כ־500 מ"ר

למשרדים בלבד

באזור רחוב החשמונאים בתל-אביב, ללא מתווכים

בדבר פרטים נוספים נא לפנות לטלפון 262027.

עירית אשדוד

מכרז פומבי שנתי מס' 21/73

תקוני מדרכות; אבני שפה

עירית אשדוד מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע אבני גן וקירות אבן.

מסמכי המכרז ופרטים נוספים אפשר לקבל במח' הכבישים ותאורה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של —.50 ל"י שלא יוחזר.

את ההצעות יש לשלוח בשני עותקים בדאר רשום בלבד למזכיר העיר, במעטפה המקורית לא יאוחר מיום 11.5.73 בצירוף ערבות בנקאית או הוראות עיכוב כספים מגזבר העיריה או צ'יק בנקאי או ערבות מחב' בטוח בשיעור של —.5,000 ל"י. הצעות ללא ערבות כנ"ל לא תובאנה לדיון.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז כולל תנאי התשלום וביצוע העבודות כמפורט במסמכי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לביטולה.

בעת הדיון בהצעה תתחשב העיריה בכושרו של המציע לבצע את העבודה כפי שהדבר נבחן מעבודותיו הקודמות וכן בוותקו ונסיונו בעבודות דומות.

אין העיריה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אינג' צ. צידקר
ראש העיריה

עירית ראשון לציון

מכרז מס' 25/73

עירית ראשון־לציון מבקשת בזה הצעות לניהול מגרש חניה לרכב ואחזקתו בחוף הים בראשון-לציון למשך עונת רחצה אחת מ-15.5.73.

לזוכה במכרז שיקבל את מגרש החניה בזכיון למשך עונת רחצה אחת, או לאיש מטעמו יוענקו סמכויות כסדרן בהתאם לתקנות ויהא רשאי לגבות את אגרת החניה כמפורט בחוזה.

הזוכה יהא חייב בשמירת הנקיון במגרש החניה (פרט להרחקת אשפה), בהתאם להוראות מחלקת התברואה של העיריה.

העתק מן החוזה שהזוכה במכרז יהא חייב לחתום עליו אפשר לקבל במזכירות העיריה בשעות העבודה תמורת תשלום של —.5 ל"י.

הצעות על גובה התשלום לעיריה בצרוף ערבות בנקאית או שיק בנקאי (ערבות אחרת לא תתקבל) בשעור של 10% מסכום ההצעה יש לשלוח במכתב רשום או למסור לידיו של מזכיר העיר במעטפה סגורה נושאת ציון „מכרז מס' 25/73", עד יום ראשון, כ"ז בניסן תשל"ג, 29.4.73.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ח' גיבשטיין — ראש העיריה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי ראשון-לציון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראה „שינוי תכנית מפורטת מס' רצ/12/29 לקבוע מגרש לבנין צבורי, להרחיב דרכים קיימות ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם שטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש: 3945, חלקות: 597, 598.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י"ב ניסן תשל"ג—15.4.73

א. חיוך, יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

...צבות המתמשכת של עליזה

...את שכנה במצוקה של עליזה זמן רב, ליתר דיוק, מאז ...זה את הצבא ואמא התחילה להציק לה להתחתן. זמן רב ...מלפנות מעל דפי העתון אבל לפני שלשה חדשים החליטה ...בעצמה ופנתה לפרסום „דחף". היא פרסמה מודעה בעתון ...הלשון: „צעירה נאה מבקשת להכיר בחור מסורתי בן 35 ...ות נשואין". העובדה שהגיעו פניות כבר שנתה את מצב ...ללא היכר אבל העיקר שזה לה חודש היא יוצאת בקביעות ...יויד בלום, 34, רווק מבוסטון. מסתבר שפרסום מודעה ...ה" היא פתרון שכדאי להשוב עליו!

(מ.)

...פר לבנוני הסכים להצגת מחזה בתיאטרון החיפני

...ופר „הארץ" בחיפה

...ג'ורג' שחאדה, ערבי־...יושב בפאריס, נתן הסכ־...ה כמחזהו „ראסקו" בתי־...ירוני בחיפה ומחזה זה ...רטואר של התיאטרון ...ל"ד — נמסר ביום ו' ...סיבת עתונאים שכונסה ...ולת עונת המנויים הח־

...באה יוצגו שני מחזות ...של א. ב. יהושע ויעקב וכן יצירות של שקספיר, ...אר בונר ושון אוקייסי.

...יספור, מנכ"ל התיאטרון ...כי לראשונה מזה שנים ...ת הכספים בתיאטרון ה־עירוני בחיפה שמחזורה הגיע ל־2.5 מיליון ל"י ללא גרעון. העיריה השתתפה בתקציב ב־600,000 ל"י וה־סובסידיה של משרד החינוך והתרבות היתה 780,000 ל"י.

במענה על שאלות אמר המנהל האמנותי של התיאטרון מר עודד קוטלר, כי ההצגות אינן מכוונות ל־קהל מצומצם אלא לציבור הרחב וה־ראיה 120,000 שביקרו בהצגת חפץ ו־75,000 — רבים מהם בני נוער — שראו את החטא ועונשו. מר קוטלר הדגיש שהתיאטרון אינו מוסד חינו־כי אלא מוסד תרבותי שתפקידו להע־ניק חויה תרבותית.

אנייה ראשונה עם מלט בצובר תגיע לנמל אשדוד ביום ג'

אנית המלט אנטיל, הראשונה ה־מובילה יותר מ־5000 טונה מלט בצובר (תפזורת) עומדת להגיע ב־יום ג' השבוע לנמל אשדוד.

אניה זו תחנוך את המיתקן החדש לפריקת מלט בצובר שאת בנייתו משלימים בימים אלה. חברת נשר כינבה את הקמתו של המיתקן ש־עלה כ־2 מיליון ל"י.

הנהלת נשר מסרה, כי על אף הקשיים הרבים בהשגת מלט בשוקי העולם, ביחוד מלט בצובר, חתמה החברה על חוזים עם ספקים לייבוא מלט גם בצורה זו.

...ט חופים ...העצמאות

...א על א.ב. „דן" ביום ...לאורך חופי ישראל בימי (6.5—7.5.1973).

...לצלילי תזמורת, אפשרות ...עד צה"ל בטלוויזיה ב־ ...נחזה במבצעי ולהסוטי ...קרוב, בחירת מלכת ה־ ...זהקי הברה והתחרויות ...יכת השחיה, האוכמה, ...יד.

...בדרכון או בויזה.

...בצות.

...אורגן ע"י

...ינג'... רחוב הירקון 81, ...טלפון 56249, 56248.

(מ.)

מחפשים לקנות למטרת גלריה

חנות/אולם/דירה בסביבת גורדון—פרישמן

לפנות: טלפון 233946

למר **אליעזר בודנקין**

המנהל הכללי הראשון של חברת מכרות נחושת תמנע בע"מ

אתך באבלך במות אחותך היקרה

בתיה ז"ל

מכרות נחושת תמנע בע"מ
כבלי ציון מפעלים מאוחדים בע"מ
מועצת המנהלים ההנהלה וחבר העובדים

מרחב דן — משטרת ישראל

משתתף בצערו של

רב־סמל־ראשון יעקב אלחי

במות עליו

אמו ז"ל

למאיר אשל ומשפחתו

אתך באבלך על מות

אמך ז"ל

הנהלת משרד הבטחון וחבר העובדים

למרטין גלץ

השתתפותנו הכנה במות אחותך

לילי ז"ל

קרן אלקטרוניקה
ההנהלה והעובדים

למשפחת סמו
ולחברת „פרי־אור"

אתכם באבלכם הכבד על מותו ללא עת של

אהרון ז"ל

הנהלת „סע-שא" ובל סניפיה

למשפחת סמו
ולחברת „פרי־אור"

אתכם באבלכם הכבד על מותו ללא עת של

אהרון ז"ל

הנהלת מובילי לכיש — קרית גת

למשפחת **סמו**

אתכם באבלכם הכבד במות

אהרון ז"ל

המועצה לשיווק פרי הדר
ההנהלה והעובדים

למשפחת סמו — מושב בית חנן
ולחברת פרי אור

עמכם באבלכם הכבד בהלקח מכם ללא עת יקירכם

אהרון סמו ז"ל

שרגוע בע"מ
ברושר בע"מ

הגיעו דגמי אביב - קיץ 1973

של כריסטיאן דיור Christian Dior

גרביים וגרבי-מכנס-מבגמי כריסטל חזיות ולבנים

Etam כותנות — prestige youthcraft חזיות וחגורות

מבחר מיוחד של בגדי־ים ודגם אקסקלוסיבי של גוטקס במיוחד עבור בוטיק דבורה.

סוכנים, יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל של מוצרי כריסטיאן דיור

בוטיק דבורה

פסג' הוד, רח' דיזנגוף תל-אביב, טל. 248182

אין לנו כל סניפים ואין אנו מוכרים דגמי כריסטיאן דיור בחנויות אחרות.
רק בבוטיק דבורה תמצאי את דגמי הקולקציה האחרונה של כריסטיאן דיור.

— חג שמח לכל לקוחותינו ומבקרינו —

מפעל הפיס

הסדר חדש לגביית זכיות בהגרלת הפיס

לנוחיות קהל הזוכים בהגרלות הפיס* נקבע, כי מי שיזכה ב־100 ל"י או יותר יוכל למסור את הכרטיס הזוכה לגביה בכל אחד מסניפי הבנקים הבאים, בכל רחבי הארץ:

- בנק לאומי לישראל בע"מ
- בנק הפועלים בע"מ
- בנק דיסקונט לישראל בע"מ
- בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
- הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
- בנק המזרחי המאוחד בע"מ

שירות זה יינתן ע"י הבנקים ללא תשלום.

* ההסדר אינו חל על זכיות בלוטו.

מפעל הפיס

مكذا من الأصل

מולק: אין צורך לכרות בפארק

מאת י. גלבוע, סופר „הארץ"

מזכיר מועצת פועלי חיפה, מר אליעזר מולק, אמר בימים אלה כי אין כל צורך להשתמש בפארק הכרמל לשם כריית חומר בשביל נשר וכי המפעל מסוגל להוסיף ולייצר בצורה יעילה גם אם יספקו לו חומר מהמחצבה בשפרעם. מר מולק עומד להביע דעה זו בפני גורמים ממשלתיים המטפלים בנושא שעמם הוא עומד להיפגש השבוע.

סופר „הארץ" מציין כי בעבר התבטא מר מולק בצורה שאפשר היה לפרשה כאילו הוא תומך בכריה בפארק הלאומי וזו לראשונה שהוא קובע באורח ברור כי האתר בשפרעם, שהוצע כאלטרנטיבה לכריה בפארק הכרמל, יספק את צרכי המפעל.

מר מולק טוען כי גם בעבר לא המליץ על הכריה בפארק הכרמל אלא שכל דאגתו היתה היכנה רווחתם של פועלי נשר. הוא משוכנע, אמר, שאם ישקיעו בעלי המפעל בפיתוחו של המפעל על ידי תוספת כבשן חדש ושיפוץ המיתקנים הקיימים שאחזקתם הוזנחה באחרונה בגלל הדרישה לייצור מוגבר, אפשר יהיה לייצר כאן במהירים

פועלי נשר מזהירים: ננקוט סנקציות

מתקבלים על הדעת ללא הזדקקות לפארק הכרמל.

בינתיים הודיע ועד פועלי נשר בחיפה להנהלת כור, שאם תוך חודש לא יתחייבו בעלי נשר לעשות ל־הרחבת המפעל, ינקטו הפועלים „סנקציות חמורות". נציגות הפוע־לים, הנתמכת על ידי מזכיר מוע־צת פועלי חיפה, טוענת כי אי־חי־דושו של המפעל והרחבתו, כמוהם כהשלמה עם ניוונו ולכך יתנגדו ב־כל האמצעים שברשותם. פועלי נשר ועמם מועצת הפועלים טוענים ש־בעלי המפעל ניצלו את הפועלים כאן להתנגח עם הציבור בענין ה־כריה בפארק הכרמל וגם עתה, כ־שדעת הקהל נגד הפועלים, ממשי־כים בעלי נשר לנצל מצוקתם ל־קידום ענייניהם.

בפגישה האחרונה עם נציגות ה־פועלים אמר מנכ"ל כור, מר מאיר עמית, כי רק קריטריון כלכלי יצ־דיק המשך פיתוח נשר בחיפה. דבר זה עורר המתם של הפועלים הטו־ענים כי חייבים הבעלים גם להתח־שב בוותקו של המפעל ובוותק פו־עליו.

15 נעצרו בעקבות הטמנת מוקש

(ע). 15 איש נעצרו בסוף השבוע בעקבות הטמנת מוקש, שהתפוצץ מ־תחת לרכב משטרתי, ביום ה' בערב ליד מוזנה נור שמס, מרוחיה לטול כרם. הרכב המשטרתי ניזוק קל, אך איש לא נפגע.

המוקש, כנראה מתוצרת בית, הו־נח בשולי הכביש. רוב העצורים כפ־ריים.

חשוד בפעולה עויינת

(ע). שופט השלום הראשי בנצרת השופט מ. כתילי, הוציא ביום ו' פקודת מעצר ל־15 יום נגד תושב נצרת בן 30, החשוד בפעילות עויי־נת. שמו של האיש, שנעצר באמצע השבוע שעבר בעקבות מיסמכי ביי־רות, נאסר לפרסום.

בעקבות החקירה נמצאים עתה ב־מעצר ארבעה ערבים ישראליים, שניים מנצרת ושניים מנגת. עכו וכ־40 מהשטחים. החקירה בעיצומה ו־צפויים מעצרים נוספים.

במהלך החקירה התברר כי המגע בין תושבי ישראל, הגדה ועזה ובין המחבלים בלבנון התחדש בתקופת ביקורי הקיץ.

שוטר לדין על עלילה

שוטר שהטמין בקבוקי מולוטוב ותחמושת בבתיהם של קרוביו, על מנת לנקום בהם ולהחשידם בפני ה־שלטונות — הועמד לדין צבאי ב־שכם.

בכתב האישום שהוגש בשבוע ש־עבר לבית המשפט הצבאי נאמר, כי השוטר מוחמד אל פקיה בן 23, שבינתיים הושעה מעבודתו, מסר לפ־ני כשישה שבועות לממונים עליו ב־משטרת ג'נין, כי אצל 3 מתושבי כפרו הוסתרו בקבוקי מולוטוב ותח־מושת. כח משטרה שיצא למקום גי־לה את החומרים ובמקום נעצרו שלושה החשודים. בחקירתם הארוכה טענו השלושה, כי זו עלילה נגדם והם חפים מפשע וכי השוטר, שהוא שכנם, רצה לנקום בהם והוא שהמ־ציא עליהם את הסיפור והטמין את החומרים.

השוטר נחקר על־ידי מפקדיו וגי־לה את סוד העלילה.

הודעות שוא על פצצות ברכבות

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

כוחות משטרה ערכו ביום ו' ב־צהריים חיפושים קפדניים בשתי רכ־בות בעקבות ידיעה שפצצות הוטמ־נו בהן. בחיפושים לא נמצא דבר והרכבות המשיכו בדרכן.

הרכבת הראשונה שנבדקה היתה זו שיצאה ב־11.40 מחיפה. השוט־רים עצרו אותה ליד חדרה, אחרי שקריאת טלפון אלמונית התקבלה במשטרת חדרה. כל הנוסעים התבק־שו לרדת מהרכבת עם חפציהם האי־שיים. שוטרים עשו חיפושים ברכבת ולא מצאו דבר.

גם הרכבת שהגיעה מתל־אביב ל־חיפה באותה שעה נעצרה ליד נמנית חיפושים שנעשו בה לא העלו דבר.

✱ ועידת בולוניה לקידום ה־שלום והצדק במזרח־התיכון תיערך ב־11 במאי עד ה־13 בו. מזכירות ה־ועד הישראלי קבעה את ששת חברי המשלחת הישראלית, ח"כ אורי אב־נרי, יוסף אמיתי, עוזי בורשטיין, ח"כ תופיק טובי, נתן ילין־מור, זאב שדה.

100 אלף עברו את אילת

מאת שמואל תגר סופר „הארץ" באילת

יותר ממאה אלף מטיילים עברו את אילת ביממה האחרונה.

שיא ביקורי מטיילים באילת נר־שם ביממה האחרונה: כמאה אלף שהו באילת או עברו אותה דרומה. משטרת אילת פקדה כ־20 אלף כלי רכב פרטיים שנכנסו לעיר. בשלוש תחנות הדלק שבאילת התמשכו תורים של קילומטרים 24 שעות ביממה. ל־אורך חופי אילת וסיני מוצבים אל־פי אוהלים, משארם א־שייך נמסר כי המקום סתום ואין בו מקומות חנייה.

סופת החול שפקדה את הדרום ב־יום ששי גרמה לסגירת שדה התעו־פה באילת לכמה שעות והנהגים נצ־טוו לנהוג במשך היום באורות מל־אים.

תיירים רבים מגיעים לחיפה

מאת סופר „הארץ"

לאחר ביקור באלכסנדריה ובירות הגיעה ביום ו' לנמל חיפה אנית ה־סיור הספרדית קבוסאנרוק עם 550 תיירים.

1050 תיירים הגיעו באנית הסיור היוונית הגדולה רגינה מאגנה (לש־עבר ברמן) וכ־500 תיירים באו בא־ניה ההולנדית סטאטנדם.

היום מצפים לבואה של האנטונא־טיק בדגל גרמניה (לשעבר שלום) עם כ־600 תיירים וכן לאנית הנוסעים הטורקית איזמיר.

מפיקוד האניה דן, שבלב ים, נת־קבלה הודעה כי ישראלי ב־גיל 45 שהשתתף בסיור מאורגן, לא חזר לאניה לאחר שירד ממנה ב־ניצה.

רבע מיליון איש בחגיגות המימונה

מאת עמוס חדר סופר „הארץ"

כרבע מיליון איש ישתתפו בחגי־גות המימונה שייערכו במוצאי־החג בשבעה ישובים בארץ. החגיגה המר־כזית תיערך בירושלים במעמד נשיא המדינה, סגן ראש הממשלה, הרמט־כ"ל, מזכיל ההסתדרות וראש עיריית ירושלים.

קול: יש לזרז הקצאת משבצות התיישבות בבקעת־הירדן

המפלגה הליברלית העצמאית (ל"ע) תובעת ממוסדות מיישבים להחיש הקצאת משבצות התיישבות לגרעיני הצעירים של ארגון מושבי העובד הציוני המצפים להתנחלות בבקעת הירדן ובאזורים אחרים — דרישה זו השמיע ביום ו' השר משה קול ב־מזכירות מפלגתו בשובו מסיור מר־שבי ל"ע בצפון הארץ.

תערוכת הפרחים בחיפה תינעל מחר

(ע). תערוכת הפרחים הבין־לאו־מית בחיפה תינעל במוצאי החג ב־חצות, למרות פניות מצד גורמים שו־נים ובתוכם משרד התיירות, קיבו־צים וארגונים שונים שביקשו להא־ריכה ביומיים. ההחלטה לסיים את התערוכה במועד נומקה בכך שחלק מתצוגת הפרחים מחו"ל לא יחזיק יותר מעמד.

✱ משמרת עכו נאלצה אתמול אחר הצהרים לסגור את כל מבואות עכו במשך שעה וחצי לתנועת כלי רכב מאחר שהעיר נסתמה באלפי מכוניות של מבקרי הירידי למלאכת מושבת הנצרך בעיר העתיקה. בשעה 6 בערב שוב נפתחה העיר לכניסת רכב והנהירה לירוד נמשכה.

✱ סיורי משטרה מתוגברים של משטרת מחוז ת"א סיכלו בסוף השבוע פריצות וגניבות בערי המחוז. חשודים רבים בעבירות שונות נעצרו.

✱ עיריית רמת־גן תתקין ב־איצטדיון העירוני תאורה חזקה לק־ראת משחקי המכביה התשיעית ש־תיערך באיצטדיון בראשית יולי. ה־תאורה תאפשר צילומי לילה עבור הטלוויזיה והעברתם באמצעות הלוויין לחו"ל. ההשקעה בהתקנת התאורה הסתכם במיליון ורבע לירות.

✱ ברית ידידות תוכרז מחר־תיים בבירה בין מועדון ליונס ב־איטליה והמועדון ליונס בישראל, מ־תוך מגמה לגשר על המרחקים בין חברי שני המועדונים ולהגביר את יעילות פעולות השירות לזולת בקרב אזרחי ארצותיהם.

3 נהרגו בתאונות

מאת סופר „הארץ" באילת

שלושה הרוגים בשתי תאונות דר־כים בערבה סמוך לאילת: שושנה פרידמן (51) מחיפה ואלי פריגב (12) מכפר סבא נהרגו ביום ששי בתאונה צפונית ליוטבתה. התאונה ארעה כ־שפוזפי גדעון פרימן (62) מחיפה סטה עם מכוניתו לשולי הדרך וכש־ניסה לעלות לכביש התנגש הזוחית במכוניתו של הרצל אשכנזי (35) מפתח תקוה. שני הנהגים נפצעו קשה ובנוסף לשני ההרוגים יש חמישה פצועים קל.

בתאונה שניה שארעה בליל שבת 60 ק"מ צפונה לאילת נהרג יעקב רוז־מין (26) מכפר תבור שנהג במ־כוניתו והתהפך עמה. שלושה נפצעו קל.

רמז של עובדת מלון הביא לגילוי 100 אלף דולר

מאת אבי זלצמן, סופר „הארץ" לענייני משטרה

פרס של 10,000 ל"י ניתן לעובדת בבית מלון בריסטול בתל־אביב על־ידי מנהלי העזבון של יעקב מרדכי גורמן בתמורה לרמז שנתנה ואשר בעקבותיו נתגלה מטמון של 100 אלף דולר.

העובדת, רחל אייכנר, סיפרה כי בעל בית המלון שמת וצוואתו לא נמצאה, אסר עליה להכנס למחסן בו היו מונחים וכלים. היא הוסיפה כי ידעה שלאיש ממון רב. בחיפוש שנערך במחסן נמצאו שני פחי ריבה בהם היה המטמון.

כמנהלי העזבון הצהירו בבית ה־משפט, כי העזבון נאמד בלא פחות מ־1.5 מיליון ל"י. האיש השאיר אחריו אשה עמה לא חי מזה 12 שנה, אולם לא התגרש ממנה כדין. קרובי משפחה אחרים — הטוענים לחלקם בירושה — הם אח ובת אח. כמנהלי העזבון חשדו כי צוואתו של גורמן נגנבה סמוך למותו, כיוון שבכספת שהיתה בחדרו לא נמצא דבר, וכן לא נמצא כסף בבגדיו האי־שיים. נודע כי לכמה אנשים היתה גישה למפתחות הכספת. הם התלוננו במשטרה, אולם עד היום לא קיבלו מידע על תוצאות החקירה. הם הת־לוננו גם על פריצה שהיתה בחדרו של המנוח אחרי מותו, אולם, לדב־ריהם, איש משטרה לא הגיע לבית המלון כדי לערוך חקירה.

בסוף השבוע פרסמו מנהלי העז־בון מודעה בעתונים בה הם קוראים לציבור לעזור בגילוי הצוואה. הם אף הציעו פרס לכל מי שימצא את הצוואה או יביא לגילויה. סכום הפרס עוד לא נקבע. הוא ייקבע על ידי מנהלי העזבון באישור בית ה־משפט.

מת משה אטיאש חוקר הרומנסה הספרדית

מאת סופר „הארץ" בירושלים

משה אטיאש (74) חוקר הרומנסה הספרדית, מזכיר הועד הלאומי ב־שנות המנדט ומנהלה הראשון של מחלקת החינוך והתרבות של עיריית ירושלים, נפטר ביום ו' מהתקף לב.

הלויה תתקיים היום ב־11 לפ־נה"צ מבית הלויות בסנהדריה ל־הר המנוחות. הניח אשה, בן ושתי בנות ונכדים.

משה בן דניאל אטיאש נולד בס־לוניקי. בהשראתו של הנשיא השני יצחק בן־צבי ז"ל פיענח כתב יד שב־תאי בן המאה הי"ח ותרגמו מלא־דינו לעברית בשם „שירות ותשב־חות שבתאיים", כמו כן תרגם מספ־רדית את הפואימה „מיאו סיד", גי־בורה הלאומי של ספרד, ספר שירי־עם יהודיים — „קנסיונרו ספרדי" ו־כן ספר רומנסות „רומנסרו ספרדי", שזכו בפרס ירושלים. לפני כשנתיים כיבדה אותו עיריית ירושלים בתואר יקיר ירושלים.

משה אטיאש

גולדמן: הסטייט דפרטמנט חיבל בהעברת הכסף

ב„הארץ" מיום 20 אפריל (יום ד') נמסר כי ד"ר נחום גולדמן אמר ב־סימפוזיון על השואה כי ילדים ב־רומניה, אשר הנאצים היו מוכנים לשחרר תמורת תשלום כסף, לא ניצ־לו מפני שהאירגונים היהודיים האמ־ריקאיים נכשלו באיסוף הכסף.

ד"ר גולדמן הודיע כי ידיעה זו אי־נה נכונה: „מה שאמרתי הוא ש־כמה אירגונים יהודיים הסכימו לב־קש את האישור מן הנשיא רוזוולט להעביר את הכסף, מפני שהדבר היה אסור מבחינה חוקית בגלל מצב ה־מלחמה בין ארה"ב ובין גרמניה ה־נאצית. כאשר הנשיא נתן סוף סוף את הסכמתו לכך, היה זה הסטייט דפרטמנט שחיבל בהעברת הכסף עד שהיה מאוחר מדי להציל את הילדים. לא היה שום קושי להשיג את הכסף לאחר שנתקבל האישור מן הנשיא".

כלל ופרט

שגריר גרמניה בישראל והגב' י. פון — פישקר נטלו בקבלת הפנים שערכו יו"ר מכבי ישראל וגב' רעיה כבידור בליל שבת בביתם לכבוד המשלחת מ־טעם איגוד הכדורסל של חבל הסאאר בראשותו של הנשיא הנס גוצט. 33 הכדורסלאים והעסקנים עורכים בארץ ביקור של רצון טוב והתחרויות עם צוותי מכבי ישראל במסגרת בריה האביבה.

אסותא „אלישע"

נולדו לו:
אילה ואבי הרשקוביץ — בן
מלכנה וקאבב דקמה — בן
מימי ואלברט קורכי זארה — בת
לנה וחיים אבלו — בת
יהודית ושלמה נקיבלי — בן
רחל ומשה ינן — בת
ז'קלין ומכי כלבן — בן

גם בעלי שמיעה מצויינת לא יופרעו מהמזגן השקט
SILENTAIR

שרות ואמון שעמד במבחן אלקטרה

מילווה קצר מועד

השבוע, ביום רביעי, תונפקנה הסדרות הבאות:

סדרה	המחיר לציבור ל־1000 ל"י	לאחר נכוי מלוא מס הכנסה: מחיר הפדיון נטו ב־ל"י	לאחר נכוי מלוא מס הכנסה: שיעור ההכנסה השנתית
ל־12 חודשים	958,72	1045.-	9,000 %
ל־6 חודשים	979,64	1022.50	8,750 %
ל־3 חודשים	990,21	1011.25	8,500 %

הרכישה - בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות - ערך

הזמנות המוגשות עד יום ג'תיהנינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.

בנק ישראל

עבורך für SIE Heft 5

מביא את האופנה החדי־שה לאביב ולקיץ — רב־גונות, צבעים עליזים ונוחה

להשיג בקיוסקים

DIE WELTWOCHE
18. April 1973
KOPF DER WOCHE:
Staatspraesident mit Pipette:
Israels EPHRAIM KATZIR
כבר מאמרים רבים בעלי ענין
להשיג בקיוסקים
סוכנות ברונפמן בע"מ

אוזיל ציפרין מגדלס בונים דירות ב צפון תל־אביב ובככר המדי[נה]
בכל הגדלים, עם כל השכלולים והית...
נא לפנות
אוזיל ציפרין מגדלס
תל־אביב, ככר מלכי ישראל 5, טלפון 224514
בין השעות 8—1, 4—7

Scientific American
January 1973
JUDAISM AT THE TIME OF CHRIST
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה
נמל תעופה בלוד
להשיג בכל מקום

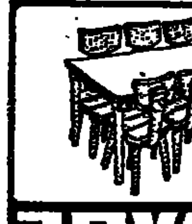

8
והיטי שפר
חיפה, רח' הרצל 48, טל. 64983

Inside ISRAEL'S CRISIS
A Documentary History of the Arab-Zion Conflict
BATTLEGROUND
Fact and Fantasy in Palestine
by SAMUEL KATZ
★ A fascinating book, which David Frost and Dr. Massuari should have read BEFORE their television act ! !
★ A deadly charge of dynamite planted under the top heavy edifice of Arab and Soviet propaganda.
Jewish Observer — (London)
Fully illustrated with key maps.
★ Should be translated into Arabic.
Eliezer Livneh — ("Haaretz")
Available where paperbacks are sold
Sole distributor: BRONFMAN'S AGENCY LTD
A – BANTAM – BOOK

בית יהודי בסרביה
תל־אביב, רח' בני אפרים 228 · טל. 2־770111
קסם קרן לסטיפנדיות ומחקר
טכס הענקת מילגות ומענקי מחקר
החלוקה השניה
לסטודנטים וחוקרים צעירים — עולים ותיקים, ותיקים ביום חמישי, כ"ד בניסן תשל"ג — 26.4.73 בשעה 6.00 בערב, ב„בית יהודי בסרביה", רח' בני אפרים 228, מעוז אביב, תל־אביב.

קראו כל שבוע
Quick
DIE AKTUELLE ILLUSTRIERTE
עכשיו בקיוסקים מס' 11

JUST OUT
ISRAEL'S PRESENCE IN EAST JERUSALEM
by GIDEON WEIGERT
(author of "Arabs and Israelis")
First comprehensive study of the problems of Jerusalem's 70,000 Arabs after the Six Day War.
Published by the author at The Jerusalem Post Press
Available at:
LUDWIG MAYER LTD., BOOKSHOP,
4 Rehov Shlomzion Hamalka, Jerusalem.

בקרו ביריד הספרים הבינלאומי השישי ירושלים
בנייני האומה 25.-30.4.73
ביריד 350 מציגים מ־33 מדינות
הקרנת סרטים וארועים תרבותיים וספרותיים

מוזיאון תל־אביב
שד' שאול המלך 27
ביום ג' 24.4.73 בשעה 7 בערב
תיפתח תערוכת
טולוז לוטרק
TOULOUSE LAUTREC
ליתוגראפיות

דברי פתיחה: ה. מ. מר פרנסיס אירה, שגריר צרפת בישראל
התערוכה תיפתח לקהל החל מיום ד' 25.4.73

ההזדמנות עבר!
עתה הזמן למסור בגדי זמש ועור לנקוי
פורמברג
המכוה האתרונה באיכות ואחריות
רמת־גן, רח' המעגל 2 (פינת ביאליק 55)
טל. 725401

JUST ARRIVED
BEN SHAN
by Bernard Bryson Shan
Published by N. Harry Abrams Inc.
להשיג ב־ חנויות סטימצקי

גם ללא מכס
Nikon
מצלמות · משקפות · מסרטות
מקרנים · מכשירי־בזק
ההשקעה הטובה ביותר
סוכנים בלעדיים: הדר בע"מ
ת. ד. 1686, ת"א, טל. 8־623407
לספורי מס
כעת תוכלו לרכוש מוצרי ניקון בלירות ישראליות
פרסום אהגר

Canon
מכונות להעתקת מסמכים
קרט בע"מ, מונטיפיורי 10, מגדל שלום ת"א, טל. 55244

ידעפון
שרות ידיעות טלפוני חינם לציבור
24 שעות ביממה
252425
תל־אביב

הלוח הכפול
עמודים: 17, 18, 19
הכל בכל בכול בלוח הכפול

Woman
Feb. 24,1973
WOMAN'S OWN
February 24th 1973
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה
נמל תעופה בלוד
להשיג בכל מקום

שרות חיתולים הביתה
למגנות לבתי־חולים
אסותא „אלישע"
חיפה 87414
תל־אביב 245215

לוטו 2
השבוע בלוטו - מינימום הסכום בפרס הראשון (כולל העברה)
300,000* ל"י
*כפוף לערעורים
מחרתיים המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו

למכירה
מגרש בסביון
הצפון 1 גוש 6722
חלקה 58 2224 מ"ר בבעלות פרטית
הצעות בצרוף מקדמה 10% במזומן או בערבות בנקאית למסור במשרדו של עו"ד א. בנימין אבן־גבירול 66 תל־אביב 221—3) עד 22.5.73
אין הנותנים מטה מתחייב לקבל הצעה כל שהיא, העסקה כפופה לאשור בית המשפט.
א. בנימין